

Bruksela, 26 czerwca 2025 r.
(OR. en)

10935/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0335 (COD)

ESPACE 51
MI 485
ENV 603
CODEC 915
EU-GNSS 12
CSCGNSS 3
CSCGMES 2
IND 234
CYBER 193
COMPET 634
HYBRID 83
PROCIV 81
IA 76

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	26 czerwca 2025 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2025) 335 final
Dotyczy:	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych prowadzonych w Unii

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 335 final.

Załącznik: COM(2025) 335 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.6.2025 r.
COM(2025) 335 final

2025/0335 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań
kosmicznych prowadzonych w Unii**

{SEC(2025) 335 final} - {SWD(2025) 335 final} - {SWD(2025) 336 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Prowadzenie działań kosmicznych upowszechnia się w szybkim tempie na całym świecie, a zjawisku temu sprzyjają rosnące zapotrzebowanie na dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i usługi kosmiczne oraz obniżenie kosztów produkcji i wynoszenia satelitów. Gospodarka kosmiczna przyciąga również nowych uczestników rynku.

Aby wesprzeć rozszerzenie działań kosmicznych i rosnące zaangażowanie nowych podmiotów komercyjnych w transgraniczne działania kosmiczne, 13 państw członkowskich przyjęło krajowe przepisy dotyczące przestrzeni kosmicznej. Odzwierciedla to zobowiązania wynikające z prawa międzynarodowego, które wymagają nadzoru nad działaniami kosmicznymi. Wynikająca z tego mozaika podejść regulacyjnych prowadzi do rozdrobnienia rynku wewnętrznego. Takie rozdrobnienie prawdopodobnie pogłębi się, ponieważ coraz więcej państw członkowskich planuje ustanowić ramy prawne dla działań kosmicznych.

Rozbieżności w krajowych podejściach do ochrony bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego infrastruktury kosmicznej mogą mieć negatywny wpływ na dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych w Unii. W efekcie wpływa to na konkurencyjność przemysłu kosmicznego w Unii i funkcjonowanie transgranicznych łańcuchów wartości. Ogólnym celem niniejszej inicjatywy jest wspieranie rozwoju i funkcjonowania rynku wewnętrznego w sektorze kosmicznym. Cele niniejszej inicjatywy obejmują w szczególności:

- ustanowienie unijnych ram prawnych dotyczących dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług kosmicznych przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej w celu wspierania innowacji i stworzenia stabilnego, przewidywalnego i konkurencyjnego otoczenia biznesowego;
- zapewnienie możliwości śledzenia obiektów kosmicznych i ograniczenie generowania śmieci kosmicznych, a tym samym zwiększenie bezpieczeństwa działań kosmicznych;
- stworzenie ram oceny ryzyka dostosowanych do szczególnych potrzeb infrastruktury kosmicznej w zakresie cyberbezpieczeństwa, a tym samym zwiększenie odporności działań kosmicznych;
- stworzenie wspólnej metody obliczania wpływu na środowisko działań kosmicznych prowadzonych w Unii, a tym samym nadanie bardziej zrównoważonego charakteru działaniom kosmicznym.

Oczekuje się, że niniejsza inicjatywa zapewni pewność prawa niezbędną unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej do prowadzenia działań kosmicznych oraz zwiększy konkurencyjność przemysłu kosmicznego, przy jednoczesnym uwzględnieniu ryzyka wynikającego z gwałtownego rozwoju działań kosmicznych i zabezpieczeniu długoterminowego wykorzystania przestrzeni kosmicznej.

W wytycznych politycznych dla Komisji Europejskiej na lata 2024–2029⁽¹⁾ oraz w raporcie Dragiego na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności wskazano, że przestrzeń kosmiczna jest sektorem o kluczowym znaczeniu strategicznym dla Unii⁽²⁾, i zalecono ustanowienie w perspektywie krótkoterminowej wspólnych unijnych ram legislacyjnych regulujących funkcjonowanie rynku wewnętrznego związanego z przestrzenią kosmiczną. Komisja określiła proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej jako kluczowy priorytet w dwóch niedawnych wspólnych komunikatach: w sprawie unijnego podejścia do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej i w sprawie strategii kosmicznej UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony⁽³⁾. Niniejsza inicjatywa ustawodawcza jest zgodna z apelami państw członkowskich o podjęcie działań w celu ustanowienia rynku wewnętrznego w zakresie działań kosmicznych za pomocą spójnych i stabilnych ram regulacyjnych. W niedawnych konkluzjach Rady państwa członkowskie uznały potrzebę uniknięcia fragmentacji rynku wewnętrznego usług i produktów kosmicznych oraz zwiększenia globalnej konkurencyjności unijnego przemysłu kosmicznego⁽⁴⁾. Uznały one również znaczenie działań Unii dla zapewnienia równego traktowania operatorów infrastruktury kosmicznej i równych warunków działania dla unijnego przemysłu kosmicznego⁽⁵⁾. Z kolei parlamenty narodowe uznały znaczenie ustanowienia ram prawnych dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju przestrzeni kosmicznej w perspektywie długoterminowej⁽⁶⁾. Przemysł kosmiczny, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), również wyraził poparcie dla jasnych i przewidywalnych ram prawnych⁽⁷⁾.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Układ Organizacji Narodów Zjednoczonych o zasadach działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej (ang. *Outer Space Treaty*, OST) reguluje globalne ramy regulacyjne dotyczące przestrzeni kosmicznej, ze szczególnym uwzględnieniem zasady odpowiedzialności państwa. Nakłada on na państwa obowiązek udzielania zezwoleń na prowadzenie działań w przestrzeni kosmicznej, a także nadzorowania i ponoszenia odpowiedzialności za swoje działania kosmiczne. Brak szczegółowych wiążących przepisów technicznych służących wdrożeniu ogólnych obowiązków określonych w OST doprowadził jednak do zróżnicowania wymogów dotyczących udzielania zezwoleń, ponieważ państwa członkowskie stosowały różne podejścia regulacyjne.

(1) Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2024–2029, przedstawione przez Ursulę von der Leyen w dniu 18 lipca 2025 r.; https://commission.europa.eu/document/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_pl.

(2) Raport Mario Dragiego na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności z 9.9.2024 r.

(3) Wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady, JOIN(2022) 4 final z 15.2.2022 r. oraz wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategii kosmicznej UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony, JOIN(2023) 9 final z 10.3.2023 r.

(4) Konkluzje Rady w sprawie strategii kosmicznej UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony, 14512/23, przyjęte w dniu 13 listopada 2023 r.; <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14512-2023-INIT/pl/pdf>.

(5) Konkluzje pt. „Zarządzanie ruchem w przestrzeni kosmicznej: aktualna sytuacja”, 15231/23, przyjęte w dniu 8 grudnia 2023 r.; <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2023/12/08/space-traffic-management-council-adopts-conclusions-on-the-current-state-of-play>.

(6) https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/16/dossiers/loi_europeenne_espace.

(7) W szczególności stanowiska Eurospace (stowarzyszenie reprezentujące poglądy ponad 80 przedsiębiorstw z sektora kosmicznego, w tym wiodących przedsiębiorstw); SME4Space (stowarzyszenie broniące opinii ponad 800 przedsiębiorstw, w tym 90 przedsiębiorstw typu start-up); YEES (niedawno utworzone stowarzyszenie reprezentujące poglądy 13 przedsiębiorstw z sektora New Space).

Obecnie w 13 państwach członkowskich obowiązują krajowe przepisy dotyczące przestrzeni kosmicznej. Inne państwa członkowskie są w trakcie opracowywania przepisów dotyczących przestrzeni kosmicznej lub aktualizują obowiązujące przepisy, aby uwzględnić pojawienie się nowych podmiotów komercyjnych i ich rozwijające się działania. Brak koordynacji między poszczególnymi podejściami regulacyjnymi doprowadził do rozdrobnienia otoczenia regulacyjnego, w którym pojawiające się przeszkody mogą utrudniać funkcjonowanie rynku wewnętrznego usług kosmicznych i danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii.

Proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej harmonizuje ramy prawne w całej Unii, łącząc wymogi określone w krajowych przepisach dotyczących przestrzeni kosmicznej w celu uniknięcia nakładania się, powielania i konfliktów oraz w celu poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Po pierwsze, jeżeli chodzi o odporność, Unia uchwaliła przepisy dotyczące cyberbezpieczeństwa (dyrektywa NIS 2) i fizycznej odporności podmiotów krytycznych (dyrektywa CER), które wzmacniają odporność infrastruktury naziemnej wspierającej świadczenie usług kosmicznych.

Chociaż dyrektywa NIS 2 dotyczy operatorów segmentu naziemnego z jednej strony i dostawców łączności elektronicznej z drugiej strony, ani dyrektywa NIS 2, ani dyrektywa CER nie obejmują aktywów będących własnością Unii funkcjonujących w kontekście Unijnego programu kosmicznego. W związku z tym dyrektywy te nie zapewniają kompletnych ram zarządzania ryzykiem dla wszystkich segmentów infrastruktury kosmicznej ani dla wszystkich operatorów infrastruktury kosmicznej.

Proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej wypełnia tę lukę poprzez ustanowienie szczegółowych i wyraźnych przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa mających zastosowanie do wszystkich operatorów infrastruktury kosmicznej i aktywów infrastruktury kosmicznej, tworząc tym samym dostosowany do potrzeb podstawowy poziom odporności dla sektora kosmicznego. Zainteresowane strony z publicznego i prywatnego sektora kosmicznego uzyskają jasność co do swoich obowiązków prawnych, która jest niezbędna do zapewnienia odporności infrastruktury kosmicznej i misji kosmicznych. Ponadto w związku z tym, że państwa członkowskie dokonują transpozycji i wdrażania dyrektywy NIS 2, istnieje pilna potrzeba dostosowania takich nowych przepisów do szczególnych wymogów dotyczących sektora kosmicznego. Niniejszy wniosek zapewnia wyraźne powiązanie z ogólnymi ramami cyberbezpieczeństwa na szczeblu Unii. Ponieważ akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej staje się *lex specialis* w odniesieniu do środków w zakresie cyberbezpieczeństwa stosowanych przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej kwalifikujących się jako podmioty kluczowe lub ważne w rozumieniu dyrektywy NIS 2, tacy operatorzy infrastruktury kosmicznej zastosowaliby rozdział dotyczący odporności, co pozwoliłoby uniknąć powielania wymogów.

Po drugie, jeżeli chodzi o kwestie bezpieczeństwa, proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej zapewnia synergię z polityką i prawodawstwem Unii w zakresie bezpieczeństwa. W przypadku gdy działania kosmiczne mają wpływ na kilka państw członkowskich, koordynację z zarządzaniem ruchem lotniczym zapewnia rozporządzenie (UE) 2019/123, które optymalizuje europejskie funkcje sieciowe. Incydenty na styku działań lotniczych i działań kosmicznych są systematycznie zgłaszane za pośrednictwem obowiązkowego unijnego systemu zgłaszania incydentów ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 376/2014. W przyszłości wszelkie przyszłe przepisy dotyczące operacji na dużych wysokościach mogą obejmować definicje pojazdów wynoszących, zapewniając tym samym kompleksowy zakres regulacji dla tych nowych obszarów.

Po trzecie, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem⁽⁸⁾ i celami Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju⁽⁹⁾, proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej pomaga zmniejszyć ślad środowiskowy działań kosmicznych i umożliwia wywiązanie się w przyszłości z potencjalnych nowych zobowiązań Unii wynikających z konwencji międzynarodowych zawartych w tej dziedzinie.

Metody oceny wpływu działań kosmicznych, na przykład ocena cyklu życia (LCA) lub polityki i narzędzia Unii związane ze środowiskiem, takie jak ślad środowiskowy produktu⁽¹⁰⁾, są obecnie wyraźnie słabo rozwinięte⁽¹¹⁾. Ponadto w żadnych z ogólnych ram dotyczących zrównoważonego rozwoju lub środowiska, takich jak ramy środowiskowe, społeczne i z zakresu ładu korporacyjnego (ESG)⁽¹²⁾, nie uwzględniono żadnego konkretnego i szczególnie złożonego wpływu działań kosmicznych na środowisko.

W związku z tym, zgodnie z podejściem opartym na śladzie środowiskowym produktu, w proponowanym akcie UE w sprawie przestrzeni kosmicznej zaproponowano opracowanie i obowiązkowe stosowanie metodyki oceny cyklu życia (LCA) właściwej dla przestrzeni kosmicznej.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w którym przewidziano przyjęcie środków mających na celu zapewnienie ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Chociaż TFUE wyraźnie przewiduje podstawę prawną w odniesieniu do działań związanych z polityką kosmiczną (art. 189 TFUE), tej podstawy prawnej nie można zastosować w odniesieniu do przedmiotowej inicjatywy. Art. 189 TFUE obejmuje jedynie działania, które promują wspólne inicjatywy, wspierają badania i rozwój technologiczny lub koordynują wysiłki na rzecz badania i wykorzystania przestrzeni kosmicznej. Wyraźnie wyklucza on wszelką harmonizację przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem art. 114 TFUE można jednak wykorzystać jako podstawę prawną dla ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług kosmicznych i danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej⁽¹³⁾. W tym względzie rozbieżne podejścia państw członkowskich mogą utrudniać operatorom infrastruktury kosmicznej prowadzenie działań kosmicznych, w szczególności prowadzenie operacji transgranicznych, które wymagają od nich uzyskania wielu zezwoleń od kilku państw członkowskich (np. zezwolenia w państwie, w którym mają miejsce operacje i w którym wnoszony jest statek kosmiczny).

Proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej zapewnia ukierunkowaną harmonizację kluczowych aspektów bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego ujętych w zezwoleniu na prowadzenie działań kosmicznych. Zapewniłoby to

⁽⁸⁾ Europejski Zielony Ład – Komisja Europejska (europa.eu).

⁽⁹⁾ Długoterminowa strategia do 2050 r. – Komisja Europejska (europa.eu).

⁽¹⁰⁾ Zalecenie w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego – Komisja Europejska (europa.eu).

⁽¹¹⁾ Jest to oczywiste w przypadku skutków dotyczących na przykład spalania paliwa raketowego, usuwania stopni rakiet, ryzyka środowiskowego przy ponownym wejściu w atmosferę oraz wpływu źródeł energii jądrowej zintegrowanych w ramach misji kosmicznych.

⁽¹²⁾ Dyrektywa (UE) 2022/2464 – dyrektywa CSRD – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>.

⁽¹³⁾ Sprawa C-376/98, Republika Federalna Niemiec/Parlament Europejski i Rada, Rec. 2000, s. I-8419, sprawa C-380/03, Republika Federalna Niemiec/Parlament Europejski i Rada, Zb.Orz. 2006, s. I-1157.

ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego usług kosmicznych i danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej generowanych w wyniku użytkowania i eksploatacji infrastruktury kosmicznej. Państwa członkowskie uznawałyby zezwolenia na prowadzenie działań kosmicznych wydane przez inne państwa członkowskie w odniesieniu do kluczowych kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem. Jednocześnie zachowałyby jednak możliwość nakładania bardziej rygorystycznych wymogów, w przypadku gdy jest to obiektywnie konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa, odporności lub zrównowżenia środowiskowego operacji statków kosmicznych lub usług wynoszenia w przestrzeń kosmiczną na ich terytoriach, w odniesieniu do misji kosmicznych prowadzonych przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności kosmicznej w innych państwach członkowskich.

Proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej zapewniłby bardziej jednolite i spójne wymogi dotyczące udzielania zezwoleń na całym rynku wewnętrznym, co z kolei przyczyniłoby się do zwiększenia konkurencyjności unijnego przemysłu kosmicznego. Akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej umożliwiłby unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej prowadzenie bez przeszkód działań w wielu jurysdykcjach i zapewniłby niezbędną pewność prawa. Zachęciłoby to do inwestycji w tym sektorze, a jednocześnie ułatwiło przedsiębiorstwom z sektora New Space zwiększenie skali działalności. W tym samym duchu nowe technologie oparte na wymogach określonych w przepisach (tj. dotyczących operacji i usług w przestrzeni kosmicznej, śmieci kosmicznych i technologii związanych ze śledzeniem, a także ciemnego i cichego nieba) pobudziłyby innowacje przemysłowe w tym sektorze i przyczyniłyby się do długoterminowego bezpieczeństwa, zrównoważonego charakteru i odporności działań kosmicznych.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Państwa członkowskie przyjęły rozbieżne podejścia do bezpieczeństwa, odporności i zrównowżenia środowiskowego działań kosmicznych. Działania na poziomie Unii mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia ukierunkowanej harmonizacji kilku kluczowych aspektów, które obecnie w nierówny sposób są objęte krajowymi wymogami dotyczącymi udzielania zezwoleń.

Ustanowienie ram na poziomie Unii zwiększyłoby wspólny poziom bezpieczeństwa, odporności i zrównowżenia środowiskowego działań kosmicznych, generując znaczną wartość dodaną w porównaniu z indywidualnymi działaniami na poziomie państw członkowskich.

W szczególności działania na poziomie Unii przyczyniłyby się do: 1) ustanowienia równych warunków działania w odniesieniu do bezpieczeństwa, odporności i zrównowżenia środowiskowego w całej Unii poprzez zbliżenie wymogów dotyczących udzielania zezwoleń; 2) sprawnego włączenia nowych przepisów do obecnych przepisów dotyczących przestrzeni kosmicznej w celu uniknięcia nakładania się, powielania i konfliktów, co poprawiłoby funkcjonowanie rynku wewnętrznego; 3) zagwarantowania uznawania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych wydanych w jednym państwie członkowskim w innym państwie członkowskim; 4) zapewnienia lepszej i bardziej jednolitej ochrony wszystkich aktywów infrastruktury kosmicznej w całej Unii, co pomogłoby zagwarantować, że taka infrastruktura będzie dostarczała dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i usługi kosmiczne w sposób bezpieczny i pewny; oraz 5) zapewnienia spójności oceny wpływu działań kosmicznych na środowisko.

Wspólne podejście na poziomie Unii umożliwiłoby jednocześnie uczynienie z Unii podmiotu wyznaczającego globalne normy w dziedzinie wymagającej pilnych rozwiązań długoterminowych.

- **Proporcjonalność**

Jak wskazano w załączonej ocenie skutków, wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów niniejszej inicjatywy, i nie nakłada nieproporcjonalnych kosztów, które mogłyby zaszkodzić konkurencyjności unijnego przemysłu kosmicznego.

Działania na poziomie Unii pozwoliłyby wyznaczyć wspólny punkt odniesienia dla aspektów związanych z bezpieczeństwem, odpornością i zrównoważeniem środowiskowym działań kosmicznych prowadzonych w Unii, a jednocześnie: a) byłyby proporcjonalne do konkretnych zagrożeń związanych z każdą orbitą i wysokością lub do specyfiki wynikającej z niekrytycznych misji kosmicznych; b) pozostałyby neutralne pod względem technologicznym; oraz c) w pełni respektowałyby prerogatywy państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Wniosek ogranicza do minimum niepotrzebne obciążenia poprzez uproszczenie zezwoleń dotyczących konstelacji (np. jedno zezwolenie dla konstelacji, a nie dla każdego satelity). Łagodniejszy system bezpieczeństwa ma zastosowanie do misji kosmicznych na bardzo niskiej orbicie okołoziemskiej, których szybkie ponowne wejście w atmosferę w sposób naturalny ogranicza śmieci kosmiczne, natomiast skala obowiązków w zakresie odporności zależy od wielkości operatora infrastruktury kosmicznej, krytyczności misji i wykorzystania napędu.

- **Wybór instrumentu**

Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej upoważnia Parlament Europejski i Radę do przyjmowania rozporządzeń i dyrektyw.

Komisja postanowiła przedstawić wniosek dotyczący rozporządzenia w celu zapewnienia spójnego poziomu wdrożenia w całej Unii. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której rozbieżności utrudniają prowadzenie działań kosmicznych i dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej na rynku wewnętrznym, zagwarantuje pewność prawa i przejrzystość, zapewni jednolitą ochronę praw i obowiązków wszystkich dostawców usług kosmicznych z UE i państw trzecich na rynku wewnętrznym oraz umożliwi spójne wdrażanie we wszystkich państwach członkowskich.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Przy opracowywaniu wniosku, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa, Komisja przeprowadziła szeroko zakrojone konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami. Komisja przeprowadziła ukierunkowane konsultacje i otwarte konsultacje publiczne, wystosowała zaproszenie do zgłaszania uwag, przeprowadziła specjalne badania dotyczące trzech głównych obszarów objętych wnioskiem oraz zorganizowała cztery warsztaty dla zainteresowanych stron. Wkład ten uwzględniono w badaniu wspierającym prace przygotowawcze Komisji.

a) Ukierunkowane konsultacje z zainteresowanymi stronami

Ukierunkowane konsultacje z zainteresowanymi stronami trwały od dnia 29 września do dnia 2 listopada 2023 r. Dotyczyły one przemysłu kosmicznego i obejmowały takie podmioty, jak instytucje akademickie/badawcze, stowarzyszenia przedsiębiorców, producenci statków

kosmicznych, operatorzy infrastruktury kosmicznej, linie lotnicze lub instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej, organizacje konsumenckie, organizacje ekologiczne, organizacje pozarządowe (NGO), organy publiczne, związki zawodowe i społeczeństwo. Odpowiedzi pochodziły z 27 państw członkowskich UE (47 % respondentów) i kilku państw trzecich, takich jak Japonia, Kanada, Norwegia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria i Zjednoczone Królestwo (5 %). Nie określono pochodzenia pozostałych odpowiedzi (49 %).

Otrzymano łącznie 333 odpowiedzi, z czego 170 pochodziło od organizacji, 153 od osób fizycznych, a pozostałe były anonimowymi odpowiedziami; złożono również 65 dokumentów towarzyszących. Wśród organizacji 62 % stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, małe lub średnie przedsiębiorstwa.

Zarówno w odpowiedziach udzielonych w ankiecie, jak i w otrzymanych stanowiskach, w tym od stowarzyszeń branżowych, wykazano szerokie poparcie dla aktu UE w sprawie przestrzeni kosmicznej. W szczególności wśród europejskiego przemysłu kosmicznego panuje powszechna zgoda co do tego, że akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej zapewniłby jasne i wspólne ramy harmonizujące różne kluczowe przepisy dotyczące działalności kosmicznej w Unii. Akt ten jest uważany za szczególnie ważny, ponieważ ułatwiłby organizacjom rozszerzanie działalności za granicą i oferowanie swoich usług w wielu państwach członkowskich. Ponadto wprowadzenie aktu UE w sprawie przestrzeni kosmicznej jest postrzegane jako okazja dla Unii do objęcia przewodniej roli w ustanawianiu globalnych norm służących zwiększeniu bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru przestrzeni kosmicznej.

Jednocześnie przedstawiciele przemysłu podkreślili, że akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej powinien mieć na celu utrzymanie konkurencyjności tegoż przemysłu poprzez objęcie zakresem aktu przedsiębiorstw z państw trzecich, które wprowadzają produkty lub usługi na rynek unijny. Przedstawiciele przemysłu i stowarzyszenia branżowe wyrazili również obawy dotyczące potencjalnych obciążeń i dodatkowych kosztów, jakie akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej mógłby nałożyć na przedsiębiorstwa typu start-up i MŚP, oraz wezwali do wprowadzenia środków wsparcia w celu zrównoważenia tego wpływu.

b) Konsultacje publiczne

Konsultacje z zainteresowanymi stronami trwały od dnia 4 października do dnia 28 listopada 2023 r. Ankieta zawierała 11 pytań o charakterze ogólnym dotyczących zagrożeń dla bezpieczeństwa i ochrony w odniesieniu do działań kosmicznych oraz pytania dotyczące potencjalnych działań na poziomie Unii. Otrzymano łącznie 44 odpowiedzi od osób fizycznych, organizacji, instytucji akademickich/badawczych, organów publicznych, stowarzyszeń przedsiębiorców i organizacji pozarządowych.

Ankieta wykazała silne poparcie zainteresowanych stron dla aktu UE w sprawie przestrzeni kosmicznej. Respondenci podkreślili nieadekwatność obecnych krajowych i międzynarodowych przepisów dotyczących przestrzeni kosmicznej oraz wskazali na potrzebę przyjęcia kompleksowych ram regulacyjnych. Większość zainteresowanych stron opowiada się za połączeniem wiążących i dobrowolnych środków w celu zapewnienia bezpiecznych, odpornych i zrównoważonych operacji kosmicznych, z szerokim uznaniem znaczenia współpracy międzynarodowej.

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej

Przy sporządzaniu sprawozdania z oceny skutków Komisja korzystała z pomocy ekspertów zewnętrznych:

- Deloitte i Roland Berger udzieliły wsparcia doradczego na potrzeby sprawozdania z oceny skutków;

- Cyberinflight i RHEA Group wniosły wkład w postaci wiedzy fachowej na temat cyberbezpieczeństwa w przestrzeni kosmicznej;
- w dniach 16 lutego 2023 r. i 13 listopada 2023 r. Komisja zorganizowała dwa warsztaty z udziałem ekspertów ds. europejskiego prawa kosmicznego;
- Euroconsult przeprowadził badanie dotyczące europejskiego przemysłu i rynku kosmicznego;
- Komisja współpracowała z różnymi zainteresowanymi stronami (np. Agencją Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA), innymi departamentami Komisji, Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) i stowarzyszeniami branżowymi) w celu zgromadzenia kompleksowych danych do wykorzystania w ocenie skutków.
- **Ocena skutków**

Zgodnie ze swoją polityką „lepszego stanowienia prawa” Komisja przeprowadziła ocenę skutków w odniesieniu do niniejszego wniosku. W dniu 22 lutego 2024 r. działająca przy Komisji Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała w odniesieniu do oceny skutków pozytywną opinię z zastrzeżeniami⁽¹⁴⁾. W ocenie skutków rozważono następujące warianty strategiczne:

- wariant strategiczny 1: ułatwienie przez Komisję kodyfikacji niewiążących środków między przemysłem a państwami członkowskimi za pomocą podejścia opartego na współregulacji. Współregulacja łączy środki ustawodawcze i regulacyjne z działaniami podejmowanymi przez najbardziej zainteresowane podmioty, opierając się na ich praktycznej wiedzy fachowej. Oprócz tego współregulacja wspiera opracowywanie etykiet przez branżę;
- wariant strategiczny 2: przyjęcie wiążących ram unijnych;
- wariant strategiczny 2+: przyjęcie wiążących ram unijnych, o których mowa w wariancie 2, w połączeniu ze środkami niewiążącymi i wspierającymi;
- wariant strategiczny 2++: warianty strategiczne 2 i 2+ wraz z międzynarodowymi umowami dwustronnymi w celu wspierania globalnego podejścia do bezpieczeństwa, odporności i wpływu działań kosmicznych na środowisko.

Na podstawie oceny i porównania wszystkich wariantów za wariant preferowany uznano wariant 2+ „Przyjęcie wiążących ram na poziomie Unii w połączeniu ze środkami niewiążącymi”. Wynik ten jest również zgodny z preferowanym wariantem wybranym przez zainteresowane strony (w tym MŚP) w ramach ukierunkowanych konsultacji.

Przegląd skutków gospodarczych

Wdrożenie ram regulacyjnych dla sektora kosmicznego pociąga za sobą szereg kosztów i korzyści zarówno dla sektora publicznego, jak i prywatnego.

W odniesieniu do sektora publicznego państwa członkowskie, które mają ustanowione programy kosmiczne, oceniają już wiele przewidywanych wymogów, zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z traktatów ONZ. W takich państwach członkowskich skupia się większość europejskiego sektora kosmicznego, a ich przepisy wymagałyby jedynie niewielkich dostosowań skutkujących minimalnym obciążeniem administracyjnym (1–2 EPC (ekwiwalenty pełnego czasu pracy)). Natomiast w państwach członkowskich, które nie mają przepisów dotyczących przestrzeni kosmicznej, zazwyczaj prowadzone są nowe działania

⁽¹⁴⁾ Linki do streszczenia oceny skutków i pozytywnej opinii Rady ds. Kontroli Regulacyjnej zostaną zamieszczone po ich opublikowaniu.

kosmiczne. W takim przypadku koszty dostosowania w związku z nowymi wymogami byłyby nadal ograniczone (do 4 EPC).

W odniesieniu do oceny technicznej spełnienia unijnych wymogów dotyczących udzielania zezwoleń państwa członkowskie mogą zdecydować, że będą polegać na ocenie technicznej przedstawionej przez ESA i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA lub „Agencja”).

W przypadku sektora prywatnego koszty różnią się w zależności od przedsiębiorstwa. Operatorzy satelitów mogą stanąć w obliczu wzrostu kosztów produkcji platform satelitarnych nawet o 10 %, w zależności od wymogów misji kosmicznej. Dostawcy usług wynoszenia na orbitę poniosą dodatkowe wydatki, przy czym dostawcy prowadzący działalność na dużą skalę mogą płacić do 1,5 mln EUR za duże pojazdy wynoszące (klasa Ariane 64), a MŚP – do 200 000 EUR. Szacuje się, że koszty zarządzania ryzykiem ponoszone przez przedsiębiorstwa wyniosą 10 % ich budżetów na technologie informatyczne, a spełnienie wymogów dotyczących udzielania zezwoleń w odniesieniu do poszczególnych linii produkcyjnych będzie kosztować około 100 000 EUR. Wdrożenie zasad dotyczących kategorii śladu środowiskowego produktu (PEFCR) będzie kosztowało 4 000–8 000 EUR.

Pomimo tych kosztów oczekuje się, że uproszczenie przepisów przyniesie znaczne korzyści. Możliwość wprowadzenia na rynek jednego produktu w 27 państwach członkowskich usprawnia dostęp i zmniejsza przeszkody administracyjne, umożliwiając skrócenie czasu wprowadzania produktu na rynek. Przewiduje się, że przejście od zezwoleń na jednego satelitę do zezwoleń na konstelację pozwoli zaoszczędzić operatorom satelitarnym 68 mln EUR w ciągu następnych dziesięciu lat. Ponadto szacuje się, że wydłużenie okresu eksploatacji satelitów na niskiej orbicie okołoziemskiej z 5 do 6 lat będzie miało skutki gospodarcze w wysokości 1,3 mld EUR rocznie. Przedsiębiorstwa uzyskają globalną przewagę konkurencyjną dzięki wysokim normom w zakresie cyberbezpieczeństwa, które zmniejszają ryzyko związane z cyberbezpieczeństwem, a producenci potencjalnie zaoszczędzą 320 mln EUR rocznie. Oczekuje się, że w perspektywie długoterminowej proponowany akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej wesprze unijny przemysł kosmiczny (obliczony na 20 % prognozowanego rynku o wartości 700 mld EUR do 2031 r.), a jednocześnie przyczyni się do powstawania nowych segmentów branżowych, takich jak aktywne usuwanie kosmicznych śmieci, obsługa, montaż i produkcja na orbicie oraz technologie szyfrowania.

Przegląd skutków społecznych

W porównaniu z pozostałymi wariantami preferowany wariant przyniósłby znaczne korzyści pod względem większej zgodności z przepisami, biorąc pod uwagę wiążący charakter planowanych środków (w połączeniu ze środkami niewiązącymi i wspierającymi). Preferowany wariant przyczyniłby się do ochrony dostępu społeczeństwa do usług związanych z przestrzenią kosmiczną, zwiększenia zaufania do usług związanych z systemami kosmicznymi i danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej oraz polegania na nich, a także do poprawy zarządzania dzięki zharmonizowanym warunkom udzielania zezwoleń. Zapewniłby on również ochronę astronomów i społeczności tubylczych poprzez ograniczenie zanieczyszczenia światłem oraz przyczynił do innowacji, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności w sektorze kosmicznym.

Przegląd wpływu na środowisko

Preferowany wariant miałby pozytywny wpływ na środowisko ze względu na obowiązkowe wymogi dotyczące deorbitacji satelitów i wspólnej oceny cyklu życia. Na podstawie PEFCR wymóg uzyskania zezwolenia zapewniłby przegląd poszczególnych kategorii oddziaływania

na środowisko. Wariant ten ułatwiłby również dostęp do zrównoważonego finansowania dla unijnego przemysłu kosmicznego.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Wspólne ramy regulacyjne zwiększyłyby konkurencyjność unijnego przemysłu kosmicznego poprzez: 1) zmniejszenie obciążeń administracyjnych i kosztów dla przedsiębiorstw, które nie musiałyby już spełniać wielu nieskoordynowanych wymogów w całej Unii; 2) zwiększenie niezawodności unijnych przedsiębiorstw z sektora kosmicznego dzięki zwiększeniu odporności i bezpieczeństwa, co zapewni im globalną przewagę konkurencyjną.

Zwiększona integracja rynku wewnętrznego umożliwiłaby również otwarcie nowych rynków dla MŚP, co zwiększyłoby wielkość odnośnego rynku unijnego i wsparło innowacje. Przyciągnęłoby to również więcej inwestycji prywatnych, przyczyniając się do zwiększenia skali i rozwoju przemysłu New Space w Unii (głównie przedsiębiorstw typu start-up i scale-up oraz MŚP potrzebujących większego pozyskiwania funduszy).

Celem proponowanej inicjatywy jest stworzenie równych warunków działania na poziomie Unii, tak aby unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej nie byli narażeni na zakłócenie konkurencji ze strony operatorów infrastruktury kosmicznej mających swoją siedzibę poza Unią, którzy podlegają mniej rygorystycznym normom. Możliwość wzajemnego uznawania mogłaby w efekcie zwiększyć udział unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej w rynku.

Koszty ponoszone przez przemysł, a zwłaszcza MŚP, wynikałyby z konieczności spełnienia wymogów technicznych i operacyjnych oraz towarzyszyłyby im dodatkowe koszty kontroli administracyjnych i egzekwowania przepisów. Ogólnie rzecz biorąc, zmiany te prawdopodobnie zwiększą obciążenie administracyjne i koszty w całej branży, w tym dla MŚP. Koszty produkcji mogą wzrosnąć o 3–10 %. Wpływ ten można złagodzić poprzez: (i) skutki środków wsparcia oraz (ii) proporcjonalność zapisaną w przepisach (w celu uwzględnienia np. wielkości przedsiębiorstw, krytyczności misji lub orbity). Inicjatywa przyniosłaby również korzyści operacyjne dla MŚP, a mianowicie zwiększenie przychodów w wyniku dłuższego okresu eksploatacji satelitów.

- **Prawa podstawowe**

Przedmiotowe obowiązki są w pełni zgodne z wolnością prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej). Wspólne ramy regulacyjne zwiększyłyby pewność prawa i wspierałyby środowisko sprzyjające innowacjom i konkurencji w sektorze kosmicznym. Przedmiotowe wymogi służą realizacji uzasadnionych celów leżących w interesie ogólnym, dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego działań kosmicznych. Ponadto ograniczają się one do tego, co jest konieczne i proporcjonalne, oraz zapewniają zabezpieczenia gwarantujące, aby wszelki wpływ na działalność operatorów infrastruktury kosmicznej pozostał ograniczony i zgodny z zasadą proporcjonalności zapisaną w art. 52 ust. 1 Karty.

4. WPLYW NA BUDŻET

Szczegółowy przegląd wpływu wniosku na budżet Unii Europejskiej znajduje się w „Ocenie skutków finansowych i cyfrowych regulacji” dołączonej do niniejszego wniosku.

Wniosek ma wpływ na właściwe organy na poziomie krajowym (tj. organy odpowiedzialne za wydawanie odpowiednich licencji na prowadzenie działań kosmicznych). Odnośne skutki opisano bardziej szczegółowo w przeglądzie skutków gospodarczych oraz w ocenie skutków.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Monitorowanie celów szczegółowych inicjatywy odbywałoby się co roku. Wniosek zostałby poddany ocenie pięć lat po jego wejściu w życie, aby ocenić wpływ i reakcję rynku, w szczególności MŚP.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

TYTUŁ I Postanowienia ogólne

W **tytule I** (art. 1–5) określono ogólne przepisy dotyczące przedmiotu rozporządzenia. Przepisy te obejmują udzielanie zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych oraz rejestrację i nadzorowanie działań kosmicznych prowadzonych w Unii, zarządzanie ruchem na orbicie, aspekty związane z zarządzaniem i egzekwowaniem przepisów oraz ustanowienie unijnej etykiety kosmicznej. W art. 2 („Zakres stosowania”) określono, do których dostawców usług kosmicznych i obiektów kosmicznych ma zastosowanie rozporządzenie, w tym operatorów z państw trzecich świadczących usługi kosmiczne lub dostarczających dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej w Unii. W tytule I ustanowiono również zasadę swobodnego przepływu danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i usług kosmicznych w Unii oraz zawarto klauzulę dotyczącą zachowania kompetencji państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Ponadto określono w nim kluczowe definicje stosowane w całym rozporządzeniu.

TYTUŁ II Udzielanie zezwoleń na prowadzenie działań w przestrzeni kosmicznej i rejestracja działań kosmicznych

W **rozdziale I** (art. 6–10) określono warunki, które muszą spełnić unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej, aby uzyskać zezwolenie na prowadzenie działań kosmicznych. Właściwe organy krajowe państw członkowskich nadzorują proces udzielania zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej i informują Agencję o wszystkich operatorach infrastruktury kosmicznej posiadających zezwolenie. Agencja rejestruje w unijnym rejestrze obiektów kosmicznych (URSO) wszystkich operatorów infrastruktury kosmicznej, w tym operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, w odniesieniu do których Komisja podejmuje decyzję, o której mowa w rozdziale III. Wprowadzono również uproszczoną procedurę udzielania zezwoleń na wynoszenie w przestrzeń kosmiczną konstelacji satelitów, a także procedurę późniejszego odnawiania lub cofania takich zezwoleń. W odniesieniu do niektórych kategorii unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej ustanowiono uproszczone regulacje i szczególne wyłączenia, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

W **rozdziale II** (art. 11–13) określono procedurę udzielania zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej, którzy zamierzają obsługiwać lub wynosić w przestrzeń kosmiczną aktywa będące własnością Unii. Komisja wydaje zezwolenie (na wniosek Agencji oparty na ocenie technicznej), prowadzi bieżący nadzór oraz zawiesza lub cofa zezwolenie w odniesieniu do aktywów będących własnością Unii w okolicznościach określonych w rozporządzeniu.

W **rozdziale III** (art. 14–23) określono przepisy dotyczące rejestracji operatorów z państw trzecich i organizacji międzynarodowych świadczących usługi związane z przestrzenią kosmiczną w Unii. Rozdział ten obejmuje szczególne odstępstwa dotyczące usług wynoszenia na orbitę świadczonych przez podmioty z państw trzecich i podmioty rządowe z państw trzecich, a także klauzulę nadzwyczajną dotyczącą jednolitego rynku. Operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacje międzynarodowe świadczące usługi kosmiczne lub dostarczające dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej w Unii są rejestrowani w URSO po wykazaniu zgodności z wymogami technicznymi określonymi

w rozporządzeniu. Agencja sporządza również odrębny wykaz wszystkich głównych dostawców danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii. Uznaje się, że operatorzy infrastruktury kosmicznej mający siedzibę w państwie trzecim, w odniesieniu do którego Komisja przyjęła decyzję w kwestii równoważności, spełniają wymogi rozporządzenia. Operatorzy z państw trzecich wyznaczają przedstawiciela prawnego w Unii w celu zagwarantowania skutecznej współpracy z właściwymi organami, Komisją i Agencją.

W **rozdziale IV** (art. 24–27) określono przepisy dotyczące ustanowienia URSO, certyfikatu elektronicznego (e-certyfikatu) oraz dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług kosmicznych w Unii. Agencja będzie wydawać e-certyfikaty poświadczające zgodność danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i usług kosmicznych dostarczanych i świadczonych przez podmioty z państw trzecich i organizacje międzynarodowe z wymogami rozporządzenia. Umowom o dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych w Unii musi towarzyszyć e-certyfikat, a główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej mają obowiązek powiadamiania Agencji o wszelkich podejrzanym nieprawidłowościach.

TYTUŁ III Aspekty związane z zarządzaniem

W **rozdziale I** (art. 28–39) w sekcji 1 określono główne zasady zarządzania dla państw członkowskich w odniesieniu do udzielania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych i ich nadzorowania oraz w odniesieniu do nadzoru rynku. Każde państwo członkowskie powinno wyznaczyć lub ustanowić właściwy organ dysponujący wystarczającymi zasobami i uprawnieniami do nadzorowania przestrzegania przepisów przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej. Właściwe organy krajowe muszą mieć uprawnienia nadzorcze, dochodzeniowe, naprawcze i w zakresie nakładania kar.

W sekcji 2 określono procedury obowiązujące państwa członkowskie, które zamierzają wyznaczyć wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych. Te państwa członkowskie muszą wyznaczyć organ do oceny, wyznaczania i monitorowania wykwalifikowanych organów technicznych. Może to być krajowa jednostka akredytująca wyznaczona na poziomie krajowym, której zadaniem jest zapewnienie, aby takie organy posiadały i utrzymywały kompetencje techniczne wymagane do oceny zgodności z wymogami technicznymi określonymi w tytule IV rozporządzenia. Państwa członkowskie informują Komisję o swoich wykwalifikowanych organach technicznych. W sekcji 3 określono procedurę ubiegania się o status wykwalifikowanego organu technicznego w odniesieniu do kwestii objętych tytułem IV i mające zastosowanie wymogi. Państwa członkowskie zapewniają możliwość odwołania się od decyzji przyjętych przez wykwalifikowane organy techniczne.

W **rozdziale II** (art. 40–57) określono zarządzanie na poziomie Unii, ze szczegółowym opisem funkcji i obowiązków określonych w sekcji 1. Agencji powierza się nowe zadania, w szczególności w celu wspierania i pomagania Komisji w zakresie udzielania zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii i prowadzenia nad nimi nadzoru oraz w zakresie rejestracji operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacji międzynarodowych dostarczających dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i świadczących usługi kosmiczne w Unii. Agencja tworzy potrzebne bazy danych (URSO i unijną bazę danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji) i zarządza nimi oraz wydaje e-certyfikaty.

Agencja ustanawia specjalne struktury wewnętrzne (Radę ds. Zgodności i Radę Odwoławczą) w celu wspierania i pomagania Komisji w udzielaniu zezwoleń i rejestracji operatorów infrastruktury kosmicznej i operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, a także

w celu wspierania państw członkowskich, które nie wyznaczyły wykwalifikowanych organów technicznych, w drodze procesów oceny technicznej. Agencja wspierałaby Komisję w wykonywaniu uprawnień nadzorczych nad unijnymi operatorami infrastruktury kosmicznej i dostawcami z państw trzecich. Rada Odwoławcza chroniłaby prawa do obrony przed decyzjami przyjętymi przez Agencję. Nowe zadania byłyby finansowane z systemu opłat rejestracyjnych. W sekcji 2 określono uprawnienia Agencji i Komisji w odniesieniu do operatorów aktywów będących własnością Unii oraz operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich.

TYTUŁ IV Wymogi techniczne

W tytule IV określono wymogi, które muszą spełniać poszczególne kategorie dostawców usług kosmicznych, dotyczące głównie kwestii bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego.

W **rozdziale I** (art. 58–73) ustanowiono przepisy dotyczące bezpieczeństwa i zrównoważoności w przestrzeni kosmicznej, obejmujące pojazdy wynoszące (sekcja 1) i statki kosmiczne (sekcja 2). Przepisy dotyczące bezpieczeństwa mają na celu zmniejszenie ryzyka kolizji, ograniczenie powstawania śmieci na orbicie oraz zapewnienie bezpiecznego wynoszenia i ponownego wejścia w atmosferę za pomocą szczegółowych procedur i wymogów technicznych dla operatorów infrastruktury kosmicznej.

Zgodnie z sekcją 1 operatorzy wynoszenia muszą koordynować swoje działania z organami i dostawcami usług ruchu w celu ograniczenia ryzyka kolizji podczas wynoszenia na orbitę i ponownego wejścia w atmosferę. Są oni zobowiązani do zainstalowania systemów bezpieczeństwa lotów i wdrożenia środków kontroli śmieci kosmicznych. Komisja może przyjąć szczegółowe metody obliczania okien unikania kolizji, progów ryzyka wypadku i procedur koordynacji w drodze aktów wykonawczych.

Zgodnie z sekcją 2 operatorzy statków kosmicznych muszą zapewnić możliwość śledzenia statków kosmicznych i wykupić abonament na usługi unikania kolizji. Muszą oni zarządzać koordynacją ponownego wejścia w atmosferę i utrzymywać określony poziom zdolności manewrowej. Dalsze obowiązki obejmują konieczność opracowania planów ograniczania ilości śmieci kosmicznych, zmniejszenia zanieczyszczenia światłem i falami radiowymi oraz spełnienia dodatkowych norm w zakresie bezpieczeństwa i ograniczania śmieci kosmicznych w przypadku dużych konstelacji. Operatorzy infrastruktury kosmicznej mogą wnioskować o przedłużenie misji, jeżeli nadal spełniają wymogi dotyczące zakończenia eksploatacji i śmieci kosmicznych. Operatorzy infrastruktury kosmicznej muszą zapewnić, aby producenci dostawców przestrzegali wymogów projektowych i produkcyjnych określonych w tym rozdziale.

W **rozdziale II** (art. 74–95) określono ogólne zasady mające zastosowanie do zarządzania ryzykiem w odniesieniu do infrastruktury kosmicznej oraz wymóg przeprowadzania oceny ryzyka w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące cyberbezpieczeństwa i odporności fizycznej podmiotów krytycznych. Operatorzy infrastruktury kosmicznej są zobowiązani do wprowadzenia kompleksowych, proporcjonalnych i uwzględniających wszystkie zagrożenia środków w celu zarządzania wszystkimi zagrożeniami dla infrastruktury kosmicznej. Środki te obejmują cały cykl życia misji kosmicznej (od projektowania i produkcji po wyniesienie, eksploatację i usuwanie) oraz dotyczą zarówno zagrożeń cyfrowych, jak i fizycznych.

Chociaż sektor kosmiczny powinien pozostać częścią ekosystemu NIS 2, przepisy dotyczące cyberbezpieczeństwa, które są dostosowane do sektora kosmicznego, określone w tym rozdziale, powinny mieć zastosowanie do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej wskazanych w pkt 8 i 11 załącznika I do dyrektywy NIS 2, aby uniknąć powielania i wypełnić

luki w objęciu przepisami sektora kosmicznego. Operatorzy infrastruktury kosmicznej przeprowadzają oceny ryzyka obejmujące identyfikację słabych punktów, wdrożenie środków zaradczych i dostosowanie scenariuszy ryzyka do specyfiki każdej misji kosmicznej. Operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni ustanowić i utrzymywać kompleksową politykę zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz zapewnić ścisłe prawa kontroli dostępu i fizyczną ochronę aktywów kosmicznych. Określono dalsze przepisy dotyczące wykrywania i monitorowania incydentów, wdrażania kryptografii, protokołów tworzenia kopii zapasowych, opracowywania kompleksowej polityki ciągłości działania oraz planów reagowania i przywracania sprawności. Operatorzy infrastruktury kosmicznej podlegający uproszczonemu systemowi zarządzania ryzykiem powinni stosować łagodniejsze środki przy jednoczesnym zapewnieniu odporności krytycznych aktywów i funkcji. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zgłaszają Agencji znaczące incydenty dotyczące aktywów będących własnością Unii. Unijna sieć odporności kosmicznej (EUSRN) ułatwia współpracę między Komisją, Agencją i właściwymi organami krajowymi w zakresie monitorowania i obsługi znaczących cyberincydentów oraz dostosowania środków w zakresie odporności do innych unijnych ram cyberbezpieczeństwa.

Rozdział III (art. 96–100) dotyczy zrównoważenia środowiskowego. Nałożono w nim na operatorów infrastruktury kosmicznej wymóg obliczania śladu środowiskowego w całym cyklu życia misji kosmicznej, w tym na etapach projektowania, produkcji, eksploatacji i zakończenia eksploatacji, chyba że operatorzy spełniają warunki wyłączenia. Operatorzy infrastruktury kosmicznej muszą przedłożyć deklarację dotyczącą śladu środowiskowego w ramach swojego wniosku o udzielenie zezwolenia, wraz z uzupełniającymi badaniami i danymi dotyczącymi śladu środowiskowego, zweryfikowanymi za pomocą certyfikatu, który wydaje wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych. Operatorzy infrastruktury kosmicznej są zobowiązani do uzyskania wszystkich istotnych danych od swoich dostawców, przesyłania Komisji zagregowanych i zdezagregowanych zbiorów danych w celu włączenia ich do bazy danych dotyczących śladu środowiskowego oraz do ich aktualizacji.

Rozdział IV (art. 101) zawiera wymogi dotyczące operacji i usług w przestrzeni kosmicznej (ISOS). Statki kosmiczne muszą być wyposażone do celów ich obsługi w przestrzeni kosmicznej za pośrednictwem specjalnych interfejsów. Komisja szczegółowo określi zasady projektowania tych interfejsów i może określić dalsze warunki usuwania śmieci w odniesieniu do obiektów stwarzających zagrożenie.

W **rozdziale V** (art. 102–103) określono przepisy dotyczące ruchu na orbicie, w tym przepisy dotyczące sposobu przeprowadzania manewrów mających na celu unikanie kolizji na podstawie ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji. W rozdziale tym wprowadzono podejście oparte na „pierwszeństwie drogi”, mające na celu ułatwienie rozwiązywania sytuacji kolizji między wieloma manewrowalnymi statkami kosmicznymi.

W **rozdziale VI** (art. 104) uprawniono Komisję do zwracania się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie norm lub przyjęcie aktów wykonawczych w celu ustanowienia wspólnych specyfikacji dotyczących niektórych wymogów technicznych.

TYTUŁ V Decyzje w kwestii równoważności, umowy międzynarodowe i ramy regulacyjne mające zastosowanie do organizacji międzynarodowych

W **tytule V** (art. 105–108) upoważniono Komisję do wydawania decyzji w kwestii równoważności operatorom infrastruktury kosmicznej z państw trzecich oraz określono przepisy mające zastosowanie do organizacji międzynarodowych, w zależności od rodzaju aktywów. W stosownych przypadkach – zgodnie z art. 218 TFUE – Unia dąży do zawierania umów z organizacjami międzynarodowymi, które obsługują aktywa będące własnością Unii.

TYTUŁ VI Środki wsparcia

W **rozdziale I** (art. 109–111) określono zestaw środków wsparcia mających na celu pomoc w zrekomensowaniu części kosztów wdrażania, w szczególności dla przedsiębiorstw typu start-up i scale-up oraz MŚP, a także wsparcie we wdrażaniu rozporządzenia. Środki wsparcia obejmują środki budowania zdolności (np. opracowanie materiałów zawierających wytyczne), pomoc techniczną (np. utworzenie puli niezależnych ekspertów, którzy będą wspierać operatorów infrastruktury kosmicznej w opracowywaniu dokumentacji technicznej) oraz finansowanie rozwiązania cyfrowego (tj. portalu informacyjnego będącego punktem kompleksowej obsługi).

W **rozdziale II** (art. 112–113) wprowadzono „ramy unijnej etykiety kosmicznej” dotyczące przyznawania unijnej etykiety kosmicznej operatorom infrastruktury kosmicznej, którzy dobrowolnie zamierzają spełnić wyższe wymagania dotyczące bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego, oprócz wymogów określonych w rozporządzeniu.

TYTUŁ VII Przepisy przejściowe i końcowe

Tytuł VII (art. 114–120) zawiera przepisy dotyczące uprawnień Komisji do przyjmowania aktów delegowanych i wykonawczych oraz tajemnicy zawodowej. Określono w nim również klauzulę przeglądową, okresy przejściowe oraz datę wejścia w życie i rozpoczęcia stosowania.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych prowadzonych w Unii**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽¹⁾,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁽²⁾,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i usługi kosmiczne stały się ważną częścią gospodarki Unii i codziennego życia obywateli. Są one wykorzystywane w sektorach, które mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego, w tym w sektorach objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557⁽³⁾ w sprawie odporności podmiotów krytycznych i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555⁽⁴⁾ w sprawie środków na rzecz wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii.
- (2) Dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i usługi kosmiczne zapewniają nieoceniony wkład w wielu dziedzinach, takich jak łączność internetowa, telewizja satelitarna, zarządzanie nawigacją i monitoring środowiska. Umożliwiają one zastosowania do celów naukowych lub operacji bezpieczeństwa i operacji obronnych, takich jak misje poszukiwawczo-ratownicze, łączność do celów dowodzenia i kontroli oraz zdolności w zakresie rozpoznawania. Dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i usługi kosmiczne w coraz większym stopniu wspierają wdrażanie polityki publicznej państw członkowskich i przyczyniają się do realizacji programu politycznego Unii i jej drogi do transformacji cyfrowej i ekologicznej.

(1) Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

(2) Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

(3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylająca dyrektywę Rady 2008/114/WE (dyrektywa CER) (Dz.U. L 333 164 z 27.12.2022. s. 164, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

(4) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 80, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

- (3) W ostatnim dziesięcioleciu w unijnym sektorze kosmicznym zaszły zmiany strukturalne. Były one częściowo spowodowane zwiększonym popytem na usługi kosmiczne i zwiększeniem dostępu do przestrzeni kosmicznej dzięki postępowi technologicznemu i zmniejszeniu kosztów. Prowadzenie działań kosmicznych, które wcześniej skoncentrowały się w kilku państwach członkowskich i były zdominowane przez duże podmioty przemysłowe o ugruntowanej pozycji, stopniowo stało się możliwe również dla nowych podmiotów wchodzących na rynek. Pojawienie się w większości państw członkowskich tzw. podmiotów rynkowych „New Space”, z których większość stanowią przedsiębiorstwa prywatne, umożliwiło ekspansję unijnego rynku kosmicznego, a jednocześnie ujawniło z natury transgraniczny charakter działań kosmicznych.
- (4) Taki transgraniczny wymiar działań kosmicznych znajduje odzwierciedlenie w międzynarodowych zamówieniach na aktywa infrastruktury kosmicznej, w ramach których to zamówień produkty, komponenty i systemy różnych segmentów infrastruktury kosmicznej, a także odpowiednia technologia i wiedza fachowa są gromadzone przez kilka państw członkowskich lub od kilku państw członkowskich. Jednocześnie państwa członkowskie polegają na wzajemnych zdolnościach podczas wynoszenia statków kosmicznych. W tym samym duchu operacje wynoszenia w przestrzeń kosmiczną i ponownego wejścia w atmosferę ujawniają swoisty wymiar transgraniczny wynikający z wpływu, jaki działania kosmiczne wywierają na przestrzeń powietrzną kilku państw członkowskich.
- (5) Z kolei zmiany strukturalne obserwowane w unijnym sektorze kosmicznym, upowszechnienie się działań kosmicznych oraz zwiększona rola podmiotów prywatnych w prowadzeniu działań kosmicznych spowodowały rozszerzenie krajowych interwencji regulacyjnych. 13 państw członkowskich przyjęło już przepisy regulujące działania kosmiczne, podczas gdy kilka innych przygotowuje się do wprowadzenia podobnych przepisów.
- (6) Krajowe interwencje regulacyjne wynikają z uzasadnionych potrzeb państw członkowskich w zakresie kształtowania sposobu prowadzenia działań kosmicznych. Państwa członkowskie wypełniają swoje obowiązki wynikające z art. VI Układu Narodów Zjednoczonych (ONZ) o zasadach działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej, łącznie z Księżycem i innymi ciałami niebieskimi (ang. *Outer Space Treaty*, OST), ponieważ na mocy tego Układu ponoszą międzynarodową odpowiedzialność za wszystkie krajowe działania prowadzone w przestrzeni kosmicznej przez agencje rządowe lub podmioty pozarządowe. Układ ten wzywa do prowadzenia działalności krajowej zgodnie z jego postanowieniami oraz wyraźnie wymaga, aby działalność prowadzona w przestrzeni kosmicznej przez podmioty pozarządowe wymagała uzyskania zezwolenia i podlegała stałemu nadzorowi ze strony odpowiedniego państwa będącego stroną OST.
- (7) Jednak ani w OST, ani w żadnym innym międzynarodowym traktacie stanowiącym część ram regulacyjnych ONZ dotyczących przestrzeni kosmicznej nie przewidziano konkretnych i szczegółowych zasad przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom związanym z intensyfikacją działań kosmicznych. Przyjęte przez ONZ wytyczne dotyczące trwałego zrównoważonego charakteru stanowią ramy działań mające zastosowanie do podmiotów krajowych i regionalnych oraz służące przyszłej ochronie orbit. Pomijając te niewiążące wytyczne, zagęszczenie orbit, ryzyko kolizji, ryzyko zakłócenia usług kosmicznych w wyniku cyberataków na infrastrukturę kosmiczną, a także wpływ działań kosmicznych na środowisko stanowią jednak coraz większe powody do obaw o bezpieczeństwo, odporność i zrównoważenie środowiskowe

działań kosmicznych, w odniesieniu do których nie istnieją przepisy na szczeblu międzynarodowym, co pozostawia lukę regulacyjną.

- (8) Ponadto międzynarodowe traktaty o przestrzeni kosmicznej pochodzą z okresu, w którym prawo kosmiczne znajdowało się na wczesnym etapie tworzenia, i stanowią podstawę ogólnych ram dotyczących ogólnych zasad i obowiązków. Wobec braku zaktualizowanych i szczegółowych norm technicznych służących przeciwdziałaniu pojawiającym się zagrożeniom dla bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego rozwoju państwa członkowskie stosują własne podejścia regulacyjne i podejścia do udzielania zezwoleń, opierając się na różnych przepisach dotyczących operacji satelitarnych, miejsc wyniesienia i operacji wynoszenia w przestrzeń kosmiczną, pojazdów wynoszących i satelitów na pokładzie.
- (9) Podejścia te mają wspólny cel, a mianowicie określenie warunków udzielania zezwoleń w celu przeciwdziałania wspomnianym powyżej zagrożeniom. Państwa członkowskie uznają tym samym znaczenie utrzymania bezpieczeństwa orbit i odporności infrastruktury kosmicznej, z należyty uwzględnieniem optymalnego i zrównoważonego wykorzystania przestrzeni kosmicznej. Takie krajowe przepisy dotyczące przestrzeni kosmicznej różnią się jednak pod względem zakresu i poziomu szczegółowości konkretnych wymogów dotyczących zagrożeń dla bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych. W tym względzie podejścia państw członkowskich są różne – od minimalistycznych po szczegółowe stanowiska normatywne. Rozbieżne wymogi krajowe mogą prowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego i zmniejszyć pewność prawa potrzebną unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej.
- (10) W rezultacie w całej Unii powstają różne rozdrobnione ramy działań kosmicznych wynikające z różnych norm o różnym poziomie szczegółowości, co skutkuje również brakiem koordynacji między państwami członkowskimi.
- (11) Fragmentacja warunków udzielania zezwoleń w odniesieniu do kluczowych elementów infrastruktury kosmicznej, takich jak statki kosmiczne, lub w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w cyberprzestrzeni przy świadczeniu usług kosmicznych lub do wpływu działań kosmicznych na środowisko może mieć negatywny wpływ na swobodę dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej generowanych przez infrastrukturę kosmiczną oraz świadczenia i wdrażania usług kosmicznych w Unii.
- (12) Można zakazać wykorzystywania typowych aktywów infrastruktury kosmicznej, takich jak statki kosmiczne, które nie spełniają szczegółowych wymogów określonych w niektórych przepisach, na rynku wewnętrznym usług kosmicznych. Ze względów bezpieczeństwa niektóre państwa członkowskie postanowiły na przykład nałożyć bardziej rygorystyczne wymogi dotyczące projektowania satelitów w odniesieniu do satelitów, dla których wydano zezwolenie na wynoszenie w przestrzeń kosmiczną zgodnie z ustawodawstwem innych państw członkowskich. Rozbieżność ta może nie tylko utrudnić handel transgraniczny przedsiębiorstwom dostarczającym satelity, lecz także państwa członkowskie, które zajmują rygorystyczne stanowisko w sprawie wymogów dotyczących zezwolenia w zakresie bezpieczeństwa, mogą zdecydować o niezezwalaniu na wynoszenie z ich terytorium satelitów, w odniesieniu do których wydano zezwolenie na eksploatację w państwach członkowskich podlegających mniej rygorystycznym wymogom w zakresie bezpieczeństwa. Podobnie – w przypadku gdy tylko w niektórych państwach członkowskich wprowadzono wymogi dotyczące nadzoru i śledzenia przed wyniesieniem i po wyniesieniu satelitów na orbitę lub

szczegółowe przepisy dotyczące zarządzania ryzykiem w cyberprzestrzeni – może mieć to negatywny wpływ na świadczenie usług kosmicznych, takich jak usługi eksploatacji i usługi wynoszenia na orbitę, na całym rynku wewnętrznym.

- (13) W rezultacie takie bariery mogą negatywnie wpływać na dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych w całej Unii. Ponieważ usługi kosmiczne opierają się na danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej generowanych za pośrednictwem aktywów infrastruktury kosmicznej i z ich wykorzystaniem, świadczenie usług kosmicznych zależy od poziomu bezpieczeństwa i odporności aktywów infrastruktury kosmicznej.
- (14) Wymogi pociągające za sobą wyższe koszty, takie jak wymogi projektowe mające na celu uniknięcie rozprzestrzeniania się śmieci kosmicznych lub oceny ryzyka służące zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w poszczególnych segmentach infrastruktury kosmicznej, mogą skłonić unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej do wyboru siedziby w jurysdykcjach, w których obowiązują mniej rygorystyczne wymogi dotyczące udzielania zezwoleń.
- (15) Transgraniczny charakter działań kosmicznych prowadzonych w Unii prawdopodobnie nasili się, biorąc pod uwagę rosnącą liczbę unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, a także rosnącą liczbę przedsiębiorstw opracowujących rozwiązania dotyczące pojazdów wynoszących oraz fakt, że państwa członkowskie planują rozwój zdolności w zakresie wynoszenia na orbitę. W tym kontekście rozbieżne warunki w krajowych systemach zezwoleń mogą stworzyć więcej barier w sektorze kosmicznym, co będzie miało wpływ na ciągłość dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług kosmicznych, która z kolei wspiera wiele obszarów działalności na rynku wewnętrznym, w tym sektory krytyczne i infrastrukturę.
- (16) Dlatego też, w celu ochrony rynku wewnętrznego i poprawienia jego funkcjonowania należy ustanowić na poziomie Unii zestaw jednolitych, skutecznych i proporcjonalnych obowiązkowych zasad harmonizujących kluczowe aspekty usług kosmicznych w kontekście udzielania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych, aby zapewnić niezakłócone dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych na całym rynku wewnętrznym.
- (17) Ustanawiając kluczowe wymogi neutralne pod względem technologicznym, należy stymulować innowacje poprzez oferowanie dostawcom usług kosmicznych dostępu do obecnych i potencjalnych nowych rynków, co doprowadzi do zwiększenia wyboru dla użytkowników końcowych.
- (18) Jedynie w rzadkich przypadkach, biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie dostępu Unii lub państw członkowskich do niektórych usług kosmicznych, Komisja powinna przyznać odstępstwo od wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do usług wynoszenia na orbitę, jeżeli jest to uzasadnione interesem publicznym. Należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyznania odstępstwa danemu operatorowi wynoszenia z państwa trzeciego, jeżeli spełniony jest warunek interesu publicznego.
- (19) Jednocześnie w wyjątkowych przypadkach i na zasadzie tymczasowej konieczne może być szybkie działanie w sytuacjach nadzwyczajnych lub kryzysowych, aby wykorzystać dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej lub usługi kosmiczne świadczone przez dostawców usług kosmicznych, którzy nie zostali zarejestrowani w Unii.

- (20) Dostawcy usług kosmicznych mający siedzibę w Unii powinni podlegać systemowi zezwoleń w celu uwzględnienia kluczowych aspektów bezpieczeństwa i odporności typowych usług kosmicznych, które odnoszą się na przykład do eksploatacji statków kosmicznych, świadczenia usług wynoszenia na orbitę oraz obsługi i utrzymania miejsc wyniesienia. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej obsługujący aktywa będące własnością Unii powinni uzyskać zezwolenie Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego („Agencja”) ustanowionej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696⁽⁵⁾, natomiast unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej obsługujący aktywa inne niż aktywa będące własnością Unii powinni uzyskać zezwolenie od państw członkowskich.
- (21) Dostawcy usług kosmicznych mający siedzibę w Unii, świadczący zaawansowane usługi kosmiczne, takie jak usługi kosmiczne w zakresie unikania kolizji lub operacje i usługi w przestrzeni kosmicznej (ISOS), wspierają typowe usługi kosmiczne i odgrywają rolę w zapewnieniu ochrony i trwałego zrównoważonego charakteru aktywów infrastruktury kosmicznej. W związku z tym należy objąć tę kategorię dostawców nowych usług kosmicznych ograniczonym zestawem przepisów. Umożliwiłoby to rozwój nowych zastosowań i rynków w sektorze kosmicznym (gospodarka przestrzeni kosmicznej).
- (22) Główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej odgrywają kluczową rolę jako pośrednicy między sektorami wyższego i niższego szczebla, ponieważ przekazują dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej od operatorów infrastruktury kosmicznej do poszczególnych kolejnych zastosowań takich danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej z korzyścią dla całej gospodarki i obywateli. W tym względzie, chociaż przepisy prawa materialnego mające zastosowanie do operatorów infrastruktury kosmicznej nie powinny mieć do nich zastosowania, nadal odgrywają oni ważną rolę w sektorze kosmicznym, ponieważ dopilnowują oni, aby dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej przekazywane przez nich w dół łańcucha wartości pochodziły od operatorów infrastruktury kosmicznej, którzy przestrzegają niniejszego rozporządzenia. W związku z tym Agencja powinna sporządzić wykaz takich głównych dostawców danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii. W świetle ich roli jako pośredników główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej są najlepiej przygotowani do otrzymywania ostrzeżeń lub skarg dotyczących potencjalnych nieprawidłowości w odniesieniu do wykorzystywania w Unii danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej, do bezpośredniego ostrzegania swoich dostawców lub informowania Agencji lub odpowiedniego właściwego organu w państwie członkowskim, w którym mają siedzibę, o wszelkich zarzutach dotyczących danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej potencjalnie pochodzących od niezarejestrowanych lub niespełniających wymogów operatorów infrastruktury kosmicznej, które to dane mogą być wykorzystywane na rynku wewnętrznym.
- (23) W celu stworzenia równych warunków działania na rynku wewnętrznym przepisy dotyczące wszystkich dostawców usług kosmicznych objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, w tym unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, powinny mieć

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

zastosowanie w zakresie, w jakim w Unii dostarczane są dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i świadczone są usługi kosmiczne.

- (24) W związku z tym w celu zapewnienia, aby żaden operator infrastruktury kosmicznej nie uzyskał korzyści ze względu na to, że nie podlega przepisom określonym w niniejszym rozporządzeniu, należy zapewnić jednolite traktowanie wszystkich operatorów infrastruktury kosmicznej, w tym dostawców usług kosmicznych z państw trzecich, takich jak operatorzy statków kosmicznych z państw trzecich, dostawcy usług wynoszenia z państw trzecich, główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej z państw trzecich, jeżeli dostarczają oni dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej lub świadczą usługi kosmiczne w Unii.
- (25) Niniejsze rozporządzenie powinno zatem mieć zastosowanie do dostawców usług kosmicznych, niezależnie od miejsca ich siedziby, jeżeli dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej są dostarczane w Unii lub jeżeli usługi kosmiczne są świadczone w Unii, wykazując tym samym istotny związek z rynkiem wewnętrznym, zapobiegając ryzyku obchodzenia przepisów ze szkodą dla unijnych konsumentów i przedsiębiorstw oraz gwarantując efektywność celów niniejszego rozporządzenia.
- (26) Wszyscy dostawcy usług kosmicznych mający siedzibę w państwie trzecim powinni wyznaczyć na piśmie co najmniej jednego przedstawiciela prawnego w Unii, w zależności od swoich potrzeb komercyjnych i wymogów organizacyjnych. Takim przedstawicielom prawnym w Unii należy przyznać wszelkie uprawnienia i zasoby niezbędne do współpracy z odpowiednimi organami, Komisją i Agencją we wszystkich aspektach niezbędnych do otrzymywania informacji i decyzji związanych z przestrzeganiem i egzekwowaniem niniejszego rozporządzenia.
- (27) Niektóre jurysdykcje państw trzecich mogą przestrzegać wysokiego poziomu bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego działań kosmicznych i jako takie mogą stosować wymogi w zakresie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego podobne do wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (28) W takich przypadkach mechanizm równoważności ma zapewniać uznanie poziomu ochrony porównywalnego z poziomem wymaganym na mocy niniejszego rozporządzenia. W związku z tym w przypadku gdy Komisja przeprowadziła ocenę w odniesieniu do mających zastosowanie ram prawnych państwa trzeciego i prawnie wiążących przepisów mających zastosowanie w danym państwie trzecim, uznanych za równoważne z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, na tej podstawie należy ustalić zgodność z przepisami dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w danym państwie trzecim. Tacy dostawcy usług kosmicznych powinni mieć możliwość dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług kosmicznych w Unii na podstawie decyzji w kwestii równoważności, którą przyjmuje Komisja.
- (29) Dostawcy usług kosmicznych mający siedzibę w państwie trzecim, w odniesieniu do których nie przyjęto decyzji w kwestii równoważności, powinni być zobowiązani do poddania się kontrolom w celu ustalenia zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Aby promować konwergencję podejść nadzorczych, Agencja powinna przeprowadzić oceny techniczne niezbędne Komisji do zapewnienia zgodności i umożliwiające Komisji podejmowanie decyzji, na podstawie ocen technicznych, w sprawie rejestracji dostawców usług kosmicznych w Unii oraz wszelkich środków nadzorczych. W tym celu należy ustanowić rejestr na poziomie Unii.

- (30) Unia powinna dążyć do stopniowego zawierania umów o wzajemnym uznawaniu z państwami trzecimi.
- (31) Aby kompleksowo uwzględnić wszystkie aktywa infrastruktury kosmicznej i uniknąć luk, niniejsze rozporządzenie powinno mieć również zastosowanie do aktywów obsługiwanych przez organizacje międzynarodowe zaangażowane w działania kosmiczne, takie jak Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) lub Europejska Organizacja Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT). Takie organizacje międzynarodowe, biorąc pod uwagę ich rozległą specjalistyczną wiedzę techniczną, naukową i operacyjną, a także ich specjalną infrastrukturę i zdolności w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, są kluczowymi partnerami Komisji, Agencji i państw członkowskich, w szczególności w kontekście wdrażania komponentów Unijnego programu kosmicznego, przeprowadzania wspólnych zamówień lub realizacji programów państw członkowskich.
- (32) Aby osiągnąć spójność regulacyjną w kontekście harmonizacji wynikającej z niniejszego rozporządzenia, takie organizacje międzynarodowe, które obsługują własne aktywa, powinny podlegać prawu Unii na odpowiednich warunkach dotyczących środków stosowania i egzekwowania wobec nich prawa Unii, które to warunki powinno się określić w umowach międzynarodowych zawieranych między Unią a – odpowiednio – każdą z takich organizacji międzynarodowych. W przypadku gdy takie organizacje międzynarodowe obsługują aktywa państw członkowskich, właściwe organy powinny zapewnić egzekwowanie przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku gdy takie organizacje międzynarodowe obsługują aktywa będące własnością Unii, należy zapewnić egzekwowanie zgodnie z postanowieniami umów o przyznanie wkładu zawartych w tym celu przez Komisję.
- (33) ESA jest organizacją międzynarodową dysponującą rozległą wiedzą specjalistyczną w obszarze kosmosu i ważnym partnerem w realizacji Unijnego programu kosmicznego. ESA opracowuje i obsługuje, na podstawie specjalnych umów, aktywa infrastruktury kosmicznej na potrzeby Unijnego programu kosmicznego i unijnego programu bezpiecznej łączności. ESA opracowuje również misje kosmiczne w imieniu państw członkowskich w ramach swoich obowiązkowych działań i opcjonalnych programów oraz zapewnia, na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego, pomoc w realizacji krajowych projektów w dziedzinie przestrzeni kosmicznej. ESA jest również główną siłą napędową opracowywania norm technicznych dotyczących działań kosmicznych. Warunki wykonania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do ESA należy dokładniej określić w umowie, z należyтым uwzględnieniem statusu i ram instytucjonalnych ESA.
- (34) Przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu powinny obejmować zarówno aktywa będące własnością Unii, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/696 i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/588⁽⁶⁾, jak i aktywa państw członkowskich, niezależnie od tego, czy są one własnością podmiotów rządowych lub komercyjnych oraz czy są przez te podmioty obsługiwane, w tym aktywa podwójnego zastosowania podlegające kontroli cywilnej i wykorzystywane do celów cywilnych.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/588 z dnia 15 marca 2023 r. ustanawiające unijny program bezpiecznej łączności na lata 2023–2027 (Dz.U. L 79 z 17.3.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

- (35) Jeżeli chodzi o aktywa będące własnością Unii, dostawcy usług kosmicznych powinni uzyskać od Agencji zezwolenie na obsługiwanie takich aktywów będących własnością Unii, które spełniają wymogi dotyczące bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego.
- (36) Aby zachować kompetencje państw członkowskich, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do obiektów kosmicznych, które są wykorzystywane wyłącznie do realizacji celów obronnych lub celów bezpieczeństwa narodowego, niezależnie od podmiotu prowadzącego takie działania kosmiczne. Obiekty kosmiczne, które są tylko częściowo wykorzystywane do celów obronnych, powinny być wyłączone z zakresu niniejszego rozporządzenia – jeżeli muszą podlegać eksploatacji i kontroli ze strony państwa członkowskiego do celów obronnych – wyłącznie na czas trwania odpowiedniej misji kosmicznej prowadzonej przez siły zbrojne. W takich przypadkach do każdego państwa członkowskiego należy ustalenie, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, czy taki obiekt kosmiczny podlegałby wyżej wspomnianemu wyłączeniu.
- (37) Niniejsze rozporządzenie nie powinno zatem naruszać kompetencji państw członkowskich we wszystkich sprawach dotyczących bezpieczeństwa narodowego, co obejmuje również przypadki, w których państwa członkowskie muszą – do celów oraz na potrzeby wykonywania takich kompetencji w zakresie bezpieczeństwa narodowego – wykonywać określone operacje kosmiczne, na przykład przez przejście kontroli nad obiektem kosmicznym podlegającym ich jurysdykcji.
- (38) Biorąc pod uwagę obowiązujące regulacje dotyczące widma radiowego na podstawie międzynarodowych przepisów telekomunikacyjnych oraz zgodne z nimi prawo krajowe i prawo UE, w szczególności decyzję nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁷⁾, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972⁽⁸⁾ oraz decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE⁽⁹⁾, niniejsze rozporządzenie nie powinno obejmować aspektów związanych z przydzielaniem widma radiowego lub zezwalaniem na jego użytkowanie. Ponadto w przypadku gdy podmiot będący dostawcą sieci i usług łączności elektronicznej działa jedynie jako zwykły użytkownik urządzenia oferowanego przez operatora infrastruktury kosmicznej, powinien on kwalifikować się wyłącznie jako główny dostawca danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej na mocy niniejszego rozporządzenia. Jeżeli dostawca sieci i usług łączności elektronicznej również obsługuje lub kontroluje satelitę, wynoszenie w przestrzeń kosmiczną lub infrastrukturę wynoszenia w przestrzeń kosmiczną, powinien kwalifikować się jako operator infrastruktury kosmicznej na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (39) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla unijnych reguł konkurencji, w tym przepisów antymonopolowych, dotyczących fuzji i pomocy państwa.

⁽⁷⁾ Decyzja nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2002/676\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2002/676(1)/oj))

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj>)

⁽⁹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.U. L 81 z 21.3.2012, s. 7, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj))

- (40) Minimalne kluczowe zharmonizowane przepisy dotyczące bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych określone w niniejszym rozporządzeniu powinny uwzględniać zezwolenia wydane przez właściwe organy lub, w stosownych przypadkach, systemy ustanowione przez państwa członkowskie dla podmiotów rządowych realizujących krajowy program kosmiczny. Należy uznać szczególny charakter niektórych podmiotów, takich jak rządowe agencje kosmiczne realizujące krajowe programy kosmiczne, które niekoniecznie muszą podlegać zezwoleniu w taki sam sposób jak inni dostawcy usług kosmicznych. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić w odniesieniu do tych podmiotów odpowiedni nadzór, który respektuje i wdraża zasady podziału ról i braku konfliktu interesów.
- (41) Aby umożliwić sprawne procedury udzielania zezwoleń na całym rynku wewnętrznym i zapewnić równe traktowanie wszystkich unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, łączny okres ważności zezwoleń powinien wynosić 12 miesięcy, z możliwością zawieszenia terminów mających zastosowanie w procedurze udzielania zezwoleń, w celu uwzględnienia potrzeby udzielenia dodatkowych wyjaśnień i przeprowadzenia dodatkowych ocen.
- (42) Państwa członkowskie powinny zachować swobodę prowadzenia wszelkich dyskusji z potencjalnymi wnioskodawcami przed formalnymi procedurami udzielania zezwoleń, zgodnie z przepisami krajowymi. Taka wstępna i nieformalna dyskusja umożliwiłaby wnioskodawcom lepsze zrozumienie wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu i, w stosownych przypadkach, w przepisach krajowych, w tym we wszelkich odpowiednich przepisach innych państw członkowskich, oraz zapewnienie zgodności z tymi wymogami, na przykład w przypadku gdy na całym rynku wewnętrznym wymagane są wielokrotne zezwolenia, z uwzględnieniem kryteriów przynależności państwowej lub siedziby, miejsca prowadzenia działalności i wynoszenia w przestrzeń kosmiczną.
- (43) Właściwe organy państwa członkowskiego powinny akceptować i uznawać zezwolenia wydane przez właściwe organy innych państw członkowskich w odniesieniu do kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem. Jednocześnie należy zapewnić pełną przejrzystość wymogów krajowych, które mogą ustanowić państwa członkowskie, w tym bardziej rygorystycznych wymogów, które mogą być niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa, odporności lub zrównoważenia środowiskowego operacji lub wynoszenia w przestrzeń kosmiczną dokonywanych na ich terytorium w odniesieniu do misji kosmicznej prowadzonej przez operatorów infrastruktury kosmicznej posiadających zezwolenie we własnym państwie członkowskim siedziby. Takie informacje powinny być przekazywane za pośrednictwem wspólnego portalu informacyjnego.
- (44) Ze względu na złożoność techniczną i czas trwania przygotowań do misji kosmicznej wnioskodawcy powinni mieć wystarczająco dużo czasu na dostarczenie wszelkich wymaganych informacji lub wyjaśnień. W związku z tym w procedurach udzielania zezwoleń należy również przewidzieć zawieszenie terminów mających zastosowanie do właściwych organów.
- (45) Należy założyć zgodność obiektów kosmicznych z wymogami niniejszego rozporządzenia zarówno w przypadku dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w Unii, ponieważ taka zgodność została zweryfikowana przez właściwe organy krajowe przy udzielaniu zezwolenia, jak i w przypadku dostawców usług

kosmicznych mających siedzibę w państwie trzecim, w odniesieniu do którego Komisja wydała decyzję w kwestii równowagi.

- (46) Po stwierdzeniu zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu rejestracja w unijnym rejestrze obiektów kosmicznych (URSO) i wydanie certyfikatu elektronicznego (e-certyfikatu) – potwierdzającego, że dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej zostały wygenerowane przez obiekty kosmiczne zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz, odpowiednio, że usługi kosmiczne opierają się na wykorzystywaniu i eksploatacji obiektów kosmicznych zgodnych z niniejszym rozporządzeniem – powinny umożliwić swobodne dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych w całej Unii. Agencja powinna wydawać zarejestrowanym dostawcom usług kosmicznych indywidualne e-certyfikaty.
- (47) Skonsolidowane wykazy wszystkich dostawców usług kosmicznych zarejestrowanych w URSO, mających siedzibę w Unii i w państwach trzecich, powinny być udostępniane publicznie za pośrednictwem strony internetowej URSO, zapewniając tym samym przejrzystość w odniesieniu do wszystkich dostawców usług kosmicznych zarejestrowanych w Unii. Każda osoba powinna móc zweryfikować źródło danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w celu ustalenia w dowolnym momencie, że w ramach usług kosmicznych świadczonych w Unii wykorzystuje się dane wygenerowane przez obiekty kosmiczne zgodnie z wymogami prawa Unii.
- (48) Na wniosek Komisji należy opracować szczegółową normę dotyczącą e-certyfikatu, która powinna być gotowa przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. E-certyfikat określałby związek między danym obiektem kosmicznym a danymi pochodzącymi z przestrzeni kosmicznej wygenerowanymi w wyniku jego wykorzystywania, gwarantując integralność takich danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej.
- (49) Aby sprostać zwiększonemu zapotrzebowaniu klientów na oferty satelitarne, móc czerpać korzyści z postępu technologicznego i związanego z nim obniżenia kosztów oraz zapewnić lepszy dostęp do kapitału, należy usprawnić procedury udzielania zezwoleń na wynoszenie konstelacji satelitów w przestrzeń kosmiczną. Pod pewnymi warunkami i z zastrzeżeniem zestawu zabezpieczeń należy udostępnić uproszczoną procedurę udzielania zezwoleń prowadzącą do wydania pojedynczego zezwolenia ważnego dla całej konstelacji satelitów.
- (50) Uznając szczególny charakter i cele badawczych statków kosmicznych, które nadal mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju wiedzy naukowej i zdolności technologicznych, w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić pewne wyłączenia dla takich kategorii w celu uwzględnienia ich szczególnych potrzeb i cech, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i zrównoważonego charakteru orbit.
- (51) Operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni korzystać ze specjalnych zwolnień z przepisów ustanowionych w poszczególnych obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem. W przypadku prowadzenia misji kosmicznych o charakterze badawczym powinni oni być zwolnieni z niektórych przepisów dotyczących bezpieczeństwa. Podobnie operatorzy infrastruktury kosmicznej, którzy kwalifikują się jako małe przedsiębiorstwa lub są instytucjami badawczymi lub edukacyjnymi, powinni stosować uproszczone zarządzanie ryzykiem koncentrujące się na aktywach krytycznych i przeciwdziałające głównym zagrożeniom. Misje kosmiczne związane z demonstracją i walidacją orbitalną (IOD/IOV) powinny być również wyłączone z obliczania śladu środowiskowego działań kosmicznych.

- (52) Zapewnienie bezpiecznego, odpornego, zrównoważonego i racjonalnego pod względem kosztów dostępu do przestrzeni kosmicznej ma kluczowe znaczenie dla uzyskania różnorodnych usług i wspierania badań naukowych, przy jednoczesnym dostosowaniu do kluczowych zasad i praw zapisanych w OST. Jednocześnie operatorzy wynoszenia mogą również potrzebować czasu na dostosowanie się do nowych środków bezpieczeństwa w zakresie wynoszenia w przestrzeń kosmiczną. W niniejszym rozporządzeniu należy przewidzieć odpowiedni mechanizm zapewniający dostęp do przestrzeni kosmicznej, podczas gdy przemysł dostosowuje się do nowego podstawowego poziomu bezpieczeństwa wprowadzonego na poziomie Unii.
- (53) Zagęszczenie niektórych orbit, powodujące zwiększone ryzyko kolizji satelitów i rozprzestrzeniania się śmieci kosmicznych, a także krajobraz zagrożeń geopolitycznych niosący za sobą zwiększone ryzyko dla cyberbezpieczeństwa infrastruktury kosmicznej oraz ryzyko fizycznego kontaktu w przestrzeni kosmicznej, takiego jak bliskość i zakłócenia, stanowią wyzwania o charakterze globalnym, którym wiele państw prowadzących politykę kosmiczną musi stawić czoła.
- (54) Zmienia się również rynek pojazdów wynoszących – od mikropojazdów po ciężkie pojazdy. Rozwijane są nowe możliwości, takie jak możliwość ponownego użycia np. pierwszych stopni pojazdów wynoszących i ich rakiet pomocniczych. Coraz więcej państw członkowskich rozwija zdolności wynoszenia na orbitę, tym samym zwiększając dostęp do przestrzeni kosmicznej.
- (55) Dostęp do przestrzeni kosmicznej ma kluczowe znaczenie dla autonomii strategicznej UE. Zwiększony ruch w zakresie wynoszenia w przestrzeń kosmiczną ma jednak również wpływ na bezpieczeństwo wynoszenia w przestrzeń kosmiczną i ponownego wejścia w atmosferę oraz na bezpieczeństwo w powietrzu i na ziemi. Zwiększony ruch w zakresie wynoszenia w przestrzeń kosmiczną może również mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej w wymiarze gospodarki, środowiska i skuteczności. Należy zminimalizować ryzyko zakłócenia ruchu lotniczego i morskiego poprzez podpisanie porozumienia z odpowiednimi organami i instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego. Koordynacja między odpowiednimi organami a właściwymi instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego na poziomie krajowym przyczynia się do ograniczenia skutków zakłóceń ruchu i ryzyka kolizji. W przypadku gdy operacje wynoszenia w przestrzeń kosmiczną mają wpływ na więcej niż jedno państwo członkowskie, konieczna jest terminowa koordynacja między operatorami infrastruktury kosmicznej a europejskim zarządcą sieci. Koordynacja ta powinna obejmować ocenę wielkości i czasu trwania zamknięcia europejskiej przestrzeni powietrznej oraz tras lotniczych, na które takie zamknięcie ma wpływ. Dopiero na późniejszym etapie należy ustanowić odpowiednie mechanizmy podziału kosztów związane z użytkowaniem przestrzeni powietrznej. Zachęci to wszystkich użytkowników do bezpiecznego i zrównoważonego użytkowania przestrzeni powietrznej. Ponadto fazy wynoszenia w przestrzeń kosmiczną i ponownego wejścia w atmosferę mogą również stwarzać ryzyko dla wypadków na ziemi, które należy ograniczyć poprzez ścisłą koordynację z właściwymi organami i instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego, których to dotyczy. Rosnącemu ryzyku kolizji ze statkami powietrznymi w fazie przejściowej wynoszenia w przestrzeń kosmiczną i ponownego wejścia w atmosferę można zaradzić za pomocą ugruntowanych metod bezpieczeństwa lotniczego i najlepszych praktyk w zakresie oceny ryzyka.

- (56) Działania w zakresie wynoszenia na orbitę są z natury ryzykowne i mogą powodować nieodwracalne szkody, jeżeli nie są odpowiednio zarządzane. W związku z tym należy ustanowić przepisy zapewniające możliwość śledzenia pojazdów wynoszących i poddawania ich ocenie ryzyka, w ramach której powinno się określić i wprowadzić szereg środków mających na celu ograniczenie, w miarę możliwości, ryzyka związanego z takimi działaniami.
- (57) Prognozy pokazują, że nawet bez nowych operacji wynoszenia w przestrzeń kosmiczną kolizje między obiektami kosmicznymi znajdującymi się już w przestrzeni kosmicznej staną się istotnym źródłem śmieci. Ryzyko kolizji między obiektami kosmicznymi spowodowałoby w efekcie zatłoczenie już i tak przepełnionej niskiej orbity okołoziemskiej, co stwarza ryzyko dla przyszłego dostępu do przestrzeni kosmicznej. Pod względem masy większość śmieci kosmicznych pochodzi z części pojazdów wynoszących (korpusów ракет). Tymczasem liczba statków kosmicznych na orbicie szybko rośnie ze względu na rozwój konstelacji satelitów.
- (58) Aby chronić środowisko kosmiczne, należy zapewnić, aby pojazdy wynoszące i statki kosmiczne wytwarzały jak najmniejszą ilość śmieci. Zapobieganie powstawaniu śmieci jest również zgodne z podejściem opartym na zapobieganiu stanowiącym pierwszy etap hierarchii postępowania z odpadami ustanowionej dyrektywą ramową w sprawie odpadów⁽¹⁰⁾. W związku z tym należy przewidzieć obowiązki w fazie projektowania, jak również podczas przebywania na orbicie. Konieczność ta jest również uznawana na poziomie międzynarodowym, na którym Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (ISO) przyjęła kilka norm. W związku z tym zezwolenie na prowadzenie działań kosmicznych powinno być powiązane z przedłożeniem przez operatorów infrastruktury kosmicznej konkretnych planów dotyczących śmieci kosmicznych w celu wykazania, w jaki sposób pojazdy wynoszące i statki kosmiczne ograniczyłyby powstawanie śmieci kosmicznych.
- (59) Świadczone przez statek kosmiczny usługi kosmiczne w zakresie unikania kolizji wymagają, aby statek kosmiczny precyzyjnie przekazywał swoją pozycję. Należy opracować wymogi dotyczące możliwości śledzenia, aby usprawnić usługi publiczne świadczone w ramach unijnego partnerstwa ds. obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (UE-SST) oraz zaoszczędzić czas i pieniądze wykorzystywane przez takie usługi śledzenia w celu dokładnego określenia pozycji na orbicie. Należy zapewnić zdolność śledzenia statków kosmicznych zarówno na poziomie statku kosmicznego, jak i segmentu naziemnego.
- (60) Ze względu na zwiększoną ilość śmieci i zwiększony ruch na orbicie korzystanie z usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej jest obowiązkowe dla wszystkich statków kosmicznych. Wymóg ten jest niezbędny do zapewnienia codziennego utrzymywania pozycji statku kosmicznego. Obowiązkowa subskrypcja usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej powinna stanowić sedno wymogów bezpieczeństwa w przestrzeni kosmicznej. W związku z tym podmiot odpowiedzialny za świadczenie usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej musiałby wykazać się pewnymi zdolnościami.
- (61) Ponadto posiadanie podmiotu odpowiedzialnego za świadczenie usług unikania kolizji w odniesieniu do wszystkich statków kosmicznych w Unii powinno poprawić

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/2024-02-18>)

koordynację reakcji na ostrzeżenia o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji, ograniczając również ryzyko, że takie ostrzeżenie spowoduje zastosowanie różnych strategii reagowania, co samo w sobie mogłoby potencjalnie prowadzić do kolizji.

- (62) Opracowane w ramach komponentu SSA, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696, partnerstwo UE ds. SST lub jakikolwiek podmiot będący jego następcą, wykorzystujący ich czujniki i dobrze rozwiniętą wiedzę fachową, musi wykazać zdolność do zarządzania dużą liczbą statków kosmicznych, a tym samym zdolność do pełnienia funkcji unijnego dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej odpowiedzialnego za świadczenie tychże usług.
- (63) Należy możliwie najbardziej unikać wytwarzania śmieci przez wprowadzenie wymogu posiadania zdolności do wykonywania manewrów mających na celu unikanie kolizji i przenoszenia satelitów na orbity cmentarne. W związku z tym wszystkie statki kosmiczne powinny być wyposażone w stałe zdolności manewrowe, z wyjątkiem statków kosmicznych umieszczonych poniżej pułapu 400 km, ponieważ opór aerodynamiczny w takim przypadku zapewniłby w naturalny sposób krótki czas przebywania takiego statku kosmicznego na orbicie.
- (64) Powszechną praktyką jest udzielanie operatorom statków kosmicznych zezwolenia na przedłużenie misji kosmicznej. Przy składaniu wniosku o przedłużenie misji kosmicznej unijni operatorzy statków kosmicznych powinni być jednak zobowiązani do przedłożenia zmienionych planów ograniczania ilości śmieci kosmicznych w celu zapewnienia, aby wydłużony czas trwania misji nie stwarzał ryzyka powstania śmieci kosmicznych.
- (65) Ze względu na zwiększony ruch orbitalny astronomowie napotykają w swoich kampaniach astronomicznych zakłócenia oświetlenia i częstotliwości radiowych. Takie zakłócenia mają bezpośredni wpływ na zdolności w zakresie badań naukowych i obrony planetarnej. W związku z tym należy opracować środki łagodzące w celu ochrony ciemnego i cichego nieba.
- (66) Konstelacje ułatwiają skuteczne wdrażanie usług kosmicznych z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw. Ze względu na ich dużą liczbę ich wpływ na środowisko kosmiczne jest jednak większy niż wpływ pojedynczego statku kosmicznego. Ponadto każda katastrofa w obrębie konstelacji może wywołać syndrom Kesslera, uniemożliwiając dostęp do przestrzeni kosmicznej w przyszłości. W związku z tym należy nałożyć szczegółowe obowiązki na konstelacje w zależności od wielkości konstelacji.
- (67) Aby zapewnić efektywność kluczowych wymogów ustanowionych w odniesieniu do bezpieczeństwa i zrównoważoności w przestrzeni kosmicznej, należy określić dalsze elementy techniczne w celu zagwarantowania operatorom infrastruktury kosmicznej pewności prawa.
- (68) Do tej pory cyberbezpieczeństwo sektora kosmicznego było jedynie częściowo uwzględniane na poziomie Unii za pomocą ogólnie obowiązujących ram określonych w dyrektywie (UE) 2022/2555. Obecny system cyberbezpieczeństwa nie obejmuje w pełni wszystkich rodzajów podmiotów i usług, które są istotne dla sektora kosmicznego. W związku z tym należy ustanowić wymogi w zakresie cyberbezpieczeństwa w odniesieniu do dostawców niepublicznych sieci i usług łączności elektronicznej, podmiotów poniżej pułapu wielkości średnich

przedsiębiorstw na podstawie art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE⁽¹¹⁾ oraz instytucji badawczych i edukacyjnych, a wymogi te powinny również obejmować dane obserwacyjne i operacje wynoszenia z wykorzystaniem pojazdów wynoszących poza Unią.

- (69) Jednocześnie podstawowy poziom cyberbezpieczeństwa w całym sektorze kosmicznym, rozpatrywany w całości, nie jest dostosowany i spójny. Chociaż odporność aktywów będących własnością Unii osiągnięto w ramach komponentów Unijnego programu kosmicznego, do części aktywów krajowej infrastruktury kosmicznej mogą mieć zastosowanie niższe poziomy ochrony. Takie rozbieżności będą jedynie narastać i powodować asymetrię. Ponadto Unijny program kosmiczny funkcjonuje w ramach coraz bardziej powiązanej ze sobą architektury łączącej krajowe komercyjne ładunki użytkowe satelitów. W związku z tym infrastrukturę kosmiczną państw członkowskich należy odpowiednio wyrównać do wyższych poziomów odporności, aby uniknąć również zagrożenia dla bezpieczeństwa aktywów będących własnością Unii i funkcjonowania Unijnego programu kosmicznego, a w rezultacie uniknąć negatywnego wpływu na dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych wspierających działania, a także na krytyczne podmioty i sektory rynku wewnętrznym.
- (70) Obecna nierównowaga wynika nie tylko z faktu, że programy kosmiczne były opracowywane równolegle (na poziomie Unii i państw członkowskich). Wiąże się to również z brakiem wspólnego podstawowego poziomu cyberbezpieczeństwa i zarządzania ryzykiem, dostosowanego do szczególnych potrzeb infrastruktury kosmicznej. Chociaż tylko niektóre państwa członkowskie przyjęły podejście normatywne, na rynku wewnętrznym występują różnice w poziomie lub dogłębności takich wymogów. Odporność infrastruktury kosmicznej zależy w wielu przypadkach od zdolności finansowych, a ostatecznie od gotowości przedsiębiorstw do przestrzegania dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem i uwzględnienia cyberbezpieczeństwa podczas projektowania i prowadzenia misji kosmicznych.
- (71) Aby wyeliminować takie luki i dysproporcje, należy określić dostosowany do potrzeb podstawowy poziom odporności dla całego sektora kosmicznego. Przepisy te powinny mieć zastosowanie do całej infrastruktury kosmicznej w całej Unii, obejmującej aktywa będące własnością Unii, a także krajowe aktywa rządowe i pozarządowe. Należy w spójny sposób uwzględnić wszystkie segmenty naziemne, kosmiczne i łączące infrastruktury kosmicznej oraz cyfrowe i fizyczne systemy i podsystemy, zarówno kosmiczne, jak i naziemne, w celu uwzględnienia wszystkich istotnych zagrożeń, takich jak ryzyko w cyberprzestrzeni i ryzyko związane z zakłóceniami elektronicznymi, a także ryzyko fizyczne.
- (72) Ponieważ niniejsze rozporządzenie zwiększa poziom harmonizacji zarządzania ryzykiem mający zastosowanie do sektora kosmicznego, ten wyższy poziom zapewnia zwiększoną harmonizację również w porównaniu z wymogami określonymi w dyrektywie (UE) 2022/2555. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno stanowić *lex specialis* względem art. 21 dyrektywy (UE) 2022/2555. Jednocześnie sektor kosmiczny powinien utrzymać silny związek z unijnymi horyzontalnymi ramami w zakresie cyberbezpieczeństwa określonymi w dyrektywie (UE) 2022/2555,

⁽¹¹⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

aby zapewnić pełną spójność z przepisami i strategiami w zakresie cyberbezpieczeństwa przyjętymi przez państwa członkowskie oraz ze strukturą instytucjonalną ustanowioną na mocy tej dyrektywy. Należy zatem zlikwidować lukę między podstawowymi poziomami odporności mającymi zastosowanie do aktywów będących własnością Unii i do aktywów państw członkowskich. W związku z tym należy wprowadzić bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie zarządzania ryzykiem ukierunkowane na sektor kosmiczny, aby osiągnąć większą harmonizację w porównaniu z obecnymi wymogami określonymi w dyrektywie (UE) 2022/2555.

- (73) Zapewnienie cyberbezpieczeństwa infrastruktury kosmicznej ma zasadnicze znaczenie we wszystkich fazach projektowania, rozwoju i eksploatacji infrastruktury kosmicznej. W rezultacie należy wprowadzić solidne środki zarządzania ryzykiem w całym cyklu życia misji kosmicznych, z należytym uwzględnieniem wszystkich kluczowych faz. Należy zapewnić odpowiednią ochronę wszystkich aktywów, systemów i danych, począwszy od projektowania i produkcji, przez wyniesienie w przestrzeń kosmiczną i eksploatację, aż do etapu zakończenia eksploatacji.
- (74) Zarządzanie ryzykiem prowadzone przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej powinno opierać się na ocenach ryzyka przeprowadzanych na poziomie segmentu, systemu i komponentu w oparciu o scenariusze ryzyka, obejmujących co najmniej aktywa krytyczne, takie jak systemy inżynieryjne, oprogramowanie lotnicze, jednostka telemetryczna/zdalnego sterowania, centra kontroli misji lub centra kontroli statków kosmicznych. Komisja powinna opracować wykaz kategorii krytycznych aktywów, operacji i faz w całym cyklu życia misji kosmicznych, w odniesieniu do których unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej mają opracować takie scenariusze ryzyka, a także scenariusze ryzyka i metody modelowania zagrożeń wspierające przeprowadzanie takich ocen ryzyka.
- (75) Zgodnie z zasadą proporcjonalności w niniejszym rozporządzeniu należy uwzględnić szczególną pozycję operatorów infrastruktury kosmicznej będących małymi przedsiębiorstwami lub instytucjami badawczymi lub edukacyjnymi. Takie kategorie, ze względu na wielkość, zasoby i zakres działalności, mogą mieć mniejszy wpływ. Nadrzędnym celem w tym przypadku jest zapewnienie ochrony krytycznych funkcji i aktywów oraz przeciwdziałanie podstawowym zagrożeniom, takim jak ryzyko utraty kontroli nad aktywami z układem napędowym i zdolnością do emisji zakłóceń.
- (76) Aby zapewnić wspólne podejście do eksploatacji całej infrastruktury kosmicznej, należy ustanowić podstawowe zasady identyfikacji aktywów i zarządzania nimi oraz zarządzania prawami dostępu i ich kontroli w celu zabezpieczenia dostępu w segmencie naziemnym i kontroli segmentu kosmicznego. Należy określić kluczowe elementy służące ochronie odporności aktywów, w szczególności w odniesieniu do odporności sieci i systemów informatycznych, z uwzględnieniem potrzeby utrzymania skutecznej kontroli technicznej segmentu kosmicznego.
- (77) Należy ustanowić kluczowe minimalne zasady dotyczące unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, aby zapewnić należyte praktyki szyfrowania poprzez zdefiniowanie koncepcji kryptograficznej w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb misji kosmicznych w zakresie cyberbezpieczeństwa, stosowanie dostosowanej do potrzeb polityki zarządzania kluczami kryptograficznymi, a także pełne uwierzytelnianie połączeń między centrami kontroli satelitarnej a segmentem kosmicznym.
- (78) Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni ustanowić kluczowe środki umożliwiające szybką i skuteczną ciągłość działania oraz środki reagowania

i przywracania sprawności, aby zapewnić skuteczne reagowanie na incydenty i zagwarantować ciągłość krytycznych operacji misji kosmicznych.

- (79) Aby osiągnąć wysoki poziom odporności infrastruktury kosmicznej i postępować zgodnie z obecnymi praktykami, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni być zobowiązani do regularnego testowania systemów, z uwzględnieniem przeprowadzonych ocen ryzyka. Takie testowanie może obejmować przeprowadzanie testów penetracyjnych pod kątem wyszukiwania zagrożeń w odniesieniu do warunków przeprowadzania takich testów oraz kryteriów, które muszą spełniać testy.
- (80) Złożoność łańcucha dostaw w sektorze kosmicznym może stwarzać szczególne ryzyko w cyberprzestrzeni w świetle wielu źródeł wykorzystywanych do nabywania komponentów. Te ostatnie są często zamawiane na całym świecie i mogą nie posiadać niezbędnych kontroli integralności, zwłaszcza w przypadku integrowania lub montażu komponentów w różnych systemach infrastruktury kosmicznej. Aby przeciwdziałać takiemu ryzyku, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni ustanowić ramy zarządzania ryzykiem w łańcuchu dostaw wraz ze specjalnymi strategiami mającymi na celu ograniczenie ryzyka w łańcuchu dostaw poprzez wdrożenie kontroli integralności i autentyczności oprogramowania oraz określenie kryteriów wyboru oprogramowania, z należytym uwzględnieniem cyberbezpieczeństwa tymczasowo połączonych sieci i systemów informatycznych, na przykład w kontekście obsługi technicznej lub wsparcia.
- (81) Niniejsze rozporządzenie powinno stanowić integralną część ogólnych unijnych ram na rzecz odporności podmiotów krytycznych. W odniesieniu do aktywów będących własnością Unii i zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/696 państwa członkowskie były zobowiązane – w kontekście dyrektywy Rady 2008/114/WE⁽¹²⁾, którą zastąpiła obecnie dyrektywa (UE) 2022/2557 – do zapewnienia środków, które byłyby co najmniej równoważne tym określonym w kontekście transpozycji tej dyrektywy, w celu ochrony infrastruktury naziemnej znajdującej się na ich terytorium, będącej częścią Unijnego programu kosmicznego. Aby zapewnić pełną spójność z obecnymi przepisami Unii dotyczącymi odporności podmiotów krytycznych oraz zachować pełną ciągłość związku między ogólnym zaktualizowanym systemem odporności a zharmonizowanymi przepisami w dziedzinie przestrzeni kosmicznej w kontekście niniejszego rozporządzenia, należy przyjąć podobne podejście w odniesieniu do związku między dyrektywą (UE) 2022/2557 a niniejszym rozporządzeniem. W związku z tym, w odniesieniu do odporności fizycznej segmentu naziemnego, wszyscy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni stosować środki określone w niniejszym rozporządzeniu, zapewniając co najmniej ich równoważność ze środkami zastosowanymi na podstawie dyrektywy (UE) 2022/2557. Ponadto należy doprecyzować, że unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu i objętych jego zakresem, można zidentyfikować jako podmioty krytyczne na podstawie dyrektywy (UE) 2022/2557, jeżeli są operatorami infrastruktury naziemnej, o których mowa w pkt 10 załącznika do tej dyrektywy. Dyrektywa ta obejmuje zatem operatorów infrastruktury kosmicznej objętych zakresem niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim państwa członkowskie zidentyfikowały ich jako podmioty krytyczne. Z drugiej strony niniejsze rozporządzenie powinno obejmować wszystkich operatorów infrastruktury

⁽¹²⁾ Dyrektywa Rady 2008/114/WE z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie rozpoznawania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony (Dz.U. L 345 z 23.12.2008, s. 75, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/114/oj>).

kosmicznej, niezależnie od tego, czy zostali oni zidentyfikowani jako podmioty krytyczne na podstawie tej dyrektywy, czy nie. Ponadto należy doprecyzować, że segment naziemny zdefiniowany w niniejszym rozporządzeniu i objęty jego zakresem należy rozumieć jako obejmujący infrastrukturę naziemną, o której mowa w tej dyrektywie.

- (82) W dyrektywie (UE) 2022/2557 określono kluczowe przepisy dotyczące minimalnej harmonizacji mające na celu zwiększenie odporności podmiotów krytycznych i poprawę współpracy transgranicznej między właściwymi organami. Dyrektywa (UE) 2022/2557 powinna pozostać podstawą fizycznej odporności podmiotów krytycznych obsługujących infrastrukturę naziemną objętych zakresem tej dyrektywy i objętych niniejszym rozporządzeniem. W odniesieniu do tych podmiotów niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2022/2557 i w uzupełnieniu do niej. Zgodnie z tą dyrektywą należy zapewnić odporność podmiotów krytycznych objętych zakresem dyrektywy (UE) 2022/2557. Infrastruktura krytyczna wykorzystywana przez te podmioty może obejmować centra kontroli, anteny, obiekty badawcze, stanowiska, w tym miejsca wyniesienia, urządzenia fizyczne i komponenty, sprzęt, systemy i podsystemy stanowiące część infrastruktury kosmicznej, systemy inżynieryjne, systemy energetyczne i systemy napędowe.
- (83) Ponadto zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2557, w przypadku gdy podmiot krytyczny przeprowadził inne oceny ryzyka lub sporządził dokumenty zgodnie z obowiązkiem wynikającymi z innych aktów prawnych, które to oceny ryzyka lub dokumenty są istotne dla oceny ryzyka podmiotu krytycznego, podmiot ten może wykorzystać te oceny i dokumenty w celu spełnienia niektórych wymogów określonych w dyrektywie (UE) 2022/2557. W dyrektywie (UE) 2022/2557 przewidziano w tym względzie wyraźną możliwość oświadczenia przez właściwy organ na podstawie tej dyrektywy, w ramach wykonywania jego funkcji nadzorczych i pod pewnymi warunkami, że taka ocena jest w całości lub w części zgodna z odpowiednimi obowiązkiem wynikającymi z tej dyrektywy.
- (84) W związku z tym, biorąc pod uwagę silne powiązania między niniejszym rozporządzeniem a dyrektywą (UE) 2022/2557, właściwe organy ustanowione na podstawie tych dwóch aktów powinny współpracować w celu zwiększenia synergii swoich odpowiednich działań, w szczególności gdy oceny ryzyka przeprowadzane na podstawie niniejszego rozporządzenia przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej objętych zakresem tej dyrektywy są wykorzystywane do wykazania zgodności z niektórymi wymogami tej dyrektywy.
- (85) Jeżeli chodzi o odporność fizyczną segmentu kosmicznego, w niniejszym rozporządzeniu uznaje się, że operacje i usługi w przestrzeni kosmicznej (ISOS) przyczyniłyby się do zwiększenia poziomu odporności i okresu eksploatacji aktywów w przestrzeni kosmicznej.
- (86) Oprócz ustanowienia kluczowych przepisów dotyczących obsługi incydentów i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie należy ustanowić mechanizm zgłaszania incydentów przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii w kontekście Unijnego programu kosmicznego, który to mechanizm powinien wypełnić istniejące luki w zgłaszaniu incydentów. Agencja powinna uzyskać dostęp do informacji na temat znaczących incydentów w odniesieniu do wszystkich komponentów Unijnego programu kosmicznego za pośrednictwem struktury centrum monitorowania bezpieczeństwa ustanowionej w kontekście

Unijnego programu kosmicznego, zapewniającej wsparcie i monitorowanie przez całą dobę bezpieczeństwa odpowiednich systemów. Aby osiągnąć spójność z ogólnymi ramami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa, mechanizm taki należy dostosować do zgłaszania incydentów określonego w dyrektywie (UE) 2022/2555.

- (87) Ponadto w odniesieniu do zgłaszania znaczących incydentów mających wpływ na infrastrukturę kosmiczną państw członkowskich niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla wszelkich wymogów dotyczących zgłaszania incydentów określonych obecnie w dyrektywie (UE) 2022/2555 lub dyrektywie (UE) 2022/2557. W związku z tym przepisy dotyczące zgłaszania określone w tych dwóch dyrektywach powinny nadal mieć w pełni zastosowanie do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, którzy są podmiotami kluczowymi lub ważnymi, oraz odpowiednio do podmiotów krytycznych na mocy tych dyrektyw.
- (88) Organy nadzorcze ustanowione na mocy dyrektyw (UE) 2022/2555 i (UE) 2022/2557 mogą być inne niż właściwe organy wyznaczone lub ustanowione na podstawie niniejszego rozporządzenia. Aby zwiększyć zrozumienie i świadomość takich właściwych organów w kwestii skali i wpływu znaczących incydentów oddziałujących na infrastrukturę kosmiczną, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni zgłaszać właściwym organom na podstawie niniejszego rozporządzenia znaczące incydenty mające wpływ na krajowe aktywa infrastruktury kosmicznej, a te właściwe organy powinny przekazywać Agencji powiązane informacje zbiorcze.
- (89) Należy ustanowić koordynację i regularną wymianę informacji między Agencją a właściwymi organami krajowymi w celu usprawnienia zgłaszania incydentów w sektorze kosmicznym i osiągnięcia spójnego podejścia w całej Unii w odniesieniu do obsługi znaczących incydentów mających wpływ na infrastrukturę kosmiczną. Unijna sieć odporności kosmicznej (EUSRN) powinna odgrywać ważną rolę w budowaniu takiej spójności i zapewnianiu koordynacji z odpowiednimi strukturami ustanowionymi na mocy ogólnych ram cyberbezpieczeństwa i odporności określonych w dyrektywach (UE) 2022/2555 i (UE) 2022/2557, w szczególności z siecią zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego i europejską siecią organizacji łącznikowych do spraw kryzysów cyberbezpieczeństwa (EU-CyCLONe) ustanowioną na mocy dyrektywy (UE) 2022/2555, na przykład zapewniając aktualizacje sytuacji lub gdy znaczące incydenty związane z infrastrukturą kosmiczną mogą mieć wpływ na sektory i usługi objęte zakresem tych dyrektyw. W szczególności działania EUSRN odegrałyby również zasadniczą rolę w zarządzaniu propozycjami rozwiązań mających na celu usprawnienie zgłaszania cyberincydentów w całym sektorze kosmicznym i dostosowanie do strategii uproszczenia w kontekście dyrektywy NIS 2, torując tym samym drogę do pełnej konwergencji sektora kosmicznego i cybernetycznego, z korzyścią dla całej społeczności zajmującej się przestrzenią kosmiczną.
- (90) Zachowanie odporności infrastruktury kosmicznej i działań kosmicznych jest podstawowym elementem jednolitego rynku danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i usług związanych z przestrzenią kosmiczną. Jednocześnie, biorąc pod uwagę znaczenie przestrzeni kosmicznej dla szerokiego wachlarza zastosowań (cywilnych, w zakresie bezpieczeństwa i obronnych), środki na rzecz odporności określone w niniejszym rozporządzeniu powinny również móc wspierać inne inicjatywy, np. w kontekście monitorowania zagrożeń kosmicznych w ramach rozwoju unijnej struktury reagowania na zagrożenia w przestrzeni kosmicznej. Zwiększona świadomość Agencji na temat incydentów zgłaszanych przez wszystkich operatorów infrastruktury kosmicznej oraz koordynacja z odpowiednimi organami ds.

cyberbezpieczeństwa umożliwiłyby unijnej sieci odporności kosmicznej udzielanie pomocy w identyfikacji i zgłaszaniu zdarzeń związanych z systemami kosmicznymi, które stanowią zagrożenie dla Unii i państw członkowskich, umożliwiając im działanie i koordynację zgodnie z decyzją Rady (WPZiB) 2021/698 w sprawie bezpieczeństwa systemów i usług wdrażanych, udostępnianych i użytkowanych w ramach Unijnego programu kosmicznego, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii.

- (91) Dobrowolna wymiana informacji na temat cyberzagrożeń i cyberataków, zakłóceń elektronicznych, takich jak załuszczenie lub spoofing, oznak naruszenia integralności systemu, wrogich taktyk, technik i procedur, podatności, informacji specyficznych dla konkretnych agresorów, a także wymiana dobrych praktyk i zaleceń w zakresie cyberbezpieczeństwa podniosłaby ogólny poziom odporności infrastruktury kosmicznej. Ważne jest zatem określenie warunków takiej wymiany informacji, która przyczyni się do zwiększenia zdolności operatorów infrastruktury kosmicznej do zapobiegania incydentom i ograniczania ich skutków.
- (92) Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni wymieniać takie informacje za pośrednictwem mechanizmów wymiany informacji, które należy chronić potencjalnie poufny charakter wymienianych informacji i które są regulowane przez szczegółowe zasady prowadzenia działalności z pełnym poszanowaniem tajemnicy przedsiębiorstwa, przepisów dotyczących ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹³⁾ i wytycznych dotyczących polityki konkurencji. Komisja powinna odgrywać aktywną rolę w ułatwianiu udziału w takich mechanizmach, wspierając i promując utworzenie unijnego ośrodka wymiany i analizy informacji dotyczących przestrzeni kosmicznej, również w oparciu o doświadczenia z innych sektorów.
- (93) Należy ustanowić zharmonizowane przepisy dotyczące zrównoważenia środowiskowego, aby osiągnąć potencjał rynku wewnętrznego i promować zrównoważenie środowiskowe w sektorze kosmicznym, co powinno zapobiec fragmentacji rynku i przyspieszyć przejście na sprawiedliwą, neutralną dla klimatu, zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- (94) Przejście na zrównoważone praktyki oparte na gospodarce o obiegu zamkniętym w przestrzeni kosmicznej powinno wspierać długoterminowe zrównoważone wykorzystanie zasobów w ramach działań kosmicznych. Zaczynając od stosowania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, przemysł kosmiczny powinien przyjąć bardziej zrównoważone praktyki, o których wiadomo, że są skuteczne, a jednocześnie powinien stymulować innowacje w kierunku nowych produktów o ograniczonym wpływie na środowisko. W związku z tym ISOS powinny mieć również kluczowe znaczenie dla ułatwienia tego przejścia w kierunku zrównoważonego rozwoju i gospodarki o obiegu zamkniętym w przestrzeni kosmicznej.
- (95) Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi część kompleksowych działań Unii na rzecz ustanowienia solidnych ram polityki w zakresie zrównoważonych środowiskowo produktów, usług i modeli biznesowych, powinno ono uzupełniać środki określone w rozporządzeniu w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i w ramach planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. Badania śladu

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

środowiskowego w kontekście niniejszego rozporządzenia powinny w tym sensie wspierać rozwój ulepszonych praktyk w zakresie ekoprojektu i przyczyniać się do mapowania przepływów energii i materiałów w unijnym sektorze kosmicznym, w tym surowców strategicznych lub krytycznych, oraz umożliwiać większą odporność łańcucha dostaw.

- (96) Operatorzy infrastruktury kosmicznej powinni być zatem zobowiązani do obliczania śladu środowiskowego swoich działań kosmicznych w całym cyklu życia misji kosmicznych. Wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych przeprowadzający weryfikację i walidację obliczeń śladu środowiskowego działań kosmicznych powinien wydać certyfikat potwierdzający weryfikację i walidację.
- (97) Aby ograniczyć wpływ działań kosmicznych na środowisko i zachęcić do nadania im zrównoważonego charakteru, Komisja powinna opracować szczegółową metodykę obliczania śladu środowiskowego działań kosmicznych w oparciu o rzetelne pod względem naukowym metody oceny lub normy międzynarodowe, takie jak te określone w zaleceniu Komisji w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego, w celu ułatwienia porównania między systemami kosmicznymi.
- (98) Jednocześnie nie można uzasadnić integralności oświadczeń środowiskowych bez posiadania wiarygodnych, porównywalnych i weryfikowalnych informacji. Dane powinny spełniać wysokie standardy dokładności. Znormalizowane dane dotyczące wpływu działań kosmicznych na środowisko powinny być umieszczane w scentralizowanej bazie danych na poziomie Unii, w której powinny być przechowywane dane dotyczące śladu środowiskowego, zwiększając tym samym przejrzystość i zachęcając do współpracy i wymiany danych dotyczących oceny cyklu życia (LCA) w odniesieniu do działań kosmicznych. Posiadanie przez Unię pochodnych zbiorów danych powinno pozostawać bez uszczerbku dla prawa własności danych zawartych w zagregowanych i zdezagregowanych zbiorach danych przekazywanych do bazy danych Komisji dotyczących śladu środowiskowego przysługującego unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej, operatorom infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacjom międzynarodowym. Ani pochodne zbiory danych, ani zagregowane zbiory danych opublikowane przez Komisję nie mogą pozwalać na przeprojektowanie lub dekompilację danych w sposób umożliwiający identyfikację pochodzenia danych.
- (99) Wszystkie operacje i usługi w przestrzeni kosmicznej (ISOS) powinny być prowadzone w sposób bezpieczny, odpowiedzialny i pokojowy, z poszanowaniem praw innych państw członkowskich i państw trzecich do badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej. Nowy obszar ISOS wraz z powiązanymi z nimi zastosowaniami i zdolnościami powinien być korzystny dla przyszłego rozwoju unijnego ekosystemu kosmicznego, przyczyniając się do tworzenia nowych rynków (gospodarka przestrzeni kosmicznej), wspierając zrównoważony rozwój i zwiększając odporność, zdolność adaptacji i skalowalność infrastruktury kosmicznej, a także zmniejszając ryzyko związane ze śmieciami kosmicznymi.
- (100) Chociaż technologia ISOS ma ze swej natury podwójne zastosowanie, przejrzyste ramy oparte na kluczowych zasadach powinny zmniejszyć ryzyko niewłaściwego wykorzystania zdolności i technologii w kontekście świadczenia ISOS. W związku z tym, że pierwsze operacje i usługi w przestrzeni kosmicznej (ISOS), takie jak kontrola i transport, są już dostępne w Unii, należy równolegle wspierać badania i rozwój technologii ISOS oraz prezentować specjalne technologie i usługi w przestrzeni kosmicznej.

- (101) Misje kosmiczne ISOS mogą mieć złożony charakter i w związku z tym wymagają szczegółowego przygotowania. Statek kosmiczny świadczący ISOS wykonuje manewry i operacje zbliżenia z określonym stopniem autonomii i prowadzi typowe operacje, takie jak na przykład dokowanie, operacje robotyczne i tankowanie. Należy zapobiegać ryzyku kolizji między statkiem kosmicznym świadczącym ISOS a odbierającym statkiem kosmicznym lub obiektem będącym śmieciami kosmicznymi oraz ograniczać takie ryzyko za pomocą odpowiednich działań, takich jak przygotowanie przyszłego statku kosmicznego do odbierania usług kosmicznych.
- (102) W odniesieniu do przepisów dotyczących unikania kolizji oraz ruchu na orbicie, aby zapewnić skuteczne usługi unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, unijni operatorzy statków kosmicznych i unijny dostawca usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej powinni ze sobą współpracować, w szczególności w przypadku ostrzeżenia o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji.
- (103) Ponieważ właściwe organy wydają zezwolenia unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej w odniesieniu do wszystkich faz misji kosmicznej, dostęp do danych jest niezbędny dla każdego statku kosmicznego, który uzyskał zezwolenie, aż do zakończenia eksploatacji. Aby w pełni wykorzystać istniejące zdolności, właściwe organy powinny korzystać z możliwości oferowanych przez partnerstwo UE ds. SST do celów monitorowania podczas faz przebywania na orbicie i zakończenia eksploatacji.
- (104) Każda skuteczna reakcja na ostrzeżenie o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji zachodzącym między dwoma różnymi statkami kosmicznymi wymaga dialogu między operatorami statków kosmicznych biorących udział w zdarzeniu. Aby zapewnić możliwość szybkiego rozpoczęcia takiego dialogu, dostawca usług kosmicznych w zakresie unikania kolizji powinien pełnić rolę pośrednika, prowadząc poszczególne punkty kontaktowe dla unijnych operatorów statków kosmicznych.
- (105) Ze względu na rosnącą liczbę ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji unijni operatorzy statków kosmicznych powinni mieć możliwość częstszego reagowania na takie ostrzeżenia. Po otrzymaniu ostrzeżenia o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji dostawca usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej powinien zaproponować unijnemu operatorowi statku kosmicznego wykaz działań. Aby zapewnić dostawcy usług unikania kolizji skrócenie czasu reakcji, należy ustanowić znormalizowaną procedurę dotyczącą kodeksu drogowego.
- (106) Państwa członkowskie odgrywają kluczową rolę w egzekwowaniu niniejszego rozporządzenia. Aby uwzględnić naturalne różnice między strukturami instytucjonalnymi na poziomie krajowym oraz zabezpieczyć istniejące mechanizmy, państwa członkowskie powinny wyznaczyć lub ustanowić co najmniej jeden właściwy organ, który będzie odpowiedzialny na poziomie krajowym za kontrolę stosowania niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy w państwach członkowskich istnieje więcej niż jeden właściwy organ, tylko jeden taki organ powinien, do celów niniejszego rozporządzenia, działać jako pojedynczy punkt kontaktowy dla tego państwa członkowskiego, aby ułatwić komunikację z Komisją.
- (107) Konieczne jest jeszcze większe zbliżenie uprawnień przysługujących właściwym organom, aby umożliwić skuteczne egzekwowanie niniejszego rozporządzenia na całym rynku wewnętrznym. Skuteczność nadzoru powinny zapewniać wspólne uprawnienia minimalne poparte należytymi zasobami. Dlatego też właściwym organom należy powierzyć minimalny zestaw uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych zgodnie z prawem krajowym. Korzystając ze swoich uprawnień

wynikających z niniejszego rozporządzenia, właściwe organy powinny działać obiektywnie i bezstronnie, a także powinny być niezależne w podejmowaniu decyzji. Członkowie właściwych organów powinni powstrzymać się od wszelkich działań niezgodnych z ich obowiązkami i powinni podlegać zasadom poufności.

- (108) Państwa członkowskie powinny wprowadzić wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić wykonanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym poprzez ustanowienie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar za ich naruszenie. Przy ocenie wysokości kar pieniężnych państwa członkowskie powinny w każdym indywidualnym przypadku brać pod uwagę wszystkie istotne okoliczności danej sytuacji, z należytym uwzględnieniem w szczególności charakteru, wagi i czasu trwania naruszenia, trwałości spowodowanych szkód lub wszelkich wcześniejszych naruszeń.
- (109) Właściwe organy powinny współpracować ze sobą i wymieniać się dobrymi praktykami w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym na przykład poprzez udzielanie wzajemnej pomocy i wspólne dochodzenia prowadzone przy pełnym poszanowaniu procedur krajowych.
- (110) Ocena techniczna dotycząca bezpieczeństwa, odporności i zrównowżenia środowiskowego działań kosmicznych wymaga specjalistycznej wiedzy w tych dziedzinach. Właściwe organy powinny w większości przypadków korzystać z wiedzy technicznej i wiedzy eksperckiej organów technicznych, które mogą przeprowadzać oceny i weryfikacje w celu zapewnienia spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, tak aby właściwe organy mogły następnie wydać zezwolenia na prowadzenie działań kosmicznych.
- (111) Uznając potrzebę zachowania elastycznych ustaleń, państwa członkowskie powinny zachować swobodę decydowania o tym, czy przy przeprowadzaniu takich ocen technicznych będą korzystać ze wsparcia Agencji czy organizacji międzynarodowych dysponujących techniczną wiedzą fachową.
- (112) Przy wyznaczaniu organu notyfikującego do celów oceny i monitorowania wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych państwa członkowskie zamierzające ustanowić i wykorzystywać wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych powinny korzystać z systemu akredytacji przewidzianego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008⁽¹⁴⁾.
- (113) Aby zapewnić spójny poziom jakości, wiedzy fachowej i rzetelności w przeprowadzaniu oceny technicznej kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem, konieczne jest ustanowienie wymogów dotyczących kompetencji, niezależności i braku konfliktu interesów takich jednostek. Organy notyfikujące państw członkowskich powinny korzystać z elektronicznego narzędzia do notyfikacji opracowanego i zarządzanego przez Komisję w kontekście jednostek notyfikowanych w innych obszarach rynku wewnętrznego (system informacyjny NANDO).
- (114) Właściwe organy ustanowione na podstawie niniejszego rozporządzenia należyście uwzględniają oceny techniczne i opinie wydane przez właściwe organy krajowe, pojedyncze punkty kontaktowe lub zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj>).

komputerowego ustanowione na mocy dyrektywy (UE) 2022/2555 w celu zapewnienia konwergencji praktyk nadzorczych i stworzenia kultury zgodnej z uprawnieniami nadzorczymi organów wynikającymi z dyrektywy (UE) 2022/2555.

- (115) Dostosowane struktury zarządzania Agencji mają zasadnicze znaczenie dla skutecznego wykonywania zadań powierzonych na mocy niniejszego rozporządzenia. Należy ustanowić Radę ds. Zgodności i powierzyć jej zadanie przeprowadzania wszystkich niezbędnych ocen technicznych, które umożliwiłyby Komisji podejmowanie decyzji w sprawie udzielania zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii i nadzoru nad nimi oraz w sprawie rejestracji operatorów z państw trzecich dostarczających dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej i świadczących usługi kosmiczne w Unii oraz bieżącego nadzoru nad nimi.
- (116) Aby zapewnić należyte i niezależne funkcjonowanie Agencji, członkowie Rady ds. Zgodności powinni działać niezależnie i w interesie Unii. Nie powinni oni zwracać się o instrukcje do rządu państwa członkowskiego, instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii ani do jakiegokolwiek podmiotu publicznego lub prywatnego, ani stosować się do ich instrukcji ani przyjmować ich instrukcji. Ponadto w regulaminie należy określić praktyczne ustalenia dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi.
- (117) W przypadku gdy zachodzi potrzeba omówienia kwestii związanych z zadaniami lub aspektami będącymi przedmiotem zainteresowania agencji lub organów Unii, lub bezpośrednio związanych z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi w odniesieniu do aktywów infrastruktury kosmicznej takich państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, lub w przypadku gdy Rada ds. Zgodności potrzebuje wyjaśnień lub informacji od odpowiedniego organu nadzorczego państwa trzeciego na temat aspektów, w odniesieniu do których Rada ds. Zgodności musi stwierdzić zgodność z niniejszym rozporządzeniem dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w państwach trzecich, należy umożliwić udział w charakterze obserwatorów, z zastrzeżeniem dalszych ustaleń określających warunki udziału przedstawicieli takich państw trzecich lub organizacji międzynarodowych poprzez zawarcie odpowiednich umów.
- (118) Aby wykorzystać szczególne kompetencje, umiejętności techniczne i wiedzę fachową właściwych organów krajowych i wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych, Rada ds. Zgodności powinna korzystać z krajowych zdolności nadzorczych i technicznych w formie tworzenia specjalnych podkomitetów ds. bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego oraz łączenia specjalnych multidyscyplinarnych wspólnych zespołów w celu przeprowadzania kontroli technicznych.
- (119) Do celów wykrywania naruszeń niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do aktywów będących własnością Unii i dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w państwach trzecich konieczne jest, aby Komisja i Agencja posiadały skuteczne uprawnienia, narzędzia i zasoby gwarantujące pełną skuteczność nadzoru. W związku z tym Komisja i Agencja powinny być uprawnione do zwracania się o informacje oraz do prowadzenia dochodzeń i kontroli na miejscu. Komisja powinna nabyć uprawnienia nadzorcze i zobowiązać unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii oraz dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w państwach trzecich do zaprzestania naruszeń, a także powinna nabyć uprawnienia do nakładania grzywien i kar pieniężnych.

- (120) W odniesieniu do uprawnień w zakresie prowadzenia dochodzeń i kontroli dostęp do lokali unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii oraz dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w państwach trzecich może okazać się konieczny, gdy dostawcy usług kosmicznych, do których skierowano wnioski o udzielenie informacji, nie zastosują się do tego wniosku lub gdy dokumenty, których dotyczy wnioski o udzielenie informacji, zostaną usunięte, naruszone lub zniszczone. Dostęp taki powinien opierać się na zgodzie podmiotu z państwa trzeciego i odpowiedniego organu państwa trzeciego.
- (121) Należy zapewnić poszanowanie praw do obrony dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w państwie trzecim w trakcie całego procesu rejestracji i monitorowania bieżącego przestrzegania przepisów przez Agencję, w szczególności poprzez zapewnienie prawa do składania uzasadnionych oświadczeń do celów wstępnych ocen związanych z rejestracją oraz prawa do odwołania się od decyzji Agencji przed nowo utworzoną Radą Odwoławczą.
- (122) Wszystkie uprawnienia Agencji i Komisji powinny być wykonywane z pełnym poszanowaniem praw podstawowych i zasad uznanych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawa do ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa własności, prawa do ochrony konsumentów, prawa do skutecznego środka prawnego, prawa do obrony. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (123) Ponadto należy przewidzieć szereg przepisów proceduralnych dotyczących wykonywania uprawnień dochodzeniowych. Jeżeli Agencja lub Komisja stwierdzi, że istnieją wiarygodne przesłanki świadczące o możliwości istnienia okoliczności, które mogą stanowić naruszenie lub naruszenia niniejszego rozporządzenia, powinny one przeprowadzić dochodzenia z pełnym poszanowaniem praw do obrony danego unijnego operatora infrastruktury kosmicznej lub dostawcy usług kosmicznych z państwa trzeciego. W kontekście przyjmowania środków tymczasowych, w przypadku gdy konieczne jest podjęcie pilnych działań w celu zapobieżenia nieuchronnej i znacznej szkodzie, Agencja i Komisja mogą wyznaczyć danemu operatorowi infrastruktury kosmicznej krótsze terminy na przedstawienie uwag i mogą zaoferować mu możliwość przedstawienia uwag wyłącznie na piśmie.
- (124) W celu skutecznej ochrony praw do obrony w odniesieniu do wszystkich decyzji Agencji, z uwagi na ekonomię procesową i zmniejszenie obciążenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Agencja powinna zapewniać osobom fizycznym i prawnym możliwość odwołania się od decyzji podjętych w ramach uprawnień przyznanych Agencji na mocy niniejszego rozporządzenia, które to decyzje są skierowane do tych osób lub bezpośrednio i indywidualnie ich dotyczą.
- (125) Należy zatem ustanowić Radę Odwoławczą w celu zapewnienia, aby strony, na które mają wpływ decyzje przyjmowane przez Agencję, mogły skorzystać z niezbędnych środków odwoławczych. Rada Odwoławcza powinna być niezależna od jakiejkolwiek struktury regulacyjnej i administracyjnej Agencji i nie powinna być związana żadnymi instrukcjami. Powinna istnieć możliwość wniesienia odwołania od decyzji Rady Odwoławczej do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (126) Niniejsze rozporządzenie powinno opierać się na obecnych europejskich ramach normalizacji, które opierają się na zasadach nowego podejścia określonych w rezolucji

Rady z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie podejścia do harmonizacji i norm technicznych oraz na rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012⁽¹⁵⁾. Ponieważ niniejsze rozporządzenie jest pierwszym podejściem regulacyjnym na szczeblu Unii w tej dziedzinie, należy przyjąć zrównoważone i stopniowe podejście również w odniesieniu do normalizacji. W ramach procesu normalizacji należy opracować wymagania techniczne niezbędne do wdrożenia e-certyfikatu przez Agencję, a także wymogi dotyczące ciemnego i cichego nieba. W związku z tym Komisja powinna zwrócić się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie norm w odniesieniu do takiego zasadniczego wymagania. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych ustanawiających wspólne specyfikacje dotyczące tych zasadniczych wymagań w ściśle określonych okolicznościach, z uwzględnieniem roli i funkcji organizacji normalizacyjnych.

- (127) W celu stworzenia wspólnego podejścia dla unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, którzy chcieliby prowadzić działania kosmiczne wykraczające poza poziom bazowy przewidziany w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do bezpieczeństwa, odporności lub zrównoważenia środowiskowego działań kosmicznych, należy ustanowić ramy unijnej etykiety kosmicznej.
- (128) Unijne systemy etykiet kosmicznych powinny wypełnić obecne luki wynikające ze współistnienia różnych norm lub niewypracowanych praktyk, przyczyniając się tym samym do wypracowania wspólnego podejścia. Należy opracować unijny system etykiet kosmicznych z udziałem państw członkowskich, grupy ds. unijnej etykiety kosmicznej (EUSLG) i grupy zainteresowanych stron ds. etykiety kosmicznej (SSLG), pod przewodnictwem Komisji i przy wsparciu Agencji. EUSLG powinna składać się z przedstawicieli właściwych organów w sektorze kosmicznym i innych odpowiednich organów krajowych, natomiast w skład SSLG powinni wchodzić przedstawiciele organizacji branżowych i środowisk akademickich.
- (129) W następstwie takiego wniosku Agencja powinna bez zbędnej zwłoki przygotować propozycje systemów obejmujące określony zakres i przedmiot. W drodze konsultacji publicznych Agencja powinna ocenić ewentualny wpływ wniosku Komisji na rynek, w szczególności potencjalny wpływ na MŚP i małe spółki o średniej kapitalizacji, na innowacje, bariery wejścia na rynek lub powiązane koszty.
- (130) Należy wybrać zespół ekspertów na potrzeby oceny wymogów technicznych dla każdego indywidualnego systemu etykiet. Zespół ekspertów powinien składać się z przedstawicieli środowisk akademickich i unijnego dostawcy usług kosmicznych w zakresie unikania kolizji wyznaczonego na podstawie niniejszego rozporządzenia, co powinno zapewnić brak konfliktu interesów między ekspertami, zawartością systemu etykiet a wnioskodawcami.
- (131) Aby ułatwić wdrażanie wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu i wesprzeć ten proces, należy zastosować zestaw środków wspierających i towarzyszących do czasu wdrożenia tych wymogów i w trakcie ich wdrażania. Środki te obejmowałyby zapewnienie wytycznych i pomocy operatorom infrastruktury

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG) (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj>).

kosmicznej w przygotowywaniu dokumentacji technicznej do celów zezwolenia lub rejestracji w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem, a także zestaw środków na rzecz budowania zdolności i finansowania.

- (132) Komisja powinna opracować kryteria i metodykę, aby pomóc właściwym organom w ocenie ryzyka dla bezpieczeństwa, co przyczyni się do ułatwienia porównywalności przeglądów nadzorczych, oraz określić, co stanowi poważne zakłócenie operacyjne prowadzonych działań kosmicznych lub usług świadczonych przez operatora infrastruktury kosmicznej. Komisja powinna doprecyzować stosowanie produktów kryptograficznych w drodze aktów delegowanych, które mają zostać opracowane w odniesieniu do produktów kryptograficznych certyfikowanych w ramach przyszłych unijnych systemów certyfikacji cyberbezpieczeństwa na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881⁽¹⁶⁾, aby zagwarantować ochronę telemetrii i zdalnego sterowania.
- (133) W obszarze zrównoważenia środowiskowego Komisja powinna doprecyzować, w drodze aktów wykonawczych, przepisy obejmujące szczegółową metodykę obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego działań kosmicznych.
- (134) W celu zapewnienia, aby ramy regulacyjne należycie odzwierciedlały zmiany w postępie technicznym lub nowe zobowiązania Unii wynikające z konwencji międzynarodowych, a tym samym mogły być w razie potrzeby dostosowywane, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu zmiany preferowanej kolejności usuwania statków kosmicznych na niskiej orbicie okołoziemskiej (LEO), uznania postępu technologicznego w odniesieniu do operacji i usług w przestrzeni kosmicznej oraz uzupełnienia wymogów ocen ryzyka dla bezpieczeństwa i elementów zawartych w takich ocenach, wymogów dotyczących odporności fizycznej, systemów i mechanizmów wykrywania stosowanych w stacjach naziemnych, ochrony sieci i systemów informatycznych, kopii zapasowych niezbędnych do zapewnienia odpowiedniej zdolności przetrwania segmentu kosmicznego oraz ułatwienia szybkiej odbudowy po incydencie i zarządzania ryzykiem w łańcuchu dostaw. Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie stosowania certyfikowanych produktów kryptograficznych oraz kluczowych produktów lub usług zarządzania w celu ochrony telemetrii i zdalnego sterowania, poprzez określenie kryteriów dotyczących poważnych zakłóceń operacyjnych działań lub usług kosmicznych, poprzez określenie dla ISOS trybu operacyjnego i wymogów niezbędnych do aktywnego usuwania kosmicznych śmieci, poprzez określenie wysokości opłat pobieranych przez Agencję i sposobu ich uiszczania, poprzez określenie nakładania kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych, poprzez określenie kryteriów dotyczących składu i wiedzy fachowej personelu wchodzącego w skład wspólnych zespołów ds. kontroli przy Radach Technicznych, a także poprzez określenie obszarów korzystających ze współfinansowania. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj>).

międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (135) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do: wydawania, na podstawie szczegółowej oceny, decyzji w kwestii równoważności, przyznawania odstępstw w odniesieniu do pojazdów wynoszących, w przypadku gdy spełniony jest warunek interesu publicznego, aby umożliwić podmiotowi publicznemu z państwa trzeciego świadczenie usług kosmicznych lub dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii do czasu zawarcia umów międzynarodowych, opracowywania środków unikania kolizji przy wynoszeniu na orbitę, ograniczania ryzyka wypadku przy wynoszeniu na orbitę i ponownym wejściu w atmosferę, zmniejszenia ilości śmieci kosmicznych wytwarzanych przez pojazdy wynoszące, możliwości śledzenia statków kosmicznych, przepisów dotyczących ruchu na orbicie, pozycji statków kosmicznych na orbicie, zmniejszenia ilości śmieci kosmicznych wytwarzanych przez statki kosmiczne oraz konstelacji statków kosmicznych, a także określania treści i wzorów zgłaszania znaczących incydentów, określenia metody obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego działań kosmicznych oraz wzorów i treści na potrzeby sprawozdawczości w odniesieniu do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego, określania zasad projektowania SSI oraz możliwych do skomponowania i wymiennych funkcjonalnych modułów satelitarnych na potrzeby ISOS, ustanawiania wspólnych specyfikacji obejmujących wymogi techniczne dotyczące e-certyfikatu oraz ciemnego i cichego nieba, ustanawiania wzorów na potrzeby unijnych systemów etykiet kosmicznych oraz do przyjmowania nowych lub zmienionych unijnych systemów etykiet kosmicznych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁷⁾.
- (136) Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli – w należycie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacjami kryzysowymi lub nadzwyczajnymi na jednolitym rynku – jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą wymagającą tymczasowego wykorzystania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub usług kosmicznych niezarejestrowanych w URSO.
- (137) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie jednolitego rynku dla sektora kosmicznego za pomocą zharmonizowanych wspólnych przepisów mających na celu przeciwdziałanie kluczowym zagrożeniom dla infrastruktury kosmicznej i usług kosmicznych, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego działań kosmicznych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary lub skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (138) Przestrzeganie przepisów dotyczących zrównoważenia środowiskowego przez operatorów infrastruktury kosmicznej będących małymi przedsiębiorstwami lub instytucjami badawczymi lub edukacyjnymi powinno być wymagane po upływie 48 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, natomiast wymogi związane ze świadczeniem ISOS powinny mieć zastosowanie po upływie 60 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
- (139) Ponadto w niniejszym rozporządzeniu należy uwzględnić czas trwania przygotowania misji kosmicznej oraz techniczne i złożone ograniczenia poszczególnych etapów pośrednich na wszystkich etapach inżynierii i produkcji statku kosmicznego. Okres przejściowy wydaje się konieczny, aby uwzględnić takie ograniczenia związane z dostosowaniami technicznymi wymaganymi w przygotowawczych fazach misji kosmicznej w kontekście etapu kluczowego przeglądu projektu.
- (140) Operatorom infrastruktury kosmicznej należy zapewnić wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu. W związku z tym data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia powinna przypadać 24 miesiące po jego wejściu w życie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Tytuł I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

- 1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy dotyczące utworzenia i funkcjonowania rynku wewnętrznego danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i usług kosmicznych.
- 2. Aby osiągnąć wysoki wspólny poziom bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego usług kosmicznych dzięki eksploatacji i wykorzystaniu infrastruktury kosmicznej generującej dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej, w niniejszym rozporządzeniu ustanawia się zharmonizowane przepisy dotyczące:
 - a) udzielania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych, rejestracji i nadzorowania działań kosmicznych prowadzonych przez dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w Unii oraz, odpowiednio, rejestracji i nadzorowania działań kosmicznych prowadzonych przez organizacje międzynarodowe i dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w państwach trzecich w związku z dostarczaniem danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub świadczeniem usług kosmicznych w Unii w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego działań kosmicznych;
 - b) zasad zarządzania ruchem na orbicie poprzez świadczenie usług unikania kolizji;
 - c) aspektów związanych z zarządzaniem i egzekwowaniem przepisów;

- d) ustanowienia unijnej etykiety kosmicznej i środków budowania zdolności.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do następujących dostawców usług kosmicznych:
 - a) operatorów infrastruktury kosmicznej;
 - b) dostawców usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej;
 - c) głównych dostawców danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej;
 - d) organizacji międzynarodowych.
2. Postanowienia rozdziałów I i V tytułu IV nie mają zastosowania do orbit położonych za orbitą geostacjonarną (GEO).
3. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:
 - a) obiektów kosmicznych wykorzystywanych wyłącznie do celów obronnych lub celów bezpieczeństwa narodowego, niezależnie od tego, który dostawca usług kosmicznych prowadzi działania kosmiczne;
 - b) obiektów kosmicznych, które zostały tymczasowo umieszczone do celów obronnych w ramach operacji wojskowej i kontroli wojskowej, na czas trwania danej misji kosmicznej;
 - c) zezwolenia na korzystanie z widma radiowego lub zarządzania widmem radiowym, które to aspekty regulują decyzja nr 676/2002/WE, dyrektywa (UE) 2018/1972 i decyzja nr 243/2012/UE;
 - d) aktywów wyniesionych na orbitę przed dniem 1 stycznia 2030 r.
4. Wymogi określone w tytule IV rozdział I dotyczące projektowania i produkcji obiektów kosmicznych mają zastosowanie do obiektów kosmicznych, w przypadku gdy ich działanie generuje dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej wykorzystywane w Unii lub umożliwia świadczenie usług kosmicznych w Unii.

Artykuł 3

Swobodny przepływ

1. Państwa członkowskie nie mogą ograniczać, ze względów związanych z bezpieczeństwem, odpornością i zrównoważeniem środowiskowym objętych niniejszym rozporządzeniem, dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług kosmicznych w Unii przez dostawców usług kosmicznych zarejestrowanych w unijnym rejestrze obiektów kosmicznych, o którym mowa w art. 24.
2. Niezależnie od ust. 1, w przypadku gdy unijny dostawca usług kosmicznych zamierza prowadzić działalność w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie siedziby lub wykonywać wynoszenie na orbitę z państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie siedziby, państwa członkowskie mogą – podczas wydawania odpowiednich zezwoleń na prowadzenie działalności lub wynoszenie na orbitę – nałożyć bardziej rygorystyczne wymogi dotyczące bezpieczeństwa, odporności lub zrównoważenia środowiskowego w odniesieniu do

danej misji kosmicznej, o ile wymogi te są obiektywnie niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa, odporności lub zrównowżenia środowiskowego danej operacji lub danego wyniesienia na orbitę podlegających uzyskaniu zezwolenia na ich terytorium.

3. Państwa członkowskie przekazują wszystkie istotne informacje dotyczące wymogów, o których mowa w ust. 2, za pośrednictwem portalu informacyjnego ustanowionego zgodnie z art. 110.

Artykuł 4

Klauzula bezpieczeństwa narodowego

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla spoczywającego na państwach członkowskich obowiązku ochrony bezpieczeństwa narodowego i innych podstawowych funkcji państwa.

Artykuł 5

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „obiekt kosmiczny” oznacza obiekt stworzony przez człowieka wysyłany w przestrzeń kosmiczną, w tym statek kosmiczny i stopień orbitalny pojazdu wynoszącego;
- 2) „statek kosmiczny” oznacza obiekt kosmiczny zaprojektowany do wykonania określonej funkcji lub misji kosmicznej, takiej jak świadczenie usług łączności, nawigacji lub obserwacji lub świadczenie operacji i usług w przestrzeni kosmicznej, w tym satelitę, górne stopnie pojazdu wynoszącego lub pojazd powracający do atmosfery ziemskiej;
- 3) „konstelacja” oznacza grupę obiektów kosmicznych składającą się z co najmniej 10 operacyjnych statków kosmicznych, ale nie więcej niż 99 takich statków kosmicznych, współpracujących ze sobą na potrzeby wspólnej misji kosmicznej, podlegającą wcześniej określonej planowi rozmieszczenia na orbicie;
- 4) „megakonstelacja” oznacza konstelację składającą się z co najmniej 100 operacyjnych statków kosmicznych, ale nie więcej niż 999 takich statków kosmicznych;
- 5) „gigakonstelacja” oznacza konstelację składającą się z co najmniej 1 000 operacyjnych statków kosmicznych;
- 6) „chroniony region GEO” oznacza segment powłoki sferycznej zdefiniowany w następujący sposób: dolna granica wysokości = wysokość orbity geostacjonarnej minus 200 km, górna granica wysokości = wysokość orbity geostacjonarnej plus 200 km, -15 stopni $\leq$ szerokość geograficzna $\leq +15$ stopni wysokości orbity geostacjonarnej (wysokość orbity geostacjonarnej wynosi 35 786 km);
- 7) „klasa minisatelity” oznacza klasę satelitów o wadze co najmniej 201 kg i mniejszej niż 600 kg;
- 8) „misja kosmiczna” oznacza określoną przez użytkownika misję, którą ma zrealizować obiekt kosmiczny;

- 9) „infrastruktura kosmiczna” oznacza wszelkie aktywa lub zbiór aktywów, systemów i podsystemów lub ich części, wykorzystywane do prowadzenia działań kosmicznych poprzez interakcję i eksploatację segmentów naziemnych, kosmicznych i segmentów łączności;
- 10) „segment naziemny” oznacza segment infrastruktury kosmicznej zlokalizowany na Ziemi, znajdujący się na terytorium Unii lub poza nią, obejmujący infrastrukturę naziemną, o której mowa w załączniku do dyrektywy (UE) 2022/2557, w tym stacje naziemne, terminale, sprzęt naziemny potrzebny do komunikacji z obiektami kosmicznymi i wspierający prowadzenie działań kosmicznych, centra kontroli misji i inne centra kontroli naziemnej, ogólną infrastrukturę naziemną, sieci naziemne, obiekty pomocnicze, takie jak obiekty montażu, testowania i integracji statków kosmicznych, stanowiska startowe i powiązaną infrastrukturę niezbędną do prowadzenia działań w zakresie wynoszenia na orbitę;
- 11) „segment kosmiczny” oznacza segment infrastruktury kosmicznej znajdujący się w przestrzeni kosmicznej, w tym obiekty kosmiczne, stacje kosmiczne, sondy kosmiczne, systemy załogowego transportu kosmicznego oraz pokładowy sprzęt i oprogramowanie w systemach informatycznych oraz inne materiały lub urządzenia pokładowe;
- 12) „dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej” oznaczają dane otrzymywane z przestrzeni kosmicznej, w tym między innymi dane dotyczące przechwytywania, lokalizowania i transmitowania sygnału generowanego przez obiekt kosmiczny lub dane obserwacyjne, pochodzące z Ziemi, ciała niebieskiego, obiektu kosmicznego lub z przestrzeni kosmicznej;
- 13) „działania kosmiczne” oznaczają zbiór operacji wykonywanych podczas przeprowadzania działań w przestrzeni kosmicznej, w szczególności:
- a) eksploatację i kontrolę obiektów kosmicznych, w tym podczas ponownego wejścia w atmosferę;
 - b) usługi wynoszenia na orbitę, w tym próby wynoszenia na orbitę;
 - c) eksploatację i utrzymanie miejsc wyniesienia i obiektów wykorzystywanych do wynoszenia;
 - d) działania związane z badaniem przestrzeni kosmicznej, takie jak loty kosmiczne, transport kosmiczny i prowadzenie eksperymentów, w tym o charakterze naukowym, w przestrzeni kosmicznej;
 - e) działania związane z użytkowaniem obiektów kosmicznych w przestrzeni kosmicznej i zarządzaniem nimi, takie jak operacje i usługi w przestrzeni kosmicznej (ISOS);
 - f) operacje związane z monitorowaniem śmieci kosmicznych;
 - g) operacje związane z usuwaniem śmieci kosmicznych;
- 14) „usługi kosmiczne” oznaczają dowolną z następujących usług:
- a) eksploatację obiektu kosmicznego i sterowanie obiektem kosmicznym;
 - b) świadczenie usług wynoszenia na orbitę oraz świadczenie usług eksploatacji i utrzymania miejsc wyniesienia;

- c) dowolne usługi świadczone przez głównego dostawcę danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej;
 - d) usługi i operacje w przestrzeni kosmicznej (ISOS);
 - e) usługi kosmiczne unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej;
- 15) „dostawca usług kosmicznych” oznacza dostawcę usług kosmicznych objętych niniejszym rozporządzeniem;
- 16) „operator infrastruktury kosmicznej” oznacza podmiot publiczny lub prywatny, który obsługuje infrastrukturę kosmiczną, świadcząc co najmniej jedną z następujących usług kosmicznych, na podstawie zezwolenia lub określonego systemu realizacji krajowego programu kosmicznego:
- a) usługę eksploatacji obiektu kosmicznego, sterowania obiektem kosmicznym i powrotu obiektu kosmicznego („operator statku kosmicznego”);
 - b) usługę obsługi, kontroli i monitorowania procesu wynoszenia obiektu kosmicznego w przestrzeń kosmiczną („operator wynoszenia”);
 - c) usługę eksploatacji, kontroli i utrzymania obiektów w segmencie naziemnym infrastruktury kosmicznej wykorzystywanej w procesie wynoszenia na orbitę („operator miejsca wyniesienia”);
 - d) usługę eksploatacji obiektu kosmicznego i sterowania obiektem kosmicznym w celu prowadzenia operacji i świadczenia usług w przestrzeni kosmicznej, w tym w odniesieniu do innych obiektów kosmicznych („dostawca ISOS”);
- 17) „unijny operator infrastruktury kosmicznej” oznacza operatora infrastruktury kosmicznej mającego siedzibę w Unii lub kontrolowanego przez osobę fizyczną lub prawną będącą dostawcą usług kosmicznych mającym siedzibę w Unii;
- 18) „kontrola” oznacza – do celów pkt 17 – zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot prawny;
- 19) „operator infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego” oznacza operatora infrastruktury kosmicznej mającego siedzibę w państwie trzecim, który prowadzi którykolwiek z następujących rodzajów działalności:
- a) świadczy usługi kosmiczne na rzecz unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej lub w odniesieniu do aktywów kosmicznych określonych w pkt 20 i 21;
 - b) działa jako główny dostawca danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub
 - c) świadczy usługi na rzecz głównych dostawców danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej;
- 20) „aktywa będące własnością Unii” oznaczają należące do Unii aktywa rzeczowe oraz wartości niematerialne i prawne utworzone lub rozwinięte w ramach Unijnego programu kosmicznego, o których mowa w [art. 9 ust. 1 rozporządzenia \(UE\) 2021/696](#) i [art. 1 rozporządzenia \(UE\) 2023/588](#);

- 21) „rządowe lub pozarządowe aktywa kosmiczne” oznaczają aktywa inne niż aktywa określone w pkt 20, zarówno publiczne, jak i prywatne, wykorzystywane przez organ publiczny lub podmiot prywatny mający siedzibę w państwie członkowskim, w tym aktywa podwójnego zastosowania podlegające kontroli cywilnej;
- 22) „główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej” oznaczają dostawców usług kosmicznych mających siedzibę w Unii lub w państwie trzecim, którzy inicjują pierwsze przetwarzanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej, które jest pod względem technicznych wystarczające, aby umożliwić późniejsze dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej, oraz obejmują:
- a) dostawców usług łączności elektronicznej, w przypadku gdy dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej są danymi komunikacyjnymi;
 - b) dostawców usług kosmicznych, którzy zapewniają pierwsze przetwarzanie danych z obserwacji przed ich innym przetwarzaniem, w przypadku gdy dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej są danymi z obserwacji;
- 23) „organizacja międzynarodowa” oznacza organizację międzynarodową świadczącą w Unii usługi kosmiczne lub dostarczającą dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej generowane przez obiekty kosmiczne umieszczone na orbicie znajdującej się nie dalej niż orbita geostacjonarna i obsługiwane przez takie organizacje międzynarodowe;
- 24) „dostawca usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej” oznacza dostawcę usług unikania kolizji, w tym jednostkę ds. unikania kolizji w Unii lub dostawców usług unikania kolizji mających siedzibę w państwie trzecim;
- 25) „instytucja badawcza i edukacyjna” oznacza dostawcę usług kosmicznych, który prowadzi działania kosmiczne w celach doświadczalnych, niezależnie od tego, czy wykorzystuje wyniki tych badań w celach komercyjnych;
- 26) „małe i średnie przedsiębiorstwa” lub „MŚP” oznaczają małe i średnie przedsiębiorstwa zdefiniowane w [art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE](#);
- 27) „małe spółki o średniej kapitalizacji” oznaczają przedsiębiorstwa zdefiniowane w art. 2 załącznika do zalecenia Komisji C(2025) 3500 final;
- 28) „podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem” oznaczają operatorów infrastruktury kosmicznej, którzy są małymi przedsiębiorstwami lub instytucjami badawczymi lub edukacyjnymi i stosują uproszczone zarządzanie ryzykiem, o którym mowa w art. 10 ust. 3 i art. 15 ust. 2;
- 29) „pojazd wynoszący” oznacza system – część segmentu kosmicznego – przeznaczony do wyniesienia co najmniej jednego obiektu kosmicznego w przestrzeń kosmiczną;
- 30) „stopień orbitalny pojazdu wynoszącego” oznacza kompletny element pojazdu wynoszącego, który jest przeznaczony do napędzania określonego ciągu podczas specjalnej fazy działania pojazdu wynoszącego i osiągnięcia orbity;

- 31) „usługa wyniesienia na orbitę” oznacza usługę polegającą na umieszczeniu obiektu kosmicznego na orbicie, w tym próby wyniesienia w przestrzeń kosmiczną;
- 32) „miejsce wyniesienia” oznacza miejsce na Ziemi stanowiące część segmentu naziemnego infrastruktury kosmicznej, z którego następuje wyniesienie obiektu kosmicznego;
- 33) „zdarzenia wymagające wzmożonej obserwacji” oznaczają bliskie podejścia o wysokim poziomie ryzyka, które mogą wymagać od operatora infrastruktury kosmicznej wykonania manewrów mających na celu uniknięcie kolizji;
- 34) „funkcjonowanie zgodne z założeniami” oznacza wykonanie planowanych zadań lub działanie, dla którego zaprojektowano statek kosmiczny lub stopień orbitalny pojazdu wynoszącego;
- 35) „komunikaty z danymi o koniunkcji” oznaczają informacje o koniunkcji między dwoma obiektami kosmicznymi;
- 36) „unikanie kolizji” oznacza wykonywanie manewrów mających na celu unikanie kolizji w celu zmniejszenia ryzyka kolizji w przestrzeni kosmicznej;
- 37) „przyrost prędkości” oznacza przyrost prędkości niezbędny do osiągnięcia określonej orbity lub określonego toru lotu;
- 38) „obiekt będący przedmiotem zainteresowania” oznacza każdy obiekt związany z jakąkolwiek sytuacją, która mogłaby mieć wpływ na inne obiekty kosmiczne lub na sytuację na Ziemi;
- 39) „ponowne wejście w atmosferę” oznacza powrót obiektu kosmicznego na stałe do atmosfery ziemskiej;
- 40) „usuwanie” oznacza zestaw czynności wykonywanych przez statek kosmiczny lub stopień orbitalny pojazdu wynoszącego, przy wsparciu statku kosmicznego świadczącego ISOS lub bez jego wsparcia, w celu trwałego zmniejszenia ryzyka przypadkowej fragmentacji i osiągnięcia długotrwałego oczyszczenia orbit;
- 41) „faza usuwania” oznacza odstęp między zakończeniem misji kosmicznej statku kosmicznego lub stopnia orbitalnego pojazdu wynoszącego a zakończeniem jego eksploatacji;
- 42) „zakończenie eksploatacji” oznacza moment, w którym statek kosmiczny lub stopień orbitalny pojazdu wynoszącego zostaje na stałe wyłączony, nominalnie po zakończeniu fazy usuwania, ponownym wejściu w atmosferę ziemską lub gdy nie może być już kontrolowany przez operatora infrastruktury kosmicznej;
- 43) „koniec misji” oznacza fazę, w której statek kosmiczny lub stopień orbitalny pojazdu wynoszącego kończy wykonywanie zadań, do wykonywania których został zaprojektowany, inną niż jego usunięcie, staje się нефункциональный w wyniku awarii lub zostaje trwale wstrzymany na mocy dobrowolnej decyzji;
- 44) „pasywacja” oznacza czynność trwałego wyczerpania, nieodwracalnej dezaktywacji lub zabezpieczenia wszystkich pokładowych źródeł zmagazynowanej energii, które mogą spowodować przypadkową fragmentację;
- 45) „śmieci kosmiczne” oznaczają wszystkie obiekty kosmiczne, w tym statki kosmiczne lub ich części i elementy, znajdujące się na orbicie ziemskiej lub

księżycowej lub ponownie wchodzące w atmosferę ziemską lub egzosferę księżycową, które nie funkcjonują lub nie służą już określonej celowi, w tym części rakiet lub sztucznych satelitów lub nieaktywne sztuczne satelity;

- 46) „sieci i systemy informatyczne” oznaczają sieci i systemy informatyczne zdefiniowane w [art. 6 pkt 1 dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#);
- 47) „bezpieczeństwo sieci i systemów informatycznych” oznacza bezpieczeństwo sieci i systemów informatycznych zdefiniowane w [art. 6 pkt 2 dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#);
- 48) „infrastruktura krytyczna” oznacza infrastrukturę krytyczną zdefiniowaną w art. 2 pkt 4 dyrektywy (UE) 2022/2557;
- 49) „centrum kontroli misji” oznacza element segmentu naziemnego przeznaczony do kontroli i monitorowania realizacji misji kosmicznej;
- 50) „centrum kontroli satelitarnej” oznacza element segmentu naziemnego przeznaczony do sterowania konfiguracją platformy satelitarnej;
- 51) „skuteczna kontrola techniczna” oznacza zapewnienie operatora infrastruktury kosmicznej, że obiekt kosmiczny wykonuje jedynie polecenia przekazywane przez zatwierdzone źródła oraz że polecenia te są wykonywane we właściwej kolejności i w odpowiednim momencie;
- 52) „telemetria/zdalne sterowanie” oznacza łącza, które przekazują sygnały telemetryczne z segmentu kosmicznego do segmentu naziemnego, oraz łącza przekazujące zdalne sterowanie z segmentu naziemnego do segmentu kosmicznego;
- 53) „odporność” oznacza zdolność do zapobiegania incydentowi, ochrony przed nim, odpowiedzi na niego, stawiania mu oporu, łagodzenia i absorbowania incydentu oraz adaptacji i odtworzenia po incydencie;
- 54) „cyberzagrożenie” oznacza cyberzagrożenie zdefiniowane w [art. 2 pkt 8 rozporządzenia \(UE\) 2019/881](#);
- 55) „poważne cyberzagrożenie” oznacza poważne cyberzagrożenie zdefiniowane w [art. 6 pkt 11 dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#);
- 56) „incydent” oznacza zdarzenie naruszające którykolwiek z poniższych aspektów:
 - a) dostępność, autentyczność, integralność lub poufność przechowywanych, przekazywanych lub przetwarzanych danych lub usług oferowanych przez sieci i systemy informatyczne lub dostępnych za ich pośrednictwem, lub
 - b) fizyczne bezpieczeństwo aktywów infrastruktury kosmicznej i operatorów infrastruktury kosmicznej;
- 57) „obsługa incydentu” oznacza obsługę incydentu zdefiniowaną w [art. 6 pkt 8 dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#);
- 58) „dodatkowe kategorie oddziaływania” oznaczają kategorie informacji środowiskowej spoza kategorii oddziaływania śladu środowiskowego, która jest obliczana i przedstawiana wraz z wynikami oznaczania śladu środowiskowego produktu;

- 59) „zagregowany zbiór danych” oznacza analizę zbioru wejść i wyjść (LCI) wielu procesów jednostkowych lub etapów cyklu życia, do celów której dane wejściowe i wyjściowe są dostarczane wyłącznie na poziomie zagregowanym, poziomo lub pionowo;
- 60) „zrównoważenie środowiskowe” oznacza zdolność do zachowania i ochrony naturalnego środowiska na Ziemi w miarę upływu czasu za pomocą odpowiednich praktyk i polityk zaspokajających obecne potrzeby i bez uszczerbku dla dostępności zasobów w przyszłości;
- 61) „dezagregacja” oznacza proces, w ramach którego zagregowany zbiór danych jest dzielony na mniejsze – poziome lub pionowe – zbiory danych dotyczących procesów jednostkowych;
- 62) „pochodny zbiór danych” oznacza zbiór danych otrzymany przez połączenie, za pomocą operacji matematycznych, co najmniej dwóch zbiorów danych lub przez połączenie co najmniej jednego zbioru danych z istotnymi dodatkowymi informacjami lub innymi zbiorami danych;
- 63) „operacje i usługi w przestrzeni kosmicznej (ISOS)” oznaczają działania prowadzone w przestrzeni kosmicznej (na orbicie i w przestrzeni pozaziemskiej) w celu świadczenia usług w zakresie aktywów segmentu kosmicznego, obejmujące wykonywanie zadań takich jak kontrola, manewr zbliżenia, dokowanie, naprawa, tankowanie, rekonfiguracja, produkcja, montaż i demontaż, ponowne wykorzystanie, recykling, usuwanie i transport obiektów operacyjnych, nieoperacyjnych i wadliwych (śmieci) w przestrzeni kosmicznej, przy użyciu statku kosmicznego świadczącego ISOS o wysokim stopniu autonomii, w tym platform lub większych struktur;
- 64) „operacja ISOS” oznacza wykonanie planowanych zadań ISOS obejmujących co najmniej jeden obiekt kosmiczny;
- 65) „statek kosmiczny świadczący ISOS” oznacza statek kosmiczny zaprojektowany specjalnie do celów świadczenia określonych ISOS;
- 66) „odbierający statek kosmiczny” oznacza statek kosmiczny odbierający ISOS;
- 67) „właściwy organ” oznacza organ publiczny ustanowiony lub wyznaczony jako właściwy organ zgodnie z art. 28;
- 68) „wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych” oznacza organ techniczny ustanowiony w państwie członkowskim, który przeprowadza ocenę techniczną w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, odporności i zrównoważenia środowiskowego objętych niniejszym rozporządzeniem i który został notyfikowany Komisji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- 69) „ocena techniczna” oznacza proces wykazujący, że dostawcy usług kosmicznych spełniają wymogi techniczne określone w niniejszym rozporządzeniu;
- 70) „norma” oznacza normę zdefiniowaną w [art. 2 pkt 1 rozporządzenia \(UE\) nr 1025/2012](#);
- 71) „wspólne specyfikacje” oznaczają zestaw wymogów technicznych innych niż norma, w których określono sposób spełnienia wymogów mających zastosowanie do e-certyfikatu oraz zanieczyszczenia światłem i falami radiowymi;

- 72) „obróć” oznacza kwotę uzyskaną przez przedsiębiorstwo w rozumieniu [art. 5 ust. 1 rozporządzenia Rady \(WE\) nr 139/2004](#);
- 73) „unijna etykieta kosmiczna” oznacza dokument wydany przez Agencję Unii Europejskiej ds. Unijnego Programu Kosmicznego ustanowioną w [art. 1 rozporządzenia \(UE\) 2021/696](#) („Agencja”), poświadczający, że dany obiekt kosmiczny został oceniony pod kątem zgodności ze szczegółowymi wymogami bezpieczeństwa, odporności lub zrównoważenia środowiskowego określonymi w unijnym systemie etykiet kosmicznych;
- 74) „unijny system etykiet kosmicznych” oznacza kompleksowy zbiór przepisów, wymogów technicznych, norm i procedur ustanowionych na poziomie Unii, które mają zastosowanie do kontroli zgodności produktów, procesów, usług, w tym działań w zakresie testowania i inspekcji przeprowadzanych w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, odporności lub zrównoważenia środowiskowego;
- 75) „kluczowy przegląd projektu” oznacza etap w procesie inżynierskim, produkcyjnym i rozwojowym, który określa, że projekt i konfiguracja systemów i podsystemów spełniają wszystkie określone wymagania misji kosmicznej pod względem osiągnięć, kompatybilności, specyfikacji produktu, oceny ryzyka, wstępnego planowania badań, adekwatności wstępnego działania i dostarczenia dokumentów potwierdzających, co umożliwia przejście do wdrożenia i integracji systemu.

Tytuł II

UDZIELANIE ZEZWOLEŃ NA PROWADZENIE DZIAŁAŃ KOSMICZNYCH I REJESTRACJA DZIAŁAŃ KOSMICZNYCH

Rozdział I

UDZIELANIE ZEZWOLEŃ UNIJNYM OPERATOROM INFRASTRUKTURY KOSMICZNEJ

Artykuł 6

Zezwolenie na prowadzenie działań kosmicznych

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej nie świadczą usług kosmicznych, chyba że uzyskali w państwie członkowskim zezwolenie na prowadzenie działań kosmicznych, które wykazują zgodność z wymogami określonymi w tytule IV rozdziały I–V, stosownie do przypadku, w zależności od kategorii danego operatora infrastruktury kosmicznej.
2. Państwo członkowskie uznaje zezwolenia wydane przez inne państwo członkowskie w odniesieniu do wymogów ustanowionych w tytule IV rozdziały I–V.
3. Zezwolenie wydaje właściwy organ państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma siedzibę, oraz, w stosownych przypadkach, właściwy organ państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca zamierza, odpowiednio, prowadzić działalność lub dokonywać operacji wynoszenia, jeżeli nie jest to państwo członkowskie siedziby.

Właściwe organy tych państw członkowskich zapewniają koordynację w celu ułatwienia ich odpowiednich procedur udzielania zezwoleń.

4. Do celów udzielenia zezwolenia właściwy organ uwzględnia opinię wydaną przez wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych w kontekście ocen technicznych przeprowadzanych zgodnie z art. 8.
5. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej, którzy zamierzają korzystać z usług kosmicznych świadczonych przez operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego lub organizację międzynarodową, wykazują odpowiednim właściwym organom, we wniosku o udzielenie zezwolenia, rejestrację w URSO danego operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, zgodnie z, odpowiednio, art. 17 lub art. 18.

Jeżeli procedura rejestracji w URSO nie została jeszcze zakończona, unijny operator infrastruktury kosmicznej ściśle koordynuje swoje działania z operatorem infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego lub organizacją międzynarodową, odpowiednim właściwym organem i Agencją, w tym poprzez wymaganie aktualizacji statusu procesu rejestracji.

Agencja niezwłocznie dokonuje takich aktualizacji, aby uniknąć niepotrzebnych opóźnień w procedurze udzielania zezwolenia dla unijnego operatora infrastruktury kosmicznej.

6. W przypadku gdy potrzeba świadczenia usług kosmicznych przez operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego lub organizację międzynarodową pojawia się po wydaniu zezwolenia, na przykład w przypadku ISOS, unijny operator infrastruktury kosmicznej niezwłocznie informuje o tym właściwy organ i dostarcza mu dowód rejestracji w URSO danego operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.

Artykuł 7

Procedura udzielania zezwoleń

1. Wnioskodawca składa wniosek o udzielenie zezwolenia do właściwego organu, o którym mowa w art. 6 ust. 3.
2. Wniosek o udzielenie zezwolenia zawiera dokumentację techniczną wraz ze wszystkimi niezbędnymi dokumentami i dowodami potwierdzającymi w celu wykazania zgodności z wymogami określonymi w tytule IV rozdziały I–V, stosownie do przypadku.
3. We wniosku o udzielenie zezwolenia wnioskodawca wskazuje właściwemu organowi, z usług których wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych zamierza korzystać na potrzeby przeprowadzenia oceny technicznej wymogów określonych w tytule IV rozdziały I–V, stosownie do przypadku.
4. Państwa członkowskie ustanawiają procedury umożliwiające właściwym organom przekazywanie dokumentacji technicznej wykwalifikowanym organom technicznym ds. działań kosmicznych wskazanym przez wnioskodawcę lub umożliwiające wnioskodawcy bezpośrednie zwracanie się do wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych.
5. Wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych ocenia spełnienie wymogów określonych w tytule IV rozdziały I–V, stosownie do przypadku,

i w terminie 6 miesięcy od daty otrzymania dokumentacji technicznej wydaje opinię dotyczącą zgodności planowanych działań kosmicznych z wymogami określonymi w tytule IV rozdziały I–V, stosownie do przypadku.

Właściwe organy w jak największym stopniu uwzględniają ocenę techniczną przeprowadzoną w odniesieniu do tytułu IV rozdział II przez wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych, zgodnie z art. 8 ust. 2 akapit trzeci.

6. W terminie 12 miesięcy od daty otrzymania wniosku właściwy organ wydaje zezwolenie lub odrzuca wniosek i informuje o tym wnioskodawcę.

Bieg terminu wstrzymuje się do czasu dostarczenia kompletnych informacji przez wnioskodawcę na wniosek właściwego organu.

7. Do celów rejestracji w URSO właściwy organ informuje Agencję o wszystkich unijnych operatorach infrastruktury kosmicznej i głównych dostawcach usług kosmicznych, którzy posiadają zezwolenie, oraz o każdym operatorze infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego, któremu właściwy organ udzielił zezwolenia na prowadzenie operacji wynoszenia ze swojego terytorium.

Artykuł 8

Oceny techniczne

1. Przy ustanawianiu systemów udzielania zezwoleń państwa członkowskie określają, czy oceny techniczne mają być przeprowadzane przez:
 - a) wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych;
 - b) organizacje międzynarodowe posiadające określoną wiedzę techniczną w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem;
 - c) Agencję;
 - d) połączenie wariantów, o których mowa w lit. a), b) i c).

2. Państwa członkowskie, które zamierzają korzystać z systemu, o którym mowa w ust. 1 lit. a), zapewniają ustanowienie na ich terytorium wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych.

Do celów przeprowadzania ocen technicznych wszelkich kwestii objętych tytułem IV rozdziały I–V państwa członkowskie korzystają z usług wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych mających siedzibę na ich terytorium.

Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ ustanowiony na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555 był właściwy do przeprowadzania oceny technicznej kwestii objętych tytułem IV rozdział II w odniesieniu do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, z wyłączeniem sytuacji, w których obsługują oni aktywa, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 20.

3. Dostawcy usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1 lit. b), którzy prowadzą działania w zakresie oceny technicznej, spełniają wymogi określone w tytule III rozdział I sekcja 3.

Państwa członkowskie, które korzystają z systemu, o którym mowa w ust. 1 lit. b), zapewniają sądowe egzekwowanie obowiązku, o którym mowa w akapicie pierwszym.

4. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wyborze dokonany zgodnie z ust. 1 oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie.

Artykuł 9

Zezwolenie dla konstelacji

1. W przypadku gdy unijny operator infrastruktury kosmicznej zamierza prowadzić misję kosmiczną, która wiąże się z wyniesieniem konstelacji satelitów, przedkłada właściwemu organowi wniosek o udzielenie pojedynczego zezwolenia obejmującego wyniesienie na orbitę lub, w stosownych przypadkach, wyniesienie na orbitę i eksploatację w odniesieniu do wszystkich satelitów wchodzących w skład konstelacji, o ile spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) wszystkie satelity, które mają zostać wyniesione w ramach danej misji kosmicznej, są identyczne i wykonują te same zadania w taki sam sposób;
 - b) planuje się, że wyniesienie na orbitę wszystkich satelitów przeprowadzi ten sam pojazd wynoszący z tego samego miejsca wyniesienia.

Unijny operator infrastruktury kosmicznej zapewnia, aby satelity wchodzące w skład konstelacji spełniały wymogi określone w tytule IV rozdziały I–V, oraz oświadcza, że spełnione są warunki określone w akapicie pierwszym.

2. Jeżeli po otrzymaniu wniosku zgodnie z ust. 1 akapit pierwszy ocena właściwego organu przeprowadzona w odniesieniu do pojedynczego satelity, który ma zostać wyniesiony na orbitę w ramach danej misji kosmicznej, wykaże zgodność z wymogami określonymi w tytule IV rozdziały I–V, właściwy organ wydaje zezwolenie dla całej konstelacji satelitów („pojedyncze zezwolenie”).
3. Właściwe organy mogą, począwszy od daty wydania pojedynczego zezwolenia, przeprowadzać wyrywkowe kontrole któregośkolwiek z satelitów wchodzących w skład konstelacji, które nie zostały poddane kontroli *ex ante*, na podstawie której wydano pojedyncze zezwolenie.
4. Właściwy organ cofa pojedyncze zezwolenie, jeżeli wyniki kontroli wyrywkowych potwierdzają niezgodność satelity z wymogami dotyczącymi udzielania zezwoleń.
5. W przypadku gdy podczas kontroli wyrywkowych, o których mowa w ust. 3, wykryte zostaną aspekty, które są sprzeczne z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi, ale jednak nie stanowią niezgodności, a ocena właściwego organu, z uwzględnieniem wyjaśnień przedstawionych przez unijnego operatora infrastruktury kosmicznej, nie wykaże poważnych zagrożeń dla danej misji kosmicznej, właściwy organ może nałożyć karę.
6. Właściwe organy dokonują przeglądu zezwoleń na wyniesienie konstelacji satelitów na orbitę przy wynoszeniu pierwszej partii satelitów nowej generacji.

Artykuł 10

Uproszczone regulacje

1. Warunki udzielenia zezwolenia, o których mowa w art. 6 ust. 1, dostosowuje się do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, jak przewidziano w tych ustępach.

2. Operatorzy infrastruktury kosmicznej, którzy są instytucjami badawczymi lub edukacyjnymi lub którzy prowadzą misje kosmiczne o charakterze badawczym, spełniają wymogi tytułu IV rozdział I sekcja 2, jak określono w art. 62.
3. Podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem przestrzegają, w odniesieniu do tytułu IV rozdział II, przepisów art. 79 ust. 1 akapit pierwszy wyłącznie w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych.
4. Jeżeli operatorzy infrastruktury kosmicznej, którzy są małymi przedsiębiorstwami lub instytucjami badawczymi lub edukacyjnymi, prowadzą misje kosmiczne związane z demonstracją i walidacją orbitalną (IOD/IOV), są oni zwolnieni, w odniesieniu do tytułu IV rozdział III, z obowiązku, o którym mowa w art. 96 ust. 2.

Rozdział II

UDZIELANIE ZEZWOLEŃ UNIJNYM OPERATOROM INFRASTRUKTURY KOSMICZNEJ OBSŁUGUJĄCYM AKTYWA BĘDĄCE WŁASNOŚCIĄ UNII

Artykuł 11

Wniosek o udzielenie zezwolenia

1. W przypadku gdy działania kosmiczne są prowadzone w odniesieniu do aktywów będących własnością Unii, Komisja udziela zezwolenia podmiotowi, któremu powierzono realizację lub obsługę odpowiedniego komponentu unijnego programu.

Zezwolenie, o którym mowa w akapicie pierwszym, opiera się na ocenie technicznej przeprowadzonej przez Agencję w odniesieniu do spełnienia przez wnioskodawcę wymogów określonych w tytule IV rozdziały I, II, III, IV i V.
2. W zależności od konkretnego zarządzania komponentem unijnego programu podmiot składający wniosek przekazuje Agencji i Komisji wszystkie szczegóły techniczne i wyjaśnienia wykazujące zgodność z wymogami określonymi w tytule IV rozdziały I, II, III, IV i V.
3. W terminie 30 dni roboczych od otrzymania wniosku podmiotu o udzielenie zezwolenia Agencja sprawdza wniosek pod kątem jego kompletności.

W przypadku gdy wniosek o udzielenie zezwolenia nie jest kompletny lub gdy potrzebne są dalsze wyjaśnienia, Agencja wyznacza termin, w którym podmiot składający wniosek musi przedstawić wszelkie niezbędne dodatkowe informacje lub wyjaśnienia.

Po uznaniu wniosku za kompletny Agencja powiadamia o tym wnioskodawcę.

Artykuł 12

Rozpatrzenie wniosku przez Agencję

1. W terminie 6 miesięcy od daty powiadomienia, o którym mowa w art. 11 ust. 3 akapit trzeci, Agencja, zgodnie z art. 43 ust. 1 lit. a), rozpatruje wniosek o udzielenie zezwolenia, oceniając, czy wnioskodawca:
 - a) dysponuje wszelką niezbędną niezawodnością, zdolnościami i wiedzą fachową do prowadzenia działań kosmicznych;

- b) zapewnia zgodność z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz, w stosownych przypadkach, z wszelkimi szczegółowymi wymogami niezbędnymi do realizacji misji kosmicznej w kontekście programu kosmicznego, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/696 lub rozporządzeniu (UE) 2023/588, w odniesieniu do którego złożono wniosek o udzielenie zezwolenia;
- c) nie stanowi zagrożenia dla porządku publicznego, bezpieczeństwa osób i mienia oraz zdrowia publicznego w Unii.

Agencja przyjmuje w pełni uzasadnioną decyzję, w której proponuje Komisji udzielenie lub odmowę udzielenia zezwolenia, w oparciu o ocenę techniczną mającą na celu ocenę zgodności przeprowadzoną zgodnie z art. 43 ust. 1 lit. a).

Agencja niezwłocznie powiadamia o swojej decyzji Komisję.

- 2. W terminie 30 dni roboczych od otrzymania decyzji Agencji, o której mowa w ust. 1 akapit drugi, Komisja podejmuje decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia zezwolenia i niezwłocznie powiadamia o niej wnioskodawcę. Decyzja staje się skuteczna z chwilą powiadomienia o niej wnioskodawcy.

Komisja udziela zezwolenia wyłącznie w przypadku, gdy wnioskodawca spełnia wymogi, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy.

- 3. Agencja niezwłocznie rejestruje w URSO unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, którym udzielono zezwolenia zgodnie z niniejszym rozdziałem.

Artykuł 13

Zawieszenie lub cofnięcie zezwolenia

- 1. Unijny operator infrastruktury kosmicznej obsługujący aktywa będące własnością Unii niezwłocznie zgłasza Agencji:
 - a) wszelkie nieprzewidziane zdarzenia, które mogą wymagać zmiany jego zezwolenia;
 - b) każde planowane lub zbliżające się zakończenie jego działalności.
- 2. Agencja proponuje Komisji, aby – stosownie do przypadku – zawiesiła lub cofnęła zezwolenie, w przypadku gdy unijny operator infrastruktury kosmicznej obsługujący aktywa będące własnością Unii:
 - a) uzyskał zezwolenie, składając fałszywe oświadczenia lub w jakikolwiek inny sposób sprzeczny z prawem;
 - b) przestał spełniać warunki, na podstawie których wydano zezwolenie, i nie zastosował działań naprawczych wymaganych przez Komisję.
- 3. Nie później niż 2 miesiące od otrzymania wniosku Agencji, o którym mowa w ust. 2 akapit pierwszy, Komisja podejmuje decyzję w sprawie proponowanego zawieszenia lub cofnięcia.

Komisja niezwłocznie powiadamia o swojej decyzji danego unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii oraz właściwy organ państwa członkowskiego, w którym ten unijny operator infrastruktury kosmicznej ma siedzibę.

Rozdział III

DOSTAWCY USŁUG KOSMICZNYCH Z PAŃSTW TRZECICH I ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE

Artykuł 14

Dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych przez operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacje międzynarodowe

1. Operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, którzy są zarejestrowani zgodnie z art. 17 w unijnym rejestrze obiektów kosmicznych i posiadają e-certyfikat, o którym mowa w art. 25 ust. 1, mogą świadczyć usługi kosmiczne na rzecz unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej oraz w odniesieniu do aktywów będących własnością Unii i aktywów, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21.
2. Aby organizacje międzynarodowe mogły dostarczać, na mocy swoich traktatów, dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej lub świadczyć usługi kosmiczne w Unii, stosownie do przypadku, muszą istnieć umowy, o których mowa odpowiednio w art. 107 i 108.

Organizacje międzynarodowe dostarczające dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej lub świadczące usługi kosmiczne w Unii zgodnie z akapitem pierwszym muszą być rejestrowane w URSO i muszą posiadać e-certyfikat, o którym mowa w art. 25 ust. 1.
3. Ust. 2 nie ma zastosowania, jeżeli organizacja międzynarodowa prowadzi wyłącznie działania w zakresie oceny technicznej zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. b).

Artykuł 15

Przepisy mające zastosowanie do operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich

1. Operatorzy statków kosmicznych z państw trzecich podlegają wymogom mającym zastosowanie do unijnych operatorów statków kosmicznych określonym w art. 62, 66, 67, 69–73, 75–92 i 96–100.

Ponadto operatorzy statków kosmicznych z państw trzecich:
 - a) wykupują abonament u publicznego lub komercyjnego dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej;
 - b) zapewniają, aby dostawca usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o którym mowa w lit. a), dysponował środkami technicznymi umożliwiającymi ocenę unikania kolizji i spełniał wymogi określone w załączniku IV pkt 1;
 - c) zgłaszają Agencji, we wniosku o rejestrację w URSO, nazwę i dane dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o którym mowa w lit. a).

Agencja dodaje informacje, o których mowa w lit. c), do unijnej bazy danych kontaktowych, o której mowa w art. 67 ust. 1.
2. Operatorzy wynoszenia z państw trzecich i operatorzy miejsc wyniesienia z państw trzecich podlegają wymogom mającym zastosowanie do unijnych operatorów

wynoszenia i unijnych operatorów miejsc wyniesienia, określonym w art. 61, 75–92 i 96–100.

3. Dostawcy ISOS z państw trzecich podlegają wymogom mającym zastosowanie do unijnych dostawców ISOS określonym w art. 101.
4. Dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej z państw trzecich podlegają wymogom mającym zastosowanie do unijnych dostawców usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej określonym w art. 102 i 103.

Artykuł 16

Przepisy mające zastosowanie do operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich z równoważnych jurysdykcji

Domniemywa się, że operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich mający siedzibę w państwie trzecim, w odniesieniu do którego Komisja przyjęła decyzję w kwestii równoważności zgodnie z art. 105, spełniają wymogi określone w art. 15.

Artykuł 17

Rejestracja dostawców usług kosmicznych z państw trzecich

1. Na podstawie decyzji Komisji zezwalającej na rejestrację, na podstawie ust. 5, Agencja rejestruje w URSO operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, którzy wykazują zgodność z wymogami tytułu IV określonymi w art. 16 lub 15.
2. W przypadku przyznania odstępstwa zgodnie z art. 19 operatorów wynoszenia z państw trzecich rejestruje się w URSO na podstawie decyzji Komisji bez konieczności spełnienia co najmniej jednego z warunków określonych w art. 15.

W przypadku gdy państwo członkowskie zwróciło się o odstępstwo w celu umożliwienia unijnemu operatorowi infrastruktury kosmicznej dokonania wynoszenia na orbitę u operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego, ten operator infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego przedstawia Agencji dowody potwierdzające taki wniosek.

3. W celu dokonania rejestracji w URSO, na podstawie ust. 1, operator infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego składa wniosek do Agencji. Wniosek ten zawiera wszystkie dowody niezbędne do wykazania zgodności, o której mowa w ust. 1.

Agencja przechowuje wszystkie dowody dostarczone przez wnioskodawców w trakcie procedury rejestracji.

4. Agencja ocenia wnioski o rejestrację i powiadamia operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego o wyniku swojej wstępnej oceny. Agencja zapewnia temu operatorowi infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego możliwość przedłożenia uzasadnionego oświadczenia i przedstawienia dodatkowych wyjaśnień lub dowodów.
5. Nie później niż 5 miesięcy od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3 akapit pierwszy, Agencja przedstawia Komisji wniosek o podjęcie decyzji zatwierdzającej lub odrzucającej rejestrację w URSO operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego.

6. Komisja podejmuje decyzję na podstawie wniosku Agencji, o którym mowa w ust. 5, i powiadamia o niej operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego oraz Agencję.
7. W przypadku gdy zastosowanie ma art. 16, Agencja dokonuje rejestracji na podstawie następujących przesłanek:
 - a) operator infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego posiada zezwolenie wydane w państwie trzecim i podlega stałemu nadzorowi w państwie trzecim;
 - b) Komisja przyjęła decyzję w kwestii równoważności na podstawie art. 105.
8. W przypadku złożenia wniosku o odstępstwo zgodnie z art. 19 Agencja dokonuje rejestracji operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego w URSO po przyjęciu przez Komisję decyzji zgodnie z art. 19 ust. 5 akapit pierwszy.

Artykuł 18

Rejestracja organizacji międzynarodowych

1. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 107 lub 108, Agencja rejestruje organizacje międzynarodowe w URSO.
2. Do celów ust. 1 stosuje się odpowiednio art. 17 ust. 3, 4, 5, 7 i 8 oraz art. 19, 21 i 22.

Artykuł 19

Odstępstwa

1. Państwo członkowskie może zwrócić się do Komisji o przyjęcie decyzji zezwalającej Agencji na rejestrację operatora wynoszenia z państwa trzeciego, który nie spełnia co najmniej jednego z warunków, o których mowa w art. 15 ust. 2, jeżeli spełnione są warunki interesu publicznego, o których mowa w ust. 2.

Państwo członkowskie składa wniosek zgodnie z ust. 3 akapit pierwszy.

W odniesieniu do aktywów będących własnością Unii Komisja z własnej inicjatywy ocenia, czy spełniony jest warunek interesu publicznego, o którym mowa w ust. 2.
2. W odniesieniu do usług wynoszenia na orbitę państwo członkowskie wykazuje, że usługi wynoszenia na orbitę świadczone przez operatora wynoszenia z państwa trzeciego ułatwiają dostęp do przestrzeni kosmicznej i korzystanie z niej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) w Unii nie istnieją łatwo dostępne zamienniki ani realistyczna alternatywa dla usług wynoszenia na orbitę świadczonych przez danego operatora wynoszenia z państwa trzeciego;
 - b) usługi wynoszenia na orbitę świadczone przez odpowiedniego operatora wynoszenia z państwa trzeciego wspierają zdolności technologiczne o strategicznym znaczeniu dla Unii lub państw członkowskich.
3. We wniosku, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi:
 - a) określa się operatora wynoszenia z państwa trzeciego, dla którego występuje się o przyznanie odstępstwa;
 - b) określa się w jasny, jednoznaczny i wyczerpujący sposób wszystkie wymogi określone w art. 15 ust. 2, dla których występuje się o przyznanie odstępstwa;

- c) przedstawia się niezbędne szczegóły techniczne dotyczące danej misji kosmicznej;
- d) przedstawia się niezbędne dowody w celu wykazania, że pozostałe wymogi zostały spełnione.

We wniosku dotyczącym operatora wynoszenia z państwa trzeciego proponuje się, w miarę możliwości, alternatywne środki łagodzące w celu zapewnienia, aby cele realizowane przez wymogi, o których mowa w art. 15 ust. 2, dla których występuje się o przyznanie odstępstwa, zostały osiągnięte lub przynajmniej częściowo osiągnięte.

- 4. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, Komisja przekazuje go Agencji. W terminie jednego miesiąca Agencja wydaje ocenę techniczną w kwestii zgodności z wymogami określonymi w art. 15, które nie są przedmiotem wniosku o odstępstwo.
- 5. W terminie 2 miesięcy od otrzymania oceny technicznej wydanej przez Agencję na podstawie ust. 4 Komisja, na podstawie tej oceny technicznej, przyjmuje decyzję przyznającą odstępstwo danemu operatorowi wynoszenia z państwa trzeciego, jeżeli Komisja stwierdzi, że warunek interesu publicznego, o którym mowa w ust. 2, został spełniony, albo decyzję o odmowie przyznania takiego odstępstwa, jeżeli Komisja stwierdzi, że wspomniany warunek interesu publicznego nie został spełniony.

Decyzje te przyjmuje się jako akty wykonawcze zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

- 6. W przypadku gdy Komisja przyznaje, na podstawie ust. 5 akapit pierwszy, odstępstwo operatorowi wynoszenia z państwa trzeciego, jednocześnie przyznaje odstępstwo unijnemu operatorowi infrastruktury kosmicznej korzystającemu z usług wynoszenia na orbitę danego operatora wynoszenia z państwa trzeciego.

Artykuł 20

Podmioty publiczne z państw trzecich

- 1. Na wniosek podmiotu publicznego z państwa trzeciego o zezwolenie na świadczenie usług kosmicznych lub dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii lub na wniosek państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 2, Komisja, wspomagana przez Agencję, ocenia najpierw, czy dany podmiot publiczny z państwa trzeciego jest podmiotem rządowym, czy też obsługuje lub posiada aktywa infrastruktury kosmicznej będące systemami wojskowymi, w tym wykorzystywanymi do celów cywilnych.

W ramach pomocy technicznej udzielanej Komisji Agencja określa wszystkie odpowiednie działania i usługi świadczone przez dany podmiot publiczny z państwa trzeciego oraz identyfikuje wszystkie odpowiednie aktywa infrastruktury kosmicznej, które taki podmiot publiczny z państwa trzeciego obsługuje lub posiada.
- 2. Państwo członkowskie może zwrócić się do Komisji o zezwolenie podmiotowi publicznemu z państwa trzeciego na świadczenie usług kosmicznych lub dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii.

Na poparcie swojego wniosku państwo członkowskie może wskazać, że w interesie publicznym co najmniej jednego państwa członkowskiego leży uzyskanie lub, w stosownych przypadkach, zabezpieczenie stałego i nieograniczonego dostępu do

odpowiednich danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub usług kosmicznych świadczonych przez dany podmiot publiczny z państwa trzeciego, a także może udowodnić konsekwencje utraty takiego dostępu dla odnośnych rynków na poziomie Unii lub państwa członkowskiego.

3. Komisja może z własnej inicjatywy przeprowadzić ocenę, o której mowa w ust. 1.
4. Jeżeli w wyniku oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja stwierdzi brak ryzyka dla bezpieczeństwa Unii lub państw członkowskich, Komisja może przyjąć decyzję zezwalającą danemu podmiotowi publicznemu z państwa trzeciego na świadczenie usług kosmicznych lub dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii.

Decyzję, o której mowa w akapicie pierwszym, stosuje się do dnia, w którym staje się skuteczna umowa międzynarodowa zawarta z danym państwem trzecim, regulująca warunki świadczenia przez podmiot publiczny z państwa trzeciego usług kosmicznych lub dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii, lub do dnia, w którym Komisja przyjmie decyzję w kwestii równoważności w odniesieniu do danego państwa trzeciego, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Agencja niezwłocznie rejestruje w URSO dany podmiot publiczny z państwa trzeciego na podstawie decyzji podjętej przez Komisję na podstawie akapitu pierwszego.

Decyzję, o której mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się jako akt wykonawczy zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Artykuł 21

Klauzula nadzwyczajna

1. W przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej lub kryzysowej w państwie członkowskim lub w przypadku wystąpienia incydentu lub ataku powodującego zakłócenia mające wpływ na większą liczbę państw członkowskich lub instytucje Unii Komisja możliwie jak najszybciej – z własnej inicjatywy lub na wniosek danego państwa członkowskiego – przeprowadza ocenę.

Na podstawie tej oceny Komisja może zezwolić na korzystanie z danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub usług kosmicznych przez dostawców usług kosmicznych niezarejestrowanych w URSO, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

2. Możliwie jak najszybciej i w zależności od wagi, czasu trwania i skutków danej sytuacji nadzwyczajnej, sytuacji kryzysowej lub zakłócenia decyzja, o której mowa w ust. 1, musi zostać potwierdzona, odwołana lub przedłużona zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 22

Zawieszenie lub cofnięcie rejestracji

1. Agencja przedstawia Komisji wniosek o zawieszenie lub cofnięcie rejestracji w URSO operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego, w przypadku gdy:
 - a) na podstawie udokumentowanych dowodów Agencja stwierdza, że operator infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego nie spełnia już jednego lub kilku

wymogów określonych w art. 16 lub 15, stosownie do przypadku, i nie jest w stanie zastosować niezbędnych środków zaradczych w celu zapewnienia ciągłej zgodności z tymi wymogami;

- b) odpowiedni organ nadzoru z państwa trzeciego zawiesił lub cofnął zezwolenie na eksploatację lub wyniesienie na orbitę wydane danemu dostawcy usług kosmicznych.

- 2. Przed przedłożeniem Komisji wniosku o zawieszenie lub cofnięcie rejestracji z powodów, o których mowa w ust. 1 lit. a), Agencja prowadzi dialog z danym operatorem infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego na temat przyczyn, kontekstu, zakresu i wagi niezgodności oraz środków zaradczych i terminów, które są niezbędne danemu operatorowi infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego do zapewnienia zgodności, z należyтым uwzględnieniem wszelkich potrzeb w zakresie dostosowań technicznych.

Podczas tego dialogu Agencja umożliwia danemu operatorowi infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego przedstawienie uwag dotyczących powodów, dla których Agencja zamierza przyjąć swój wniosek, przedstawienie wyjaśnień i przedłożenie wszelkich istotnych dokumentów i dowodów na poparcie wyjaśnień, w tym wszelkich analiz technicznych, a także umożliwia mu osiągnięcie zgodności.

- 3. Nie później niż 2 miesiące od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy, Komisja podejmuje decyzję.
- 4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. b), i co najmniej 30 dni przed wydaniem decyzji o zawieszeniu lub cofnięciu Komisja informuje odpowiedni organ nadzoru z państwa trzeciego o zamiarze zawieszenia lub cofnięcia rejestracji w URSO.
- 5. Komisja niezwłocznie informuje właściwe organy o wszelkich działaniach lub środkach, które mają zostać przyjęte zgodnie z ust. 2 i 4.

Agencja publikuje streszczenie informacji dotyczących zawieszenia lub cofnięcia na swojej stronie internetowej i w portalu URSO.

- 6. Decyzja Komisji o zawieszeniu lub cofnięciu rejestracji w URSO staje się skuteczna z dniem określonym w decyzji Komisji. Przy ustalaniu tej daty Komisja, działając na wniosek Agencji, bierze pod uwagę czas, jaki może być potrzebny na dostosowanie odpowiednich umów.

W zależności od złożoności dostosowań umownych, które mogą być wymagane, data cofnięcia rejestracji nie może przypadać później niż 16 miesięcy od daty przyjęcia decyzji o cofnięciu.

Artykuł 23

Przedstawiciel prawny w Unii

- 1. Operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich wyznaczają na piśmie co najmniej jedną osobę prawną w jednym z państw członkowskich do występowania jako ich przedstawiciel prawny w Unii.
- 2. Przedstawiciel prawny w Unii jest upoważniony przez operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego do tego, aby właściwe organy, Komisja i Agencja zwracały się do niego dodatkowo lub zamiast zwracania się do operatora infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego we wszystkich kwestiach związanych z przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia. Przedstawiciel prawny w Unii

dysponuje wszelkimi uprawnieniami i zasobami niezbędnymi do zagwarantowania skutecznej i terminowej współpracy z takimi organami.

Rozdział IV

DOSTARCZANIE DANYCH POCHODZĄCYCH Z PRZESTRZENI KOSMICZNEJ I ŚWIADCZENIE USŁUG KOSMICZNYCH W UNII ORAZ IDENTYFIKOWALNOŚĆ ELEKTRONICZNA

Artykuł 24

Unijny rejestr obiektów kosmicznych (URSO)

1. Agencja ustanawia unijny rejestr obiektów kosmicznych (URSO) na potrzeby rejestracji:
 - a) unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, którzy uzyskali zezwolenie zgodnie z art. 6 ust. 1 i zostali notyfikowani Agencji przez właściwe organy zgodnie z art. 7 ust. 7;
 - b) unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, którzy są podmiotami, którym powierzono realizację lub obsługę odpowiedniego komponentu unijnego programu na podstawie zezwolenia udzielonego przez Komisję na podstawie art. 12 ust. 2;
 - c) operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, w odniesieniu do których przyjęto decyzję o rejestracji na podstawie art. 17 ust. 1;
 - d) organizacji międzynarodowych zarejestrowanych na podstawie art. 18 ust. 1.
2. Agencja sporządza, aktualizuje i publikuje na stronie internetowej URSO skonsolidowane wykazy wszystkich dostawców usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1.
3. URSO dysponuje scentralizowanym wykazem i platformą.

Artykuł 25

Certyfikat elektroniczny (e-certyfikat)

1. Po dokonaniu rejestracji w URSO Agencja wydaje certyfikat elektroniczny („e-certyfikat”) i przekazuje go dostawcom usług kosmicznych, z wyjątkiem dostawców usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej.
2. W e-certyfikacie, o którym mowa w ust. 1, określa się misję kosmiczną lub misje kosmiczne i obiekt kosmiczny lub obiekty kosmiczne, które wygenerowały dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej lub umożliwiły świadczenie usług kosmicznych, oraz poświadcza się zgodność takich obiektów kosmicznych z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
3. E-certyfikat, o którym mowa w ust. 1, dołącza się do umów dostawców usług kosmicznych, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), c) i d), o dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i świadczenie usług kosmicznych w Unii.
4. Następujące informacje są przekazywane przez właściwe organy – w odniesieniu do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej – na podstawie art. 7 ust. 7 oraz

bezpośrednio przez operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacje międzynarodowe, aby umożliwić Agencji wydanie i wygenerowanie e-certyfikatu, o którym mowa w ust. 1:

- a) szczegółowe informacje dotyczące danego dostawcy usług kosmicznych, takie jak nazwa, adres fizyczny, adres internetowy, państwo członkowskie lub, w stosownych przypadkach, państwo trzecie, w którym znajduje się siedziba dostawcy i w którym wydano zezwolenie, nazwa i adres właściwego organu lub, w stosownych przypadkach, odpowiedniego organu nadzoru z państwa trzeciego;
 - b) szczegółowe informacje dotyczące rodzaju świadczonych usług kosmicznych, ze wskazaniem państwa członkowskiego bądź państw członkowskich lub państw trzecich, w których usługi te są świadczone;
 - c) szczegóły techniczne dotyczące eksploatowanego lub wynoszonego obiektu kosmicznego oraz odpowiedniej misji kosmicznej.
5. Do celów wniosku o ustanowienie norm, o których mowa w art. 104, e-certyfikat, o którym mowa w ust. 1, spełnia następujące wymogi:
- a) w e-certyfikacie stwierdza się, że dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej, których certyfikat ten dotyczy, są generowane przy użyciu wyraźnie określonej misji kosmicznej i wyraźnie określonego obiektu kosmicznego;
 - b) w przypadku danych obserwacyjnych e-certyfikat umożliwia śledzenie przepływu danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej, od wygenerowania ich przez dany obiekt kosmiczny do włączenia ich do pierwszej usługi kosmicznej z wykorzystaniem tych danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej;
 - c) e-certyfikat opiera się na algorytmach w celu ustalenia integralności danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w ramach ich włączania do kolejnych usług.
6. Do celów wygenerowania e-certyfikatu, o którym mowa w ust. 1, Agencja może zwrócić się, w stosownych przypadkach, o pomoc techniczną do właściwych organów i wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych w odniesieniu do któregośkolwiek z elementów, o których mowa w ust. 5.

Artykuł 26

Świadczenie usług kosmicznych i dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej w Unii

1. W przypadku gdy dostawcy usług kosmicznych, z wyjątkiem dostawców usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, po raz pierwszy dostarczają dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej lub świadczą usługi kosmiczne w Unii, muszą posiadać e-certyfikat, o którym mowa w art. 25 ust. 1.
2. Dostawcy ci zapewniają, aby e-certyfikat był dołączony do ich umów o dostarczanie danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub świadczenie usług kosmicznych.

Artykuł 27

Wymogi wobec głównych dostawców danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej

1. Główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej dostarczają dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej w Unii wyłącznie w przypadku, gdy takie dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej zostały wygenerowane przez obiekty kosmiczne zarejestrowane w URSO.
2. W przypadku gdy główni dostawcy danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej otrzymują ostrzeżenia lub skargi dotyczące potencjalnych nieprawidłowości, powiadamiają o nich swoich dostawców i kontaktują się jednocześnie z Agencją lub właściwym organem państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę.

Tytuł III

ASPEKTY ZWIĄZANE Z ZARZĄDZANIEM

Rozdział I

ZARZĄDZANIE W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

SEKCJA 1

WŁAŚCIWE ORGANY

Artykuł 28

Wyznaczenie lub ustanowienie właściwych organów

1. Każde państwo członkowskie wyznacza lub ustanawia organ publiczny działający jako właściwy organ, odpowiedzialny za udzielanie zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej i nadzór nad nimi oraz za wszelkie działania w zakresie nadzoru rynku niezbędne do zabezpieczenia, aby dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej wykorzystywane były zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy posiadały niezależność, wiedzę fachową, zasoby finansowe i ludzkie, zdolności operacyjne i uprawnienia niezbędne do wykonywania funkcji, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 29

Zadania nadzorcze w stosunku do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej

1. Właściwe organy nadzorują działania kosmiczne prowadzone przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, a w szczególności:
 - a) kontrolują stosowanie wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
 - b) prowadzą dochodzenia;
 - c) prowadzą wewnętrzny rejestr naruszeń wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
 - d) współpracują z właściwymi organami innych państw członkowskich w celu zapewnienia spójności stosowania niniejszego rozporządzenia w całej Unii;
 - e) szerzą wiedzę na temat wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu i ułatwiają ich zrozumienie;
 - f) przeprowadzają audyty;

- g) zwracają się do wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych o przeprowadzenie ocen technicznych zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a);
 - h) dokonują przeglądu – w ramach zadań nadzorczych – stosowania zasad proporcjonalności przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej;
 - i) składają Komisji sprawozdanie na temat głównych działań nadzorczych związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia.
2. Państwa członkowskie zapewniają odpowiedni nadzór nad unijnymi operatorami infrastruktury kosmicznej realizującymi krajowe programy kosmiczne, przestrzegając podziału ról i braku konfliktu interesów.

Artykuł 30

Uprawnienia nadzorcze

1. Właściwe organy posiadają wszelkie uprawnienia nadzorcze, dochodzeniowe, naprawcze i w zakresie nakładania kar, które są niezbędne do wykonywania funkcji i zadań, o których mowa w art. 29.
2. Prowadząc działania nadzorcze w odniesieniu do tytułu IV rozdział II, właściwe organy zapewniają koordynację z właściwymi organami wyznaczonymi na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555 odpowiedzialnymi za wykonywanie zadań nadzorczych określonych w tej dyrektywie.

Państwa członkowskie mogą upoważnić właściwe organy do powierzenia odpowiednich działań i zadań nadzorczych w odniesieniu do tytułu IV rozdział II niniejszego rozporządzenia właściwym organom ustanowionym na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555.

Zadania nadzorcze na mocy dyrektywy (UE) 2022/2555, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, wykonuje się w sposób w pełni chroniący integralność uprawnień nadzorczych, o których mowa w ust. 1.
3. Właściwe organy mają co najmniej następujące uprawnienia dochodzeniowe:
 - a) do żądania dostarczenia wszystkich niezbędnych danych i dokumentów;
 - b) do uzyskania dostępu do lokali, na teren i do środków transportu, w tym do sprzętu i środków służących do przetwarzania danych;
 - c) do żądania dowodu wdrożenia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz przedstawienia danych, na których opiera się ten dowód;
 - d) do dokonania przeglądu ocen technicznych przeprowadzonych przez wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych zgodnie z art. 8;
 - e) do przeprowadzania kontroli na miejscu i kontroli poza siedzibą podmiotu kontrolowanego, w tym do przeprowadzania audytów.
4. W przypadku gdy właściwe organy przeprowadzają kontrole, urzędnicy upoważnieni do przeprowadzania kontroli są uprawnieni do:
 - a) wchodzenia do wszelkich lokali, na teren i do środków transportu danych unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej;
 - b) badania ksiąg i innych rejestrów związanych z działalnością gospodarczą, niezależnie od tego, na jakim nośniku są one przechowywane, oraz do dostępu

do informacji, którymi dysponują unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej objęci kontrolą, oraz do sporządzania lub żądania kopii lub wyciągów z tych ksiąg lub rejestrów;

- c) zadawania pytań przedstawicielom pracowników lub pracownikom unijnego operatora infrastruktury kosmicznej objętego kontrolą w celu uzyskania wyjaśnień odnośnie do faktów lub dokumentów wchodzących w zakres przedmiotu kontroli oraz do rejestrowania odpowiedzi;
- d) plombowania wszelkich lokali operatora, ksiąg lub rejestrów na czas przeprowadzania kontroli i w zakresie koniecznym do jej przeprowadzenia.

5. Właściwe organy mają co najmniej następujące uprawnienia naprawcze:

- a) do wydawania ostrzeżeń o domniemanych naruszeniach wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
- b) do nakazywania unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej zaprzestania postępowania, które właściwe organy uznają za sprzeczne z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu;
- c) do nakazywania unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej zapewnienia zgodności w sposób i w ramach czasowych, które zostaną określone przez właściwe organy;
- d) do nakazywania unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej usunięcia niedociągnięć stwierdzonych przez właściwe organy w odniesieniu do stosowania wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, w tym poprzez zastosowanie środków naprawczych w przypadku naruszeń wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
- e) do wyznaczenia, na czas określony, urzędnika monitorującego, który będzie nadzorował proces dostosowywania postępowania unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej do wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

6. Właściwe organy mają co najmniej następujące uprawnienia w zakresie nakładania kar:

- a) do nakładania lub zwrócenia się do odpowiedniego organu administracyjnego lub organu wymiaru sprawiedliwości o nałożenie administracyjnej kary pieniężnej za brak zgodności lub kary administracyjnej za naruszenie wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
- b) do tymczasowego zawieszenia zezwolenia lub zwrócenia się do właściwego organu administracyjnego lub organu wymiaru sprawiedliwości o tymczasowe zawieszenie zezwolenia, w części lub w całości;
- c) do cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działań kosmicznych, w przypadku gdy unijny operator infrastruktury kosmicznej przestał spełniać warunki, na podstawie których wydano zezwolenie, lub gdy unijny operator infrastruktury kosmicznej znajduje się w sytuacji, w której zgodnie z prawem krajowym należy cofnąć zezwolenie.

Tymczasowe zawieszenie nałożone na podstawie lit. b) stosuje się do czasu podjęcia przez danego unijnego operatora infrastruktury kosmicznej wszelkich działań niezbędnych do rozwiązania problemów stwierdzonych przez właściwy

organ lub do pełnego zastosowania się do wszystkich środków zalecanych przez właściwy organ.

7. Właściwe organy mogą z własnej inicjatywy podjąć decyzję o nałożeniu środków tymczasowych na unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, w szczególności w pilnych przypadkach, w celu spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
8. Państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoich przepisach, że ich właściwym organom przysługują poza uprawnieniami określonymi w ust. 3–7 także inne uprawnienia. Wykonywanie tych uprawnień nie może utrudniać skutecznego stosowania przepisów niniejszego rozdziału.

Artykuł 31

Kary administracyjne

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar za naruszenie niniejszego rozporządzenia. Kary te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają niezwłocznie Komisję o tych przepisach, a także o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.
2. Przy określaniu kary administracyjnej i ustalaniu poziomu administracyjnej kary pieniężnej właściwe organy uwzględniają wszystkie istotne okoliczności, w tym, w stosownych przypadkach:
 - a) wagę i czas trwania naruszenia oraz trwałość szkód spowodowanych naruszeniem;
 - b) poprzednie naruszenia popełnione przez osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie;
 - c) szkody majątkowe lub niemajątkowe spowodowane naruszeniem lub w jego wyniku, w tym straty finansowe lub gospodarcze oraz negatywny wpływ na inne usługi, a także odpowiednie kryteria dotyczące wpływu naruszenia, takie jak liczba użytkowników, których dotyczy naruszenie, lub wielkość straty poniesionej przez osobę trzecią w wyniku naruszenia;
 - d) umyślny lub nieumyślny charakter czynu ze strony sprawcy naruszenia;
 - e) środki zastosowane przez unijnego operatora infrastruktury kosmicznej, aby zapobiec szkodom lub je ograniczyć;
 - f) poziom współpracy z właściwymi organami oraz wszelkie utrudnianie kontroli, audytów lub innych działań monitorujących prowadzonych przez właściwe organy po wykryciu naruszenia;
 - g) znaczenie zysków osiągniętych lub strat unikniętych przez osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie;
 - h) konieczność zapewnienia odstraszającego skutku administracyjnej kary pieniężnej.
3. Właściwe organy przedstawiają uzasadnienie swoich środków egzekucyjnych.
4. Środki nadzorcze muszą być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne, stosownie do wszystkich okoliczności każdego indywidualnego przypadku. Przed przyjęciem środka nadzorczego właściwe organy informują unijnych operatorów infrastruktury

kosmicznej o swoich wstępnych ustaleniach i zapewniają unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej rozsądny czas na przedstawienie uwag.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były uprawnione do wnoszenia spraw dotyczących naruszenia niniejszego rozporządzenia bezpośrednio do organu wymiaru sprawiedliwości oraz by same były uprawnione do uczestnictwa we wszystkich rodzajach postępowań sądowych dotyczących egzekwowania niniejszego rozporządzenia, w tym przez wnoszenie odwołań.

SEKCJA 2

MONITOROWANIE WYKWALIFIKOWANYCH ORGANÓW TECHNICZNYCH DS. DZIAŁAŃ KOSMICZNYCH

Artykuł 32

Korzystanie z usług wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych

1. Państwa członkowskie korzystające z możliwości, o której mowa w art. 8 ust. 1 lit. a), zapewniają, aby organy publiczne wyznaczały, oceniały i monitorowały wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych oraz aby notyfikowały je Komisji zgodnie z art. 33.
2. Państwa członkowskie mogą powierzyć zadania w zakresie oceny i monitorowania krajowej jednostce akredytującej w rozumieniu [rozporządzenia \(WE\) nr 765/2008](#) i zgodnie z tym rozporządzeniem. Komisja podaje te informacje do wiadomości publicznej.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ publiczny, o którym mowa w ust. 1:
 - a) był zorganizowany i zarządzany w taki sposób, aby nie dopuścić do wystąpienia konfliktu interesów z działaniami w zakresie oceny technicznej prowadzonymi przez wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych;
 - b) wykonywał w sposób obiektywny i bezstronny zadania polegające na wyznaczaniu, ocenie i monitorowaniu wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych;
 - c) dysponował odpowiednią liczbą pracowników do wykonywania swoich zadań.

Artykuł 33

Proces notyfikacji

1. Państwa członkowskie notyfikują Komisji wszystkie wyznaczone wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych ustanowione na ich terytorium. Do celów tej notyfikacji korzystają one z systemu informacyjnego NANDO dotyczącego organizacji notyfikowanych i wyznaczonych zgodnie z nowym podejściem.
2. Państwo członkowskie może notyfikować Komisji wyłącznie wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych, które spełniają wymogi określone w art. 35.
3. Do notyfikacji, o której mowa w ust. 1, załącza się:
 - a) wszystkie szczegółowe informacje dotyczące działań związanych z oceną techniczną przeprowadzonych w odniesieniu do kwestii objętych niniejszym

rozporządzeniem, wszelkie odpowiednie moduły oceny wskazujące, które procesy, usługi lub produkty należą do kwestii objętych zakresem niniejszego rozporządzenia; oraz

- b) stosowne poświadczenie kompetencji.
4. W przypadku gdy podstawy notyfikacji nie stanowi certyfikat akredytacji, o którym mowa w art. 34 ust. 5 lit. b), państwa członkowskie przedkładają Komisji i pozostałym państwom członkowskim dowody w postaci dokumentów poświadczających kompetencje danego wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych oraz zapewniają systematyczne monitorowanie tego organu i dalsze spełnianie przez niego wymogów określonych w art. 35.
 5. Organ może prowadzić działalność jako wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych, pod warunkiem że Komisja lub państwo członkowskie nie zgłosiły zastrzeżeń w terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji, w przypadku gdy notyfikacja obejmuje certyfikat akredytacji, o którym mowa w art. 34 ust. 5 lit. b), lub w terminie trzech miesięcy od daty notyfikacji, w przypadku gdy notyfikacja obejmuje dokumentację potwierdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 6.

SEKCJA 3

WYKWALIFIKOWANE ORGANY TECHNICZNE DS. DZIAŁAŃ KOSMICZNYCH

Artykuł 34

Proces wyznaczenia jako wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych

1. W przypadku gdy podmiot zamierza przeprowadzić oceny techniczne w odniesieniu do jednej lub kilku kwestii objętych tytułem IV rozdziały I–V, składa wniosek do właściwego organu, o którym mowa w art. 32, w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, o wyznaczenie go jako wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych.
2. W przypadku gdy działania w zakresie oceny technicznej dotyczą kwestii objętych tytułem IV rozdział II, państwa członkowskie korzystają z usług właściwych organów krajowych wyznaczonych w art. 8 [dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#).
3. Wykonując swoje zadania w zakresie udzielania zezwoleń i nadzoru, o których mowa w art. 28 ust. 1, właściwe organy należycie uwzględniają oceny techniczne przeprowadzone przez jednostki i organy, o których mowa w ust. 2, oraz zapewniają konwergencję praktyk nadzorczych z organami, o których mowa w art. 8 dyrektywy (UE) 2022/2555.

Państwa członkowskie zapewniają – za pomocą mechanizmów i protokołów – ścisłą koordynację między takimi organami a właściwymi organami wyznaczonymi na podstawie art. 28 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.
4. W przypadku gdy podmiot publiczny przeprowadzający oceny techniczne w odniesieniu do wymogów określonych w tytule IV rozdział I i w rozdziale V jest częścią struktury administracyjnej właściwego organu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa właściwy organ.
5. Podmioty, o których mowa w ust. 1, wskazują, w odniesieniu do których kwestii objętych tytułem IV rozdziały I–V składany jest wniosek o wyznaczenie jako wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych, oraz:

- a) przedstawiają opis wszystkich działań w zakresie oceny technicznej, które mają zostać przeprowadzone;
 - b) wskazują wszelkie certyfikaty akredytacji, o ile takie istnieją, wydane przez krajową jednostkę akredytującą, które poświadczają, że dana jednostka spełnia wymogi określone w art. 35;
 - c) określają, stosownie do przypadku, ważny dokument zawierający dowody potwierdzające wyznaczenie wnioskodawcy jako jednostki notyfikowanej na podstawie odpowiedniego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego.
6. W przypadku gdy wnioskodawca nie może przedstawić certyfikatu akredytacji, o którym mowa w ust. 5 lit. b), przedstawia on organowi, o którym mowa w art. 32, wszystkie dokumenty potwierdzające, które umożliwiają temu organowi przeprowadzenie weryfikacji lub prowadzenie systematycznego monitorowania w celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w art. 35.
7. W przypadku gdy wnioskodawca został już wyznaczony jako jednostka notyfikowana na podstawie unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, wszystkie dokumenty i certyfikaty związane z takim wyznaczeniem można wykorzystać do wsparcia jego wyznaczenia jako wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
8. Jeżeli spełnione są warunki określone w ust. 5, organ, o którym mowa w art. 32, podejmuje pozytywną decyzję w sprawie wniosku. O decyzji powiadamia się organ techniczny, właściwe organy zainteresowanego państwa członkowskiego oraz Komisję.
9. Wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 5, 6 i 7, w każdym przypadku gdy wystąpią istotne zmiany, aby umożliwić organowi notyfikującemu monitorowanie ciągłej zgodności tego wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych z wymogami określonymi w art. 35.

Artykuł 35

Wymogi wobec wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych

- 1. Wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych spełniają wymogi określone w załączniku IX pkt 1.
- 2. W przypadku gdy prowadzone są działania w zakresie oceny technicznej w odniesieniu do tytułu IV rozdział III, wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych spełnia, oprócz obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wymogi określone w załączniku IX pkt 2.
- 3. Wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych prowadzące działania w zakresie oceny technicznej w odniesieniu do tytułu IV rozdziały I i V są organami publicznymi.
- 4. Wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych, który zleca zadania związane z oceną techniczną, odpowiednio informuje o tym organ, o którym mowa w art. 32, i zapewnia, aby jego podwykonawca spełniał wymogi, o których mowa w ust. 1 i 2.

Wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych przechowują do dyspozycji organu, o którym mowa w art. 32, wszelkie dokumenty związane z oceną

kwalifikacji podwykonawcy oraz pracami wykonywanymi przez tego podwykonawcę.

Artykuł 36

Numery identyfikacyjne

Komisja nadaje każdemu wykwalifikowanemu organowi technicznemu ds. działań kosmicznych numer identyfikacyjny i udostępnia publicznie wykaz wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych w Unii, ich numery identyfikacyjne oraz kwestie objęte tytułem IV, w odniesieniu do których organy te zostały notyfikowane.

Artykuł 37

Zmiany w notyfikacji

1. Organ, o którym mowa w art. 32, w stosownym przypadku ogranicza, zawiesza lub cofa notyfikację wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych, który przestał spełniać wymogi określone w art. 35 lub nie wypełnia swoich obowiązków. Organ ten informuje o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.
2. W razie ograniczenia, zawieszenia lub cofnięcia notyfikacji lub w przypadku zaprzestania działalności przez wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego dane państwo członkowskie podejmuje odpowiednie kroki w celu przekazania dokumentacji tego wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych innemu wykwalifikowanemu organowi technicznemu ds. działań kosmicznych lub, jeżeli nie jest to możliwe, Agencji lub organizacji międzynarodowej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lit. b).

Artykuł 38

Odwołanie się od decyzji wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych

Państwa członkowskie zapewniają możliwość odwołania się od decyzji wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych.

Artykuł 39

Koordinacja wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych

Komisja umożliwia odpowiednią koordynację wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych w całej Unii, w tym poprzez ustanowienie sektorowych grup wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych.

Rozdział II

ZARZĄDZANIE NA POZIOMIE UNII

SEKCJA 1

ZADANIA I STRUKTURY AGENCJI

Artykuł 40

Zadania Agencji

1. Agencja wykonuje następujące zadania w odniesieniu do wymogów określonych w tytułach II–VI niniejszego rozporządzenia:
 - a) przeprowadza oceny techniczne umożliwiające Komisji podejmowanie decyzji dotyczących udzielania zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii i bieżącego nadzoru nad nimi oraz dotyczących rejestracji operatorów z państw trzecich i bieżącego nadzoru nad nimi;
 - b) przeprowadza – na wniosek – oceny techniczne, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. c);
 - c) dokonuje, na podstawie decyzji Komisji, rejestracji operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacji międzynarodowych, zgodnie z art. 17 i 18;
 - d) ustanawia URSO i zarządza tym rejestrem zgodnie z art. 24;
 - e) wydaje e-certyfikaty, o których mowa w art. 25 ust. 1;
 - f) zarządza rejestracją w URSO oraz, odpowiednio, zawieszeniem lub cofnięciem rejestracji w URSO, zgodnie z art. 22;
 - g) ustanawia unijną bazę danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji i zarządza tą bazą danych, zgodnie z art. 67 ust. 1;
 - h) składa Komisji sprawozdania ze stosowania uproszczonego zarządzania ryzykiem w całej Unii oraz przedkłada odpowiednie zalecenia zgodnie z art. 79 ust. 3 akapit pierwszy;
 - i) koordynuje działania unijnej sieci odporności kosmicznej (EUSRN) ustanowionej zgodnie z art. 94 ust. 1 oraz zapewnia obsługę sekretariatu EUSRN;
 - j) przyczynia się do utworzenia i utrzymywania ram unijnej etykiety kosmicznej, zgodnie z przepisami tytułu VI rozdział II;
 - k) prowadzi stronę internetową zawierającą aktualne informacje na temat unijnych systemów etykiet kosmicznych i unijnych etykiet kosmicznych oraz rozpowszechnia te systemy i etykiety, zgodnie z art. 111 ust. 5;
 - l) wspomaga Komisję w przygotowywaniu aktów delegowanych i wykonawczych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz w przygotowywaniu wniosków w sprawie zmian w niniejszym rozporządzeniu poprzez wydawanie oficjalnych opinii technicznych skierowanych do Komisji;

- m) wydaje wytyczne skierowane do właściwych organów i unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej oraz wydaje zalecenia skierowane do jednego właściwego organu lub większej liczby właściwych organów w celu promowania spójnych praktyk nadzorczych w całej Unii i jednolitego stosowania prawa Unii;
 - n) bierze udział, na wniosek Komisji oraz w odniesieniu do kwestii objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, w ustanawianiu, pomiarze, zgłaszaniu i analizie wskaźników skuteczności działania, w szczególności w odniesieniu do znaczących incydentów i kolizji;
 - o) zapewnia Komisji wszelkie niezbędne doradztwo i wsparcie techniczne, naukowe i administracyjne, aby umożliwić jej wykonywanie zadań nadzorczych na podstawie niniejszego rozporządzenia;
 - p) nawiązuje współpracę z organami nadzoru państw trzecich, organizacjami międzynarodowymi lub ich organami oraz promuje i ułatwia szerzenie wiedzy na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
 - q) współpracuje, w stosownych przypadkach, z innymi instytucjami, organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, w przypadku gdy działalność tych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii obejmuje aspekty techniczne związane z bezpieczeństwem, odpornością i zrównoważeniem środowiskowym działań kosmicznych lub inne istotne kwestie, takie jak wykorzystanie sztucznej inteligencji podczas prowadzenia działań kosmicznych.
2. Przed przedłożeniem opinii technicznych, o których mowa w ust. 1 lit. l), a także przed wydaniem wytycznych, o których mowa w ust. 1 lit. m), Agencja przeprowadza otwarte konsultacje publiczne.
- Do dnia 1 sierpnia 2028 r. Agencja przedkłada Komisji opinie techniczne, aby wesprzeć Komisję w przygotowywaniu aktów delegowanych, o których mowa w art. 113, oraz aktów wykonawczych, o których mowa w art. 59 ust. 3 akapit pierwszy, art. 61 ust. 3 akapit pierwszy, art. 63 ust. 2, art. 68 ust. 2 akapit pierwszy, art. 69 ust. 2 akapit pierwszy, art. 70 ust. 3 akapit pierwszy, art. 73 ust. 4 akapit pierwszy, art. 93 ust. 8, art. 96 ust. 7 akapit drugi, art. 97 ust. 4, art. 101 ust. 5 akapit pierwszy, art. 104 ust. 2 i art. 111 ust. 4 akapit pierwszy.
3. Przed wydaniem nowej wytycznej lub nowego zalecenia Agencja dokonuje przeglądu istniejących wytycznych i zaleceń, aby uniknąć ich powielania.

Artykuł 41

Oplaty pobierane przez Agencję

1. Zgodnie z aktem delegowanym, o którym mowa w ust. 3, Agencja pobiera od unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacji międzynarodowych opłaty umożliwiające pełne pokrycie niezbędnych wydatków ponoszonych przez Agencję w związku z wykonywaniem zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym zwrotu kosztów poniesionych w wyniku prac wspólnych zespołów ds. kontroli, o których mowa w art. 44 ust. 2 akapit pierwszy, lub kosztów doradztwa świadczonego przez niezależnych ekspertów.

2. Wysokość opłaty pobieranej od dostawcy usług kosmicznych, o którym mowa w ust. 1, pozwala na pokrycie wszystkich kosztów związanych z wykonywaniem zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu. Wysokość tej opłaty musi być proporcjonalna do obrotów danego dostawcy usług kosmicznych.
3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie wysokości opłat oraz sposobu ich uiszczania.

Artykuł 42

Struktury Agencji

Do celów zadań, o których mowa w art. 43, w ramach Agencji ustanawia się Radę ds. Zgodności i Radę Odwoławczą.

Artykuł 43

Zadania Rady ds. Zgodności

1. Rada ds. Zgodności jest odpowiedzialna za:
 - a) przedstawianie Komisji wniosków technicznych dotyczących zezwolenia udzielonego zgodnie z art. 12 ust. 2 operatorom aktywów będących własnością Unii, którym Komisja powierzyła realizację lub obsługę odpowiedniego komponentu programu unijnego, o którym mowa w tym artykule, oraz prowadzenie przez cały okres obowiązywania takiego zezwolenia działań w zakresie oceny technicznej, aby umożliwić Komisji sprawowanie bieżącego nadzoru nad takimi operatorami w celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu;
 - b) prowadzenie działań w zakresie oceny technicznej w odniesieniu do wymogów określonych w tytule IV rozdziały I, II, III, IV i V przed wydaniem przez właściwe organy zezwoleń unijnym dostawcom usług kosmicznych w odniesieniu do aktywów, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21, w przypadku gdy państwo członkowskie postanowiło powierzyć Agencji zadanie przeprowadzenia takiej oceny technicznej zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. c);
 - c) ocenę bieżącej zgodności operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich z wymogami określonymi w tytule IV oraz przedstawianie Komisji propozycji technicznych dotyczących takiej oceny w sposób określony odpowiednio w art. 15 i 16.
2. Do celów ust. 1 Rada ds. Zgodności ma następujące uprawnienia:
 - a) uprawnienie do podejmowania, w sposób określony w ust. 3, decyzji dotyczących oceny technicznej, w których proponuje Komisji udzielenie, zgodnie z art. 11 ust. 1 akapit pierwszy, zezwolenia unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii, którym powierzono realizację lub obsługę komponentów programu unijnego, zgodnie z art. 12 ust. 2, a także w których proponuje Komisji, w okresie obowiązywania takiego zezwolenia, wszelkie niezbędne środki nadzorcze;
 - b) uprawnienie do podejmowania decyzji dotyczących oceny technicznej w sprawie spełnienia wymogów określonych w tytule IV rozdziały I, II, III, IV

- i V, w przypadku gdy państwo członkowskie powierza Agencji przeprowadzenie oceny technicznej na podstawie art. 8 ust. 1 lit. c);
- c) uprawnienie do zapewnienia, na podstawie decyzji Komisji podjętej na podstawie art. 11 ust. 1 akapit pierwszy, art. 17 ust. 6 i art. 22 ust. 6 akapit pierwszy, rejestracji w URSO oraz, odpowiednio, zawieszenia lub cofnięcia rejestracji w URSO unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii oraz operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacji międzynarodowych, zgodnie z art. 17, 18 i 22, oraz uprawnienie do zarządzania URSO i jego powiązaną platformą;
 - d) uprawnienie do podejmowania decyzji dotyczących oceny technicznej, w których proponuje Komisji środki mające na celu zapewnienie przestrzegania przez operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, po ich zarejestrowaniu, wymogów określonych w tytule IV, w sposób określony w art. 15 i 16;
 - e) uprawnienie do wydawania e-certyfikatów, o których mowa w art. 25 ust. 1;
 - f) uprawnienie do zatwierdzania wniosków ze sprawozdań przedłożonych przez Rady Techniczne, o których mowa w art. 44 ust. 2 akapit drugi, podczas przeprowadzania ocen technicznych, o których mowa w ust. 1;
 - g) uprawnienie do sporządzania i publikacji skonsolidowanych wykazów dostawców usług kosmicznych zarejestrowanych w URSO zgodnie z art. 24 ust. 2;
 - h) uprawnienie do przyjęcia i publikacji swojego regulaminu.
3. Do celów podejmowania decyzji, o których mowa w ust. 2, Rada ds. Zgodności działa następująco:
- a) zgodność z wymogami określonymi w tytule IV rozdziały I, III, IV i V ustala się w drodze ocen technicznych przeprowadzanych zgodnie z art. 44 ust. 1;
 - b) zgodność z wymogami określonymi w tytule IV rozdział II ustala się w następujący sposób:
 - i) w przypadku decyzji dotyczących oceny technicznej w sprawie dostawców usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1 lit. a), zgodność ustala Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zgodnie z rozdziałem II rozporządzenia (UE) 2021/696;
 - (ii) w przypadku decyzji dotyczących oceny technicznej w sprawie dostawców usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c), zgodność ustala się zgodnie z art. 44 ust. 1.

Artykuł 44

Konfiguracje techniczne Rady ds. Zgodności

1. Rada ds. Zgodności pracuje w trzech następujących konfiguracjach Rady Technicznej:
 - a) Rada Techniczna ds. zgodności w zakresie bezpieczeństwa;
 - b) Rada Techniczna ds. zgodności w zakresie odporności;

- c) Rada Techniczna ds. zgodności w zakresie zrównoważenia środowiskowego.
2. W skład Rad Technicznych, o których mowa w ust. 1, wchodzi wspólne zespoły ds. kontroli składające się z członków personelu Agencji, właściwych organów i wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych.
- Po przeprowadzeniu ocen technicznych Rady Techniczne przedkładają sprawozdania Radzie ds. Zgodności.
- Rady Techniczne są wspierane przez sekretariat techniczny, który przeprowadza prace przygotowawcze niezbędne do umożliwienia Radzie ds. Zgodności wykonywania jej zadań zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie kryteriów dotyczących składu i wiedzy fachowej personelu wchodzącego w skład wspólnych zespołów ds. kontroli przy Radach Technicznych, aby zapewnić zrównoważony udział pracowników właściwych organów i wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych, a także określić szczegóły dotyczące ich wyznaczania, zadań i organizacji pracy.

Artykuł 45

Skład Rady ds. Zgodności i zasady głosowania

1. W skład Rady ds. Zgodności wchodzi po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego i jeden przedstawiciel Komisji.
- Kadencja członków Rady ds. Zgodności trwa 4 lata i jest odnawialna.
2. W wyjątkowych przypadkach do udziału w posiedzeniach Rady ds. Zgodności mogą także zostać zaproszeni przedstawiciele agencji lub organów Unii, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych w charakterze obserwatorów na następujących zasadach:
- a) w przypadku przedstawicieli agencji lub organów Unii – w odniesieniu do spraw dotyczących zadań lub aspektów będących przedmiotem zainteresowania tych agencji lub organów Unii;
 - b) w przypadku przedstawicieli państw trzecich lub organizacji międzynarodowych – w odniesieniu do spraw, które dotyczą bezpośrednio tych państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, a zwłaszcza spraw odnoszących się do aktywów infrastruktury kosmicznej, które posiadają lub które znajdują się na ich terytorium, lub w odniesieniu do spraw bezpośrednio związanych z przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia przez operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacje międzynarodowe.
3. Uzgodnienia dotyczące warunków udziału przedstawicieli państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, o których umowa w ust. 2, określa się w odpowiednich umowach i muszą być one zgodne z regulaminem Rady ds. Zgodności.
4. Decyzje Rady ds. Zgodności są podejmowane w drodze konsensusu wszystkich jej członków z prawem głosu. Jeżeli nie można osiągnąć konsensusu, Rada ds. Zgodności podejmuje decyzje na podstawie głosowania większością kwalifikowaną, zgodnie z art. 16 TUE.

Przedstawiciel Komisji nie bierze udziału w głosowaniu.

Przewodniczący Rady ds. Zgodności podpisuje w imieniu Rady ds. Rejestracji przyjęte przez nią decyzje.

Artykuł 46

Rada Odwoławcza

1. Ustanawia się Radę Odwoławczą. Rada Odwoławcza jest odpowiedzialna za decyzje w sprawach odwołań od decyzji Agencji.
2. W skład Rady Odwoławczej wchodzi sześciu członków i sześciu zastępców mianowanych z listy zakwalifikowanych kandydatów ustalonej przez Komisję i Radę Administracyjną na podstawie ich odpowiedniej wiedzy specjalistycznej w dziedzinach prawa kosmicznego lub działań kosmicznych, w szczególności w kwestiach związanych z bezpieczeństwem, zarządzaniem ryzykiem, cyberbezpieczeństwem, zrównoważeniem środowiskowym działań kosmicznych lub operacjami i usługami w przestrzeni kosmicznej.
3. Dwóch członków Rady Odwoławczej i dwóch zastępców wyznacza Rada Administracyjna, o której mowa w [art. 72 ust. 1 rozporządzenia \(UE\) 2021/696](#), z listy kandydatów zaproponowanej przez Komisję po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zaproszenia do wyrażenia zainteresowania.
4. Członkowie Rady Odwoławczej podejmują decyzje w sposób niezależny. Nie są oni związani żadnymi instrukcjami. Nie mogą oni wykonywać innych obowiązków w strukturze Agencji, jej Rady Administracyjnej, Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa lub Rady ds. Zgodności ani w odniesieniu do tych organów.
5. Okres kadencji członków Rady Odwoławczej wynosi 4 lata. Może on być jednokrotnie przedłużony. Członków Rady Odwoławczej nie można odwołać ze stanowiska w czasie trwania ich kadencji, chyba że decyzją Rady Administracyjnej zostaną oni uznani za winnych poważnego uchybienia.
6. Decyzje Rady Odwoławczej przyjmowane są większością głosów czterech z sześciu jej członków. Rada Odwoławcza wyznacza swojego przewodniczącego.
Przewodniczący i członkowie mają takie same prawa głosu.
7. Agencja zapewnia Radzie Odwoławczej wsparcie operacyjne i pomoc sekretariatu.

Artykuł 47

Odwolanie

1. Można wnieść odwołanie od decyzji Agencji podjętej na podstawie tytułu II rozdziały II, III i IV, art. 43 ust. 2, art. 49–52 i tytułu IV, jak również od każdej innej decyzji Agencji, która jest skierowana do osoby fizycznej lub prawnej lub która, mimo że została przyjęta w formie decyzji skierowanej do innej osoby, dotyczy tej osoby bezpośrednio i indywidualnie.
2. Odwołanie wraz z uzasadnieniem składa się Agencji w formie pisemnej w terminie 3 miesięcy od daty powiadomienia o decyzji osoby, której ona dotyczy, lub – w razie braku takiego powiadomienia – w terminie trzech miesięcy od daty opublikowania decyzji przez Agencję.

3. Odwołanie wniesione zgodnie z ust. 1 nie zawiesza stosowania decyzji, o której mowa w tym ustępie. Rada Odwoławcza może jednak zawiesić stosowanie zaskarżonej decyzji, jeżeli uzna, że wymagają tego okoliczności.
4. Rada Odwoławcza podejmuje decyzję w sprawie odwołania w terminie 6 miesięcy od jego złożenia. Rada Odwoławcza może utrzymać decyzję lub przekazać sprawę Radzie ds. Zgodności. Rada ds. Zgodności jest związana decyzją Rady Odwoławczej.

Decyzje podejmowane przez Radę Odwoławczą zawierają uzasadnienie i są podawane do wiadomości publicznej przez Agencję.
5. Komisja jest uprawniona do określenia szczegółów postępowania przed Radą Odwoławczą zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.
6. Skargę o stwierdzenie nieważności decyzji wydanej przez Agencję na podstawie niniejszego rozporządzenia lub skargę na bezczynność w mającym zastosowanie terminie można wnieść do Trybunału Sprawiedliwości wyłącznie po wyczerpaniu procedury odwoławczej, o której mowa powyżej.

SEKCJA 2

UPRAWNIENIA KOMISJI I AGENCJI W ODNIESIENIU DO UNIJNYCH OPERATORÓW INFRASTRUKTURY KOSMICZNEJ OBSŁUGUJĄCYCH AKTYWA BĘDĄCE WŁASNOŚCIĄ UNII ORAZ DOSTAWCÓW USŁUG KOSMICZNYCH Z PAŃSTW TRZECICH

Artykuł 48

Zakres uprawnień Agencji i Komisji oraz wykonywanie uprawnień przez Agencję i Komisję

1. Komisja, wspierana i wspomagana przez Agencję, sprawuje – w sposób określony w niniejszej sekcji – nadzór nad następującymi dostawcami usług kosmicznych w zakresie zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu:
 - a) unijnymi operatorami infrastruktury kosmicznej obsługującymi aktywa będące własnością Unii, którzy są podmiotami, którym powierzono realizację lub obsługę komponentów unijnego programu, na podstawie zezwolenia udzielonego przez Komisję zgodnie z art. 12 ust. 2;
 - b) operatorami infrastruktury kosmicznej z państw trzecich;
 - c) organizacjami międzynarodowymi zgodnie z, odpowiednio, art. 107 ust. 3 i art. 108.
2. Do celów przeprowadzania ocen technicznych, o których mowa w art. 40 ust. 1 lit. a), Agencja posiada uprawnienia, o których mowa w art. 49, 50, 51 i 52.

Agencja informuje Komisję o każdym z działań, o których mowa w art. 49, 50, 51 i 52.
3. Komisja i Agencja wykonują oddzielnie lub wspólnie którekolwiek z zadań, o których mowa w art. 49, 50, 51 i 52.
4. Bez uszczerbku dla odpowiednich kompetencji instytucji Unii i państw członkowskich Agencja może, do celów ust. 1 lit. b), po zawarciu umów międzynarodowych, o których mowa w art. 106 ust. 1, zawierać porozumienia

o współpracy administracyjnej z odpowiednimi organami państw trzecich, aby umożliwić sprawne przeprowadzanie kontroli, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 52 ust. 1.

Te porozumienia o współpracy nie tworzą zobowiązań prawnych dla Unii i jej państw członkowskich ani nie uniemożliwiają państwom członkowskim i właściwym organom zawierania dwustronnych lub wielostronnych porozumień z państwami trzecimi i ich odpowiednimi organami.

5. W tych porozumieniach o współpracy określa się co najmniej:

- a) szczegółowe procedury i aspekty koordynacji z odpowiednimi organami państw trzecich, które umożliwiają Agencji przeprowadzanie, zgodnie z art. 52, kontroli w lokalach stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej dostawców usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1 lit. b), znajdujących się poza Unią;
- b) szczegóły określające warunki udziału przedstawicieli odpowiednich organów państw trzecich w kontrolach przeprowadzanych przez Agencję na podstawie art. 52, w szczególności w przypadku gdy dostawcy usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1 lit. b), są podmiotami publicznymi;
- c) protokoły i mechanizmy niezbędne do zapewnienia przekazywania wszelkich istotnych informacji między Agencją a organami państw trzecich, w szczególności mechanizmy szybkiego powiadamiania przez organ państwa trzeciego o sytuacjach, w których uznaje się, że dostawcy usług kosmicznych, o których mowa w ust. 1 lit. b), naruszyli wymogi, których są zobowiązani przestrzegać, zgodnie z mającym zastosowanie prawem danego państwa trzeciego, a także wprowadzone środki zaradcze i zastosowane kary;
- d) wszelką niezbędną koordynację działań nadzorczych prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz działań prowadzonych odpowiednio przez organy państwa trzeciego;
- e) obowiązek regularnego przekazywania aktualnych informacji dotyczących zmian regulacyjnych lub nadzorczych w danym państwie trzecim.

Artykuł 49

Wezwanie do udzielenia informacji

1. Komisja i Agencja mogą w drodze decyzji wymagać, aby dostawcy usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. a), b) i c), przekazywali wszelkie informacje niezbędne Komisji i Agencji do wykonywania ich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym wszelkie istotne dokumenty biznesowe, sprawozdania z audytu lub incydentów lub informacje na temat działań zleconych na zasadzie outsourcingu.
2. W decyzjach przyjętych na podstawie ust. 1 Komisja i Agencja podają cel żądania, określają zakres żądanych informacji, wyznaczają termin, w którym należy je dostarczyć, pouczają o karach pieniężnych przewidzianych w art. 55 ust. 1 lit. c) mających zastosowanie w przypadku udzielenia niekompletnych, nieprawidłowych lub wprowadzających w błąd informacji lub wyjaśnień, informują o możliwości zaskarżenia tej decyzji do Trybunału Sprawiedliwości oraz wskazują środki odwoławcze dostępne na mocy art. 47.

3. Dostawcy usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. a), b) i c), dostarczają żądane informacje.

Artykuł 50

Uprawnienie do prowadzenia dochodzeń

1. Komisja i Agencja prowadzą dochodzenia u dostawców usług kosmicznych, o których mowa odpowiednio w art. 48 ust. 1 lit. a), b) i c).
2. Komisja i Agencja wydają swoim wyznaczonym urzędnikom upoważnienie umożliwiające im prowadzenie dochodzeń, o których mowa w ust. 1. Urzędnicy Komisji i Agencji wykonują swoje uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń po przedstawieniu takiego upoważnienia.

Komisja i Agencja mogą powierzyć innym osobom ze wspólnych zespołów ds. kontroli, o których mowa w art. 44 ust. 1, lub audytorom zadanie przeprowadzenia dochodzenia wraz z urzędnikami Agencji.

3. W upoważnieniu, o którym mowa w ust. 2 akapit pierwszy, określa się jego cel, przedmiot, działania, które należy wykonać, a także kary pieniężne przewidziane w art. 55 ust. 1 lit. c), mające zastosowanie w przypadku, gdy przedstawienie elementów, o których mowa w ust. 4 akapit pierwszy, lub odpowiedzi na pytania i wyjaśnienia, o które zwrócono się na podstawie ust. 4 lit. c), są nieprawidłowe lub wprowadzające w błąd.
4. Urzędnicy Komisji i Agencji mają prawo do:
 - a) wglądu we wszelkie zapisy, dane, procedury i inne materiały mające znaczenie z punktu widzenia realizacji ich zadań, niezależnie od nośnika, na jakim są one przechowywane;
 - b) wykonania lub uzyskania uwierzytelnionych kopii takich zapisów, danych, procedur i innych materiałów lub wyciągów z nich;
 - c) wzywania dowolnych osób spośród osób objętych dochodzeniem, lub ich przedstawicieli lub personelu, i zwracania się do nich o udzielenie ustnych lub pisemnych wyjaśnień na temat faktów lub dokumentów związanych z przedmiotem i celem kontroli oraz rejestrowania ich odpowiedzi;
 - d) żądania rejestrów połączeń telefonicznych i przesyłu danych.
5. Dostawcy usług kosmicznych, o których mowa odpowiednio w art. 48 ust. 1 lit. a), b) i c), mają obowiązek poddać się dochodzeniom.

Z odpowiednim wyprzedzeniem przed datą dochodzenia Komisja i Agencja informują właściwy organ państwa członkowskiego, na którego terytorium ma być prowadzone dochodzenie, o planowanym dochodzeniu, podając nazwiska upoważnionych urzędników i innych upoważnionych osób, o których mowa w ust. 2 akapit drugi, stosownie do przypadku.

6. Na żądanie Komisji i Agencji urzędnicy danego właściwego organu udzielają upoważnionym urzędnikom Komisji i Agencji oraz innym upoważnionym osobom pomocy w wykonywaniu ich zadań. Na żądanie urzędnicy danego właściwego organu mogą być obecni podczas dochodzeń.

Kontrole na miejscu przeprowadzane w Unii

1. Komisja i Agencja mogą przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole na miejscu w dowolnych lokalach, na terenach lub w nieruchomościach stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii, a także w dowolnych lokalach, na terenach lub w nieruchomościach stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej dostawców usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), mających siedzibę w Unii.
2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się na podstawie decyzji odpowiednio Komisji i Agencji w celu przeprowadzenia dochodzenia na miejscu.

W decyzji tej wyznacza się upoważnionych urzędników Komisji i Agencji oraz inne osoby upoważnione przez Komisję i Agencję do przeprowadzenia kontroli.

Określa się w niej cel, przedmiot i datę kontroli. Zawiera się w niej odniesienie do kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych przewidzianych w art. 56 ust. 1 w przypadkach, w których zainteresowane osoby nie poddają się kontroli, a także odniesienie do możliwości zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości oraz do środków odwoławczych dostępnych na mocy art. 47.
3. Urzędnicy Komisji i Agencji oraz inne osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli na miejscu zgodnie z ust. 2 akapit drugi mogą wejść do dowolnego lokalu, na dowolny teren lub do dowolnej nieruchomości stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii oraz dostawców usług kosmicznych, o których mowa odpowiednio w art. 48 ust. 1 lit. b) i c). Mają oni wszelkie uprawnienia określone w art. 50 ust. 4 oraz prawa do pieczętowania wszelkich lokali stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej oraz wszelkich ksiąg lub zapisów na czas kontroli i w zakresie koniecznym do jej przeprowadzenia.
4. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed kontrolą Komisja i Agencja powiadamiają o niej właściwy organ państwa członkowskiego, w którym kontrola ta ma być przeprowadzona. Kontrole przeprowadza się pod warunkiem, że właściwy organ nie zgłosił sprzeciwu wobec tych kontroli.

Urzędnicy, o których mowa w ust. 2 akapit drugi, wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu decyzji, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy.
5. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej obsługujący aktywa będące własnością Unii oraz dostawcy usług kosmicznych, o których mowa odpowiednio w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), poddają się kontrolom na miejscu zarządzonym na mocy decyzji Agencji i Komisji.
6. Urzędnicy właściwego organu państwa członkowskiego, w którym ma być przeprowadzana kontrola, oraz osoby upoważnione przez takie właściwe organy, na wniosek Komisji lub Agencji, pomagają urzędnikom, o których mowa w ust. 2 akapit drugi. Na żądanie urzędnicy właściwych organów mogą być również obecni podczas kontroli na miejscu.
7. Komisja i Agencja mogą zażądać od właściwych organów przeprowadzenia w ich imieniu konkretnych czynności dochodzeniowych i kontroli na miejscu przewidzianych w niniejszym artykule i w art. 50. W tym celu właściwym organom

przysługują co najmniej takie same uprawnienia jak te określone w niniejszym artykule i w art. 50.

Artykuł 52

Kontrole na miejscu przeprowadzane poza Unią

1. W przypadku gdy Komisja i Agencja nie mogą wykonywać swoich zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu w drodze interakcji z przedstawicielami prawnymi, o których mowa w art. 23, dostawców usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. b), Komisja i Agencja mogą przeprowadzać kontrole na miejscu w lokalach, na terenach lub w nieruchomościach stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej dostawców usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. b), znajdujących się poza Unią, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) dany dostawca usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b), wyraża zgodę na przeprowadzenie kontroli w państwie trzecim; oraz
 - b) właściwy organ państwa trzeciego został o tym oficjalnie powiadomiony przez Agencję i nie zgłosił sprzeciwu.
2. W przypadku gdy Komisja i Agencja działają na podstawie ust. 1, mają uprawnienia, o których mowa w:
 - a) art. 49;
 - b) art. 50 ust. 4 lit. a), b) i c);
 - c) art. 51 ust. 3.

Artykuł 53

Procedura dochodzenia prowadzonego przez Agencję

1. W przypadku gdy Agencja uzyska informacje wskazujące wyraźnie na naruszenia wymogów technicznych określonych w tytule IV, wszczyna dochodzenie.
2. Aby prowadzić dochodzenia i, odpowiednio, kontrole na miejscu zgodnie z art. 50 i 51, urzędnik dochodzeniowy ma prawo do występowania o informacje zgodnie z art. 49.

Artykuł 54

Środki wprowadzone w następstwie dochodzenia przeprowadzonego przez Agencję

1. Jeżeli na podstawie dochodzenia, o którym mowa w art. 53 ust. 2, Agencja wstępnie stwierdzi, że unijny operator infrastruktury kosmicznej obsługujący aktywa będące własnością Unii lub, odpowiednio, dostawca usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), dopuścił się naruszenia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, jak określono w załączniku X, Agencja przedstawia Komisji wniosek w sprawie stwierdzenia naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz przyjęcia co najmniej jednego ze środków, o których mowa w art. 55 ust. 1 akapit pierwszy, w odniesieniu do danego unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii lub dostawcy usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c).

Agencja wskazuje wszystkie okoliczności faktyczne, naruszone zasady i proponowaną kwotę kary pieniężnej.

Komisja może z własnej inicjatywy – na wniosek państwa członkowskiego lub na podstawie skargi – zbadać każde naruszenie niniejszego rozporządzenia.

2. Przedkładając Komisji wniosek, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy, Agencja bierze pod uwagę charakter i wagę naruszenia na podstawie swoich wstępnych ustaleń, uwzględniając następujące kryteria:
 - a) wagę i czas trwania naruszenia oraz trwałość szkód spowodowanych naruszeniem;
 - b) poprzednie naruszenia popełnione przez danego unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii;
 - c) szkody majątkowe lub niemajątkowe spowodowane – lub mogące zostać spowodowane – naruszeniem lub w jego wyniku, w tym straty finansowe lub gospodarcze oraz negatywny wpływ na inne usługi, a także wszelkie odpowiednie kryteria dotyczące wpływu naruszenia, takie jak liczba użytkowników, których dotyczy naruszenie, lub wielkość straty poniesionej przez osobę trzecią w wyniku naruszenia;
 - d) umyślny lub nieumyślny charakter czynu ze strony sprawcy naruszenia;
 - e) środki wprowadzone przez unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii w celu zapobieżenia szkodom majątkowym lub niemajątkowym, o których mowa w lit. c), lub ich ograniczenia;
 - f) poziom współpracy w toku dochodzenia, w tym wszelkie utrudnianie audytów lub działań monitorujących prowadzonych po wykryciu naruszenia;
 - g) znaczenie zysków osiągniętych lub strat unikniętych przez osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie;
 - h) potencjalne skutki systemowe takiego naruszenia;
 - i) konieczność zapewnienia odstraszającego skutku administracyjnych kar pieniężnych.
3. Jeżeli wynik dochodzenia, o którym mowa w niniejszej sekcji, nie pozwala Agencji stwierdzić, że doszło do naruszenia niniejszego rozporządzenia, Agencja przyjmuje decyzję zamykającą dochodzenie. Agencja niezwłocznie informuje o tym Komisję.

Artykuł 55

Środki nadzorcze Komisji

1. Po otrzymaniu wniosku Agencji, o którym mowa w art. 54 ust. 1 akapit pierwszy, Komisja może podjąć co najmniej jedno z następujących działań:
 - a) stwierdzić istnienie naruszenia i zobowiązać danego unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii lub dostawcę usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), do zaprzestania naruszenia;

- b) zarządzić w razie potrzeby – na podstawie stwierdzenia naruszenia bez zagłębiania się w sprawę – środki tymczasowe w celu uniknięcia nieodwracalnej szkody;
 - c) nałożyć, zgodnie z art. 56, administracyjną karę pieniężną lub, w stosownych przypadkach, okresową karę pieniężną;
 - d) zawiesić lub cofnąć zezwolenie udzielone danemu unijnemu operatorowi infrastruktury kosmicznej obsługującemu aktywa będące własnością Unii lub, odpowiednio, rejestrację w URSO danego dostawcy usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c);
 - e) wydać publiczne zawiadomienie, w którym wskaże unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii lub dostawcę usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), odpowiedzialnych za naruszenie oraz charakter naruszenia.
2. Podejmując działania, o których mowa w ust. 1, Komisja bierze pod uwagę charakter i wagę naruszenia, uwzględniając kryteria, o których mowa w art. 54 ust. 2.

Artykuł 56

Kary pieniężne i okresowe kary pieniężne

1. W przypadku gdy Agencja proponuje, zgodnie z art. 54 ust. 1 akapit pierwszy, w odniesieniu do unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa będące własnością Unii lub dostawcy usług kosmicznych, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), aby Komisja nałożyła karę pieniężną lub okresową karę pieniężną za naruszenie niniejszego rozporządzenia, Komisja może nałożyć w decyzji stwierdzającej naruszenie karę pieniężną lub okresową karę pieniężną zgodnie z ust. 2, 3, 4, 5, 6 i 7.
2. Naruszenie uznaje się za popełnione umyślnie, jeżeli obiektywne elementy stanowią dowód na to, że dana osoba działała umyślnie w celu dopuszczenia się naruszenia.
3. Maksymalna wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, wynosi dwukrotność kwoty zysków uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ustalenie kwot tych zysków lub strat, lub, jeżeli nie można ustalić kwot tych zysków lub strat, 2 % łącznego rocznego światowego obrotu osoby prawnej w poprzednim roku obrotowym, określonego w odpowiednich przepisach prawa Unii.
4. Ustalając wysokość kary pieniężnej nakładanej na podstawie ust. 1, Komisja bierze pod uwagę kryteria określone w art. 54 ust. 2.
5. Komisja może nakładać kary pieniężne i okresowe kary pieniężne, aby zmusić unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej obsługujących aktywa będące własnością Unii oraz, odpowiednio, dostawców usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), do zaprzestania naruszenia lub do poddania się dochodzeniu, a w szczególności do przedłożenia kompletnych zapisów, danych, procedur lub wszelkich innych żądanych materiałów, a także do uzupełnienia i skorygowania innych informacji udostępnionych w dochodzeniu wszczętym w drodze decyzji podjętej na podstawie art. 50.
6. Okresowa kara pieniężna musi być skuteczna i proporcjonalna. Okresową karę pieniężną nakłada się za każdy dzień opóźnienia.

7. Okresową karę pieniężną nakłada się na okres nieprzekraczający 6 miesięcy od powiadomienia o decyzji Komisji, chyba że podczas przeglądu tego środka na koniec okresu wynoszącego 6 miesięcy ustalono, że środek nie osiągnął swojego celu.
8. Kwoty kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych są przypisywane do budżetu ogólnego Unii Europejskiej.
9. W odniesieniu do nakładania kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych zgodnie z niniejszym artykułem Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 113 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie:
 - a) szczegółowych kryteriów oraz szczegółowej metodologii ustalania wysokości kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych;
 - b) szczegółowych zasad dotyczących postępowań, środków towarzyszących i sprawozdawczości, a także procedur podejmowania decyzji, w tym przepisów w zakresie prawa do obrony, dostępu do akt, reprezentacji prawnej, poufności i przepisów tymczasowych; oraz
 - c) procedur dotyczących pobierania kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych.
10. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma nieograniczone prawo orzekania w sprawie kontroli decyzji nakładających kary pieniężne lub okresowe kary pieniężne. Może on uchylić karę pieniężną lub okresową karę pieniężną lub obniżyć lub podwyższyć kwotę nałożonej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

Artykuł 57

Prawo osób, które są objęte dochodzeniem, do bycia wysłuchanym

1. Przed podjęciem decyzji na podstawie art. 55 i 56 Komisja zapewnia unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii i dostawcom usług kosmicznych, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. b) i c), wobec których toczy się postępowanie, możliwość bycia wysłuchanym w sprawie ustaleń i powodów, na podstawie których Komisja zamierza przyjąć decyzję.

Podstawę decyzji Komisji stanowią wyłącznie ustalenia, co do których osoby objęte postępowaniem mogły przedstawić swoje stanowisko.
2. Osobom objętym postępowaniem przysługuje prawo dostępu do posiadanych przez Komisję akt sprawy, z zastrzeżeniem prawnie uzasadnionego interesu innych osób w zakresie ochrony ich tajemnicy przedsiębiorstwa.

Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje dostępu do informacji poufnych oraz wewnętrznych dokumentów przygotowawczych Agencji lub Komisji.

Tytuł IV PRZEPISY TECHNICZNE

Rozdział I BEZPIECZEŃSTWO I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ W PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

SEKCJA 1 POJAZDY WYNOŚĄCE

Artykuł 58

Plan bezpieczeństwa wynoszenia

Unijny operator wynoszenia przedkłada właściwemu organowi plan bezpieczeństwa wynoszenia zgodnie z załącznikiem I pkt 3.

Artykuł 59

Środki bezpieczeństwa i koordynacji podczas wynoszenia i ponownego wejścia w atmosferę

1. Unijni operatorzy wynoszenia wprowadzają odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka kolizji między pojazdem wynoszącym a statkiem powietrznym, statkami morskimi lub statkami kosmicznymi oraz śmieciami znajdującymi się na orbicie podczas fazy wynoszenia w przestrzeń kosmiczną i ponownego wejścia w atmosferę.
2. Środki ograniczające, o których mowa w ust. 1, obejmują:
 - a) wdrożenie wymogów koordynacji określonych w załączniku I pkt 1.1 z właściwymi organami w odniesieniu do służb ruchu lotniczego, dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej oraz instytucji zapewniających służby ruchu lotniczego, na które może mieć to wpływ;
 - b) przeprowadzenie oceny ryzyka – unikanie kolizji przy wynoszeniu („LCOLA”) – zgodnie z załącznikiem I pkt 1.2 oraz odpowiednie wdrożenie okna zamknięcia wyniesienia;
 - c) obliczenie i ograniczenie ryzyka wypadku przy wynoszeniu na orbitę i ponownym wejściu w atmosferę, zgodnie z załącznikiem I pkt 1.3.
3. Komisja w drodze aktów wykonawczych:
 - a) opracowuje metodę obliczania LCOLA w oparciu o prawdopodobieństwo kolizji, które należy dostosować w zależności od wielkości obiektu będącego przedmiotem zainteresowania oraz od tego, czy statek kosmiczny jest w stanie zapewnić warunki umożliwiające przeżycie lub czy jest aktywny;
 - b) dokonuje wyboru spośród istniejących metod i opracowuje nową metodę obliczania zbiorowego ryzyka wypadków podczas wynoszenia i ponownego wejścia w atmosferę, z należyтым uwzględnieniem elementów takich jak:
 - i) wszystkie zjawiska prowadzące do ryzyka wystąpienia katastrofalnych szkód (faza wznoszenia, opadanie elementów stopnia po oddzieleniu,

ponowne wejście w atmosferę pokładu wyniesionego na orbitę, faza odzyskiwania pokładu wielokrotnego użytku);

- (ii) trajektorie przed fragmentacją (atmosferyczne lub w przestrzeni kosmicznej), w zależności od czasu lotu i rozpatrywanych usterek;
 - (iii) odpowiednie scenariusze fragmentacji i generowania śmieci kosmicznych w momencie ponownego wejścia w atmosferę lub w momencie neutralizacji pojazdu wynoszącego i powrotu na Ziemię dowolnego elementu pojazdu wynoszącego;
 - (iv) dyspersja śmieci kosmicznych na ziemi i ocena jej skutków;
 - v) niezawodność pojazdu wynoszącego na potrzeby fazy wyniesienia, w tym, w stosownych przypadkach, w fazie odzyskiwania;
 - (vi) niezawodność manewru deorbitacji elementu pojazdu wynoszącego umieszczonego na orbicie w przypadku kontrolowanego ponownego wejścia w atmosferę;
- c) określa progi ryzyka wypadku, zgodnie z załącznikiem I pkt 1.3 lit. b), dla wspomnianych scenariuszy ryzyka;
- d) ustanawia minimalne wymagania w zakresie koordynacji między unijnym operatorem wynoszenia, dostawcą usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, właściwymi organami i instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego w celu oceny wpływu operacji wynoszenia na orbitę na inne służby ruchu lotniczego w fazie wyniesienia i ponownego wejścia w atmosferę oraz w celu zminimalizowania zakłóceń.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Artykuł 60

System bezpieczeństwa lotów

1. Pojazdy wynoszące wyposażone są w urządzenia lokacyjne albo ustanawiają środki śledzenia umożliwiające monitorowanie w czasie rzeczywistym pozycji i prędkości pojazdu wynoszącego.
2. Pojazdy wynoszące posiadają co najmniej system transmisji danych telemetrycznych służący do monitorowania danych dotyczących osiągnięć pojazdu wynoszącego, z wyjątkiem przypadków, w których analiza poprzedzająca lot wykaże, że lot pojazdu wynoszącego nie doprowadzi do powstania nieznanego i niebezpiecznego obszaru oddziaływania rozproszenia.
3. Unijni operatorzy wynoszenia przeprowadzają ocenę ryzyka w celu określenia potencjalnych scenariuszy ryzyka i wdrożenia środków łagodzących zgodnie z załącznikiem I pkt 2.1.
4. Unijni operatorzy wynoszenia stosują pokładowy system neutralizacji pojazdu wynoszącego zgodnie z załącznikiem I pkt 2.2.

Artykuł 61

Ograniczanie ilości śmieci kosmicznych w przypadku pojazdów wynoszących

1. Unijni operatorzy wynoszenia ograniczają powstawanie śmieci kosmicznych poprzez wdrożenie następujących środków:
 - a) ograniczenia planowanego uwalniania śmieci do Ziemi podczas funkcjonowania zgodnego z założeniami za pomocą środków wykonawczych określonych w załączniku II pkt 1.1;
 - b) ochrony przed przypadkową fragmentacją za pomocą środków wykonawczych określonych w załączniku II pkt 1.2 i 1.3;
 - c) usunięcia po zakończeniu eksploatacji, zgodnie z załącznikiem II pkt 2.
2. Unijni operatorzy wynoszenia przedkładają następujące plany ograniczania ilości śmieci kosmicznych:
 - a) plan kontroli śmieci kosmicznych, zgodnie z wymogami technicznymi i operacyjnymi określonymi w załączniku II pkt 3.1;
 - b) plan usunięcia po zakończeniu eksploatacji, zgodnie z załącznikiem II pkt 3.2.
3. Komisja w drodze aktów wykonawczych:
 - a) ustala okres, w którym należy usunąć pojazd wynoszący umieszczony na niskiej orbicie okołoziemskiej (LEO), zgodnie z załącznikiem II pkt 1.1.1 lit. e), w tym szczegółowe środki dotyczące systemu pirotechnicznego i stałego lub hybrydowego paliwa rakietowego;
 - b) określa bezpieczny region i czas na usunięcie pojazdów wynoszących umieszczonych na średniej orbicie okołoziemskiej (MEO) zgodnie z załącznikiem II pkt 1.1.1 lit. d), w tym szczegółowe środki dotyczące systemu pirotechnicznego i stałego lub hybrydowego paliwa rakietowego;
 - c) ustala próg prawdopodobieństwa ryzyka przypadkowej fragmentacji na orbicie w wyniku przyczyn wewnętrznych zgodnie z załącznikiem II pkt 1.2.1;
 - d) ustala czas trwania i próg ryzyka fragmentacji w wyniku kolizji zgodnie z załącznikiem II pkt 1.3;
 - e) opracowuje warunki projektowania pojazdu wynoszącego pod kątem zniszczenia w celu ponownego wejścia w atmosferę i niekontrolowanego ponownego wejścia w atmosferę, o których mowa w załączniku II pkt 2.2 lit. b) ppkt (ii); oraz
 - f) opracowuje metodę obliczania prawdopodobieństwa pomyślnego usunięcia i progu procentowego, o którym mowa w załączniku II pkt 2.5.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

SEKCJA 2

STATKI KOSMICZNE

Artykuł 62

Specjalny system dla statków kosmicznych wykorzystywanych do celów badawczych i edukacyjnych

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych prowadzący misje badawcze i edukacyjne są zwolnieni z wymogów określonych w:

- a) art. 66 w odniesieniu do badawczych statków kosmicznych, które mają być umieszczone na orbicie powyżej limitu określonego w tym artykule i poniżej 600 km, w przypadku gdy:
 - i) system śledzenia umożliwia precyzyjne określenie położenia statku kosmicznego; oraz
 - (ii) w odpowiednich dokumentach misji kosmicznej wykazano, dlaczego nie zachowano zdolności manewrowych;
- b) art. 72 w odniesieniu do statków kosmicznych, które mają pozostać na orbicie przez okres krótszy niż jeden rok;
- c) załączniku IV pkt 2.3;
- d) załączniku IV pkt 2.5;
- e) załączniku V pkt 1.2.1 lit. e) ppkt (iv);
- f) załączniku V pkt 4.3 lit. f) ppkt (iii).

Do celów akapitu pierwszego lit. c) zapewnia się dostępność punktu kontaktowego udzielającego odpowiedzi w rozsądnym czasie operacyjnym w odniesieniu do LEO/MEO/GEO.

Do celów akapitu pierwszego lit. d) unijny operator badawczego statku kosmicznego może zwrócić się do unijnego dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o którym mowa w art. 64 ust. 1, o pomoc w dostarczaniu efemeryd i kowariancji dotyczących jego statku kosmicznego.

Do celów akapitu pierwszego lit. e) obowiązek redundancji uwzględnia ograniczenia techniczne związane z wielkością danego statku kosmicznego.

- 2. Wyjątki, o których mowa w ust. 1, ocenia się indywidualnie dla każdego przypadku, uwzględniając wielkość i wagę danego statku kosmicznego oraz czas trwania i orbitę misji.

Artykuł 63

Możliwość śledzenia

- 1. Unijni operatorzy statków kosmicznych zapewniają, aby statek kosmiczny dysponował środkami technicznymi umożliwiającymi śledzenie i dokładne określenie pozycji na orbicie, zgodnie z załącznikiem III pkt 1.

Unijni operatorzy statków kosmicznych zapewniają, aby systemy w segmencie naziemnym były w stanie przetwarzać dane w istniejącym uznanym formacie danych, zgodnie z załącznikiem III pkt 2.

- 2. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych poziom dokładności wymagany do śledzenia statków kosmicznych, o którym mowa w załączniku III pkt 1.1. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Artykuł 64

Unikanie kolizji

- 1. Unijni operatorzy statków kosmicznych wykupują abonament na usługi unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej świadczone przez dostawcę usług unikania kolizji

w przestrzeni kosmicznej odpowiedzialnego za podkomponent systemu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST), o którym mowa w art. 58 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/696 („unijny dostawca usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej”).

2. Abonament, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wszystkie fazy misji kosmicznej, w tym zwiększanie wysokości orbity, ISOS i fazę zakończenia eksploatacji, z wyłączeniem fazy ponownego wejścia w atmosferę.
3. Podczas eksploatacji unijni operatorzy statków kosmicznych niezwłocznie informują unijnego dostawcę usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej o:
 - a) wszelkich planowanych zmianach w eksploatacji;
 - b) decyzji o rozpoczęciu fazy usuwania i zapoczątkowaniu fazy zakończenia eksploatacji poprzez dostarczenie odpowiednich informacji z trzymiesięcznym wyprzedzeniem od daty rozpoczęcia procedury;
 - c) wszelkich nieplanowanych zmianach operacji, w tym dotyczących problemów napotkanych w trakcie trwania misji kosmicznej i fazy usuwania, które mogłyby wpłynąć na zgodność z niniejszym rozporządzeniem.
4. Unijni operatorzy statków kosmicznych spełniają wymagania określone w załączniku IV pkt 2 i współpracują z unijnym dostawcą usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej zgodnie z tymi wymogami.
5. Po otrzymaniu ostrzeżenia o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji unijni operatorzy statków kosmicznych niezwłocznie informują unijnego dostawcę usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej o wszystkich działaniach podjętych w celu unikania kolizji, zgodnie z załącznikiem IV pkt 2.

Artykuł 65

Usługi w zakresie ponownego wejścia w atmosferę

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych przesyłają niezbędne dane i informacje, takie jak pozycja, stan statku kosmicznego i możliwość komunikacji, aby umożliwić bardziej precyzyjną usługę w zakresie ponownego wejścia w atmosferę unijnemu dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o którym mowa w art. 64 ust. 1, bez uszczerbku dla przekazania tych danych i informacji podmiotowi odpowiedzialnemu za usługę w zakresie ponownego wejścia w atmosferę w ramach podkomponentu systemu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST), o którym mowa w art. 58 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/696.
2. Podmiot odpowiedzialny za usługę w zakresie ponownego wejścia w atmosferę, o którym mowa w ust. 1, zapewnia niezbędną koordynację z odpowiednimi organami i instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego w celu zminimalizowania wpływu ponownego wejścia w atmosferę na inne służby ruchu lotniczego.

Artykuł 66

Zdolność manewrowa statku kosmicznego

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych zapewniają, aby statek kosmiczny był projektowany, produkowany i obsługiwany w sposób zapewniający statkowi kosmicznemu zdolności manewrowe i umożliwiające manewrowanie na orbitach o apogeum powyżej 400 km.

2. Zdolność manewrowa, o której mowa w ust. 1, musi co najmniej:
 - a) spełniać wymogi określone w załączniku IV pkt 2 i umożliwiać reagowanie na ostrzeżenie o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji, zgodnie z art. 64 ust. 5;
 - b) umożliwiać usunięcie po zakończeniu eksploatacji zgodnie z art. 70 ust. 1 lit. c).Segment naziemny musi być w stanie odbierać prognozy orbitalne i przetwarzać dane zgodnie z załącznikiem III pkt 2.

Artykuł 67

Baza danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji

1. Agencja ustanawia unijną bazę danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji („baza danych kontaktowych”) i zarządza tą bazą danych.
2. Unijni operatorzy statków kosmicznych przekazują Agencji dane kontaktowe swoich właściwych pracowników odpowiedzialnych za unikanie kolizji i działania związane z ponownym wejściem w atmosferę, a Agencja wpisuje je do bazy danych kontaktowych ustanowionej zgodnie z ust. 1.
3. Agencja udostępnia bazę danych kontaktowych unijnym dostawcom usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o których mowa w art. 64 ust. 1.

Artykuł 68

Przepisy dotyczące ruchu na orbicie

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych spełniają wymogi dotyczące ruchu na orbicie i koordynacji określone w załączniku IV pkt 2.
 2. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, przepisy określające wymogi dotyczące unikania kolizji określone w załączniku IV pkt 2.
- Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Artykuł 69

Umieszczenie na orbicie

1. Przed wyniesieniem na orbitę unijni operatorzy statków kosmicznych analizują wybór orbity i uzasadniają ten wybór.

Unijni operatorzy statków kosmicznych wybierają orbitę na podstawie analizy uwzględniającej istniejące statki kosmiczne i śmieci kosmiczne na orbicie.
2. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa:
 - a) szczegółowe metody obliczania zatłoczenia na LEO, MEO i GEO;
 - b) metody obliczania wyboru orbity na podstawie uznanych i najnowocześniejszych metod.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Artykuł 70

Ograniczanie ilości śmieci kosmicznych

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych podejmują następujące działania:
 - a) ograniczają planowane wytwarzanie śmieci zanieczyszczających Ziemię podczas funkcjonowania zgodnego z założeniami, zgodnie z załącznikiem V pkt 1.1;
 - b) ograniczają ryzyko przypadkowej fragmentacji, zgodnie z załącznikiem V pkt 1.2 i załącznikiem V pkt 1.3;
 - c) przeprowadzają usunięcie po zakończeniu eksploatacji, zgodnie z załącznikiem V pkt 3;
 - d) wdrażają plan reakcji na awarię, zgodnie z załącznikiem V pkt 4.3;
 - e) zapewniają niezawodność projektowania, zgodnie z załącznikiem V pkt 2.1; oraz
 - f) ustanawiają procedury operacyjne dotyczące kontroli jakości i niezawodności, zgodnie z załącznikiem V pkt 2.2.
2. Unijni operatorzy statków kosmicznych sporządzają następujące plany ograniczania ilości śmieci kosmicznych i wykazują spełnienie wymogów określonych w ust. 1:
 - a) plan kontroli śmieci kosmicznych, zgodnie z załącznikiem V pkt 4.1;
 - b) plan usunięcia po zakończeniu eksploatacji, zgodnie z załącznikiem V pkt 4.2;
 - c) plan reakcji na awarię, zgodnie z załącznikiem V pkt 4.3.
3. Komisja może, w drodze aktów wykonawczych:
 - a) opracowywać środki mające na celu ograniczenie wytwarzania śmieci kosmicznych poprzez ograniczenie przewidywanych uwolnień śmieci pod względem liczby i czasu przebywania na orbicie, w tym przepisy szczegółowe dotyczące projektowania materiałów pirotechnicznych i silników raketowych na paliwo stałe, o których mowa w załączniku V pkt 1.1;
 - b) opracowywać środki mające na celu ograniczenie ryzyka fragmentacji w celu:
 - i) ograniczenia wewnętrznych przyczyn fragmentacji i ryzyka kolizji, o którym mowa w załączniku V pkt 1.2.1 lit. a);
 - (ii) opracowania wymogów dotyczących projektowania i produkcji w celu ograniczenia ryzyka fragmentacji w wyniku kolizji, o których mowa w załączniku V pkt 1.3 lit. a) i b);
 - (iii) opracowania metody obliczania prawdopodobieństwa kolizji i progu, o których mowa w załączniku V pkt 1.3 lit. c) i d);
 - c) opracowywać środki w zakresie zakończenia eksploatacji poprzez:
 - i) określenie progu prawdopodobieństwa pomyślnego usunięcia oraz metody obliczania, o których mowa w załączniku V pkt 3.1.2 i załączniku V pkt 3.1.3;

- (ii) określenie maksymalnego czasu przebywania na niskiej orbicie okołoziemskiej (LEO) przed ponownym wejściem w atmosferę, o którym mowa w załączniku V pkt 3.4.2;
 - (iii) opracowanie wymogów dotyczących ponownego wejścia w atmosferę w odniesieniu do LEO, o których mowa w załączniku V pkt 3.5.4, załączniku V pkt 3.5.6 i załączniku V pkt 3.5.8;
 - (iv) określenie szczegółowych wymogów dotyczących ponownego wejścia w atmosferę w odniesieniu do MEO, o których mowa w załączniku V pkt 3.6;
- d) określać warunki techniczne dotyczące pasywacji miękkiej, o której mowa w załączniku V pkt 1.2.1 lit. e) pkt (v) ppkt 2, oraz pasywacji do celów ponownego wejścia w atmosferę, o której mowa w załączniku V pkt 1.2.1 lit. f).

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu zmiany kolejności preferencji określonej w załączniku V pkt 3.3 w celu odzwierciedlenia postępu technologicznego w odniesieniu do ISOS i dostosowania kolejności preferencji do tego postępu.

Artykuł 71

Przedłużenie misji

1. W przypadku gdy unijny operator statku kosmicznego zamierza przedłużyć misję kosmiczną, przedkłada on właściwemu organowi wniosek o przedłużenie misji kosmicznej najpóźniej 3 miesiące przed planowanym zakończeniem danej misji kosmicznej.
2. Na wniosek złożony zgodnie z ust. 1 właściwe organy mogą podjąć decyzję o przedłużeniu czasu trwania misji kosmicznej prowadzonej przez unijnego operatora statku kosmicznego poza okres, na który udzielono pierwotnego zezwolenia.
3. Właściwy organ zatwierdza wniosek o przedłużenie misji kosmicznej, jeżeli statek kosmiczny nadal spełnia wymogi określone w załączniku V.

Artykuł 72

Zanieczyszczenie światłem i falami radiowymi

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych ustanawiają plan zawierający środki, które są odpowiednie do ograniczenia zanieczyszczenia światłem i falami radiowymi zgodnie z ust. 2.
2. Wielkość wizualna statku kosmicznego przez cały okres eksploatacji, w tym w odniesieniu do wymogów projektowych dotyczących powlekania lub nakładania osłony o niskim współczynniku odbicia, musi wynosić co najmniej 7.

Plan, o którym mowa w ust. 1, zawiera wszystkie poniższe elementy:

- a) opis środków technicznych i operacyjnych wdrożonych przez unijnego operatora statku kosmicznego w celu zmniejszenia widocznej jasności statku

kosmicznego i zminimalizowania wpływu satelitów na obserwacje astronomiczne;

- b) opis środków technicznych i operacyjnych wdrożonych przez unijnego operatora statków kosmicznych w celu ograniczenia zakłóceń w odniesieniu do obserwatoriów radioastronomicznych oraz zminimalizowania wpływu satelitów na obserwacje astronomiczne.

Artykuł 73

Konstelacje

1. Unijni operatorzy statków kosmicznych konstelacji, megakonstelacji lub gigakonstelacji:
 - a) zapewniają, aby każdy statek kosmiczny posiadał układ napędowy;
 - b) prowadzą w segmencie naziemnym katalog trajektorii poszczególnych statków kosmicznych i codziennie przeprowadzają kontrole ryzyka kolizji;
 - c) zapewniają bezpieczeństwo zgodnie z wymogami określonymi w załączniku VI pkt 1 w odniesieniu do środków unikania kolizji wewnątrz konstelacji;
 - d) spełniają dodatkowe obowiązki sprawozdawcze, o których mowa w załączniku VI pkt 2.
2. Unijni operatorzy statków kosmicznych obsługujący megakonstelację lub gigakonstelację:
 - a) biorą pod uwagę następujące elementy przy wyborze orbity:
 - i) wpływ rozmieszczenia całej konstelacji na zagęszczenie ruchu na orbicie;
 - (ii) konstelacje na orbicie istniejące przed wyborem orbity;
 - (iii) zapewniają, aby wybrana orbita nie łączyła się z innymi obiektami kosmicznymi, co pociąga za sobą dużą liczbę powtarzających się i systematycznych sytuacji koniunkcji;
 - (iv) całkowitą liczbę manewrów mających na celu unikanie kolizji, spodziewaną w okresie eksploatacji konstelacji satelitów;
 - b) ograniczają skutki zniszczenia statku kosmicznego zaraz po dotarciu do celu poprzez wprowadzenie statku kosmicznego na orbitę:
 - i) w sposób zapewniający krótki czas ponownego wejścia statku kosmicznego w atmosferę;
 - (ii) przy ograniczonym ryzyku kolizji;
 - c) zapewniają, aby wymagane prawdopodobieństwo pomyślnego usunięcia, o którym mowa w art. 70 ust. 1 lit. c), było proporcjonalne do liczby statków kosmicznych;
 - d) zapewniają, aby czas spędzony na orbicie po zakończeniu eksploatacji był krótszy niż czas określony w załączniku V.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej obsługujący gigakonstelację przedstawiają właściwemu organowi, podczas projektowania i eksploatacji statku kosmicznego, plan potwierdzający dostępność paliwa raketowego niezbędnego do

rozwiązania problemu dużej liczby manewrów związanych z przewidywaną liczbą przypadków wymaganego unikania kolizji.

4. Komisja w drodze aktów wykonawczych:

- a) określa ryzyko kolizji wewnątrz konstelacji, zgodnie z załącznikiem VI pkt 1.2 lit. c);
- b) ogranicza zanieczyszczenie światłem i falami radiowymi, zgodnie z załącznikiem VI pkt 2.1.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Artykuł 74

Zastosowanie wymogów dotyczących produktów

W umowach zawieranych z producentami będącymi dostawcami unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają zgodność zakontraktowanych obiektów kosmicznych lub, w stosownych przypadkach, zgodność komponentów z wymogami dotyczącymi projektowania i produkcji określonymi w niniejszym rozdziale.

Rozdział II

ODPORNÓŚĆ INFRASTRUKTURY KOSMICZNEJ

SEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 75

Związek z dyrektywami NIS 2 i CER

1. W odniesieniu do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej kwalifikujących się jako podmioty kluczowe lub ważne zgodnie z art. 3 dyrektywy (UE) 2022/2555 w przypadku działań kosmicznych i usług kosmicznych objętych niniejszym rozporządzeniem niniejsze rozporządzenie uznaje się, jeśli chodzi o art. 21 dyrektywy (UE) 2022/2555, w odniesieniu do środków zarządzania ryzykiem w cyberprzestrzeni, za sektorowy akt prawny Unii do celów art. 4 tej dyrektywy.
2. W przypadku gdy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zostali zidentyfikowani jako podmioty krytyczne zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2557, niniejsze rozporządzenie stosuje się w uzupełnieniu do dyrektywy (UE) 2022/2557.
3. Do celów niniejszego rozdziału właściwe organy współpracują z odpowiednimi organami wyznaczonymi lub ustanowionymi na podstawie art. 9 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2557 w następujący sposób:
 - a) w kontekście wspierania ocen ryzyka, które mają być przeprowadzane na podstawie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 78 ust. 2, oraz ocen ryzyka, które mają być przeprowadzane na podstawie dyrektywy (UE) 2022/2557, zgodnie z art. 12 ust. 2 akapit drugi i art. 13 ust. 2;
 - b) gdy jest to konieczne do celów zapewnienia spójności stosowania niniejszego rozporządzenia i dyrektywy (UE) 2022/2557 oraz wymiany informacji, w tym do celów, o których mowa w art. 11, 15, 18 i 21 tej dyrektywy.

SEKCJA 2

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Artykuł 76

Zarządzanie ryzykiem przez cały cykl życia misji kosmicznych

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej stosują wszelkie niezbędne środki w celu zarządzania ryzykiem dla bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych oraz dla bezpieczeństwa infrastruktury technicznej i środowiska, zgodnie z zasadą proporcjonalności, z uwzględnieniem ich profilu ryzyka i wielkości, a także charakteru, skali i złożoności ich działań kosmicznych.
Środki, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą:
 - a) być kompleksowe, aby obejmowały, w zależności od realizowanych zadań, wszystkie segmenty infrastruktury kosmicznej, w tym infrastruktury naziemnej, obejmujące jej systemy i podsystemy;
 - b) być odpowiednie i proporcjonalne do ryzyka;
 - c) opierać się na podejściu uwzględniającym wszystkie zagrożenia.
2. Środki, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, umożliwiają unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej:
 - a) zapewnienie przez cały czas odporności infrastruktury kosmicznej;
 - b) utrzymanie skutecznej kontroli technicznej swoich misji kosmicznych, dopuszczając jednocześnie poziom ryzyka, który jest odpowiedni i spójny z celami i cechami każdej misji kosmicznej oraz zgodny z instrukcjami nadzorczymi.
3. Przy ocenie odpowiedniego i spójnego poziomu ryzyka zgodnie z ust. 2 lit. b) unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej uwzględniają co najmniej następujące kryteria:
 - a) rodzaj i cechy misji kosmicznej, takie jak jej cele szczegółowe, orbita, wielkość konstelacji;
 - b) wpływ na inne działania kosmiczne;
 - c) wielkość danego podmiotu, stopień narażenia na ryzyko oraz prawdopodobieństwo i dotkliwość incydentów, w tym ich skutki społeczne i gospodarcze.
4. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zarządzają ryzykiem, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy, w celu zapewnienia odporności cyfrowej i fizycznej infrastruktury kosmicznej przez cały cykl życia misji kosmicznych, z należyтым uwzględnieniem:
 - a) fazy koncepcyjnej i projektowej, w tym działań przygotowawczych do fazy produkcji, takich jak analiza misji, analiza systemu, definicja systemu, projekt systemu, aż do pełnego określenia systemów;
 - b) faz produkcji i testowania, takich jak faza produkcji, montażu, integracji, weryfikacji, walidacji i kwalifikacji;
 - c) fazy operacyjnej, w tym:

- i) faz transportu, oddania do eksploatacji, wyniesienia i wczesnego etapu wprowadzania na orbitę („LEOP”);
 - (ii) eksploatacji obiektu kosmicznego, fazy rutynowej, działań związanych z kontrolą misji kosmicznej, zarządzaniem nią i jej monitorowaniem oraz jej wszelką odpowiednią koordynacją;
 - (iii) utrzymania segmentu naziemnego i segmentu kosmicznego;
 - (iv) przeprowadzania operacji i usług w przestrzeni kosmicznej, takich jak obsługa na orbicie;
 - d) faz zakończenia eksploatacji, w szczególności zakończenia misji kosmicznej, pasywacji, usunięcia, likwidacji i deorbitacji;
 - e) wszelkich działań wspierających, takich jak transport, magazynowanie, logistyka, usługi konserwacji, zarządzanie ogólną infrastrukturą ICT.
5. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają, wdrażają i utrzymują system zarządzania bezpieczeństwem informacji zgodnie z odpowiednimi normami.
- System zarządzania bezpieczeństwem informacji, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest częścią ogólnego zarządzania ryzykiem przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej i jest wdrażany w sposób umożliwiający im skuteczne i kompleksowe przeciwdziałanie wszystkim źródłom ryzyka, zgodnie z art. 78 ust. 1 lit. a) i zasadami określonymi w ust. 2 lit. b).
6. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają, wdrażają i stosują politykę i procedury w celu oceny, czy wprowadzone środki zarządzania ryzykiem w cyberprzestrzeni są skutecznie wdrażane i utrzymywane.

Artykuł 77

Aspekty organizacyjne

1. Organ zarządzający unijnego operatora infrastruktury kosmicznej nadzoruje wdrażanie środków zarządzania ryzykiem wprowadzonych w celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozdziale oraz ponosi odpowiedzialność za wdrażanie tych środków.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają, zmieniają i monitorują wewnętrzne mechanizmy dotyczące polityki bezpieczeństwa zasobów ludzkich w celu zapewnienia, aby wszyscy pracownicy rozumieli obowiązki w zakresie bezpieczeństwa i zobowiązali się do ich wypełniania, zgodnie ze swoimi rolami i obowiązkami. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają politykę w zakresie zasobów ludzkich w celu zapewnienia wszelkich niezbędnych weryfikacji i kontroli w trakcie całego procesu zatrudniania i procedur dyscyplinarnych.

Artykuł 78

Oceny ryzyka

1. W całym cyklu życia misji kosmicznych unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej:
 - a) stale identyfikują i oceniają wszystkie źródła ryzyka;
 - b) regularnie dokonują przeglądu zidentyfikowanych zagrożeń;

- c) identyfikują podatności wpływające na cyberbezpieczeństwo i podatności fizyczne oraz incydenty, a także przeprowadzają analizę, w świetle oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, kiedy takich podatności nie można natychmiast naprawić lub ograniczyć;
 - d) ustanawiają specjalne plany postępowania z ryzykiem w odniesieniu do wszystkich zidentyfikowanych podatności wpływających na cyberbezpieczeństwo, które stwarzają ryzyko powyżej poziomu ryzyka, o którym mowa w art. 76 ust. 2 lit. b).
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej przeprowadzają oceny ryzyka zgodnie z załącznikiem VII pkt 1.
3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez:
- a) ustanowienie, do celów scenariuszy ryzyka, o których mowa w załączniku VII pkt 1.4 lit. f), kryteriów identyfikacji:
 - i) aktywów krytycznych, funkcji krytycznych, operacji krytycznych i krytycznych faz w całym cyklu życia misji kosmicznych, w odniesieniu do których unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej opracowują scenariusze ryzyka dla bezpieczeństwa;
 - (ii) aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, w odniesieniu do których podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem opracowują scenariusze ryzyka dla bezpieczeństwa;
 - b) opracowanie scenariuszy ryzyka dostosowanych do ryzyka uwzględnionego przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej i odpowiednio przez podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem;
 - c) sporządzenie minimalnego wykazu celów w zakresie bezpieczeństwa, w tym poziomów ryzyka, które należy wziąć pod uwagę;
 - d) opracowanie kryteriów i metodyki w celu zapewnienia porównywalności ocen ryzyka, aby ułatwić działania nadzorcze („przeglądy nadzorcze”) właściwych organów;
 - e) opracowanie metod modelowania zagrożeń w celu wsparcia ocen ryzyka dla różnych segmentów i systemów infrastruktury kosmicznej;
 - f) opracowanie środków postępowania z ryzykiem, które mają stosować unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej.

Artykuł 79

Uproszczone zarządzanie ryzykiem

1. Podmioty podlegające uproszczonemu zarządzaniu ryzykiem, o których mowa w art. 10 ust. 3, stosują środki określone w załączniku VII pkt 9 wyłącznie w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych niezbędnych do przeciwdziałania ryzyku:
- a) utraty kontroli nad aktywami z układem napędowym;
 - b) utraty kontroli nad aktywami zdolnymi do emitowania zakłóceń, które mogą mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo innych operacji kosmicznych.

2. Właściwe organy przedkładają Agencji wykaz podmiotów stosujących uproszczone zarządzanie ryzykiem.
3. Agencja co roku składa Komisji sprawozdanie ze stosowania uproszczonego zarządzania ryzykiem w całej Unii. Agencja może przedstawiać zalecenia w celu ułatwienia konwergencji praktyk nadzorczych na rynku wewnętrznym.

Główne ustalenia zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w akapicie pierwszym, umieszcza się, w stosownych przypadkach, w porządku obrad posiedzeń unijnej sieci odporności przestrzeni kosmicznej ustanowionej zgodnie z art. 94 ust. 1.
4. Aby umożliwić dostosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia do postępu naukowo-technicznego w oparciu o najlepsze dostępne techniki, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu zmiany wymogów określonych w załączniku VII pkt 9.

Artykuł 80

Identyfikacja informacji i aktywów infrastruktury kosmicznej oraz zarządzanie nimi

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają, utrzymują i aktualizują kompleksowe polityki dotyczące kategoryzacji informacji i aktywów infrastruktury kosmicznej oraz zarządzania nimi.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej identyfikują i dokumentują aktywa zgodnie z załącznikiem VII pkt 2, biorąc pod uwagę oceny ryzyka, o których mowa w art. 78 ust. 2, oraz proporcjonalnie do potrzeby monitorowania i wykrywania incydentów, o których mowa w art. 83.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej kategoryzują informacje zgodnie z potrzebami w zakresie bezpieczeństwa informacji w oparciu o co najmniej:
 - a) potrzebę zapewnienia poufności, integralności, autentyczności i dostępności informacji;
 - b) poziom krytyczności wymagany ze względu na poziom bezpieczeństwa danej misji kosmicznej.
4. Do celów ust. 1, 2 i 3 unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej i odpowiednio podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, ustanawiają i prowadzą wykazy.

Wykazy, o których mowa w akapicie pierwszym, sporządza się dla poszczególnych misji kosmicznych, wskazując pochodzenie i obecną fizyczną lokalizację aktywów, w tym, w stosownych przypadkach, wraz z identyfikacją usługi opartej na chmurze. Wykazy muszą być aktualne.

Artykuł 81

Zarządzanie prawami dostępu i ich kontrola

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wdrażają zarządzanie prawami dostępu i ich kontrolę za pomocą protokołów zarządzania tożsamością i dostępem.
2. Protokoły, o których mowa w ust. 1, określają warunki i procedury dotyczące praw logicznego i fizycznego dostępu do systemów i aktywów, w tym dostępu zdalnego.

3. Protokoły zarządzania tożsamością i dostępem, o których mowa w ust. 1:
 - a) są w stanie zabezpieczyć dostęp do segmentu naziemnego i do centrów kontroli segmentu kosmicznego;
 - b) umożliwiają ograniczenie fizycznego i logicznego dostępu do wszystkich aktywów krytycznych, informacji krytycznych, funkcji krytycznych, operacji krytycznych oraz, w stosownych przypadkach, sprzętu krytycznego lub informacji określonych zgodnie z art. 80 ust. 2;
 - c) są dostosowane do standardowych operacji i sytuacji nadzwyczajnych, aby umożliwić skuteczne i terminowe reagowanie kryzysowe po uruchomieniu planów reagowania i przywracania sprawności, o których mowa w art. 87.
4. Przy określaniu warunków i procedur, o których mowa w ust. 2, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej uwzględniają wydawanie, ciągłe zarządzanie (w tym zmianę i przeniesienie do wyższej lub niższej kategorii), cofnięcie, zakończenie, weryfikację i audyt praw logicznego i fizycznego dostępu w odniesieniu do wszystkich urządzeń i procesów, w odniesieniu do których wydano zezwolenie, oraz upoważnionych użytkowników.

Te warunki i procedury opierają się na zasadach „wiedzy koniecznej” i „minimalizacji uprawnień” (ograniczenie do tego, co jest wymagane do zapewnienia zgodnego z prawem i zatwierdzonego wykorzystania lub działalności).
5. Tożsamość i prawa dostępu, o których mowa w ust. 2, zostają automatycznie cofnięte, gdy uprawnienia personelu lub zezwolenia dla urządzeń wygasają lub nie są już potrzebne.
6. Protokoły zarządzania tożsamością i dostępem, o których mowa w ust. 1, zapewniają odpowiednią ochronę informacji i aktywów określonych zgodnie z art. 80 ust. 2 przed ryzykiem, w tym przed uszkodzeniem, niewłaściwym wykorzystaniem lub nieuprawnionym dostępem lub wykorzystaniem.

Artykuł 82

Odporność fizyczna

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wprowadzają środki określone w załączniku VII pkt 3 oraz wszelkie inne środki, które są niezbędne i odpowiednie do zapewnienia odporności aktywów rzeczowych i które są co najmniej równoważne środkom technicznym, środkom bezpieczeństwa i środkom organizacyjnym, o których mowa w art. 13 dyrektywy (UE) 2022/2557, w celu zapewnienia odporności segmentów naziemnych.
2. W przypadku gdy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zostali zidentyfikowani jako podmioty krytyczne zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2557, niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla tej dyrektywy oraz w uzupełnieniu do niej.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej określają, chronią i oddzielają obszary zawierające aktywa i informacje uznane za wrażliwe lub zidentyfikowane jako krytyczne na podstawie identyfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 80 ust. 2.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu zmiany wymogów określonych w załączniku VII pkt 3, aby dostosować je do postępu naukowo-technicznego w oparciu o najlepsze dostępne techniki.

Wykrywanie i monitorowanie incydentów

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej stale monitorują występowanie anomalii i incydentów przy użyciu odpowiednich systemów i mechanizmów wykrywania.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej i, odpowiednio, podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, zapewniają, aby stacje naziemne miały dostęp do systemów i mechanizmów wykrywania, które spełniają co najmniej wymogi określone w załączniku VII pkt 4.
3. Statek kosmiczny i segment naziemny są skonfigurowane tak, aby po wykryciu incyduentu wygenerowały i, odpowiednio, odebrały zdarzenie związane z bezpieczeństwem, które jest wysyłane do podsystemu monitorowania bezpieczeństwa. Podsystem monitorowania bezpieczeństwa segmentu naziemnego jest oddzielony – pod względem technologii informacyjnej – od pozostałej części infrastruktury (oddzielenie logiczne).
4. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają regularne testowanie systemów i mechanizmów wykrywania zgodnie z art. 88 i 89.
5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu zmiany wykazu wymogów określonych w załączniku VII pkt 4, aby dostosować je do postępu naukowo-technicznego w oparciu o najlepsze dostępne techniki.

Zapobieganie i ochrona

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej dostosowują środki dotyczące cyberbezpieczeństwa statku kosmicznego i segmentu naziemnego przyjęte zgodnie z niniejszym rozdziałem do szczególnych potrzeb misji kosmicznej i odpowiednio uwzględniają ryzyko zidentyfikowane w ocenie ryzyka dla bezpieczeństwa, o której mowa w art. 78 ust. 2.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają, aby sieci i systemy informatyczne spełniały następujące warunki:
 - a) były zgodne z wymogami ustanowionymi w załączniku VII pkt 5.1;
 - b) były skonfigurowane w taki sposób, aby umożliwić segmentowi naziemnemu nadzór nad telemetrią/zdalnym sterowaniem na ziemi oraz nadzór nad stanem statku kosmicznego;
 - c) umożliwiały unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej utrzymanie skutecznej kontroli technicznej segmentu kosmicznego.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej i, odpowiednio, podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, zapewniają, aby wyłącznie urządzenia, w odniesieniu do których wydano zezwolenie, komunikowały się z systemami odpowiedzialnymi za kontrolę, sterowanie satelitą i konfigurację misji kosmicznej.

Muszą oni spełniać w tym celu co najmniej wymogi określone w załączniku VII pkt 5.2 i 5.3.

4. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wdrażają środki zapobiegawcze i ochronne, które są niezbędne i odpowiednie do zapewnienia odporności działań kosmicznych, stosując co najmniej środki dotyczące segmentu naziemnego określone w załączniku VII pkt 5.4.
5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu zmiany wymogów określonych w załączniku VII pkt 5, aby dostosować je do postępu naukowo-technicznego w oparciu o najlepsze dostępne techniki.

Artykuł 85

Kryptografia i szyfrowanie

1. Na podstawie oceny ryzyka, o której mowa w art. 78 ust. 2, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej i, odpowiednio, podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, spełniają następujące wymogi:
 - a) określają koncepcję kryptograficzną w celu zapewnienia cyberbezpieczeństwa misji kosmicznych, należycie uwzględniając wszystkie odpowiednie kryteria, takie jak cel misji kosmicznej, cechy ładunku użytkowego, wszelkie wymogi funkcjonalne i wszelkie istotne scenariusze zagrożeń;
 - b) wybierają mechanizmy kryptograficzne zgodnie z odpowiednimi normami i zaleceniami właściwych organów;
 - c) wdrażają polityki i procedury stosowania kryptografii i szyfrowania na potrzeby swoich misji kosmicznych.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają politykę zarządzania cyklem życia kluczy kryptograficznych, która określa zasady ochrony klucza kryptograficznego i zarządzania nim w celu zapewnienia bezpiecznego generowania, wykorzystywania, przechowywania, dystrybucji i usuwania klucza kryptograficznego.
3. Do celów ust. 1 akapit pierwszy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wdrażają co najmniej następujące wymogi:
 - a) zapewniają kompleksowe uwierzytelnianie połączeń między centrami kontroli satelitarnej a segmentem kosmicznym przy użyciu mechanizmów kryptograficznych między segmentem naziemnym a satelitą;
 - b) zapewniają szyfrowanie poleceń zdalnych, biorąc pod uwagę oceny ryzyka, o których mowa w art. 78 ust. 2, oraz zgodnie z zaleceniami z przeglądów nadzorczych;
 - c) zapewniają dostępność kluczy i parametrów kryptograficznych, które są niezbędne do zapewnienia wdrożenia planów reagowania i przywracania sprawności, o których mowa w art. 87, za pomocą rezerwowych urządzeń kryptograficznych lub poprzez wdrożenie deponowania kluczy.
4. Komisja jest uprawniona, zgodnie z art. 113, do przyjmowania aktów delegowanych w celu dalszego uzupełnienia stosowania przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej produktów kryptograficznych i powiązanych produktów lub usług zarządzania kluczami certyfikowanych w ramach europejskich programów

certyfikacji cyberbezpieczeństwa przyjętych na podstawie art. 49 rozporządzenia (UE) 2019/881 w celu zapewnienia ochrony telemetrii i zdalnego sterowania.

Artykuł 86

Zarządzanie kopiami zapasowymi i redundancje

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej i, odpowiednio, podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, zapewniają solidną i kompleksową politykę zarządzania kopiami zapasowym, aby umożliwić odbudowę sieci i systemów informatycznych oraz ułatwić – przy minimalnym czasie przestoju i ograniczeniu zakłóceń lub odzyskiwania utraconych danych – procesy odzyskiwania i pobieranie danych po uruchomieniu środków reagowania i przywracania sprawności po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

W polityce tej określa się dane podlegające zarządzaniu kopiami zapasowym, częstotliwość tworzenia kopii zapasowych oraz stosowane procedury i metody przywracania i odzyskiwania danych.

2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają, aby systemy tworzenia kopii zapasowych nie zagrażały bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych ani poufności, integralności, autentyczności i dostępności danych.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej i, odpowiednio, podmioty stosujące uproszczone zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do aktywów krytycznych i funkcji krytycznych, o których mowa w art. 79 ust. 1 akapit pierwszy, zapewniają wystarczające redundancje odpowiednich komponentów sieci i systemów informatycznych w segmencie naziemnym.

W szczególności podmioty te:

- a) zapewniają redundancje elementów innych niż komponenty sieci i systemów informatycznych, niezbędnych do zapewnienia ciągłości działania, na przykład redundancje zasilania w postaci generatorów dla zapasowej lokalizacji przetwarzania danych;
 - b) zapewniają podział geograficzny na odrębne lokalizacje, w stosownych przypadkach, redundantnych elementów i kopii zapasowych;
 - c) zapewniają odpowiednią zdolność przetrwania segmentu kosmicznego bez interwencji, aby ułatwić szybkie usuwanie skutków incydentów, takich jak w szczególności cyberataki, katastrofy, awarie, a także przypadkowe przerwanie świadczenia usług.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu doprecyzowania wymogów dotyczących kopii zapasowych niezbędnych do zapewnienia odpowiedniej zdolności przetrwania segmentu kosmicznego oraz ułatwienia szybkiego usuwania skutków incydentów, aby umożliwić dostosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia do postępu naukowo-technicznego w oparciu o najlepsze dostępne techniki.

Artykuł 87

Polityka ciągłości działania oraz plany reagowania i przywracania sprawności

1. W ramach zarządzania ryzykiem unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wprowadzają i dokumentują środki zarządzania incydentami i sytuacjami kryzysowymi. Środki te opierają się na polityce ciągłości działania, która jest wdrażana za pomocą dostosowanych planów reagowania i przywracania sprawności.
2. Plany reagowania i przywracania sprawności, o których mowa w ust. 1, umożliwiają unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej szybkie i skuteczne reagowanie na incydenty oraz ograniczanie ich negatywnych skutków.
3. Środki zarządzania kryzysowego wprowadzane przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej opierają się na środkach ustanowionych w segmencie kosmicznym i naziemnym, w tym na redundancjach i kopiach zapasowych, w celu złagodzenia w szczególności skutków:
 - a) klęsk żywiołowych;
 - b) wypadków podczas eksploatacji;
 - c) zakłóceń w świadczeniu usług użyteczności publicznej, zwłaszcza w fazach eksploatacji;
 - d) wstrzymania wytwarzania energii elektrycznej, awarii i zakłóceń zasilania oraz zmian kondycjonowania odpowiednich urządzeń;
 - e) utraty aktywów fizycznych w segmencie naziemnym, w tym na przykład utraty centrów kontroli misji, utraty centrów kontroli satelitarnej oraz utraty połączeń naziemnych między nimi;
 - f) zakłóceń w łączności ziemia-przestrzeń kosmiczna, przestrzeń kosmiczna-ziemia i przestrzeń kosmiczna-przestrzeń kosmiczna wykorzystującej częstotliwości radiowe;
 - g) zmienionych lub naruszonych części segmentu naziemnego, w tym w odniesieniu do kluczy kryptograficznych.

Wdrażając wymogi określone w akapicie pierwszym, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej uwzględniają potrzebę utrzymania skutecznej kontroli technicznej segmentu kosmicznego oraz zapewnienia ciągłości świadczenia usług i minimalizacji obszarów niedostępności usług.
4. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają, aby personel zaangażowany w realizację środków na rzecz ciągłości działania oraz wdrażanie planów reagowania i przywracania sprawności przeszedł pełne i odpowiednie szkolenia niezbędne do pełnienia swoich funkcji.

Artykuł 88

Testowanie

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają i utrzymują, jako integralną część ich zarządzania ryzykiem, program testowania sieci i systemów informatycznych oraz dokonują jego przeglądu.
2. Program testowania, o którym mowa w ust. 1, składa się z serii testów obejmujących wszystkie niezbędne testy, w szczególności z uwzględnieniem oceny ryzyka, o której mowa w art. 78 ust. 2.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają, aby przed wyniesieniem lub – w przypadku satelitów będących częścią konstelacji – przed wyniesieniem

pierwszej partii satelitów, a następnie co najmniej raz na 3 lata, przeprowadzać testy penetracyjne pod kątem wyszukiwania zagrożeń (TLPT).

W planie dotyczącym testerów przeprowadzających TLPT określa się zakres i metodykę TLPT, podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie takiego testu oraz strategię ograniczania ryzyka w odniesieniu do wszelkiego ryzyka, jakie może pociągać za sobą przeprowadzenie TLPT.

Testerzy przeprowadzający TLPT muszą spełniać następujące wymogi:

- a) być najbardziej odpowiedni do tego zadania i cieszyć się największą renomą;
- b) posiadać wszelkie zdolności techniczne i organizacyjne oraz wykazywać się szczególną wiedzą fachową w zakresie testów penetracyjnych;
- c) przedstawić niezależną atestację lub sprawozdanie z audytu;
- d) przedstawić plan naprawczy w celu przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom.

Testerzy, którzy nie należą do struktury organizacyjnej unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, posiadają certyfikat wydany przez jednostkę akredytującą w państwie członkowskim lub przystąpili do oficjalnych kodeksów postępowania lub ram etycznych. Są oni w pełni objęci odpowiednimi ubezpieczeniami od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu, w tym od ryzyka uchybień i zaniedbań.

Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej monitorują awarie i anomalie systemów zaobserwowane podczas procesów testowania oraz oceniają ich krytyczność.

Artykuł 89

Kształcenie i szkolenia

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają swoim pracownikom odpowiednie szkolenia zgodnie z ust. 2, 3, 4, 5 i 6.
2. Cały personel unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej jest odpowiednio i stale szkolony i odbywa szkolenia, o których mowa w załączniku VII pkt 7.1.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają, aby wszyscy pracownicy przeszli dostosowane szkolenia zgodnie z załącznikiem VII pkt 7.2.
4. Wszyscy pracownicy ochrony pracujący dla unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej posiadają wymagane umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i są odpowiednio przeszkoleni.
5. Pracownicy unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej pracujący we wrażliwych środowiskach lub zajmujący się sprzętem newralgicznym lub danymi wrażliwymi przechodzą regularne szkolenia w zakresie najlepszych metod i praktyk wykonywania takich zadań.
6. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej uwzględniają wnioski wyciągnięte z obsługi incydentów poprzez aktualizację planów ciągłości działania, sesji szkoleniowych i programów testowania personelu.

Artykuł 90

Polityka komunikacji i ujawniania informacji w sytuacjach kryzysowych

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wprowadzają strategię komunikacji w sytuacjach kryzysowych, która umożliwia odpowiedzialne ujawnianie znaczących incydentów i jest ukierunkowana na każdą z następujących kategorii i dostosowana do niej:
 - a) pracowników zaangażowanych w realizację zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem, w szczególności środków reagowania i przywracania sprawności;
 - b) pracowników innych niż pracownicy, o których mowa w lit. a), w zakresie, w jakim komunikację z takimi pracownikami uznaje się za odpowiednią do zapewnienia ogólnej świadomości korporacyjnej, w oparciu o zasadę ograniczonego dostępu;
 - c) klientów – w celu ostrzegania ich o poważnych cyberzagrożeniach i podnoszenia świadomości na ich temat;
 - d) w przypadku satelitów obsługujących ładunki użytkowe stron trzecich, jeżeli incydent ma niekorzystny wpływ na operacje platformy satelitarnej – dany podmiot zewnętrzny, zgodnie z uprzednio określoną umową i zgodnie z instrukcjami zawartymi w jego planie reagowania i przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.
2. Co najmniej jedna osoba w strukturze korporacyjnej unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej jest odpowiedzialna za realizację strategii komunikacji, o której mowa w ust. 1, i pełni funkcję specjalisty ds. mediów.

Artykuł 91

Obsługa incydentów

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają i wdrażają proces zarządzania incydentami, który umożliwia im szybkie wykrywanie incydentów, ich identyfikowanie i obsługę oraz reagowanie na nie, jak również zgłaszanie znaczących incydentów zgodnie z art. 93.

Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej określają role i obowiązki w odniesieniu do poszczególnych rodzajów incydentów, które są dostosowane do poszczególnych scenariuszy ryzyka.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zapewniają, aby co najmniej znaczące incydenty były niezwłocznie zgłaszane pracownikom kadry kierowniczej wyższego szczebla ds. ryzyka.

Organ zarządzający regularnie otrzymuje ustalone przez głównego inspektora ds. bezpieczeństwa informacji, kierownika ds. ochrony lub urzędnika wyższego szczebla ds. zarządzania ryzykiem wystarczające informacje na temat znaczącego incydentu, ocenę jego skutków, informacje na temat wprowadzonych środków reagowania i przywracania sprawności oraz wszelkich dodatkowych kontroli i procedur, które należy ustanowić w ramach działań następczych w związku z danym znaczącym incydemtem.
3. W przypadku gdy satelita obsługuje ładunki użytkowe stron trzecich, a incydent ma niekorzystny wpływ na operacje platformy satelitarnej, unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej informują dany podmiot zewnętrzny i stosują się do instrukcji wskazanych w uprzednio określonych umowach, o których mowa

w akapicie drugim, oraz do instrukcji określonych w planach reagowania i przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

W celu zapewnienia szybkości i skutecznej obsługi incydentów unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zawierają umowy z podmiotami zewnętrznymi, dla których satelita obsługuje ładunek użytkowy.

4. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zajmują się pierwotnymi przyczynami incydentów, aby zapobiec występowaniu przyszłych incydentów.

Artykuł 92

Zarządzanie ryzykiem w łańcuchu dostaw

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej ustanawiają ramy zarządzania ryzykiem w łańcuchu dostaw. Ich umowy z producentami będącymi dostawcami i z dostawcami usług obejmują aspekty związane z bezpieczeństwem łańcucha dostaw, a w szczególności wymogi dotyczące bezpieczeństwa informacji.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej opierają swoje zarządzanie ryzykiem w łańcuchu dostaw na strategii ograniczania ryzyka w łańcuchu dostaw, która obejmuje co najmniej środki, o których mowa w załączniku VII pkt 6.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej sporządzają wykaz co najmniej aktywów krytycznych pochodzących spoza Unii, które – biorąc pod uwagę ocenę ryzyka, o której mowa w art. 78 ust. 2 – są niezbędne do utrzymania skutecznej kontroli technicznej misji kosmicznej, takiej jak kontrola orbitalna, w celu wsparcia analizy poziomu zależności misji kosmicznych od odpowiednich aktywów.
4. Aby umożliwić dostosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia do postępu naukowo-technicznego w oparciu o najlepsze dostępne techniki, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu zmiany wykazu wymogów określonych w załączniku VII pkt 6.

SEKCJA 3

ZGŁASZANIE INCYDENTÓW

Artykuł 93

Zgłaszanie znaczących incydentów

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zgłaszają do struktury, o której mowa w [art. 34 ust. 4 rozporządzenia \(UE\) 2021/696](#), znaczące incydenty mające wpływ na aktywa będące własnością Unii.
2. Bez uszczerbku dla ust. 3 unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zgłaszają właściwym organom, o których mowa w art. 28 ust. 1, znaczące incydenty mające wpływ na aktywa, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21. Z kolei właściwe organy, o których mowa w art. 28 ust. 1, przekazują Agencji streszczenie informacji na temat każdego zgłoszonego incydentu.
3. W przypadku gdy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej kwalifikują się jako podmioty kluczowe lub ważne na mocy [załącznika I](#) lub [załącznika II do dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#), zgłoszeń, o których mowa w ust. 2, dokonuje się za pośrednictwem zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT) utworzonych na podstawie art. 10 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555 lub,

w stosownych przypadkach, za pośrednictwem właściwego organu ustanowionego na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555, który niezwłocznie przekazuje wszystkie istotne zgłoszone informacje właściwym organom, o których mowa w art. 28 ust. 1, w tym wszelkie wsparcie techniczne i informacje zwrotne, które takie CSIRT lub organy przekazały operatorom infrastruktury kosmicznej na podstawie art. 23 tej dyrektywy.

W przypadku gdy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej zostali zidentyfikowani jako podmioty krytyczne na podstawie dyrektywy (UE) 2022/2557, państwa członkowskie określają, czy unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej przekazują sprawozdania, o których mowa w akapicie pierwszym, bezpośrednio właściwym organom, o których mowa w art. 28 ust. 1, czy organom, o których mowa w art. 15 tej dyrektywy, czy też w inny sposób.

W takim przypadku przepisy ust. 7 stosuje się odpowiednio w odniesieniu do informacji, które mają być przekazane.

4. W przypadku unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej kwalifikujących się jako podmioty kluczowe lub ważne na mocy [załącznika I](#) lub [załącznika II do dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#) lub zidentyfikowanych jako podmioty krytyczne na podstawie [dyrektywy \(UE\) 2022/2557](#) wymóg sprawozdawczy, o którym mowa w ust. 2 i 3, pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków sprawozdawczych przewidzianych odpowiednio w [art. 23 dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#) lub obowiązków w zakresie zgłaszania przewidzianych odpowiednio w art. 15 ust. 1 i 2 [dyrektywy \(UE\) 2022/2557](#).
5. Bez uszczerbku dla informacji technicznych, porad, środków zaradczych i działań następczych, które w stosownych przypadkach zgodnie z prawem krajowym CSIRT mogą zapewnić zgodnie z [art. 11 dyrektywy \(UE\) 2022/2555](#), właściwe organy mogą przekazywać informacje zwrotne unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej, udostępniając wszelkie istotne zanonimizowane informacje na temat cyberzagrożeń, oraz mogą omawiać środki zaradcze lub sposoby zminimalizowania i złagodzenia potencjalnego negatywnego wpływu w wymiarze transgranicznym.
6. Incydent uznaje się za znaczący, jeżeli:
 - a) spowodował lub może spowodować dotkliwe zakłócenia operacyjne działań kosmicznych prowadzonych przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej lub świadczonych usług, lub znaczną stratę finansową dla danych unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej;
 - b) wpływa lub może wpływać na inne osoby fizyczne lub prawne, powodując znaczne straty materialne lub niematerialne.
7. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej przekazują Agencji, w odniesieniu do wymogu, o którym mowa w ust. 1, oraz, odpowiednio, właściwym organom, w odniesieniu do wymogu, o którym mowa w ust. 2, następujące informacje:
 - a) bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie w ciągu odpowiednio 12 godzin od powzięcia wiedzy o znaczącym incydencie w przypadku aktywów będących własnością Unii oraz w ciągu 24 godzin w przypadku aktywów, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21 – wczesne ostrzeżenie, w którym wskazuje się, czy znaczący incydent mógł zostać wywołany działaniem bezprawnym lub działaniem w złym zamiarze, lub czy mógł wywrzeć wpływ transgraniczny;

- b) bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie w ciągu 72 godzin od powzięcia wiedzy o znaczącym incydencie – zgłoszenie aktualizujące informacje, o których mowa w lit. a), i przedstawiające wstępną ocenę znaczącego incydentu, w tym jego dotkliwości i skutków, a w stosownych przypadkach także oznak naruszenia integralności systemu;
- c) na wniosek właściwego organu lub, w stosownych przypadkach, Agencji – sprawozdanie okresowe na temat odpowiednich aktualizacji statusu;
- d) sprawozdanie końcowe nie później niż miesiąc po przedstawieniu sprawozdania, o którym mowa w lit. b), zawierające następujące elementy:
 - i) szczegółowy opis znaczącego incydentu, w tym jego dotkliwości i skutków;
 - (ii) rodzaj zagrożenia lub pierwotną przyczynę, która prawdopodobnie była źródłem danego znaczącego incydentu;
 - (iii) zastosowane i wdrażane środki ograniczające ryzyko;
 - (iv) w stosownych przypadkach, transgraniczny wpływ znaczącego incydentu;
- e) jeżeli znaczący incydent nie zakończył się w terminie składania sprawozdania końcowego, o którym mowa w lit. d) – sprawozdanie z postępu prac przedstawiane w tym momencie oraz sprawozdanie końcowe w ciągu miesiąca od daty zakończenia obsługi incydentu.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie kryteriów służących określeniu, co stanowi dotkliwe zakłócenia operacyjne działań kosmicznych lub usług świadczonych przez unijnego operatora infrastruktury kosmicznej, o których mowa w ust. 6 lit. a), w tym odpowiednich progów istotności.

8. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2, w celu doprecyzowania treści informacji, które mają być zgłaszane na podstawie ust. 7, oraz w celu określenia wzorów i procedur zgłaszania tych informacji.

Artykuł 94

Unijna sieć odporności kosmicznej

1. Ustanawia się unijną sieć odporności kosmicznej („EUSRN”), aby wesprzeć koordynację i wymianę informacji między Agencją a właściwymi organami w zakresie wykonywania ich odpowiednich uprawnień w odniesieniu do, odpowiednio, aktywów będących własnością Unii i aktywów, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21.
2. EUSRN ma następujące zadania:
 - a) zapewnienie spójnego podejścia wśród właściwych organów przy udzielaniu porad i wsparcia, o których mowa w art. 93 ust. 5, oraz wspieranie unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej w osiągnięciu spójności w monitorowaniu znaczących incydentów i ich obsłudze;
 - b) zapobieganie, w odniesieniu do znaczących incydentów mających wpływ na aktywa, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21, niekorzystnym

skutkom dla funkcjonowania Unijnego programu kosmicznego, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia (UE) 2021/696, a także propagowanie w tym celu niezbędnej koordynacji oraz wspieranie przyjmowania przez Komisję i Agencję środków niezbędnych do złagodzenia takich niekorzystnych skutków, na podstawie uprawnień powierzonych na mocy art. 28, 29 i 34 rozporządzenia (UE) 2021/696, z myślą o realizacji celów określonych w art. 4 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia;

- c) zapewnienie spójności środków krajowych wprowadzanych na podstawie art. 34 ust. 6 i art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/696 w celu ochrony aktywów infrastruktury znajdujących się na terytoriach państw członkowskich, w segmentach naziemnych, które stanowią integralną część Unijnego programu kosmicznego;
 - d) omawianie wszelkich istotnych zmian w zakresie ryzyka mającego wpływ na aktywa infrastruktury kosmicznej, propagowanie spójnego podejścia przy monitorowaniu ryzyka w cyberprzestrzeni w sektorze kosmicznym w Unii i zarządzaniu nim, omawianie najlepszych praktyk i wymiana informacji na temat odpowiednich środków w zakresie odporności;
 - e) organizowanie wspólnych posiedzeń z grupą współpracy NIS ustanowioną na mocy art. 14 ust. 1 lub z siecią EU-CyCLONe ustanowioną na mocy art. 16 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555 w celu wymiany istotnych informacji na temat sektora kosmicznego dotyczących cyberzagrożeń, incydentów, podatności, inicjatyw na rzecz podnoszenia świadomości, szkoleń, ćwiczeń i umiejętności, budowania zdolności, norm i specyfikacji technicznych.
3. EUSRN składa się z przedstawicieli właściwych organów, Komisji, Agencji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ).
- W stosownych przypadkach Komisja lub Agencja mogą zaprosić przedstawicieli innych instytucji, agencji lub organów Unii, w szczególności Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA), Europejskiej Agencji Obrony (EDA) lub Sztabu Wojskowego Unii Europejskiej (EUMS), do udziału w określonych sesjach EUSRN.
4. EUSRN regularnie wymienia informacje z siecią zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego („sieć CSIRT”), o której mowa w art. 15 dyrektywy (UE) 2022/2555, z ENISA i europejską siecią organizacji łącznikowych do spraw kryzysów cyberbezpieczeństwa (EU-CyCLONe), o której mowa w art. 16 tej dyrektywy, i składa im sprawozdania w celu zapewnienia aktualizacji i ocen sytuacji w odniesieniu do znaczących incydentów mających wpływ na aktywa, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21 niniejszego rozporządzenia, oraz w celu omówienia wszelkich potencjalnych konsekwencji, jakie znaczące incydenty mogą mieć dla innych sektorów i usług objętych zakresem stosowania tej dyrektywy.
5. Komisja zapewnia koordynację między EUSRN a Grupą ds. Odporności Podmiotów Krytycznych ustanowioną na mocy art. 19 dyrektywy (UE) 2022/2557 oraz, odpowiednio, między EUSRN a Grupą Współpracy ustanowioną na mocy art. 14 dyrektywy (UE) 2022/2555.
6. EUSRN spotyka się regularnie, co najmniej dwa razy w roku. Agencja przewodniczy technicznym grupom roboczym.

Oprócz regularnych posiedzeń, o których mowa w akapicie pierwszym, EUSRN organizuje co 18 miesięcy sesję ogólną poświęconą ułatwieniu współpracy

strategicznej w dziedzinie przestrzeni kosmicznej oraz wymianie odpowiednich aktualizacji i analiz. Sesjom ogólnym przewodniczy Komisja.

SEKCJA 4

WYMIANA INFORMACJI I ŚWIADOMOŚĆ

Artykuł 95

Wymiana informacji na temat zagrożeń cyberzagrożeń

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej mogą, na zasadzie dobrowolności, wymieniać między sobą istotne informacje w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym istotne informacje na temat cyberataków, cyberzagrożeń, zakłóceń elektronicznych, takich jak zagłuszanie i spoofing, informacje na temat oznak naruszenia integralności systemu, wrogich taktyk, technik i procedur, zdarzeń potencjalnie zagrażających cyberbezpieczeństwu, podatności, informacje specyficzne dla konkretnych agresorów, a także dzielić się ostrzeżeniami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa i zaleceniami dotyczącymi konfiguracji narzędzi cyberbezpieczeństwa umożliwiających wykrywanie cyberataków, w zakresie, w jakim taka wymiana informacji:
 - a) ma na celu zapobieganie incydom, wykrywanie ich, reagowanie na nie lub usuwanie lub łagodzenie ich skutków;
 - b) zwiększa poziom cyberbezpieczeństwa i ogólną odporność unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, zwłaszcza przez szerzenie wiedzy na temat cyberzagrożeń, ograniczanie lub utrudnianie rozprzestrzeniania się takich zagrożeń, wspieranie rozwoju zdolności do obrony przed nimi i wspólnej wiedzy na temat technik usuwania podatności, wykrywania zagrożeń, ograniczania ich rozprzestrzeniania się i zapobiegania im, strategii ograniczania ryzyka, etapów reagowania i przywracania sprawności lub przez sprzyjanie współpracy między podmiotami publicznymi i prywatnymi w badaniach nad cyberzagrozeniami;
 - c) odbywa się w zaufanych społecznościach unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej;
 - d) jest realizowana za pośrednictwem ustaleń, które chronią potencjalnie poufny charakter wymienianych informacji i które są regulowane przez zasady prowadzenia działalności z pełnym poszanowaniem tajemnicy przedsiębiorstwa, ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 i wytycznych dotyczących polityki konkurencji.
2. Ustalenia, o których mowa w ust. 1 lit. d):
 - a) określają warunki rozpoczęcia stosowania mechanizmów wymiany informacji i udziału w takich mechanizmach, a także rodzaj informacji, które mają być wymieniane;
 - b) określają aspekty operacyjne, takie jak wykorzystanie specjalnych platform ICT i narzędzi automatyzacji;
 - c) określają szczegóły dotyczące udziału organów publicznych w mechanizmach wymiany informacji oraz charakter, w jakim organy te mogą uczestniczyć w takich mechanizmach.

3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej powiadamiają właściwe organy o swoim udziale w mechanizmach wymiany informacji na temat cyberbezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1, z chwilą rozpoczęcia przez nich i zakończenia stosowania tych mechanizmów.
4. Komisja, przy wsparciu Agencji, ułatwia ustanowienie mechanizmów wymiany informacji na temat cyberbezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1 lit. d), poprzez wspieranie lub promowanie działań unijnego ośrodka wymiany i analizy informacji dotyczących przestrzeni kosmicznej.

Rozdział III

ZRÓWNOWAŻENIE ŚRODOWISKOWE DZIAŁAŃ KOSMICZNYCH

Artykuł 96

Ślad środowiskowy działań kosmicznych

1. Zrównoważenie obejmuje zrównoważenie w przestrzeni kosmicznej i zrównoważenie na Ziemi (zrównoważenie środowiskowe).
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 10 ust. 4, obliczają ślad środowiskowy prowadzonych przez nich działań kosmicznych.
3. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej na mocy umowy wymagają od swoich dostawców dostarczenia wszystkich danych potrzebnych unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 2.
4. W ramach wniosku o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 6, wnioskodawcy przedkładają właściwym organom deklarację dotyczącą śladu środowiskowego.
5. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego poświadcza, że unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej obliczyli, zgodnie z art. 97, ślad środowiskowy działań kosmicznych, które zamierzają prowadzić.
6. Do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 4, dołącza się wszystkie następujące elementy:
 - a) certyfikat śladu środowiskowego przekazany zgodnie z art. 98 ust. 2;
 - b) badanie śladu środowiskowego potwierdzające wyniki przedstawione w deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego;
 - c) zagregowane i zdezagregowane zbiory danych na podstawie śladu środowiskowego obliczonego zgodnie z ust. 2;
 - d) dowód przekazania Komisji zagregowanych i zdezagregowanych zbiorów danych zgodnie z art. 99 ust. 1 akapit pierwszy.
7. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego zawiera następujące informacje:
 - a) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, ich adres pocztowy oraz elektroniczne środki komunikacji;

- b) informacje na temat rodzaju planowanych działań kosmicznych oraz rodzaju produktów, substancji lub materiałów, do których ma zastosowanie deklaracja dotycząca śladu środowiskowego;
- c) dowód potwierdzający obliczenie i zweryfikowanie śladu środowiskowego zgodnie z zasadami obliczania i weryfikacji określonymi w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 97 ust. 4;
- d) klasę efektywności pod względem śladu środowiskowego, do której należy dany statek kosmiczny, zgodnie z zasadami określonymi w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 97 ust. 4.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2, w celu określenia wzorów i treści informacji, które mają być zgłaszane zgodnie z ust. 6 akapit pierwszy.

- 8. Do dnia 31 grudnia 2031 r. następujący unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej są zwolnieni z obowiązków określonych w art. 96, 97, 98, 99 i 100:
 - a) małe przedsiębiorstwa;
 - b) instytucje badawcze i edukacyjne.

Artykuł 97

Obliczanie śladu środowiskowego i weryfikacja działań kosmicznych

- 1. Ślad środowiskowy działań kosmicznych obejmuje misje kosmiczne prowadzone na dowolnej z orbit ziemskich, w tym na orbitach cmentarnych.
- 2. Obliczenia, o których mowa w art. 96 ust. 2, obejmują wszystkie działania prowadzone w całym cyklu życia misji kosmicznej, w tym w początkowych fazach, takich jak projektowanie i rozwój, w fazie produkcji, fazach operacyjnych i fazach zakończenia eksploatacji.
- 3. Ślad środowiskowy działań kosmicznych prowadzonych w ramach Unijnego programu kosmicznego i unijnego programu bezpiecznej łączności obejmuje komponenty, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a)–c) i e) rozporządzenia (UE) 2021/696 oraz w [art. 1 rozporządzenia \(UE\) 2023/588](#).
- 4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2, w celu określenia metody obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego działań kosmicznych poprzez uwzględnienie wiarygodnych naukowo metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych dostosowanych do zalecenia Komisji (UE) 2021/2279⁽¹⁸⁾. Te akty wykonawcze podlegają przeglądowi w celu uwzględnienia rozwoju naukowego i technologicznego oraz dostosowania do postępu technologicznego.

⁽¹⁸⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (Dz.U. L 471 z 30.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2279/oj>).

Artykuł 98

Certyfikat śladu środowiskowego

1. Składając wniosek o udzielenie zezwolenia na podstawie art. 7 ust. 1, wnioskodawca musi posiadać certyfikat potwierdzający, że ślad środowiskowy jego przewidywanych działań kosmicznych obliczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 96 ust. 2.
2. Do celów art. 96, 97, 98, 99 i 100 certyfikat, o którym mowa w ust. 1, wydaje wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych, który przeprowadza ocenę techniczną, w tym weryfikację i walidację.

Artykuł 99

Przekazywanie zbiorów danych do unijnej bazy danych dotyczących śladu środowiskowego

1. Przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia zgodnie z art. 7 ust. 1 wnioskodawcy przekazują Komisji zagregowane i zdezagregowane zbiory danych, o których mowa w art. 96 ust. 6 lit. c).

Komisja włącza te zbiory danych do unijnej bazy danych, w której przechowywane są dane dotyczące śladu środowiskowego, i wydaje wnioskodawcom potwierdzenie ich otrzymania.
2. W terminie 2 tygodni od daty powiadomienia operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacji międzynarodowych o decyzji w sprawie ich rejestracji w URSO Agencja przekazuje Komisji – w celu ich włączenia do unijnej bazy danych dotyczących śladu środowiskowego – zagregowane i zdezagregowane zbiory danych, o których mowa w art. 96 ust. 6 lit. c), które ci dostawcy usług kosmicznych dostarczyli, na podstawie art. 15 ust. 1 akapit pierwszy lub art. 15 ust. 2, we wniosku o rejestrację w URSO.

Komisja wydaje potwierdzenie otrzymania.
3. Komisja zapewnia poufność danych zawartych w zdezagregowanych zbiorach danych.
4. Komisja udostępnia publicznie zagregowane zbiory danych, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem unijnej bazy danych dotyczących śladu środowiskowego.

Artykuł 100

Wykorzystanie zdezagregowanych zbiorów danych na potrzeby kształtowania polityki

1. Komisja wykorzystuje zdezagregowane zbiory danych, o których mowa w art. 99, wyłącznie do celów kształtowania polityki, wprowadzania zmian przepisów oraz tworzenia pochodnych zbiorów danych.
2. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej, operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich i organizacje międzynarodowe zachowują pełną własność danych zawartych w zagregowanych i zdezagregowanych zbiorach danych przekazywanych na podstawie art. 99.
3. Unia nabywa wyłączną na całym świecie własność praw własności intelektualnej związanych z pochodnymi zbiorami danych, które zostały utworzone na podstawie zdezagregowanych zbiorów danych, o których mowa w ust. 1.

Rozdział IV

OPERACJE I USŁUGI W PRZESTRZENI KOSMICZNEJ (ISOS)

Artykuł 101

ISOS

1. Unijni operatorzy infrastruktury kosmicznej wykonujący ISOS spełniają wymogi określone w niniejszym artykule i w załączniku VIII od dnia 1 stycznia 2034 r.
2. W przypadku aktywów będących własnością Unii statki kosmiczne powyżej klasy minisatelity, które są eksploatowane przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, muszą posiadać minimalną zdolność techniczną do odbierania usług w przestrzeni kosmicznej.
3. W celu zapewnienia minimalnej zdolności technicznej, o której mowa w ust. 2, odbierający statek kosmiczny eksploatowany przez unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej jest wyposażony w specjalne interfejsy obsługi statku kosmicznego (SSI).
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 113 w celu dalszego uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie:
 - a) głównych cech specjalnego trybu operacyjnego usługi, który zapewnia gotowość odbierającego statku kosmicznego do współpracy i minimalizuje ryzyko kolizji i nieprawidłowego działania po zakończeniu usługi;
 - b) w przypadku gdy śmieci kosmiczne zagrażają innym statkom kosmicznym i zwiększają ryzyko zanieczyszczenia orbity – wymogów niezbędnych do umożliwienia usuwania śmieci z orbit za pomocą ISOS (aktywne usuwanie kosmicznych śmieci), w tym wymogów mających zastosowanie do koncepcji operacji.
5. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa:
 - a) zasady projektowania specjalnych interfejsów obsługi statku kosmicznego (SSI), o których mowa w ust. 3;
 - b) zasady projektowania możliwych do skomponowania i wymiennych funkcjonalnych modułów satelitarnych (satAPP), które można podłączyć do statku kosmicznego w celu zapewnienia nowej funkcjonalności statku kosmicznego lub nowego ładunku użytkowego, z wykorzystaniem SSI.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

Rozdział V

PRZEPISY DOTYCZĄCE RUCHU NA ORBICIE

Artykuł 102

Przeglądy nadzorcze i aktualizacje przeprowadzane przez jednostkę ds. unikania kolizji

1. Właściwy organ może zwrócić się do unijnego dostawcy usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o którym mowa w art. 64 ust. 1, o przekazanie mu

aktualnych informacji na temat jego statku kosmicznego w ramach rocznych sprawozdań lub konkretnych dochodzeń prowadzonych wobec unijnych operatorów statków kosmicznych.

2. Po otrzymaniu takiego wniosku unijny dostawca usług unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, o którym mowa w art. 64 ust. 1, informuje właściwy organ o tym, czy:
 - a) środki ustanowione przez unijnego operatora statku kosmicznego spełniają wymogi określone w planach ograniczania ilości śmieci kosmicznych, o których to planach mowa w art. 70 ust. 2 akapit pierwszy, we wszystkich fazach misji kosmicznej;
 - b) pozycja na orbicie jest zgodna z wybraną orbitą, zgodnie z art. 69;
 - c) unijny operator statku kosmicznego spełnia wymogi określone w art. 64 ust. 1, 2, 3 i 4 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 101 ust. 3.

Artykuł 103

Warunki wykonywania manewrów mających na celu unikanie kolizji w przypadku zdarzeń wymagających wzmożonej obserwacji

1. Jeżeli jednostka ds. unikania kolizji, o której mowa w art. 64 ust. 1, publikuje ostrzeżenie o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji, które zachodzi między dwoma manewrowalnymi statkami kosmicznymi, i postanawia, że jeden z tych dwóch statków kosmicznych musi wykonać manewr mający na celu uniknięcie kolizji, proponowany manewr unikania kolizji opiera się na następujących zasadach:
 - a) w jak największym stopniu uwzględnia ochronę pojazdów z załogą;
 - b) zmniejsza początkowe ryzyko kolizji o co najmniej jeden rząd wielkości poniżej progu manewru dla ostrzeżenia o zdarzeniu wymagającym wzmożonej obserwacji; oraz
 - c) nie stwarza nieuzasadnionego ryzyka związanego z drugorzędnymi koniunkcjami.
2. W przypadku gdy oba statki kosmiczne są zarejestrowane w jednostce ds. unikania kolizji, o której mowa w art. 64 ust. 1, unijni operatorzy statków kosmicznych dążą do uzgodnienia w rozsądnym terminie strategii wdrożenia manewru mającego na celu uniknięcie kolizji, o którym mowa w ust. 1, koordynowanej przez tę jednostkę ds. unikania kolizji.
3. Jeżeli nie można uzgodnić strategii, o której mowa w ust. 2, w rozsądnym terminie, jednostka ds. unikania kolizji, o której mowa w art. 64 ust. 1, proponuje strategię działania. Strategia ta uwzględnia przepisy dotyczące pierwszeństwa drogi oparte co najmniej na elementach takich jak:
 - a) ochrona pojazdu z załogą;
 - b) udział statku kosmicznego będącego częścią konstelacji;
 - c) zdolność operacyjną do manewrów mających na celu unikanie kolizji;
 - d) stan statku kosmicznego;
 - e) ekscentryczność orbit, po których porusza się statek kosmiczny;
 - f) wiek statku kosmicznego;

- g) etap i rodzaj danej misji kosmicznej.
4. W przypadku gdy jeden z dwóch statków kosmicznych nie jest zarejestrowany w jednostce ds. unikania kolizji, o której mowa w art. 64 ust. 1, jednostka ta nawiązuje kontakt z danym statkiem kosmicznym.
5. W przypadku pomyślnego nawiązania kontaktu, o którym mowa w ust. 4, jednostka ds. unikania kolizji, o której mowa w art. 64 ust. 1, w miarę możliwości:
- a) wymienia informacje na temat narzędzi i metod stosowanych do obliczania ryzyka kolizji;
 - b) udostępnia wszystkie niezbędne dane i wyniki obliczeń w celu zapewnienia uniknięcia kolizji;
 - c) określa, we współpracy z operatorami obydwóch statków kosmicznych, najlepsze manewry mające na celu uniknięcie kolizji, biorąc pod uwagę elementy planu działania dla manewrów określone w ust. 3.
6. W przypadku gdy nawiązanie kontaktu, o którym mowa w ust. 4, zakończy się niepowodzeniem lub jeżeli po upływie rozsądnego terminu nie uda się nawiązać kontaktu, jednostka ds. unikania kolizji, o której mowa w art. 64 ust. 1, zaleca unijnemu operatorowi statku kosmicznego strategię działania zapewniającą co najmniej poszanowanie zasad określonych w ust. 1 oraz informuje drugiego unijnego operatora statku kosmicznego o zamierzonym działaniu.

ROZDZIAŁ VI

NORMALIZACJA I WSPÓLNE SPECYFIKACJE

Artykuł 104

Normy

1. Komisja, zgodnie z [art. 10 ust. 1 rozporządzenia \(UE\) nr 1025/2012](#), zwraca się do jednej lub kilku europejskich organizacji normalizacyjnych z wnioskiem o opracowanie norm dotyczących następujących zasadniczych wymagań:
- a) wymogów określonych w art. 72 ust. 2 akapit pierwszy do celów wykazania zgodności z art. 72 ust. 1;
 - b) wymogów określonych w art. 25 ust. 5 akapit pierwszy do celów wykazania zgodności z art. 25 ust. 2.
- Sporządzając wnioski o normalizację, o których mowa w akapicie pierwszym, Komisja może uwzględnić istniejące normy europejskie lub międzynarodowe, które są już dostępne lub w trakcie opracowywania, aby uprościć opracowanie norm zgodnie z [rozporządzeniem \(UE\) nr 1025/2012](#).
2. Jeżeli spełnione są warunki, o których mowa w ust. 3, Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wspólne specyfikacje obejmujące wymogi techniczne, które zapewniają środki umożliwiające spełnienie zasadniczych wymagań, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy.
3. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 2, przyjmuje się w którymkolwiek z następujących przypadków, w których Komisja zwróciła się, na podstawie [art. 10 ust. 1 rozporządzenia \(UE\) nr 1025/2012](#), do jednej lub kilku europejskich organizacji normalizacyjnych z wnioskiem o opracowanie normy dotyczącej

zasadniczych wymagań, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, i w przypadku gdy zaistnieje jedna z następujących sytuacji:

- a) wymogi nie są objęte normami zharmonizowanymi, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, ani częściami takich norm;
- b) wymogi są objęte normami zharmonizowanymi, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, lub ich częściami, ale stosowanie tych norm lub ich części powoduje niezgodność z zasadniczymi wymaganiami, lub
- c) gdy Komisja uzna, że istnieje potrzeba rozwiązania pilnego problemu.

Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 114 ust. 3.

Tytuł V

DECYZJE W KWESTII RÓWNOWAŻNOŚCI, UMOWY MIĘDZYNARODOWE I SYSTEMY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH

Artykuł 105

Równoważność

1. Komisja może przyjąć, na podstawie szczegółowej oceny, decyzję w kwestii równoważności, w drodze aktów wykonawczych, zgodnie z art. 114 ust. 2, stwierdzającą, że ramy prawne i nadzorcze państwa trzeciego gwarantują, że operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich mający siedzibę w danym państwie trzecim spełniają prawnie wiążące wymogi równoważne z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz podlegają skutecznemu nadzorowi i egzekwowaniu wymogów w tym państwie trzecim.
2. Aby ramy prawne i nadzorcze państwa trzeciego można było uznać za równoważne z niniejszym rozporządzeniem, muszą one spełniać co najmniej następujące warunki:
 - a) operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich mający siedzibę w danym państwie trzecim podlegają obowiązkowi uzyskania zezwolenia oraz bieżącemu skutecznemu nadzorowi i egzekwowaniu przepisów;
 - b) operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich mający siedzibę w danym państwie trzecim podlegają prawnie wiążącym przepisom równoważnym z wymogami określonymi w art. 15; oraz
 - c) ramy prawne i nadzorcze danego państwa trzeciego zapewniają skuteczny równoważny system uznawania dostawców usług kosmicznych, którzy uzyskali zezwolenie na podstawie systemów prawnych państw trzecich.
3. Komisja może dołączyć do decyzji w kwestii równoważności szczegółowe warunki, na przykład gdy skala i zakres danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej lub usług kosmicznych świadczonych przez operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich mogą mieć strategiczne znaczenie dla Unii, które to warunki

miałyby zapewniać, aby Komisja, Agencja i właściwe organy dysponowały niezbędnymi narzędziami w celu zapobiegania arbitrażowi regulacyjnemu.

W decyzji określa się, czy została ona wydana na czas określony.

4. Komisja corocznie informuje Parlament Europejski i Radę o decyzjach w kwestii równowagi, które zostały podjęte lub wycofane przez Komisję w roku sprawozdawczym.
5. Agencja dokonuje ustaleń dotyczących współpracy z odpowiednimi właściwymi organami państw trzecich, których ramy prawne i nadzorcze zostały uznane za równoważne zgodnie z ust. 1.

W ustaleniach tych określa się co najmniej:

- a) mechanizmy wymiany informacji między Agencją a właściwymi organami nadzorczymi danych państw trzecich, obejmujące dostęp do wszystkich informacji, jakich zażąda Agencja, na temat operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, którym udzielono zezwoleń w państwach trzecich;
 - b) mechanizmy szybkiego powiadamiania Agencji, w razie gdy właściwy organ państwa trzeciego uzna, że operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, których Agencja zarejestrowała w URSO na podstawie art. 24, naruszają warunki udzielenia zezwolenia w tym państwie trzecim lub inne przepisy, których ci operatorzy infrastruktury kosmicznej z państw trzecich są zobowiązani przestrzegać;
 - c) procedury dotyczące koordynacji działań, w tym dochodzeń i kontroli na miejscu, które Agencja może przeprowadzać we współpracy z właściwymi organami państw członkowskich, po należytym poinformowaniu o tym właściwego organu państwa trzeciego.
6. Komisja, we współpracy z Agencją, monitoruje, czy ramy prawne i nadzorcze państwa trzeciego są nadal równoważne z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

W przypadku gdy ramy prawne i nadzorcze państwa trzeciego przestają być równoważne, Komisja uchyla daną decyzję w kwestii równowagi.

Artykuł 106

Umowy międzynarodowe z państwami trzecimi

1. Unia może zawierać umowy o współpracy z państwami trzecimi w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do:
 - a) ułatwiania wzajemnego uznawania przepisów w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem;
 - b) ułatwiania wzajemnego uznawania ocen technicznych przeprowadzonych przez wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych oraz przez odpowiednie organy i organy techniczne państw trzecich;
 - c) określania szczegółów i procedur dotyczących odstępstwa w odniesieniu do usług wynoszenia na orbitę, o których mowa w art. 19;
 - d) określania warunków korzystania w Unii z usług kosmicznych lub danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej dostarczanych przez operatora

infrastruktury kosmicznej z państwa trzeciego, który jest podmiotem rządowym lub który obsługuje wojskowe aktywa infrastruktury kosmicznej, w tym do użytku cywilnego, lub jest ich właścicielem.

2. Agencja może współpracować z odpowiednimi organami nadzoru państw trzecich, innymi niż te, o których mowa w ust. 1 lit. b), oraz, za zgodą Komisji, może zawierać protokoły ustaleń i ustalenia robocze z takimi organami lub z organami organizacji międzynarodowych.

Artykuł 107

Systemy mające zastosowanie do organizacji międzynarodowych

1. Komisja może, w drodze umów o przyznanie wkładu, powierzyć organizacji międzynarodowej realizację zadań związanych z obsługą aktywów będących własnością Unii.

W umowach o przyznanie wkładu określa się warunki oraz praktyczne i operacyjne ustalenia dotyczące kontroli stosowania przez tę organizację międzynarodową wymogów określonych w tytule IV.

2. W przypadku gdy organizacja międzynarodowa obsługuje aktywa, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy pkt 21, państwa członkowskie zapewniają zgodność tej organizacji międzynarodowej z wymogami określonymi w tytule IV w kontekście zezwoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1.

3. W przypadku gdy organizacja międzynarodowa obsługuje własne aktywa infrastruktury kosmicznej, Unia dąży do zawarcia umów z tą organizacją międzynarodową.

W umowie, o której mowa w akapicie pierwszym, określa się warunki oraz praktyczne i operacyjne ustalenia zapewniające kontrolę stosowania przez tę organizację międzynarodową wymogów określonych w tytule IV, z należyтым uwzględnieniem jej ram instytucjonalnych.

Artykuł 108

Stosunki z Europejską Agencją Kosmiczną

1. Unia podejmuje starania, aby zawrzeć umowę z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) w celu realizacji celów niniejszego rozporządzenia oraz pogłębienia współpracy między Unią a ESA.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się warunki wdrożenia przez ESA wymogów określonych w tytule IV oraz praktyczne i operacyjne ustalenia zapewniające kontrolę stosowania takich wymogów, a w szczególności:

- a) w przypadku gdy ESA nie jest operatorem aktywów będących własnością Unii – ustalenia niezbędne ESA do przeprowadzenia oceny technicznej umożliwiającej Komisji ocenę zgodności unijnego operatora infrastruktury kosmicznej obsługującego aktywa kosmiczne będące własnością Unii z wymogami określonymi w rozporządzeniu w celu wydania zezwolenia i sprawowania bieżącego nadzoru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 akapit pierwszy;
- b) w przypadku gdy aktywa będące własnością Unii obsługuje ESA albo gdy aktywa te należą do ESA – niezbędne ustalenia i warunki umożliwiające

prorowadzenie działań w zakresie oceny technicznej oraz wykonywanie zadań związanych z udzielaniem zezwoleń i nadzorem;

- c) wszelkie wsparcie, jakie ESA może zapewnić w odniesieniu do specyfikacji technicznych niezbędnych do normalizacji, pod nadzorem Komisji, przy jednoczesnym uwzględnieniu istniejących międzynarodowych norm technicznych dotyczących działań kosmicznych.
3. ESA może udzielać wsparcia państwom członkowskim poprzez przeprowadzanie ocen technicznych na podstawie art. 8 ust. 1 lit. b).
- W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się warunki uznania ESA za wykwalifikowany organ techniczny ds. działań kosmicznych.
4. Na wniosek Komisji ESA może uczestniczyć w charakterze obserwatora lub członka w każdej odpowiedniej grupie doradczej o charakterze technicznym, która może zostać ustanowiona na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Tytuł VI

ŚRODKI WSPARCIA

Rozdział I

ŚRODKI BUDOWANIA ZDOLNOŚCI

Artykuł 109

Budowanie zdolności

1. Komisja wspiera operatorów infrastruktury kosmicznej, właściwe organy i wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych w wykonywaniu niniejszego rozporządzenia poprzez:
- a) opracowywanie, w stosownych przypadkach w ścisłej współpracy z Agencją i ENISA, materiałów zawierających wytyczne, metod i najlepszych praktyk w zakresie:
 - i) stosowania, w kontekście procedur zamówień publicznych prowadzonych na poziomie krajowym, unijnych etykiet bezpieczeństwa przestrzeni kosmicznej wydanych zgodnie z art. 112 ust. 4;
 - (ii) wymogów mających zastosowanie do nowych obszarów lub obszarów w fazie rozwoju, takich jak obsługa na orbicie lub przepisy dotyczące ruchu na orbicie;
 - (iii) w stosownych przypadkach, innych kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem;
 - b) promowanie, z pomocą Agencji, współpracy i wymiany informacji w kwestiach objętych tytułem IV rozdział II dzięki ułatwieniu tworzenia mechanizmów wymiany informacji, o których mowa w art. 29 dyrektywy (UE) 2022/2555.
2. Komisja wspiera budowanie zdolności, a także działania w zakresie badań naukowych i innowacji, poprzez współfinansowanie wspólnych projektów badawczo-rozwojowych, aby umożliwić przemysłowi wdrażanie rozwiązań

technologicznych ułatwiających spełnienie wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu w następujących obszarach:

- a) rozwój technologii i protokołów szyfrowania;
- b) rozwój pokładowych systemów bezpieczeństwa;
- c) rozwój technologii i koncepcji ISOS;
- d) inne kwestie objęte niniejszym rozporządzeniem.

Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 113 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie kwestii, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c).

3. Komisja finansuje:

- a) opracowanie norm dotyczących neutralizatorów pojazdów wynoszących;
- b) przekazanie bonów w celu wsparcia udziału operatorów infrastruktury kosmicznej w programach coachingowych mających na celu zrekompensowanie części kosztów poniesionych w związku z wdrożeniem wymogów określonych w art. 96 ust. 2.

4. Komisja ułatwia dostęp do testów penetracyjnych pod kątem wyszukiwania zagrożeń, o których mowa w art. 88 ust. 3 akapit pierwszy, poprzez określenie dostępności takich usług testowych w Unii oraz opracowanie umów ramowych w celu zapewnienia szybkiego i przystępnego cenowo dostępu, w szczególności dla MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji.

Artykuł 110

Portal informacyjny

- 1. Komisja, przy wsparciu Agencji, tworzy portal informacyjny wspierający niniejsze rozporządzenie („portal informacyjny”) i zarządza nim.
- 2. Portal informacyjny realizuje następujące zadania:
 - a) pomaga operatorom infrastruktury kosmicznej w wykonywaniu niniejszego rozporządzenia;
 - b) zapewnia listy kontrolne dotyczące zgodności, aby ułatwić dobrowolne przystąpienie do unijnych systemów etykiet kosmicznych ustanowionych na podstawie art. 111 ust. 4 akapit pierwszy;
 - c) wspiera wszelkie odpowiednie pojedyncze punkty kontaktowe utworzone przez państwa członkowskie.
- 3. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich portalach krajowych centrów informacyjnych utworzonych w celu zarządzania zapytaniem dotyczącym zasad, procedur i procesów udzielania zezwoleń.

Komisja zapewnia interoperacyjność takich portali centrów informacyjnych z portalem informacyjnym.

Rozdział II

RAMY UNIJNEJ ETYKIETY KOSMICZNEJ

Artykuł 111

Unijne systemy etykiet kosmicznych

1. Komisja opracowuje ramy unijnej etykiety kosmicznej w celu propagowania zwiększonego dobrowolnego przestrzegania wysokich standardów ochrony działań kosmicznych.

Ramy unijnej etykiety kosmicznej składają się z unijnych systemów etykiet, o których mowa w ust. 2 i 3.

2. Unijny system etykiet kosmicznych określa szczegółowe wymogi dotyczące:

- a) ograniczania ryzyka związanego ze śmieciami kosmicznymi;
- b) poprawy bezpieczeństwa i zrównoważoności obiektów kosmicznych na orbicie, bezpieczeństwa statków powietrznych podczas lotu lub bezpieczeństwa osób i mienia na ziemi podczas prowadzenia działań kosmicznych;
- c) zmniejszenia zanieczyszczenia światłem przez statki kosmiczne;
- d) zmniejszenia zanieczyszczenia falami radiowymi przez statki kosmiczne;
- e) zapewnienia odporności infrastruktury kosmicznej, w szczególności w odniesieniu do aktywów krytycznych i odporności łańcucha dostaw;
- f) umożliwienia prowadzenia operacji i świadczenia usług w przestrzeni kosmicznej;
- g) przyczyniania się do zmniejszenia wpływu prowadzonych działań kosmicznych na środowisko.

3. Na wniosek Komisji Agencja przygotowuje propozycję systemu lub proponuje aktualizację istniejącego unijnego systemu etykiet kosmicznych.

Unijny system etykiet kosmicznych może przewidywać jeden lub większą liczbę następujących poziomów ochrony dla określonych misji, usług lub produktów kosmicznych: „podstawowy”, „istotny” lub „wysoki”.

W takim przypadku musi on zapewniać proporcjonalność określonego poziomu ochrony do poziomu ochrony związanego z wymogami określonymi w odpowiednim unijnym systemie etykiet kosmicznych.

4. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych:

- a) wzór elementów unijnego systemu etykiet kosmicznych, w tym czas ich trwania;
- b) unijne systemy etykiet kosmicznych oparte na propozycji systemu lub na aktualizacjach istniejącego unijnego systemu etykiet kosmicznych.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 114 ust. 2.

5. Agencja prowadzi specjalną stronę internetową zawierającą aktualne informacje na temat unijnych systemów etykiet kosmicznych i unijnych etykiet kosmicznych oraz upowszechniającą te systemy i etykiety.

Artykuł 112

Przyznawanie i stosowanie unijnej etykiety kosmicznej

1. W przypadku gdy operator infrastruktury kosmicznej zamierza uzyskać unijną etykietę kosmiczną, przedkłada on Agencji wniosek o unijną etykietę kosmiczną wraz ze szczegółową dokumentacją techniczną wykazującą spełnienie wymogów ustanowionych w unijnym systemie lub unijnych systemach etykiet kosmicznych, w odniesieniu do których wystąpiono o unijną etykietę kosmiczną.
Agencja niezwłocznie powiadamia o tym wniosku Komisję.
2. Agencja przedstawia Komisji szczegółową opinię dotyczącą zgodności wniosku z wymogami odpowiedniego unijnego systemu lub odpowiednich unijnych systemów etykiet kosmicznych.
3. Na podstawie oceny Agencji Komisja podejmuje decyzję w sprawie wniosków w drodze aktów wykonawczych.
4. Agencja wydaje unijne etykiety kosmiczne operatorom infrastruktury kosmicznej, których wnioski zostały zatwierdzone przez Komisję zgodnie z ust. 3, na okres obowiązywania etykiety kosmicznej, który określa się w odpowiednim unijnym systemie etykiet kosmicznych.
5. Agencja regularnie weryfikuje, z własnej inicjatywy lub na podstawie skargi, zgodność posiadacza unijnej etykiety kosmicznej z wymogami odpowiedniej unijnej etykiety kosmicznej. W przypadku gdy Agencja ustali, że posiadacz unijnej etykiety kosmicznej nie spełnia wymogów, cofa unijną etykietę kosmiczną. Przed cofnięciem unijnej etykiety kosmicznej Agencja musi umożliwić posiadaczowi unijnej etykiety kosmicznej przedłożenie uzasadnionego oświadczenia.
6. Posiadacz unijnej etykiety kosmicznej informuje Agencję o wszelkich wykrytych następnie nieprawidłowościach związanych z objętą etykietą misją kosmiczną, usługą kosmiczną lub produktem kosmicznym, które mogą mieć wpływ na ich zgodność z wymogami odpowiedniej unijnej etykiety kosmicznej.
7. Wszelkie nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd reklamy lub używanie unijnej etykiety kosmicznej lub używanie logo, które prowadzi do mylenia go z unijną etykietą kosmiczną, są zabronione.

Tytuł VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 113

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 3, art. 56 ust. 9 akapit pierwszy, art. 70 ust. 4, art. 78 ust. 3, art. 79 ust. 4, art. 82 ust. 4, art. 83 ust. 5, art. 84 ust. 5, art. 85 ust. 4, art. 86 ust. 4, art. 92

ust. 4, art. 93 ust. 7 akapit drugi, art. 101 ust. 4 akapit pierwszy i art. 109 ust. 2 akapit drugi, powierza się Komisji na czas nieokreślony począwszy od dnia 1 stycznia 2027 r.

3. W odniesieniu do każdego aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2, Agencja, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, przedkłada Komisji oficjalne opinie techniczne do dnia 1 lipca 2028 r. W sprawach objętych tytułem IV rozdział II Agencja konsultuje się z ENISA.
4. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 3, art. 56 ust. 9 akapit pierwszy, art. 70 ust. 4, art. 78 ust. 3, art. 79 ust. 4, art. 82 ust. 4, art. 83 ust. 5, art. 84 ust. 5, art. 85 ust. 4, art. 86 ust. 4, art. 92 ust. 4, art. 93 ust. 7 akapit drugi, art. 101 ust. 4 akapit pierwszy i art. 109 ust. 2 akapit drugi, może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub Radę.

Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
5. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
6. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
7. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 3, art. 56 ust. 9 akapit pierwszy, art. 70 ust. 4, art. 78 ust. 3, art. 79 ust. 4, art. 82 ust. 4, art. 83 ust. 5, art. 84 ust. 5, art. 85 ust. 4, art. 86 ust. 4, art. 92 ust. 4, art. 93 ust. 7 akapit drugi, art. 101 ust. 4 akapit pierwszy i art. 109 ust. 2 akapit drugi wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie 2 miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o 2 miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 114

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu [rozporządzenia \(UE\) nr 182/2011](#).
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się [art. 5 rozporządzenia \(UE\) nr 182/2011](#).
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. Komitet zbiera się w następujących różnych składach specjalnych:
 - a) w składzie zajmującym się bezpieczeństwem;
 - b) w składzie zajmującym się odpornością;
 - c) w składzie zajmującym się zrównoważeniem środowiskowym;

- d) w składzie zajmującym się operacjami i usługami w przestrzeni kosmicznej (ISOS);
 - e) w składzie zajmującym się danymi pochodzącymi z przestrzeni kosmicznej.
5. Zgodnie z umowami międzynarodowymi zawartymi przez Unię przedstawiciele państw trzecich lub organizacji międzynarodowych mogą być zapraszani w charakterze obserwatorów na posiedzenia komitetu na warunkach określonych w jego regulaminie, z uwzględnieniem bezpieczeństwa Unii.

Artykuł 115

Tajemnica zawodowa

1. Wszelkie informacje poufne otrzymywane, wymieniane lub przekazywane na podstawie niniejszego rozporządzenia przez dowolną osobę, podmiot lub organ, o których mowa w ust. 2, podlegają warunkowi zachowania tajemnicy zawodowej określonego w ust. 2 i 3.
2. Bez uszczerbku dla wymiany i wykorzystywania informacji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej ma zastosowanie do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla Komisji, Agencji, właściwych organów lub wykwalifikowanego organu technicznego ds. działań kosmicznych, organu, osoby fizycznej lub prawnej, którym te właściwe organy lub wykwalifikowane organy techniczne ds. działań kosmicznych przekazały uprawnienia i zadania, w tym do audytorów i zatrudnionych przez nich ekspertów.
3. Informacje objęte tajemnicą zawodową, w tym w kontekście wymiany informacji pomiędzy właściwymi organami na podstawie niniejszego rozporządzenia i właściwymi organami wyznaczonymi lub ustanowionymi zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2555 i dyrektywą (UE) 2022/2557, nie mogą zostać ujawnione jakiegokolwiek innej osobie ani jakimkolwiek innemu organowi, z wyjątkiem przypadków określonych w prawie Unii lub prawie krajowym.
4. Wszelkie informacje wymieniane między właściwymi organami na podstawie niniejszego rozporządzenia dotyczące warunków handlowych lub operacyjnych i spraw o charakterze gospodarczym lub osobistym uważa się za niejawnie i podlegające wymogowi tajemnicy zawodowej, chyba że w momencie rozpoczęcia ich przekazywania właściwy organ oświadczy, iż informacje te mogą być ujawniane, lub jeżeli ich ujawnienie jest niezbędne do celów postępowania sądowego.

Artykuł 116

Ocena i przegląd

1. Do dnia 1 grudnia 2035 r., a następnie co pięć lat Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny niniejszego rozporządzenia, w tym ocenę środowiskowych, gospodarczych i społecznych skutków działań kosmicznych dla innych sektorów, oraz, w stosownych przypadkach, przedkłada sprawozdanie z przeglądu niniejszego rozporządzenia, w razie potrzeby wraz z wnioskiem ustawodawczym. Sprawozdania podaje się do wiadomości publicznej.
2. Do celów oceny i przeglądu, o których mowa w ust. 1, Komisja może zwrócić się do Agencji i państw członkowskich o dostarczenie danych i informacji. Agencja i państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji żądane dane i informacje.

3. Przeprowadzając ocenę i przegląd, o których mowa w ust. 1, Komisja uwzględnia opinie, stanowiska i ustalenia Agencji, Parlamentu Europejskiego, Rady, państw członkowskich i właściwych organów, a także innych odpowiednich organów i organizacji lub odpowiednich źródeł.

Artykuł 117

Sprawozdania składane Komisji

Do dnia 1 grudnia 2031 r., a następnie co roku państwa członkowskie przekazują Komisji sprawozdania dotyczące stanu wykonania niniejszego rozporządzenia. Takie sprawozdania zawierają informacje na temat działań z zakresu egzekwowania przepisów oraz aktualne informacje dotyczące sektora kosmicznego na poziomie krajowym, takie jak aspekty konkurencyjności mające wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz elementy dotyczące potrzeb w zakresie wydatków publicznych i prywatnych.

W swoim pierwszym sprawozdaniu państwa członkowskie wskazują Komisji swoje działania przygotowawcze i środki wprowadzone na poziomie krajowym, w tym dostosowania mające na celu zapewnienie sprawnego stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 118

Okres przejściowy

1. W przypadku zezwoleń dotyczących aktywów, które mają zostać wyniesione po dniu 1 stycznia 2030 r. i w przypadku których faza kluczowego przeglądu projektu zakończyła się w dniu [UP: proszę obliczyć 12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r., niniejsze rozporządzenie stosuje się dopiero od dnia 1 stycznia 2032 r.
2. Właściwe organy, w przypadku unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej, oraz Agencja, w przypadku operatorów infrastruktury kosmicznej z państw trzecich, ustalają koniec etapu kluczowego przeglądu projektu, o którym mowa w ust. 1, w momencie, gdy operatorzy infrastruktury kosmicznej przedstawia dowody uzyskane od odpowiedniego podmiotu, któremu na mocy umowy powierzono zatwierdzenie techniczne projektu statku kosmicznego.

Artykuł 119

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2030 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
[...]

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH I CYFROWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych prowadzonych w Unii.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Nowy plan na rzecz trwałego dobrobytu w Europie i konkurencyjności Europy

Dobrobyt i konkurencyjność

1.3. Cel(e)

1.3.1. Cel(e) ogólny(-e)

Proponowane rozporządzenie ma na celu wspieranie rozwoju i funkcjonowania rynku wewnętrznego w sektorze kosmicznym.

1.3.2. Cel(e) szczegółowy(-e)

Cel szczegółowy nr:

We wniosku określono cztery cele szczegółowe:

(i) ustanowienie unijnych ram regulujących postępowanie operatorów infrastruktury kosmicznej w Unii w sposób zapewniający stabilne, przewidywalne i konkurencyjne otoczenie biznesowe sprzyjające innowacjom;

(ii) zapewnienie identyfikowalności obiektów kosmicznych i ograniczenie wytwarzania śmieci kosmicznych z działań kosmicznych;

(iii) stworzenie spójnego podstawowego poziomu odporności sektora kosmicznego za pomocą ram oceny ryzyka i przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa dostosowanych do infrastruktury kosmicznej;

(iv) opracowanie wspólnej metody oceny i pomiaru wpływu działań kosmicznych na środowisko w Unii.

1.3.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Proponowane rozporządzenie poprawi warunki funkcjonowania rynku wewnętrznego danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej i usług kosmicznych, co będzie miało znaczący pozytywny wpływ na unijny przemysł kosmiczny i jego konkurencyjność.

Rozwój rynku wewnętrznego w zakresie działań w przestrzeni kosmicznej zwiększy integrację między państwami członkowskimi, a także przyczyni się do stworzenia warunków dla lepszego dostępu do rynku dla przedsiębiorstw, pobudzi innowacje w całej branży, przyciągnie więcej inwestycji prywatnych oraz zmniejszy obciążenia administracyjne dla przedsiębiorstw.

Wprowadzenie środków zapewniających możliwość śledzenia obiektów kosmicznych i zmniejszenie ilości śmieci kosmicznych przyczyni się do bezpieczniejszego i bardziej zrównoważonego środowiska kosmicznego. To z kolei

znacznie zmniejszy ryzyko kolizji i ograniczy wytwarzanie śmieci kosmicznych, a w rezultacie zapewni zarówno ochronę satelitów operacyjnych, jak i długoterminową stabilność na orbicie.

Opracowanie spójnego poziomu bazowego dla wszystkich aktywów infrastruktury kosmicznej oraz wdrożenie ram oceny ryzyka dostosowanych do potrzeb sektora kosmicznego w zakresie cyberbezpieczeństwa zwiększy odporność działań kosmicznych prowadzonych w Unii na cyberzagrożenia. To z kolei zwiększy zaufanie do zdolności zainteresowanych stron, w tym przedsiębiorstw prywatnych i agencji rządowych, co jeszcze bardziej przyczyni się do upowszechnienia usług kosmicznych, będzie przyciągać inwestycje i pobudzi rozwój solidnego i bezpiecznego przemysłu kosmicznego w UE.

Opracowanie wspólnej metody pomiaru wpływu działań kosmicznych na środowisko ułatwi podejmowanie świadomych decyzji w oparciu o znormalizowane wskaźniki, umożliwiając przedsiębiorstwom inwestowanie w bardziej ekologiczne technologie, a decydentom politycznym – zrównoważenie korzyści i zagrożeń związanych z działaniami kosmicznymi.

Ponadto skuteczne wdrożenie rozporządzenia zwiększy zdolność Unii do wpływania na globalne normy w dziedzinie przestrzeni kosmicznej i poprawi konkurencyjność przemysłu Unii na rynkach światowych.

W ocenie skutków towarzyszącej niniejszemu rozporządzeniu określono łączne roczne korzyści dla przedsiębiorstw (operatorów satelitów) w wysokości 677,5 mln EUR, co całkowicie skompensuje koszty związane ze spełnieniem wymogów wynikających z nowego rozporządzenia. W przypadku organów publicznych państw członkowskich koszty przestrzegania i egzekwowania przepisów szacuje się na 1–4 EPC.

1.3.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Poniższy zestaw wskaźników będzie wykorzystywany do monitorowania skutecznego wdrożenia niniejszego rozporządzenia oraz do oceny wpływu na rynek i reakcji rynku, w szczególności MŚP.

Cele szczegółowe	Wskaźnik	Metoda	Scenariusz odniesienia	Cel ⁽¹⁾	Szacunki rocznych postępów	Częstotliwość przeglądu
Wspieranie rozwoju i funkcjonowania	Działania kosmiczne na jednolitym	Sprawozdania państw członkowskich	0	100 %	100 % po wejściu w życie aktu	Rocznie

⁽¹⁾ Wartości docelowe szacuje się na okres 10 lat po wejściu w życie aktu, z uwzględnieniem średniego okresu eksploatacji satelitów komercyjnych na wszystkich orbitach.

ia jednolitego rynku dla sektora kosmicznego	rynku zgodne z proponowanymi przepisami					
Zapewnienie identyfikowalności obiektów w kosmicznych i ograniczenie wytwarzania śmieci kosmicznych	Liczba zdarzeń wymagających wzmożonej obserwacji	Za pośrednictwem partnerstwa UE-SST	622 (LEO) 33 (MEO) 101 (GEO)	Ograniczenie o 10 %	Ograniczenie o ~5 % rocznie	Rocznie
Zapewnienie identyfikowalności obiektów w kosmicznych i ograniczenie wytwarzania śmieci kosmicznych	Liczba udanych usunięć po zakończeniu eksploatacji	Za pośrednictwem partnerstwa UE-SST	GEO: 60 % LEO: 65 %	90 % dla wszystkich orbit	Wzrost o ~3 % rocznie	Rocznie
Stworzenie ram oceny ryzyka dostosowanych do cyberbezpieczeństwa	Liczba zgłoszonych znaczących cyberincydentów, którym	EUSPA za pośrednictwem mechanizmu sprawozdawczości	Nie podano	Spadek o 50 %	50 % po wejściu w życie aktu	Rocznie

zpieczeństwa infrastruktury kosmicznej	zapobieżono	ci (w odniesieniu do aktywów w będących własnością UE); zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT)/pojedyncze punkty kontaktowe (SPOC) (zgodnie z NIS) oraz krajowe ośrodki monitorowania przestrzeni kosmicznej dla pozostałych aktywów				
Ustanowienie wspólnych metod pomiaru wpływu działań kosmicznych	% udziału w rynku UE w ramach opracowywania PEFCR	Sprawozdania państw członkowskich	0 %	≥51 %	≥51 %	Rocznie

ných na środowisko						
Ustanowienie wspólnych metod pomiaru wpływu działań kosmicznych na środowisko	% operatorów infrastruktury kosmicznej prowadzących sprawozdawczość środowiskową	Sprawozdania państw członkowskich	40 % ⁽²⁾	80 % ⁽³⁾	80 % po ustanowieniu ram PEFCR	Rocznie
Ustanowienie wspólnych metod pomiaru wpływu działań kosmicznych na środowisko	Liczba misji kosmicznych, w ramach których stosowane są znormalizowane ramy oceny cyklu życia	Sprawozdania państw członkowskich	Nie dotyczy (brak znormalizowanych ram oceny cyklu życia w odniesieniu do działań kosmicznych)	80 % ⁽⁴⁾	Po ustanowieniu ram oceny cyklu życia	Co roku po opracowaniu ram
Ustanowienie wspólnych metod pomiaru wpływu działań	Ślad środowiskowy działań kosmicznych (np. emisje)	Sprawozdania państw członkowskich	Nie dotyczy (brak wspólnych metod pomiaru)	Do monitorowania	Po ustanowieniu ram PEFCR, następne roczne cele	Co roku po opracowaniu ram

⁽²⁾ Biorąc pod uwagę, że przepisy krajowe dotyczące przestrzeni kosmicznej kilku państw członkowskich UE, takich jak Francja, Belgia, Dania, Finlandia i Grecja, nakładają już na operatorów wymóg przedstawienia ocen oddziaływania na środowisko w celu uzyskania zezwolenia.

⁽³⁾ Biorąc pod uwagę, że mikroprzedsiębiorstwa i uniwersytety mogą podlegać zwolnieniom i prowadzą około 10–20 % misji kosmicznych w Europie.

⁽⁴⁾ Tamże.

kosmicz nych na środowi sko	CO ₂)				redukcji	
--	-------------------	--	--	--	----------	--

1.4. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

- ☒ **nowego działania**
- ☐ **nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁽⁵⁾**
- ☐ **przedłużenia bieżącego działania**
- ☐ **połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania**

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

W 13 państwach członkowskich obowiązują przepisy dotyczące przestrzeni kosmicznej, a kolejne państwa opracowują takie przepisy, aby zająć się kwestią upowszechniania się działań kosmicznych i pojawiania się nowych podmiotów komercyjnych. Brak koordynacji i różnice regulacyjne doprowadziły do rozdrobnienia ram prawnych, które mogą stwarzać przeszkody w świadczeniu usług kosmicznych i dostarczaniu danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej na jednolitym rynku.

Bez koordynacji środki i podejścia do regulacji działań kosmicznych w Unii będą się dalej różnicować. Proponowane rozporządzenie wprowadza zatem ukierunkowaną harmonizację kluczowych wymogów dotyczących zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych i świadczenie usług kosmicznych. Kluczowe wymogi obejmują przede wszystkim bezpieczeństwo, odporność i zrównoważenie środowiskowe działań kosmicznych. Ograniczone przepisy mają zastosowanie do ISOS i ruchu na orbicie.

Spójny i jednolity poziom ochrony wszystkich aktywów infrastruktury kosmicznej ułatwia świadczenie usług kosmicznych, swobodny przepływ danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej generowanych w wyniku korzystania z takiej infrastruktury kosmicznej, a także umożliwia operatorom infrastruktury kosmicznej prowadzenie działań kosmicznych w wielu jurysdykcjach bez przeszkód. Rozporządzenie zapewniłoby zatem pewność prawa operatorom i użytkownikom infrastruktury kosmicznej w Unii.

Rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich aktywów wyniesionych w przestrzeń kosmiczną przed dniem 1 stycznia 2030 r. W odniesieniu do aktywów, które nadal znajdują się w fazie krytycznego projektowania, w rozporządzeniu przewidziano jednak dodatkowy okres przejściowy na osiągnięcie zgodności wynoszący 24 miesiące.

Niektóre aspekty, takie jak zarządzanie, powinny być gotowe do wdrożenia do 2030 r. Państwa członkowskie powinny zapewnić wyznaczenie do tej daty już istniejących organów lub ustanowienie nowych organów, które będą wykonywały

⁽⁵⁾ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

zadania określone w rozporządzeniu, oraz wypracowanie technicznej wiedzy fachowej i zdolności, które umożliwią sprawne wdrożenie niniejszego rozporządzenia za pośrednictwem wykwalifikowanych organów technicznych ds. działań kosmicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań w zakresie oceny technicznej.

Na poziomie Unii Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (zwana dalej „Agencją”) powinna ustanowić wszystkie niezbędne struktury, procesy i procedury wewnętrzne w celu podjęcia nowych obowiązków powierzonych jej na mocy rozporządzenia.

Nowe obowiązki dotyczą w szczególności oceny technicznej mającej na celu wsparcie i pomoc Komisji w wykonywaniu nowych zadań w zakresie udzielania zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii i nadzoru nad nimi oraz rejestracji operatorów z państw trzecich i nadzoru na nimi, a także w przeprowadzaniu ocen technicznych w odniesieniu do państw członkowskich, które nie dysponują wykwalifikowanymi organami technicznymi na swoim terytorium. Ponadto Agencja zapewnia koordynację działań unijnej sieci odporności kosmicznej (EUSRN), monitoruje incydenty związane z aktywami będącymi własnością Unii, zarządza ustanowieniem i wdrażaniem nowych unijnych systemów etykiet kosmicznych oraz przyczynia się do opracowania i wdrożenia poszczególnych środków wsparcia przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Agencja powinna przygotować się do wykonywania swoich nowych uprawnień w zakresie oceny technicznej, aby wspierać Komisję w wykonywaniu zadań nadzorczych, oraz do ustanowienia w tym celu specjalnych struktur wewnętrznych, takich jak Rada ds. Zgodności i Rada Odwoławcza.

Do czasu rozpoczęcia stosowania rozporządzenia należy już wprowadzić szereg baz danych i powiązanych narzędzi, w szczególności unijny rejestr obiektów kosmicznych (URSO) – unijną bazę danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji.

Komisja Europejska, w drodze aktów delegowanych lub wykonawczych, doprecyzowuje wymogi techniczne niezbędne do wdrożenia przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu i wydaje zlecenia normalizacyjne na opracowanie norm zharmonizowanych.

Ponadto wprowadza się zestaw środków wsparcia – za pomocą środków budowania zdolności, pomoc techniczną i finansowanie, aby wspierać państwa członkowskie i przemysł kosmiczny i zapewnić im przygotowanie do wdrażania rozporządzenia oraz wnieść wkład w zrekompensowanie części ewentualnych kosztów wdrażania, na przykład dla przedsiębiorstw typu start-up i MŚP typu scale-up oraz dla małych spółek o średniej kapitalizacji.

- 1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Działania kosmiczne mają silny wymiar transgraniczny, ponieważ infrastruktura kosmiczna wytwarzana w jednym państwie członkowskim jest często

wykorzystywana przez przedsiębiorstwa działające na całym rynku wewnętrznym, a operatorzy infrastruktury kosmicznej często muszą uzyskać zezwolenia w kilku państwach członkowskich. Niejednolite ramy potencjalnie rozbieżnych przepisów krajowych, które powstają, mogą utrudniać funkcjonowanie konkurencyjnego jednolitego rynku produktów i usług kosmicznych oraz danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej.

Wspólne działanie na poziomie Unii jest konieczne do zwiększenia wspólnego poziomu bezpieczeństwa, odporności i zrównowżenia środowiskowego działań kosmicznych w całej Unii. Stanowi to wyraźną wartość dodaną w porównaniu z indywidualnymi działaniami państw członkowskich poprzez: 1) ustanowienie równych warunków działania w całej Unii dzięki zbliżeniu kluczowych wymogów w ramach warunków udzielania zezwoleń dotyczących bezpieczeństwa, odporności i wpływu działań kosmicznych na środowisko; 2) zapewnienie lepszej koordynacji między państwami członkowskimi, co pozwoli uniknąć dublowania działań, powielania i konfliktów poprzez wprowadzenie spójnych mechanizmów na całym rynku wewnętrznym; 3) zwiększenie w jednolity sposób poziomu ochrony infrastruktury kosmicznej, co poprawi zdolność państw do dostarczania danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej, co z kolei umożliwi świadczenie usług na całym rynku wewnętrznym; oraz 4) zapewnienie spójności przy obliczaniu wpływu działań kosmicznych na środowisko w Unii.

Wspólne podejście do bezpiecznych, odpornych i zrównoważonych działań kosmicznych na poziomie Unii przyniosłoby liczne korzyści unijnemu sektorowi kosmicznemu przez zapewnienie pewności prawa, usunięcie przeszkód w świadczeniu usług kosmicznych i dostarczaniu danych pochodzących z przestrzeni kosmicznej, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i kosztów związanych z licznymi i rozbieżnymi wymogami krajowymi, zwiększenie konkurencji i zapewnienie dostępu do większych rynków.

Skoordynowane działania umożliwiłyby Unii zarządzanie przyszłymi globalnymi normami w zakresie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych oraz wzmocnienie tych norm, co umożliwiłoby uczynienie z Unii podmiotu wyznaczającego globalne standardy w dziedzinie wymagającej pilnych rozwiązań długoterminowych w celu zajęcia się pojawiającymi się zagrożeniami dla korzystania z orbit i przestrzeni kosmicznej.

Jednocześnie Unia będzie dążyć do negocjowania umów o wzajemnym uznawaniu z państwami trzecimi, które zwiększą dostęp do rynku dla unijnego przemysłu kosmicznego.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Niniejsze rozporządzenie jest pierwszym tego rodzaju rozporządzeniem w dziedzinie przestrzeni kosmicznej i wprowadza ukierunkowaną harmonizację kluczowych aspektów zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych. Jednocześnie opiera się ono na niektórych elementach nowych ram prawnych oraz na wnioskach wyciągniętych z wdrażania unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego dotyczącego produktów i usług.

Aby zachować i zwiększyć konkurencyjność i innowacyjność sektora kosmicznego w Unii, zwłaszcza w odniesieniu do przedsiębiorstw typu start-up, MŚP i instytucji badawczych, w rozporządzeniu uwzględnione zostaną również wnioski płynące

z najnowszych aktów ustawodawczych, takich jak akt w sprawie sztucznej inteligencji lub akt dotyczący cyberodporności.

W tym kontekście rozporządzenie będzie: a) obejmować zestaw środków wsparcia mających na celu pomoc przedsiębiorstwom, w szczególności przedsiębiorstwom typu start-up i scale-up, MŚP i małym spółkom o średniej kapitalizacji, w przestrzeganiu środków określonych w niniejszym rozporządzeniu, w tym między innymi dotyczących coachingu i mentoringu, pomocy technicznej i wsparcia w rozwoju nowych rozwiązań technologicznych; b) uwzględniać proporcjonalność przepisów, przewidując mniej rygorystyczne systemy oparte na różnych kryteriach, takich jak wielkość operatora infrastruktury kosmicznej, krytyczność misji kosmicznej, wykorzystywane aktywa kosmiczne lub wykorzystywana orbita.

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

W rozporządzeniu określono kluczowe wspólne i minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa, odporności i środowiskowych aspektów działań kosmicznych, mające zastosowanie do unijnych operatorów infrastruktury kosmicznej oraz do operatorów mających siedzibę w państwach trzecich dostarczających dane pochodzące z przestrzeni kosmicznej w Unii.

Jednocześnie niniejsze rozporządzenie opiera się na niektórych podstawowych elementach nowych ram prawnych, takich jak jednostki notyfikowane, oceny zgodności i opracowywanie norm zharmonizowanych, które są jednak dostosowane do potrzeb domeny kosmicznej, z uwzględnieniem stopniowego podejścia do regulacji w tej dziedzinie.

Wniosek będzie się opierał na strukturach i mechanizmach opracowanych w kontekście innych przepisów dotyczących odporności i cyberbezpieczeństwa, takich jak dyrektywa (UE) 2022/2555 (dyrektywa NIS 2) i dyrektywa (UE) 2022/2557 (dyrektywa CER), i będzie zapewniał koordynację z tymi strukturami i mechanizmami.

Jeżeli chodzi o zrównoważenie środowiskowe, włączenie zasad oceny cyklu życia do działań kosmicznych odzwierciedla nadrzędny cel realizowany przez Unię, jakim jest osiągnięcie większej zrównoważoności i odpowiedzialności za środowisko w sektorze kosmicznym.

Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie zgodności z rozporządzeniem w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów ((UE) 2024/1781), które nałoży wymóg posiadania cyfrowego paszportu produktu w przypadku produktów regulowanych na mocy niniejszego rozporządzenia, a zatem potencjalnie może mieć zastosowanie nawet do działań kosmicznych. Szczegółowe cele i ograniczenia działań kosmicznych zostaną uwzględnione przy regulowaniu produktów mających wpływ na te działania.

Włączenie oceny cyklu życia do projektów związanych z przestrzenią kosmiczną poprzez zastosowanie wspólnej metody (opartej na zaleceniu Komisji w sprawie śladu środowiskowego produktu i metod odnoszących się do śladu środowiskowego produktu, C(2021) 9332 final) ułatwia przestrzeganie ram regulacyjnych oraz usprawnia oceny zrównoważonego rozwoju i ujawnianie informacji, wspierając tym samym dostosowanie do celów WRF i promując synergia z innymi instrumentami mającymi na celu rozwój unijnych działań kosmicznych w zrównoważony i odpowiedzialny sposób.

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków

Zarządzanie obszarami działania przydzielonymi Agencji odpowiada jej obowiązującemu mandatowi i zadaniom ogólnym. Te obszary działania będą jednak wymagać określonych profili lub nowych zadań, które nie będą mogły zostać w pełni wchłonięte przez istniejące zasoby Agencji lub rozwiązane przez realokację.

W odniesieniu do niektórych zadań o charakterze przekrojowym (np. wsparcie administracyjne, doradztwo prawne, zarządzanie umowami) Agencja może wykorzystać już istniejące możliwości, które zapewnią skuteczne działanie. Ustanowione zostaną również synergie z istniejącymi wewnętrznymi strukturami technicznymi (np. zabezpieczonym środowiskiem informacyjnym do celów wymiany informacji niejawnych z centrami monitorowania bezpieczeństwa państw członkowskich).

1.6. Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego

☐ **Ograniczony czas trwania**

☐ Czas trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

☐ Czas trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

☒ **Nieograniczony czas trwania**

Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2030 r. do 2031 r., po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu⁽⁶⁾

☒ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii

☐ przez agencje wykonawcze

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☐ **Zarządzanie pośrednie** przez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym

☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (wyszczególnić)

☐ Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu i Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu

☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego

☐ organom prawa publicznego

⁽⁶⁾ Szczegóły dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na stronie BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, w zakresie, w jakim są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe
- ☐ podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym
- ☐ podmiotom mającym siedzibę w państwie członkowskim, podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego lub prawu Unii i kwalifikującym się, zgodnie z przepisami sektorowymi, do powierzenia im wykonywania środków finansowych Unii lub gwarancji budżetowych, w zakresie, w jakim podmioty te są kontrolowane przez podmioty prawa publicznego lub podmioty podlegające prawu prywatnemu świadczące usługi użyteczności publicznej, a także posiadają odpowiednie gwarancje finansowe w formie odpowiedzialności solidarnej organów kontrolnych lub równoważne gwarancje finansowe, które mogą być ograniczone, w odniesieniu do każdego działania, do maksymalnej kwoty wsparcia Unii.

Uwagi

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Rozporządzenie zostanie poddane przeglądowi w ciągu pięciu lat od wejścia w życie, a następnie będzie poddawane okresowym przeglądom co pięć lat. Ponadto Komisja Europejska i Agencja będą przeprowadzać szereg działań monitorujących w ramach ciągłej oceny skuteczności i efektywności środków w kontekście monitorowania kontroli stosowania środków, w tym nadzoru i analizy pojawiających się aspektów związanych ze stosowaniem wymogów.

Cele szczegółowe i odpowiednie wskaźniki będą monitorowane co roku.

Komisja Europejska przeprowadzi w szczególności ocenę krótkoterminową, aby ocenić wyniki działalności Agencji w odniesieniu do jej zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia. Komisja Europejska przekaze Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wyników tej oceny.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli

W rozporządzeniu ustanawia się nowe wymagania merytoryczne dotyczące działań kosmicznych w całej Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu uczciwej konkurencji między uczestnikami rynku wewnętrznego. Te nowe przepisy wymagają mechanizmu spójności w odniesieniu do transgranicznego stosowania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, a także bezpośrednich uprawnień Komisji Europejskiej w zakresie nadzoru i egzekwowania przepisów oraz zadań Agencji w zakresie oceny technicznej.

Konieczne jest zapewnienie służbom Komisji Europejskiej i Agencji odpowiednich zasobów, aby mogły sprostać tym nowym zadaniom⁽⁷⁾. Szacuje się, że egzekwowanie i pomyślne wdrożenie nowego rozporządzenia będzie wymagało 3 EPC w Komisji Europejskiej (w odniesieniu do zadań i decyzji nadzorczych).

Szacuje się, że działania przygotowawcze przewidziane w fazie początkowej do końca 2027 r. będą wymagały 2 EPC, o które będzie się wnioskować oprócz zasobów dostępnych w obecnych wieloletnich ramach finansowych (2021–2027).

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Rozporządzenie ustanawia podstawy jednolitego rynku przestrzeni kosmicznej. Szereg różnych krajowych podejść regulacyjnych może prowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego, utrudniając przedsiębiorstwom z sektora kosmicznego poruszanie się w odmiennych ramach prawnych i stosowanie takich odmiennych ram.

Rozporządzenie harmonizuje szereg kluczowych wymogów dotyczących zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych oraz rejestracji takich działań (przepisy techniczne w obszarach bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych) i ustanawia w tym celu strukturę zarządzania.

Podejście to ma na celu zapewnienie pewności prawa, usunięcie przeszkód transgranicznych oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych i kosztów wynikających z wielu różnych wymogów krajowych. Uprościłoby to sposób działania operatorów infrastruktury kosmicznej w Unii, zwłaszcza w przypadku nowych podmiotów komercyjnych. Aby zapobiec ryzyku wyboru sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy (ang. *forum-shopping*) i zapewnić spójne stosowanie nowych ram regulacyjnych, Komisji Europejskiej zostaną przyznane nowe uprawnienia w zakresie nadzoru i egzekwowania przepisów, a Agencja uzyska uprawnienia do wspierania Komisji poprzez przeprowadzanie ocen technicznych. Aby zmniejszyć ryzyko obciążenia administracyjnego dla przemysłu, przewiduje się uproszczone regulacje dla przedsiębiorstw typu start-up, MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji. Ponadto, aby wesprzeć przemysł kosmiczny we wdrażaniu rozporządzenia, przewidziano specjalne środki wsparcia w celu zrekompensowania części ewentualnych kosztów wdrażania rozporządzenia ponoszonych przez przemysł, a zwłaszcza przez przedsiębiorstwa typu start-up i MŚP.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

⁽⁷⁾ Szacuje się, że począwszy od 2028 r. Agencja będzie potrzebowała 17 EPC na potrzeby zarządzania nowymi zadaniami, a ENISA – 1 EPC, również od 2028 r. Nowe zadania Agencji obejmują opracowanie unijnego systemu etykiet kosmicznych w odniesieniu do działań kosmicznych oraz zarządzanie działaniami związanymi z ocenami technicznymi w celu wsparcia Komisji w udzielaniu zezwoleń unijnym operatorom infrastruktury kosmicznej obsługującym aktywa będące własnością Unii, operatorom z państw trzecich i organizacjom międzynarodowym oraz w nadzorze nad nimi, a także w wykonywaniu w ramach takiego wsparcia uprawnień dochodzeniowych (kontroli, dochodzeń). Koszty operacyjne związane z nowymi zadaniami Agencji będą finansowane z systemu opłat rejestracyjnych, kar i grzywien nakładanych na operatorów infrastruktury kosmicznej (zarówno z UE, jak i spoza UE). System taki nie pokryje kosztów związanych z personelem Agencji ani kosztów operacyjnych dotyczących etykiet.

Nie dotyczy

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Dodatkowe potrzeby w zakresie środków niezbędnych do celów niniejszego rozporządzenia zostaną zaspokojone w ramach istniejących środków zapobiegania nadużyciom finansowym mających zastosowanie do Komisji Europejskiej i do agencji Unii.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zrózn. / niezrózn. ⁽⁸⁾	państw EFTA ⁽⁹⁾	krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów ⁽¹⁰⁾	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
	[XX.YY.Y Y.YY]	Zrózn. / niezrózn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE
	[XX.YY.Y Y.YY]	Zrózn. / niezrózn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE
	[XX.YY.Y Y.YY]	Zrózn. / niezrózn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

⁽⁸⁾ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane.

⁽⁹⁾ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

⁽¹⁰⁾ Kraje kandydujące oraz, w stosownych przypadkach, potencjalni kandydaci z Bałkanów Zachodnich.

Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów	innych państw trzecich	pocho dząc y z pozosta łych dochodów przeznaczonych na określony cel
	[XX.YY.Y Y.YY]	Zróżn. / niezróżn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE
	[XX.YY.Y Y.YY]	Zróżn. / niezróżn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE
	[XX.YY.Y Y.YY]	Zróżn. / niezróżn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

3.2.1.1. Środki z uchwalonego budżetu

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych		Numer					
Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
Środki operacyjne							
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1a)					0,000
	Środki na płatności	(2a)					0,000
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1b)					0,000
	Środki na płatności	(2b)					0,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ⁽¹¹⁾							
Linia budżetowa		(3)					0,000
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej <.....>	Środki na zobowiązania	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁽¹¹⁾ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁ <...> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
Środki operacyjne							
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1a)					0,000
	Środki na płatności	(2a)					0,000
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1b)					0,000

	Środki na płatności	(2b)					0,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ⁽¹²⁾							
Linia budżetowa		(3)					0,000
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej <.....>	Środki na zobowiązania	=1a+1b +3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
Środki operacyjne							
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1a)					0,000
	Środki na płatności	(2a)					0,000
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1b)					0,000
	Środki na płatności	(2b)					0,000

⁽¹²⁾ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ⁽¹³⁾							
Linia budżetowa		(3)					0,000
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej <.....>	Środki na zobowiązania	=1a+1b +3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁ <....> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁽¹³⁾ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na działy 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Środki na płatności	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Dział wieloletnich ram finansowych		7			„Wydatki administracyjne” ⁽¹⁴⁾		
Dyrekcja Generalna: DEFIS			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
Zasoby ludzkie			0,000	0,000	0,000	0,376	0,376
Pozostałe wydatki administracyjne			0,000	0,000	0,000	0,050	0,050
OGÓŁEM DG DEFIS	Środki		0,000	0,000	0,000	0,426	0,426

⁽¹⁴⁾ Niezbędne środki należy określić na podstawie danych dotyczących średnich rocznych kosztów, dostępnych na odpowiedniej stronie internetowej BUDGpedia.

Dyrekcja Generalna: <.....>		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
Zasoby ludzkie		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałe wydatki administracyjne		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna <....>	Środki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązan ia ogółem = środki na płatności ogółem)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,426

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7⁽¹⁵⁾	Środki na zobowiązania	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426
wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426

3.2.2. Szacowany produkt finansowany ze środków operacyjnych (nie wypełniać w przypadku agencji zdecentralizowanych)

⁽¹⁵⁾ Na okres po 2027 r. proponuje się finansowanie szacowanych kosztów wniosku w ramach kolejnych WRF, nie uprzedzając porozumienia w sprawie WRF i programów.

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Okr eślić cele i prod ukty ↓			Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. sekcja 1.6)						OGÓŁEM	
	PRODUKT																	
	Rodz aj ⁽¹⁶⁾	Śred ni koszt	Licz ba	Kosz t	Licz ba	Kosz t	Licz ba	Kosz t	Licz ba	Kosz t	Licz ba	Kosz t	Licz ba	Kosz t	Licz ba	Kosz t	Ogół em liczb a	Ogół em koszt
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ⁽¹⁷⁾ [...]																		
- Prod ukt																		
- Prod ukt																		
- Prod																		

⁽¹⁶⁾ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

⁽¹⁷⁾ Zgodnie z opisem w sekcji 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(-e)”.

ukt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma częściowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Prod ukt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma częściowa																		
OGÓŁEM																		

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

3.2.3.1. Środki z uchwalonego budżetu

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
DZIAŁ 7					

Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376
Pozostałe wydatki administracyjne	0,000	0,000	0,000	0,050	0,050
Suma częściowa DZIAŁ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,426
Poza DZIAŁEM 7					
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3. Ogółem środki

OGÓŁEM ZATWIERDZONE ŚRODKI + ZEWNĘTRZNE DOCHODY PRZEZNACZONE NA OKREŚLONY CEL	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁE M WRF 2021– 2027
DZIAŁ 7					
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376
Pozostałe wydatki administracyjne	0,000	0,000	0,000	0,050	0,050

Suma częściowa DZIAŁ 7	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426
Poza DZIAŁEM 7					
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte ze środków dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.4. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej

3.2.4.1. Finansowane z uchwalonego budżetu

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC)⁽¹⁸⁾

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok	Rok	Rok	Rok
----------------------------	-----	-----	-----	-----

⁽¹⁸⁾ Proszę określić w tabeli poniżej, ile EPC w ramach wskazanej liczby jest już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub może zostać przesuniętych w ramach Państwa dyirekcji generalnej oraz jakie są Państwa potrzeby netto.

		2024	2025	2026	2027
Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)					
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)		0	0	0	2
20 01 02 03 (w delegaturach UE)		0	0	0	0
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić)		0	0	0	0
Personel zewnętrzny (w EPC)					
20 02 01 (CA, SNE z globalnej koperty finansowej)		0	0	0	0
20 02 03 (CA, LA, SNE i JPD w delegaturach UE)		0	0	0	0
Linia budżetowa na wsparcie adm. [XX.01.YY.YY]	- w centrali	0	0	0	0
	- w delegaturach UE	0	0	0	0
01 01 01 02 (CA, SNE – pośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
01 01 01 12 (CA, SNE – bezpośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – dział 7		0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – poza działem 7		0	0	0	0
OGÓŁEM		0	0	0	2

3.2.4.3. Zapotrzebowanie na zasoby ludzkie ogółem

OGÓŁEM ZATWIERDZONE ŚRODKI + ZEWNĘTRZNE DOCHODY PRZEZNACZONE NA OKREŚLONY CEL		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)					
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)		0	0	0	2
20 01 02 03 (w delegaturach UE)		0	0	0	0
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić)		0	0	0	0
Personel zewnętrzny (w EPC)					
20 02 01 (CA, SNE z globalnej koperty finansowej)		0	0	0	0
20 02 03 (CA, LA, SNE i JPD w delegaturach UE)		0	0	0	0
Linia budżetowa na wsparcie adm. [XX.01.YY.YY]	- w centrali	0	0	0	0
	- w delegaturach UE	0	0	0	0
01 01 01 02 (CA, SNE – pośrednie badania naukowe)		0	0	0	0
01 01 01 12 (CA, SNE – bezpośrednie badania naukowe)		0	0	0	0

Inna linia budżetowa (określić) – dział 7	0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – poza działem 7	0	0	0	0
OGÓŁEM	0	0	0	2

Personel niezbędny do wdrożenia wniosku (w EPC):

	Personel już pracujący w służbach Komisji	Personel dodatkowy*		
		Finansowany z działu 7 lub ze środków „Badania naukowe”	Finansowany z linii BA	Finansowany z opłat
Stanowiska w planie zatrudnienia	2		Nie dotyczy	
Personel zewnętrzny (CA, SNE, INT)				

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Rozpoczęcie wstępnych działań koordynacyjnych niezbędnych do przygotowania szeregu posiedzeń, projektów sprawozdań i prac politycznych w zakresie tworzenia i wdrażania wszystkich wewnętrznych struktur, procesów i procedur niezbędnych do podjęcia
--	---

	nowych obowiązków powierzonych Agencji na mocy aktu w sprawie przestrzeni kosmicznej. Wstępne działania mogą również obejmować prace przygotowawcze niezbędne do rozpoczęcia opracowywania i wdrażania niektórych rozwiązań cyfrowych i powiązanych narzędzi przewidzianych w akcie w sprawie przestrzeni kosmicznej.
Personel zewnętrzny	

3.2.5. Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi

Obowiązkowo w tabeli poniżej: szacowany wpływ wniosku/inicjatywy na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi.

W wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymaga tego realizacja wniosku/inicjatywy, we wskazanym wierszu należy podać środki z działu 7.

Środki z działów 1–6 należy podać w wierszu „Wydatki na IT wynikające z realizacji polityki tytułem programów operacyjnych”. Wydatki te odnoszą się do budżetu operacyjnego na ponowne wykorzystanie / zakup / rozwój platform / narzędzi informatycznych bezpośrednio związanych z realizacją inicjatywy oraz powiązanych z nimi inwestycji (np. licencje, badania, przechowywanie danych). Informacje podane w tej tabeli powinny zgadzać się z informacjami przedstawionymi w sekcji 4 „Wymiar cyfrowy”.

OGÓŁEM środki na IT i technologie cyfrowe	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
DZIAŁ 7					
Wydatki na IT (ponoszone przez organizację)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma częściowa DZIAŁ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Poza DZIAŁEM 7					
Wydatki na IT wynikające z realizacji polityki tytułem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

programów operacyjnych					
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ może zostać w pełni sfinansowany(-a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).
- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.
- ☐ wymaga rewizji WRF.

3.2.7. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Ogółem
Określić organ współfinansujący					
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem					

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
- ☐ wpływ na zasoby własne
- ☐ wpływ na dochody inne
- ☐ wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁽¹⁹⁾			
		Rok	Rok	Rok	Rok

⁽¹⁹⁾ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.

	rok budżetowy	2024	2025	2026	2027
Artykuł					

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[...]

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[...]

4. WYMIAR CYFROWY

4.1. Wymogi cyfrowe

We wniosku ustawodawczym przewidziano opracowanie i wdrożenie szeregu rozwiązań cyfrowych i powiązanych narzędzi w celu wsparcia państw członkowskich i pomocy przemysłowi kosmicznemu w terminowym wdrożeniu aktu. Zastosowanie rozwiązań cyfrowych ma na celu ułatwienie szeregu działań, takich jak przetwarzanie danych (gromadzenie danych, zarządzanie danymi, przechowywanie danych), monitorowanie i śledzenie, sprawozdawczość i przeprowadzanie analiz, a także ułatwienie interakcji między odpowiednimi zainteresowanymi stronami:

Opis wymogu	Kategorie zainteresowanych stron, na które wymóg ma wpływ	Proces lub procesy, na które wymóg ma wpływ
Rejestr obiektów kosmicznych (URSO) jest cyfrowym rejestrem, który będzie wykorzystywany do gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych dotyczących zarejestrowanych operatorów infrastruktury kosmicznej uprawnionych do świadczenia usług związanych z przestrzenią kosmiczną w Unii.	Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, dostawcy usług kosmicznych spoza UE	Ustanowienie cyfrowego rejestru i zarządzanie nim
Unijna baza danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji jest rozwiązaniem cyfrowym, które będzie wykorzystywane do gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych związanych z danymi kontaktowymi odpowiedniego personelu odpowiedzialnego za zapobieganie kolizjom i działania w zakresie ponownego wejścia w atmosferę zgłoszonymi przez operatorów statków kosmicznych działających w Unii.	Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, dostawcy usług kosmicznych z UE i spoza UE	Ustanowienie cyfrowej bazy danych i zarządzanie nią
Portal informacyjny będący	Komisja Europejska,	Ustanowienie

punktem kompleksowej obsługi jest platformą cyfrową, która będzie wykorzystywana do gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych w celu świadczenia określonej liczby usług zarządzania procesem udzielania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych na poziomie krajowym.	Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, państwa członkowskie, unijni dostawcy usług kosmicznych	platformy cyfrowej i zarządzanie nią
E-certyfikat identyfikowalności zostanie wydany dostawcom usług kosmicznych w celu poświadczenia zgodności obiektów kosmicznych z wymogami rozporządzenia do celów ich stosowania w Unii.	Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, dostawcy usług kosmicznych	Ustanowienie rozwiązania cyfrowego i zarządzanie nim
Baza danych dotyczących śladu środowiskowego to cyfrowa publiczna baza danych, która będzie wykorzystywana do działań związanych z gromadzeniem i przetwarzaniem danych. Komisja udostępni również publicznie dane niezbędne do obliczania śladu środowiskowego.	Komisja Europejska, Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, państwa członkowskie, unijni dostawcy usług kosmicznych	Ustanowienie cyfrowej bazy danych i zarządzanie nią

4.2. Dane

1) Rejestr obiektów kosmicznych (URSO): w URSO będą gromadzone i przetwarzane informacje na temat dostawców usług kosmicznych uprawnionych do świadczenia usług kosmicznych w UE lub zarejestrowanych na potrzeby świadczenia takich usług. Zarządzanie danymi będzie zgodne z europejską strategią w zakresie danych, co zapewni bezpieczne udostępnianie, ponowne wykorzystywanie i minimalne powielanie zgodnie z zasadą jednorazowości. Agencja ustanowi URSO i będzie zarządzać tym rejestrem, co przyczyni się do zapewnienia przejrzystości i spójnego egzekwowania przepisów we wszystkich państwach członkowskich.

2) Unijna baza danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji: w tej bazie danych przechowywane będą dane kontaktowe personelu odpowiedzialnego za unikanie kolizji i działania w zakresie ponownego wejścia w atmosferę. Zostanie ona zaprojektowana w taki sposób, aby była zgodna ze standardowymi formatami danych i zapewniała ochronę danych. Zgodnie z zasadą jednorazowości jej celem będzie ponowne wykorzystanie

istniejących zweryfikowanych danych kontaktowych w celu zminimalizowania zbędnego wprowadzania danych. W przypadku zmiany obowiązków operacyjnych dostawcy usług kosmicznych będą przekazywać Agencji zaktualizowane rejestry umożliwiające terminowe ostrzeżenie i koordynację reagowania.

3) Portal informacyjny będący punktem kompleksowej obsługi: portal ten usprawni procedurę wydawania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych. Będzie on opierał się na wspólnych standardach danych w celu płynnej integracji z istniejącymi systemami. Zasada jednorazowości ogranicza powielanie wniosków o udzielenie informacji, natomiast okresowa wymiana danych, inicjowana na podstawie wniosków o wydanie licencji lub aktualizacji, zapewni organom, Agencji i operatorom możliwość skutecznego śledzenia postępów w wydawaniu zezwoleń.

4) E-certyfikat: e- certyfikat potwierdza zgodność dostawcy usług kosmicznych z rozporządzeniem i zawiera specyfikacje techniczne. Zgodnie z europejską strategią w zakresie danych Agencja będzie dążyć do wykorzystywania istniejących danych z rejestrów i zezwoleń, aby uniknąć powielania. Certyfikat będzie wydawany operatorom spełniającym wymogi rozporządzenia.

5) Baza danych dotyczących śladu środowiskowego: baza danych dotyczących śladu środowiskowego będzie dostarczać wysokiej jakości dane z analizy zbioru wejść i wyjść cyklu życia dostosowane do norm UE, wspierając określanie śladu środowiskowego produktów i organizacji na potrzeby badań związanych z przestrzenią kosmiczną. Baza danych jest zgodna z europejską strategią w zakresie danych oraz wspiera ponowne wykorzystywanie danych, interoperacyjność i przejrzystość, a także zapewnia zgodność z celami zrównoważonego rozwoju. Baza danych jest zgodna z zasadą jednorazowości oraz ogranicza redundancję poprzez integrację istniejących zbiorów danych. Dane są dostarczane przez zainteresowane strony z branży, instytucje badawcze i organy w ramach dostępu publicznego, w tym dostępu przyznanego przedsiębiorstwom i decydentom politycznym na potrzeby sprawozdawczości regulacyjnej i ocen zrównoważoności. Wymiana informacji jest inicjowana na podstawie obowiązków w zakresie zgodności i dobrowolnych ocen oddziaływania na środowisko, przeprowadzanych okresowo lub w zależności od potrzeb.

4.3. Rozwiązania cyfrowe

W ramach rozporządzenia przewidziane są następujące rozwiązania cyfrowe:

- rejestr obiektów kosmicznych (URSO), platforma cyfrowa utworzona i zarządzana przez Agencję, zawierająca wykaz zarejestrowanych dostawców usług kosmicznych upoważnionych do obsługi i świadczenia usług kosmicznych w Unii;
- unijna baza danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji, rejestr cyfrowy utworzony i zarządzany przez Agencję, zawierający dane kontaktowe odpowiedniego personelu odpowiedzialnego za unikanie kolizji i działania w zakresie ponownego wejścia w atmosferę zgłoszone przez operatorów statków kosmicznych;
- portal informacyjny będący punktem kompleksowej obsługi, platforma cyfrowa utworzona i zarządzana przez Komisję Europejską przy wsparciu Agencji, świadcząca określoną liczbę usług zarządzania procesem udzielania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych na poziomie krajowym (podejście oparte na punkcie kompleksowej obsługi), zapewniająca uproszczenie administracyjne i usprawnione procedury zgodności, w szczególności dla przedsiębiorstw typu start-

up, scale-up, MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji, a także interoperacyjność między poziomem krajowym a unijnym;

- e-certyfikat identyfikowalności, certyfikat elektroniczny wydawany przez Agencję dostawcom usług kosmicznych w celu poświadczenia zgodności obiektów kosmicznych z wymogami rozporządzenia do celów ich stosowania w Unii;

- kalkulator PEFCR4Space, narzędzie wykorzystywane do obliczania śladu środowiskowego działań związanych z przestrzenią kosmiczną zgodnie z wytycznymi i normami określonymi w zasadach dotyczących kategorii śladu środowiskowego dla sektora kosmicznego;

- centrum informacyjne PEFCR4Space, usługa zapewniająca użytkownikom wsparcie i wytyczne w zakresie wdrażania zasad dotyczących kategorii śladu środowiskowego produktu opracowanych specjalnie dla przemysłu kosmicznego, pomagająca im w radzeniu sobie z wszelkimi wyzwaniem lub pytaniami, jakie mogą napotkać;

- publiczna baza danych dotycząca śladu środowiskowego, która gromadzi dane z analizy zbioru wejść i wyjść cyklu życia potrzebne do oceny śladu środowiskowego w sektorze kosmicznym.

4.4. Ocena interoperacyjności

- rejestr obiektów kosmicznych (URSO): URSO będzie wspierać interoperacyjność transgraniczną poprzez stosowanie wspólnych ram regulacyjnych i norm technicznych, umożliwiając Agencji rejestrację danych dotyczących zezwoleń i monitorowania. URSO może wykorzystywać rozwiązania Interoperacyjnej Europy, takie jak znormalizowane identyfikatory danych;

- unijna baza danych kontaktowych na potrzeby wysyłania ostrzeżeń o zdarzeniach wymagających wzmożonej obserwacji: ta baza danych zapewni natychmiastową transgraniczną komunikację w przypadku kolizji lub ponownego wejścia w atmosferę przy użyciu zharmonizowanych formatów danych kontaktowych i protokołów ostrzegania. Rozwiązanie to usprawni koordynację w sytuacjach nadzwyczajnych między zainteresowanymi stronami z UE i spoza UE za pomocą metadanych i rozwiązań w zakresie uwierzytelniania w ramach Interoperacyjnej Europy, które pomogą ujednolicić wpisy;

- portal informacyjny będący punktem kompleksowej obsługi: portal ma być zaprojektowany w taki sposób, aby zapewniał bezproblemową interakcję między wieloma systemami unijnymi i krajowymi, doprowadzając do interoperacyjności za pomocą znormalizowanych formatów wymiany danych, protokołów i jednolitego interfejsu cyfrowego w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych;

- e-certyfikat: będzie opierać się na interoperacyjnych podpisach cyfrowych i znormalizowanych polach danych dotyczących zgodności;

- baza danych dotyczących śladu środowiskowego: unijna baza danych dotyczących śladu środowiskowego wspiera transgraniczne cyfrowe usługi publiczne, umożliwiając znormalizowaną wymianę danych dotyczących wpływu na środowisko między podmiotami i organami publicznymi UE. Zwiększa ona interoperacyjność transgraniczną dzięki dostosowaniu prawnemu, semantycznemu i technicznemu, wykorzystując rozwiązania Interoperacyjnej Europy, takie jak standardy metadanych i wymiana danych w oparciu o API. Główne bariery obejmują różnice regulacyjne, niespójności w formatach danych oraz wyzwania związane z integracją techniczną.

Ocena ta jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2024/903 (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy) i wspiera cele Europejskiego Zielonego Ładu i gospodarki o obiegu zamkniętym.

4.5. Środki wspierające cyfrowe wdrażanie

We wniosku ustawodawczym przewidziano opracowanie i wdrożenie szeregu rozwiązań cyfrowych i powiązanych narzędzi w celu wsparcia państw członkowskich i pomocy przemysłowi kosmicznemu w terminowym wdrożeniu wniosku.

Rozwiązania cyfrowe będą wykorzystywane do gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych związanych z poszczególnymi obszarami objętymi wnioskiem (bezpieczeństwo, odporność i zrównoważenie środowiskowe), a także danych dotyczących procedury udzielania zezwoleń na prowadzenie działań kosmicznych na poziomie krajowym oraz rejestracji operatorów z państw trzecich na poziomie Unii. Komisja Europejska i Agencja będą odgrywać bezpośrednią i aktywną rolę w opracowywaniu tych rozwiązań cyfrowych i zarządzaniu nimi.